

Дарсхойи муқаддамотий / дарси панжум :

Душманшиносӣи шаръӣи (4) шиносӣи муртад дар адабиёти шаръӣи ва чигунагӣи бархурд бо мутаддин ва жибхайи муртаддин.

Пиёда шуда аз навори советӣи шайх мужохид : Абу Хамза мухожир хӯромӣи.

Бисмиллаҳ валхамдулиллаҳ.

Ба ростӣи хамд ва сипос танҳо лойиқи худост уро шукр мегуем ва аз у дархости кўмак ва омурзиш мекунем ,ва паноҳ мебарем ба худо аз шурури нафсхойимон ва аз бадихойи аъмолимон ,хар касики худо уро хидоят кунад ҳеч каси наметавонад уро гумроҳ кунад ва хар касики худо уро гумроҳ намояд ҳеч каси наметавонад уро хидоят диҳад ва шаҳодат медихамки ҳеч илоҳи бар ҳаққи бу жузъ аллоҳ нестқи танҳо ва бешарик аст, ва шаҳодат медихамки Мухаммад банда ва фристодаӣи уст."

"Эй касоники иймон овардаид ончунонқи шойиста аст, аз худо битарсид ва намирӣд магар онқи мусалмон бошид".

"Эй мардумон аз (ҳашми) парвардигоритон бипархезид, парвардигориқи шуморо аз ек инсон биёфарид ва (сипас) хамсарӣширо аз новъи у офарид ва аз он ду нафар мардон ва занон фаровони мунташир сохт. Ва аз (ҳашми) худойи бипархезидқи хамдигарро биду сўғанд медихид, ва бипархезид аз инқи пейванди хешовандиро гусихта дорид зеро беғумон худованд муроқиби шумост."

"Эй мўъминон аз худо битарсид ва сухани ҳақ ва дуруст бигуӣид.Дар натижа худо (тўвфиқи хейритон медихад ва) аъмолитонро шойиста мегардонад ва гунохонитонро мебахшояд . Аслан хар каси аз худо ва пайғамбарӣи фармонбурдори кунад ,қатъан ба пирузӣи ва комёбий бузурги даст меёбад".

Аммо баъад:росттарин сухан ,китоби худо ва бехтарин равиш,равӣши Мухаммад саллаллоҳу алайҳи васаллам аст,ва бадтарин умур нововари дар дин аст,ва хар тоза пейдо шудайи

дар дин, бидъат; ва хар бидъати гумрохий ва хар гумрохий дар оташ аст.

Ассаламу алайкум ва рохматуллохи ва барокатух.

Имруз ва дар идомаи дарсҳои муқаддамотӣ, аз дарси панҷум дар мовриди душманшиносии шаръӣ ба баҳши чоҳоруми ин дарс мерасемки дар он ба шиносӣ муртаддин дар адабиёти шаръӣ ва чигунагии барҳурд бо жиҳҳои муртаддин бар асоси шариасти аллох мепардозем, иншааллох.

Аллох таоло дар сураи муддассир зимни баёни аҳоли аҳли тўвхид ва куффор дар дунё ва қиёмат мефармояд:

إِنَّهَا لِأَخَذَى الْكَبِيرِ * نَذِيرًا لِلْبَشَرِ * لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ * كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ * إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ * فِي جَنَّاتٍ يَنْسَاءُلُونَ * عَنِ الْمُجْرِمِينَ * مَا سَأَلَكُمْ فِي سَفَرٍ * قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ * (مذثر/ ۳۵-۴۳)،

Дўзах, балойи, аз болоҳои бузург аст. Василаи бим додани инсонҳо аст. Барои касони аз шумоки меҳохонд пеш бираванд, ва ё касоники меҳохонд ақаб бикашанд, хар каси дар баробари корҳои карда аст геругон мешавад, магар ёрони самти ростӣ. Онон дар боғҳои беҳишт ба сар мебаранд ва аз мужримини мепурсанд чи чизҳои шуморо ба дўзах кашонда ва бидон андохта аст? Мегуянд: дар замираи намозгузрон набудаем.

Бақияи ин гуфтагуро метавонид худитон дар ин сура ва бақияи сураҳо бихунид ва бақияи сифоти ин мужриминро мутаваҷҷиҳ шавид.

Дар инҷо муҳим ин аст ки, аллох таоло масалаи пеш рафт ва ақаб каширо дар мовриди ду гуруҳи комилан мутамоӣиз матраҳ мекунад:

«لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ»

Ононки пеш рафтанд касони хастанд ки аҳли хидоят ва аҳли беҳиштанд ва бо усуми чун: аллазина аману, асхабул ямин ном бурда мешаванд.

Ва дар баробар, онҳои ақаб монданд касони хастанд ки аҳли гумроҳианд ва аҳли сақар ва жаҳаннам хастанд ва бо усуми чун:

алкафирун , анид , истакбаро , алмужримин , лам наку минал мусоллин (жузви намозгузорхо набуданд) , муъризин (ругардонон аз қонуни шариат) ва ғейрих аз онҳо ном мебуд. Ду гурухи комилан мутамоииз , онҳоики пешрафта ҳастанд ё онҳоики ақаб монда ҳастанд. Онҳоики пешрафтанд ва онҳоики ақаб монданд

«أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ».

Холо касики ба зохир аз сафи тоғутҳо ва мужримин ва кофарин жудо шуда ва масириро бо муслимин ва гурухи пешру ва тей карда ва ба жилов рафта , " огохона " ва " ба мейли худш " тасмим мегирад ба ақаб баргардад ва жузви кӯхнапарастон шавад ба ин баргашти у мегуянд " муртад " шуда аст. Дар ҳар сурат , иртидо ба маъни баргашт ба ақаб меояд , аллох таоло мефармояд :

«فَازْتَدَا عَلَىٰ آثَارِهِمَا قَصَصًا» (كهف/۶۴)،

Пас, жустажуқунон радди пойи худро гирифтанд ва баргаштанд. Нигоҳ қунид, баргаштанд : иртада яъни баргаштанд.

Ё дар жойи дигар мефармояд :

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يَرُدُّوكُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ» (آل عمران/۱۴۹)،

Эй қасоники иймон овардаид ! Агар аз кофарон фармонбурдори қунид (ба харфхойишон гуш дихид) , шуморо ба ақаб бозмегардонанд ва зиён дида бармегардид.

Ё замоники аллох таоло аз забони саййидина Мусо нақл мекунадки ба қовмиш мегуянд :

«يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ» (مائده/۲۱)،

Мусо фармуд : эй қовми ман! Ба сарзамини муқаддасики худованд барои шумо муқаррар карда ворид шавид ва ба пушти сари худ барнагардид ва ақабнишини нақунидки зиёнкор мешавид.

Ин каломии қуръон ҳам ошкоро мерасонадки манзур , баргаштан ба ақаб ва аз чизи хуб ба чизи бад баргаштан аст. Дар ин сурат , аз назари луғавий " риддатун " яъни баргаштан , " иртада " яъни баргашт , " яртадид " яъни бармегардад , " иртидад " яъни

Бозгашт , " муртад " яъни касики баргашта аст ва " муртаддин "
яъни : касоники баргаштанд ,баргаштахо.

Хуб ,оёти дигари хам хастандки хамин маъноро мерасонанд:

«وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ» (Бقره/۲۱۷)،

*Мушрикин ё ба забони имрузин секуляристхо пейваста бо шумо
хоханд жангид*

«وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ»

То агар битавонанд шуморо аз динитон баргардонанд

«حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ»

Ва ле касики аз шумо аз дини худ баргардад

«وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ»

*Ва дар холати куфр бимирад,чанин касониро аъмолишон дар дунё
ва охират барбод меравад , ва ишон ёрони оташ (дўзах)
мебошанд ва дар он жовдон мемонанд.*

Ё дар жойи дигари мефармояд :

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ» (آل
عمران/۱۰۰)،

*Эй касоники иймон овардаид ! Агар аз гурухи ва аз касоники китоб
бадишон дода шуда аст пейравий кунид, шуморо пас аз иймон
оварданитон ба куфр бозмегардонанд*

«يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ».

Нигоҳ кунид,аз иймон ба куфр бозмегардонанд.

Ё мефармояд :

«إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ لَهُمْ» (محمد/۲۵)،

*Касоники баъди аз ровшан шудан (роҳи хақиқат ва) хидоят ,ақаб
ақаб (ба куфр) бармегарданд*

«ارْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ»

Бидон хотир астқи шайтон корхойишонро дар назаришон меорояд

«سَوَّلَ لَهُمْ»

Ва ишонро бо орзухойи тулоний фарифта медорад

«وَأَمْلى لَهُمْ».

Дар хар сурат ,дар инжо мегуяд :

«ارْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ»

Ақаб ақаб ба куфр бармегарданд.

Ё мефармояд:

«وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ» (Ал عمران/ 144)

Мухаммад жуз пайғамбари нест ва пеш аз у пайғамбарони буда ва рафтанд ;оё агар у бимирад ё кушта шавад ,оё чарх мезанид ва ба ақаб бармегардид ?! Нигоҳ кун !

«انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ»

Ба ақаб бармегардид ? Ва хар каси ба ақаб бозгардад

«وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ»

Харгиз кучактарин зиёни ба худо намерасонад, (балки ба худ зарар мезанад) ва худо ба шукргузорон подош хоҳад дод.

Хуб,аллох таоло дар ин оёт ва оёти мушобех ,иртидодро новъи баргашт аз жилов ба ақаб медонад,дуруста? Яъни шахс масириро руба жилов тей карда баъад дубора ба хамон жойики буда бармегардад .Яъни шумо замоники аз хона меравид сарикоритон масириро тей кардид холо ,агар аз сарикор ба хона омадид ба ин мегуянд баргаштан. Аммо ,агар аз сарикор ба жойи дигари рафтид ба ин баргаштан намегуянд. Дуруст аст ?

Пас ,баргаштан яъни аз жойики буда дубора ба хамон жо баргарди на жохои дигар. Инсон аз куфр ва кофари харакат мекунад то ба ислом ва иймон мерасад,то мусалмон ва мўъмин мешавад аммо , тасмим мегирад ки дубора ба сари жойи аввалиш баргардад, яъни ба куфр баргардад, бар ин мегуянд муртад шуда аст.

Нуктаи резики дар инжо вужуд дорад ин аст ки ,хар новъи баргашти " огохона ,амдӣ ва ихтиёрий " сурат мегирад,дуруст аст ? Яъни шахс медонад ба кужо меравад,мақсадиш кужост, ва амдан бармегардад. Яъни ,агар чашм ва гуши екиро баста бошанд ва уро ба жойи аввали баргардонанд каси намегуянд ин шахс баргашта балки , мегуянд уро баргардонданд.

Пас ,баргаштан илова бар онки огохона ва амдӣ сурат мегирад бояд ба мейл ва ихтиёри шахс бошад. На чашм ва гуши уро баста бошанд ё уро тахдид ва мажбур карда бошандки баргардад. Дар холати ижбор хам боз намегуянд фалоний баргашта балки ,мегуянд фалоний уро баргардонд.

Пас ,шахс бояд худш меогохона ва ба мейли худ баргашта бошад, на инки уро баргардонда бошанд ; ё шахс мехоста жойи дигари биравад ,рохро иштибохи рафта ва дубора сари жойиш баргашта аст. Дар хар ду холат ,ин шахс намехоста сари жойиш баргардад балки , ё дигарон уро баргардонданд ё у хоста жойи дигари биравад аммо , надониста ва хадсхойи ғалатзада ва иштибохоти кардаки боис шуда рохи аслишро гум кунад ва сари жойиш баргашта аст.

Пас ,ба чанин шахси намегуем худш баргашта балки , мегуем агар зур болойи сариш набуд ё дигарон уро барнамегардонданд ё огохий дошт барнамегашт. Холо ,агар шумо ба еки бигуянд ҳақ надори баргарди, агар баргашти ман туро ек миллион жарима мекунам агар еки зураки уро оварда боз жаримаш мекуни ? Мушаххас аст на . Агар рохишро иштибохи рафт ва бозгашт чи ? Мушаххас аст.Агар бороят ровшан шавадки иштибохи баргашта боз уро жарима намекуни. Балки ,замони уро жарима мекуники огохона ва бо мейли худш баргашта бошад.

Бо ин тўвзих, бояд бидонемки дар миёни ахли қибла кудом қишр ҳастандки " огоҳона ва ба мейли ҳудишон " чанин тасмимоти барои баргашт ба ақаб мегиранд ва ба куфр ва жомеъаи кофарин бармегарданд?

Дар баҳси мунофиқин ва секулярзадаҳо арз шудки ,дорудасти мунофиқин ва секулярзадаҳо еқдаст нестанд балки ,муташаккил аз теъдоди бисёр андак ва ночизи аз куффори пинҳони дохилий ва иддаи анбух ва бисёри аз муслимини ҳастандки дўври ин иддаи андак ва қолиро гирифтанд. Ин даста аз муслимин ҳамки дўври инхоро гирифтанд ,ҳудишон қасони ҳастандки ё тоза мусалмон шуданд ва шинохти кофий аз шариаати аллоҳ надоранд ва ба истелоҳ заъифил иймон ҳастанд ва ҳар он мумкин аст таслими шубҳоти ек кофари ошқори шаванд ва фариб бухуранд , ё қасони ҳастанди дар қалбҳоишон бемори ҳаст ва ба нафси ҳудишон зулм карданд.

Ҳаммаи инхоро аллоҳ таоло жузви мунофиқин ва секулярзадаҳо ҳисоб карда ва то замоники ҳудишонро аз муслимин жудо накарда бошанд ва дар миёни муслимин гум бошанд жузви муслимин онхоро ҳисоб карда аст. Бале , ин дорудасти ноҳамгун то замоники дар миёни муслимин ҳастанд ва аз назари гуфтори ва амалий қадор мариз шабихи муслимин рафтор мекунанд, бо тамоми ханжоршиканиҳо ва жанги равонийки роҳ меандозанд боз жузви муслимин махсуб мешаванд. Аммо ,замоники ба ҳар далили сафишон аз муслимин жудо мешавад ба ҳамон андоза машмули қаҳр ва ҳушунати исломий мегардандки , дар дарси шиносӣ мунофиқин ва секулярзадаҳо дар мовриди он суҳбат кардем.

Ба ҳамин далил , замоники инҳо сафи ҳудишонро бо суҳани ё амали аз сафи муслимин жудо мекунанд ва ба суҳани ё амали куффор бармегарданд гуфта мешавад ек мусалмон тағйири саф дода ва баргашта на ек мунофиқ . Ва ин тағйири сафи ек мусалмон аз ислом ба сафи куффори ошқорроқи новъи ақабгарди махсуб мешавад ва бозгашт ба ақаб ба ҳисоб меояд, ва бозгашт ба куфр махсуб мешавадро муртад шудан мегуянд.

Албатта ,дорудасти мунофиқин ва секулярзадахоро ё худ муслимин , дар мароҳили бо пуштивонаи қудрати мардумий ва ҳукуматийки доранд онхоро берун меандозанд ва сафишон аз муслимин жудо мешавад ва ошкор мегарданд :

«لَيْسَ لَمْ يَنْتَه الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا» (احزاب/۶۰)،

Агар мунофиқон ва бемордилон ва касоники дар Мадина боиси изтироб ва ошуб мешаванд аз кори худ даст нақашанд , туро бар зидди ишон мешуронем ва бар онон мусаллат мегардонем , онгоҳ жуз муддати андаки дар жавори ту дар шаҳри Мадина намонанд,яъни мераванд.

Пас ,ё муслимин онхоро ингуна берун меандозанд, ё инки ба мейли худешон ,худешонро аз ҳолати пинхоний дар меоваранд ва ошкоро ва маълум мешаванд ва худешон сафи худешонро жудо мекунанд ва аз жомеъаи муслимин берун мераванд.

Дар ҳар ду сурат ,инҳо муодиларо дар равиши бархурд бо худешон аваз мекунанд ва дигар наметавон ба онҳо гуфт мунофиқин ва секулярзадаҳо чун ошкор ва маълум шуданд. Балки ,секулярист ва кофари ошкори шуданд. Пас ,ин марҳалаки дорудасти мунофиқин ва секулярзадаҳо аз ин мегузоранд то аз ислом ва мусалмони ба ек секулярист ва кофари ошкори табдил шаванд ба он мегуянд муртад шудан. Исми мунофиқин аз онҳо бардошта мешавад ва каламаи муртад ва муртаддин ба онҳо гузошта мешавад.

Баъзи ах ахли фан дар ривоётҳои мухталифи ҳастки каламаи мунофиқро ҳам ба қор мебаранд, яъни ин дорудастаро дигар дорудасти мунофиқин намегуянд балки ба он мунофиқ мегуянд. Хуб , мунофиқ ҳам яъни ҳамон кофари пинхоники ошкор шуда аст. Алъон ошкор шуда ва метавонем ба у бигуем мунофиқ. Мо то замоники ошкор нашуданд фақат метавонем аз каламаи мунофиқин истефода кунем на мунофиқ ,аммо замоники ошкор шуданд ба ҳар қудом аз онҳо метавонем бигуем мунофиқ ё муртад ва ба жамъишон ҳам мегуем жамъи муртаддин. Чун ,алат таъйин метавонем онхоро аз муслимин ташхис диҳем.

Абу Бакр розияллоху анху дар хенгоми шўриши муртаддин ва дар зимни суҳбат бо муслимин дар масҷид ,пас аз зикри ояйи :

«وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئاً وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ» (آل عمران/۱۴۴)،

Ба сирохат мегуяд: ононки инки ба дин гузаштаи худ баргаштанд, дар гузашта хам бо онки мусалмон шуданд, ба дин обо ва аждодишон тамоюли бештари доштанд.

Яъни касоники алъон баргаштанд қаблан хамон мунофиқин ва дорудаस्ताи мунофиқин буданд. Хийли зебо баён мекунад : онхоики алъон аз дин гузаштаи худ баргаштанд ,дар гузашта хам бо онки мусалмон шуданд, ба дини обо ва аждодишон тамоюли бештари доштанд. Яъни чи ? Яъни инхо хануз мўъмин набуданд, хамон секулярзадахо ва мунофиқин буданд. Яъни инхоики алъон баргаштанд қаблан хамон мунофиқин буда ва дар сафи онхо буданд. Ё ба забони имрузини мо ,инхо қабли аз иртидод ва баргаштан, секулярзадахо буданд,алъон хам хамин аст. Тамоми касоники муртад мешаванд қабли аз он жузви хамин секулярзадахо буданд. Хаммаи мо метавонем аз гуфтор ва рафторишон инро ташхис диҳем.

Хуб ,Абу Бакр инро дар мовриди ин гуруҳ мегуяд ва агар дар он замон дар садрил ислом , зани ба номи Сажжох бинти Хориса аз қабилаи саълаб хам иддаоии пайғамбари мекунад ва қаблан насроний буда, аммо баъди аз ислом овардан дубора муртад мешаванд ва худдиш дини жадидиро тўлид менамояд ва иддаоии пайғамбари мекунад, қабли аз иртидод боз жузви хамон мунофиқин ва секулярзадахо ҳисоб мешуда ва баъди аз бозгашт аз ислом мисли секуляристхо бо у муомала мешавад. Ин банда худо хатто дини жадидиро тўлид кардки тўлиди хар дини инсонро жузви секуляристхо қарор медихад. Илова бар инки муртаддин бо ихтилофи жузъий ,куллан жузви секуляристхо ҳисоб мешаванд.

Илова бар ин ,инро медонемки хар дини тўлид шудаи тавассути башар ,дини мушрикин ва ё ба забони имрузин дини секуляризм аст , ва машмули қоидаи жомеъаи куффори ахли китоб ва шибхи ахли китоб намешаванд хатто агар мисли сикхо ё мусайламаи

каззоб ва ғейрих дин тўлидишон таркибий бошад аз бовархои секуляристи ,ислом ,яхудият ,насроният ,мажусият ва ғейрих , ё чизи бошад холи аз инхо ва сирфан муттаки ба ақл ,тажруба , ва илми худишон бошад (хамон омонизмики алъон аз он сухбат мешавад)

Дар ин сурат ,муртаддин шикли такомул ёфтаи мунофиқин ва секулярзадахо хастандки ба шикли куффори ошкори даромаданд.Ин нуктаи хийли жолиби аст. Муртаддин шикли такомул ёфтаи мунофиқин ва секулярзадахо хастандки мунофиқин ва секулярзадахо худишонро ба шикли куффори ошкор дароварданд ва ба ин шикл даромаданд. Аз ек шикли ба шикли дигари даромаданд, инхо муртаддин хастанд.Ва муртаддин куллан аз ин даста аз муслимини ба вужуд меояндки қаблан дар дорудасти мунофиқин ва секулярзадахо буданд ва ё сифоти онхоро бо худишон хамл карданд аммо ,мумкин аст бо он дорудасти дар баъзи аз корхоишон хамоханг набуда бошанд аммо дорои хамон сифот буданд. Ин нуктаи хийли мухими аст ки хийли аз бародарон ва хохарони мусалмонам ба он диққат намекунанд.

Жойгоҳ ва мовқеияти ин секулярзадахо ё мунофиқиники ба муртаддин табдил шуданд аслан мухим нест:

-Мухим нест ин шахс ек мунофиқ ва кофари пинхони бошадки дунболи фурсати мегашта ва руз шумори мекардаки мовқеияти пеш биёядки озодона ақоидишро баён кунад ва бар асоси ақоидиш амал намояд.

-Ё ек мусалмони заифул иймони бошадки озмоиш хам пас дода бошад. Мисли Абдуллох ибни Жаҳшқи ба хамрохи хамсарии ба хабаша хижрат кард ва дар онжо муртад шуд.

-Ё каси бошадки ба хастаи рахбари хам хийли наздик бошад. Мисли Абдуллох ибни Аби Сурух аз мухожирин ва мусалмони аввалия ва аз котибони вахийки хамрохи мухожирони Макка ба Мадина хижрат карда буд ва баъад муртад шуд, ва ба Макка назди секуляристхо баргашт.

-Ё хар каси бошадки ғейри аз аллох наметавонад нифоқи қалбий ва беморийи қалбий уро ташхис диҳад ва мо уро жузви муслимин хисоб карда бошем ва баъдан ба ақаб баргашта бошад. Чун дар баҳси мунофиқин ва секулярзадаҳо арз кардемки дуруст аст аллох таоло исми теъдоди аз онхоро ба росулulloх саллalloху алайхи васаллам дода буд аммо, аллох таоло ба сироят мегуянд иддаи хам ҳастандки ту ҳеч вақт наметавони онхоро биноси ва танҳо ва танҳо аллох аст ки метавонад онхоро ташхис диҳад. Хуб, ин гуруҳ аз мунофиқин ва секулярзадаҳоки баргаштанд ва жузви муртаддин шуданд хам мумкин аст жузви хамин гуруҳи бошанд.

Ин гуруҳҳои мухталиф ва ин таркиб ва дастаҳои мухталиф аз секулярзадаҳо ва мунофиқин то замоники дар миёни муслимин гум буданд хар кори анжом мебуданд бо ек маъзиратҳои дуруғиники мекарданд аз онҳо гузашт мешуд ва ҳатто ба андозаи аз онҳо гузошта мешуд, росулulloх саллalloху алайхи васалламо одами сода ва зудбовари медонистандки инҳо хар чи бигуянд росулulloх саллalloху алайхи васаллам бовар мекунад:

«وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤَدُّونَ النَّبِيَّ وَ يَقُولُونَ هُوَ أَذُنٌ».

Ҳиёл мекарданд хар чи бигуянд росулulloх саллalloху алайхи васаллам бовар мекунад ингуна мехостанд росулulloх саллalloху алайхи васалламо озор диҳанд ва уро ба сода ловҳи ва зудбовари муттаҳам мекарданд. Дар хар сурат, инҳо агар тамоми журмҳои мухтасси мунофиқин ва секулярзадаҳо будро дар жомеаи муслимин анжом диҳанд ва корро ба тафракка нақшонанд яъни худшонро жудо нақунанд ва ошкоро ба ақаб барнагарданд, таҳаммул мешаванд ва жузви муслимин хам махсуб мегарданд.

Журми болотар аз ин вужуд надорадки шахси мусалмон шавад аммо, амдан, бо мейли худ ва огоҳона муртакиби суҳан ё кори шавад ё муртакиби амал ё феъли шавадки баъди аз мусалмон шудани вай жузви куффор қарор бигирад ва дубора ба ақаб баргардад, аммо ин мунофиқин ва секулярзадаҳо муртакиби чанин журми азим ва бузурги шуданд:

«يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا وَبَعَدَ إِسْلَامَهُمْ وَهُمْ أَوْ بِمَا لَمْ يَنَالُوا» (توبه/۷۴)،

*Мунофиқин ба худо сўганд меҳурандки (суханони зинандаи)
нагуфтанд , дар холики қатъан суханони куфромизи гуфтанд ва
пас аз мусалмон шудан, ба куфр баргаштанд*

«وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ»

*Ва қасди анжومي кори кардандки бидон нарасиданд (ва он терори
ва куштани пайғамбар саллаллоху алайхи васаллам ба хенгоми
мурожаъа аз жанги табук буд).*

*Яъни то ин ҳад ин мунофиқин чанин корхоиро анжом медоданд боз
дар жомеъаи исломий таҳаммул мешуданд. Чун дар он замон ин
корро ҳам карданд далили ровшан, қароини ошкор вужуд надоштики
инҳо ба ин кор маҳкум шаванд фақат аллох таоло чанин хабариро
ба муслимин дода буд. Хуб ,инҳо журми бузурги муртакиб шуда
буданд баъди аз мусалмон шудан ба куфр баргаштанд*

«وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ».

*Тоза бадтар аз ин ҳам муртакиб шуданд,иддаи аз инҳо ек даража
болотар аз мусалмон ҳам қарор гирифтанд ва жузви мўъминин
шуданд аммо , боз муртакиби чанон журми шудандки дубора дар
радифи куффор қарор гирифтанд :*

«وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ ۗ قُلْ أَلَيْسَ بِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ* لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ
كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ ۗ إِن نَّعْفُ عَنْ طَآئِفَةٍ مِّنْكُمْ نُعَذِّبْ طَآئِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ» (тубе/۶۵-۶۶)،

*Агар аз онон бозхост куни ,мегуянд : бози ва шўхи мекардем. Бигу
: оё бо худо ва оёти у ва пайғамбариш метавон бози ва шўхи
кард?! Бигу: узр хохи накунид . Шумо пас аз иймон овардан ,кофар
шудид. Агар ҳам бархи аз шуморо бибахшем ,бархи дигариро
намебахшем . Чиро ? Зеро онон ба журми худ идома медиханд,*

«لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ».

*Инҳо баъди аз инки иймон ҳам оварданд аз онҳо дубора ба куфр
баргаштанд.*

Ин оя ошкоро мегуядки шўхи кардан ба аллох , хар ек аз оёт ва қавониниш ва росули у саллаллоху алайхи васаллам куффри астқи шахсро аз мархалаи иймон хам ба ақаб бармегардонад ва уро кофар мекунад , ин дар мовриди шўхи аст; холо чи расид ба инқи беадабий ва безхтироми ба сурати амдӣ бошад ва шўхи ва жиддӣ дар маворид ҳукмиш еки аст. Фарқи надорад шахс барои шўхи ва саргарми аллох , қавонин , оёт ва росулишро ба тамасхара бигирад ё ба жиддӣ бошад. Аллох дар ин оя намефармояд : дуруғ гуфтид ин харфҳо барои бози ва саргарми набуд, балки мефармояд : ин кор наметавонад барои шумо бахона бошад ва бо инҳо наметавон шўхи кард, шумо бо ин кор пас аз инқи иймон оварда будид кофар шудид.....

«لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ»....

Яъни инҳо бо каломики хадафишон шўхи буда , на инқи манзури бади дошта бошанд, ду мархала ба ақаб баргардонда шуда ва кофар мешаванд.

Журми ин даста

"كَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ"

Нест, балки онхоро сохиби иймон медонадқи мархалаи болотар аз мусалмон шудан аст ва ба иймони онҳо гувоҳи медихад ва журмишон

"كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ"

Аст. Дар ин сурат , ек мўъмин хам метавонад сифоти мунофиқинро дар худии дошта бошад ва дар мароҳили ин сифот хатто боиси иртидоди у хам шавад пас , дорудасти мунофиқин ва секулярзадахоро маъжунӣ аз ин даста аз ба зохир мусалмон ташкил медиханд.

«كَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ» يَا «كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ»،

Ин бузургтарин журми астқи ек мусалмон ва бахусус ек мўъмин мумкин аст муртакиб шавад , ва ба наҳви бошадқи аллох таоло шахси мусалмон ва мўъминро ба хотири он журми бузург такфир кунад, ва ҳукми хуруҷи онҳо аз исломро содир кунад, ва ҳукми

баргашти онхо аз ислом ба кофариро содир намояд. Бо вужуди чанин журми бузургии аллох таоло хукми такфири онхоро содир мекунад, ва инҳо дар жанголи ҳукумати исломӣ ҳам буданд, аммо мисли муртаддин бо онҳо бархурд намешавад, ва аз сафи муслимин ихроҷ намешаванд, балки бо ек тўвбаи сода аз журми онҳо сарфи назар мешавад, ҳар чандки ҳамма медонем ин дорудасти мунофиқин ва секулярзадаҳо чиқадар дар сухбатҳои дуруғу, қасамхўр, риёкор, хуққабоз ва дағал ҳастанд. Аммо, тўвбашон пазирофта мешавад ва мисли муртаддин бо онҳо бархурд намешавад, балки бо овардани узр ба ҷаҳл ва узрҳои дигар барои онҳо, онро мушмули мазоёӣ муслимин мекунад ва мисли ек мусалмон аз онҳо муҳофизат мешавад.

Ин сарневишти мусалмон ва мўъмини астки дар дорудасти мунофиқин ва секулярзадаҳост ва чанин журми бузурги муртакиб шуда ва тўвба карда аст. Тўвба хийли хийли муҳим аст. Дар инҷо шахс бо чанон сухани ё амали муртад шуда, аммо ҳамин тўвбаи зоҳирӣ уро наҷота дода аст. Ҳар чандки намедонем ва шак доремки тўвбаш дуруғин буда ё рост. Аммо мутмаъинем ва яқин доремки тўвба карда ва дубора мусалмон шуда ва ҳамин тўвба дар дунё аз у пазирофта мешавад. Чун, яқин бар шак ва гумон чиратар аст ва бояд шакро раҳо кунем ва яқинро бигирем.

Дар инҷо, шак вужуд доради шахсии дар дорудасти мунофиқин ва секулярзадаҳост ва дучори амали шудаки аллох таоло уро такфир карда, тўвбаш ростин аст ё дуруғин? Аммо, итминон дори ва яқин дорики тўвба карда аст. Ин яқин ҷойгоҳиш болотар аз шак ва гумон мебошад ва касики бо яқин вориди ислом шуда бо шак, гумон ва эҳтимол наметавон уро аз ислом хориҷ кард. Ин ек қоидаи куллий аст ки аҳли қибла онро пазирофтанд.

Тамоми ин журмҳо ва гуноҳон барои ек мусалмон дар дунё дар ҳадди гуноҳони кабира ё сағира боқӣ мемонанд ва агар шахс мусалмон ё мўъмин муртакиби ҳар ек аз ин журмҳо шавади ровшан ва ошкор, боиси кофар шудани вай мешавад аммо, ба дунболи иртиқоби журм тўвба кунад ва худро жузъи аз ҷомеаи муслимин бидонад ва аз сафи онҳо жудо нашавад, чанин тўвбаи аз вай пазирофта мегардад, ва боз мисли муслимин ба у

бархурд мешавад. Хатто агар тамоми журмҳои мунофиқин ва секулярзадаҳоро ҳам муртакиб шавад боз , мисли ек мусалмон бо онҳо бархурд мешавад. Аммо , агар бори дигар ҳамин журми сангин ва мушаххасро такрор кардан ва ба авоқибӣ дунёвӣ он оғох шуда буданд ва ҳамон бори аввал хенгоми иртиқоби журм , итмоми хужжати росулий шуда буданд ва узри шаръӣ надоштанд, онвақт узр ба жаҳл ҳам бароишон намонад ва машмули ҳукми қасони мешавандки оғохона , амдӣ ва бо мейл ва ихтиёри ҳудишон муртакиби журми шуданд.

Нуктаиқи лозим аст дар ин замина бо он ишора шавад замони иқомаи хужжати набавӣ бар шахс аст. Чун мумкин аст шахс муртакиби журми бо ин бузурғи шавад, аммо рузхо ва балки солхо тул бикашад то қаси биёяд ва хужжати росулийро ба ин шахс мусалмон бирасонад. Дар ин сурат , фосилаи замони расондани ин хужжати росулий ба у боз дар ҳукми мусалмони жоҳил дорои узр боқӣ мемонад, ва агар хужжати набавӣ ба вай расид тўвбаи у пазирофта мешавад ҳар чандки тўвбаи дуруғини ҳам бошад, ва қабли аз тўвба боз бо доштани чанон журми сангини зиндаги карда бошад. Мухим ин аст ки чанин шахсики дучори чанин журми шуда хужжати росулий ба у бирасад, ба журми худ оғох шавад, оғох шавад ба инки агар дубора онро такрор кунад ҳадди он чист ? Чи авоқибӣ дар интизори уст? Ва то замоники ба ин марҳала нарасида ин шахс боз ҳам жузъи муслимин ҳисоб мешавад ва наметавон уро аз доираи муслимин хориҷ кард.

Ин еки аз ҳамон нуқоти аслии аст ки муслимин дар дипломосий ва равиши бархурд бо муслимини мужрим ёдишон рафта ва бояд ба онҳо ёдовари шавад ки ин равиши бархурд, ин суннати аҳли қибла дубора дар миёни онҳо зинда шавад ва равиши бархурди бехтари бо муслимини мужрим хатокор дошта бошандки чанин гуфтор ва аъмоли мужримонаиро муртакиб шуданд.

Холо чи чизи боис мешавад ек кофари пинхон , мунофиқ ва секулярзада ба ек кофари ошкор ва муртад табдил шавад? Ё ба ибороти дигар чиғуна секулярзада , мунофиқ , мунофиқин ва дорудасти онҳо ба кофари ошкор ва муртад ва муртаддин табдил мешаванд?

Ба сурати мухтасар метавон гуфт ки , хар қовли ва амали куфрийки ибтидо онро " ошкоро " дар баробари қонуни шариати аллох қарор диҳад ва ба хамрохи ин ,ин қовл ё амалиш уро " ошкоро " аз жомеъаи муслимин жудо кунад ва уро ба ақаб баргардонад, ва ин қовл ва амалиш жуз куфри " ошкор" қобили таъвил ба чизи дигари набошад, ва ин қовл ва амал хам бар асари огохи ,илм ва ихтиёр аз тарафи шахси мукаллафи бошад ва узри шаръий надошта бошад. Хамин.

Албатта ,шофеъихо сарфи нияти куфрро хам машмули иртидод донистанд. Ният яъни ,масалан инки шахси тасмими қатъий дошта бошадки агар дар оянда фишори муслимин аз руйи вай бардошта шуд ва қонуни секуляризм хоким шудки , медонем тахти унвони озодий шахсий ,озодий дин ва ғейрих аз у химоят мекунад ва каси наметавонад ба у садама бизанад, дар ин сурат ,чанин шахси мегуяд он замон тасмим мегирад агар замина фароҳам шуд масалан жузви еки аз ахзоби секулярист мегардад , ё яҳудий, насроний ,мажус ва ғейрих мешавад, ё агар тавонист ва пойиш ба Европо ё Амрико боз шуд дар оянда даст аз дини ислом бикашад.

Дар назари шофеъийхо ин тасмим ва нияти қатъий ба кофар шудан дар оянда ,боиси кофар шудани вай дар хол мешавад. Хатто тардид дар инки дар оянда кофар мешавад ё на ,боз ин хам боиси кофар шудани вай дар хол мегардад, ё бигуяд агар дар оянда ин кор анжом шавад ман кофар мешавам. Масалан агар ин шахс ё ин гуруҳ ё ин ҳукумат дуруғ гуфт ё хиёнат ва дузди қард ё фалон корро анжом дод ман қонуни шариати аллохро раҳо мекунам ва узви фалон хизби секуляр мешавам, ё яҳудий ,насроний ва ғейрих мешавам; ё агар каси ба ман паноҳандаги бидиҳад ман насроний ё яҳудий мешавам , ё агар фалон хизби секуляр битавонад маро ба Европо бирасонад ман узви хамин хизби секуляр ва кофар мешавам. Ё бигуяд агар дар оянда ин кор анжом нашавад ман кофар мешавам. Масалан агар об,барқ ва соири имконотамро ҳукумати исломий таъмин нанамояд ва шикамавро сир накунад ман кофар мешавам ва узви фалон хизби секулярист, яҳудий ,насроний ва ғейрих мешавамки ин имконотро бароям таъмин мекунад ва ба ман медиҳад.

Ин шахс ,исломи худро ба кори дар оянда муваккул мекунадки агар тибқи мейли вай пеш рафт ё нарафт ин фард кофар мешавад. Дар хар сурат, ризоят ба куфр боиси кофар шудан мегардад, чи ин ризоятро ба оянда муваккул кунад ё дар замони хол бошад, ва ин шахс дар холи хозир кофар мешавад. Дин ва иймон чизи несткӣ ба хотири фасод ё хуби фалон гуруҳ ,фалон даста , фалон ашхос , фалон ҳукумат ё ба хотири хуби ва бади тамоми дунё аз он даст кашид. Шофеъиҳо ба ин шева ,сарфи нияти куфрро боиси кофар шадан медонанд ва чанин чизиро машмули ҳукми иртидод медонанд.

Албатта, ният чизи несткӣ дигарон битавонанд дар мовриди он қазоват кунанд ва танҳо ин масаларо ба муслимин гушзад мекунадки муслимин хавосишон бошад хатто нияти накунандки онхоро муртад намояд. Аммо ,ончи ҳамма бар он иттифоқи назар доранд иртидод аз тариқи забон ва амал (аз тариқи сухан ва кордор) аст.Хар чандки ,агар мовриди чун Хотиб розияллоху анху вуҷуд дошта бошад ва муртакиби гуфтор ё амали иртидоди шуда бошад,боз ҳам бояд бо тўвба ба қароин ва далоилики меоварад, ва бо тўвба ба собиқаи фардӣ вай, ба қасд ва нияти у аз ин рафтор нигариста шавад ва ба қасд ва нияти ин шахс аз анҷоми чанин амал ё гуфтори куфрӣ тўвжих шавад.

Хуб ,диққат кунид дустон, гуфтор ё амали мисли инки шахс бигуяд худо инро гуфта ва яқин дорамки аллох инро гуфта аммо , ман инро қабул надорам ва чизи дигариро қабул дорам. Диққат кунид ,гуфторики боиси иртидод мешавад ин асткӣ шахс бигуяд худо инро гуфта ва яқин дорамки аллох инро гуфта , бароям ошкор ва ровшан аст ва яқин дорамки аллох инро гуфта аммо , ман инро қабул надорам ва чизи дигариро қабул дорам.

Масалан худо гуфта ҳукм бояд бар асоси қонуни шариасти аллох бошад аммо ин фард бигуяд на ,ҳукм бояд бар асоси дини секуляризм бошад ё еки аз мазохиби дини секуляризмӣ мехоҳад бошад.Ё хатто пойинтар ва жузъӣтар аз он ,масалан бигуяд ман ҳамма чизи исломро қабул дорам аммо , ин харфи худоро масалан дар мовриди равобити хонуводаги, фархангӣ ,иқтисодӣ, жазоӣ,ҳуқуқӣ ,омузишӣ ва ғейриҳ қабул надорам ,медонадкӣ аллох инро гуфта аммо мегуяд қабул надорам , ё ин

харфи худоро дар мовриди харом будани шароб қабул надорам, ё ин харфи худоро дар мовриди зино қабул надорам, ё худо инро дар мовриди жузъийтарин масоили мисли хўрок,роҳ рафтан , салом кардан ва соири умури бисёр риз ва жузъий дигар гуфта ва мегуяд ман медонам ва яқин дорамки худо инро гуфта аммо , ман ин мовриди бисёр рез ва жузъийро қабул надорам. Чанин шахси бидуни тардид бо ин сухан , аз ислом хориж мешавад ва ин сухан уро ба ақаб бармегардонад. Ин сухан боис мешавадки уро ба ақаб баргардонад, чун ин сухан моли алъон нест, ин сухан моли гузашта аст, моли он дунёи куфр астқи қаблан аз он ба ислом омада аст.Ин сухан уро ба ақаб бармегардонад аз ин жиловийики омада ва тақаддум ва пешрафтиқи дошта уро ба ақаб бармегардонад ва ақабгард мекунад, хамин ек сухан.

Бибинид,аллох таоло дар мовриди касоники ба баъзи аз қонуни шариати аллох иймон доранд ва ба баъзи дигар на, чи мефармояд:

«أَفْتُوْمُنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ ۗ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ* أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ ۗ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ» (بقره/۸۵-۸۶)،

Оё ба бахши аз (дастуроти) китоби (осмоний) иймон оварид ва ба бахши дигари аз (дастуроти он) куфр меварзид ва қабул намекунид? Барои касики аз шумо чанин кунад ,жуз хори ва расвоии дар дунё нест, ва дар рузи қиёмат (чанин касони) ба сахттарин шиканжаҳо баргашт дода мешаванд ва худованд аз ончи мекунид беҳабар нест. Инон хамон касониандки охиратро ба зиндаги дунё фурухтанд лизо ,дар шиканжа ва азоби онон тахфиф дода намешавад ва ишон ёри нахоҳад шуд.

Ин сарневишти касони астқи муътақид бошанд аллох хукмиро нозил карда аммо , танҳо ба бахши ё жузъий аз он иймон надошта бошанд. Шахси муътақид бошадки аллох қуръонро нозил карда ва Мухаммад мустафо саллаллоху алайхи васаллам аз тарафи хамин аллох омада аммо , ин шахс ба бахши аз қавониники аллох фрестода иймон биёварад аммо ба бахши дигар иймон наёварад ва мункар шавад ва онхоро рад кунад. Инҳо машмули

«فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ»

Хори ,пасти ва расвойи дар дунё ва шадидтарин азобхо дар қиёмат мешаванд. Аммо , агар хамин шахс бигуяд хаммаро қабул дорам аммо онхоро анжом надихад, дучори гуноҳ шуда аст. На инки хаммаро анжом надихад бигуяд баъзи аз чизхоро анжом намедихам масалан фард мегуяд машруб харом аст худо гуфта ва ле машруб меҳурад агар шахси бигуяд хаммаро қабул дорам аммо ин маворидро анжом надихад дучори гуноҳ шуда аст ва аз ислом хориж намешавад; масалан бигуяд медонам аллоҳ гуфта ин харом аст ва қабул хам дорамки харом аст аммо онро анжом медихад.

Хуб дар инжо, дигар сахих нестқи бигуем агар бо ин 10 моврид ё 20 моврид ё 100 моврид ё фалон теъдод муҳолифат шавад шахс аз доираи ислом хориж мегардад, ё шахс бо ин чанд моврид дучори навоқизи ислом мешавад. Дигар инжо маъни пейдо намекунад, 10 ,20,30 ё чанд моврид маъно пейдо намекунад, чанин чизи ҳеч асоси хам дар миёни аимма ва бузургони ин уммат дар қуруни аввалия надорад. Ин сахих астқи имкон дорад дар ек жомеъа ,муслимини увлавиятишон мубораза бо инхирофи бошанд ва дар жомеъаи дигари чизи дигари бошад, ё мафосид ва мавориди вуҷуд дошта бошандки дар миёни хамма шойе бошанд ва муслимин феълан бар руйи ин маворид ангушт бигуздоранд. Дар хар сурат ,муслимин хар мантақаи мутаносиб бо вазъи мовҷуди худешон увлавиятҳоишонро таъйин мекунанд ва ба ниёзҳои рузишон посухи муносиб медиханд. Холо ,агар шумо танҳо ба чанд мавориди часпидики чанд руз пеш ё чанд моҳ пеш ё чанд сол пеш ниёзи ту буда ва алъон ниёзи ту чизи дигари аст ва аз ниёзҳои дигари худ ғофил шуди, дар инжо шумо бо тақлиди ноҷаҳо масирро гум карди , ва натавонисти худитро мутаносиб бо ниёзҳои рузи худ опдеит ва ба руз кунӣ , ва метавон гуфт ту ба имруз ва ин жомеъа таъаллуқ надори, ту мумиёи сухангуи ҳастқи монё хам шуди.

Ба унвони мисол ,мумкин аст дар дўвраи дар Арабистони Саъудий пас аз ташкили қудрати ҳукумати, диққат кунид пас аз ташкили қудрати ҳукумати ,мушкили онҳо ислоҳи иштибоҳоти муслимин дар мовриди зиёрати қубур,тавассули ғалат ,надонишани одоби сахихи таҳорат ва мавориди инчунини буда бошад, ва ин мушкилро бо пуштивознаи қудрати ҳукуматики ба даст оварда

буданд ва ба сабки худдишон рафъ карда бошанд ва тамом шуда бошад ва гузашта бошад ва медонем солхост аз чанин падидахойи дар Арабистон хабари нест. Аммо ,иддаи хануз ба хамин маворид часпиданд ва аз ниёзхойи рузи жомеъа ва мафосиди рузи жомеъайи худдишон ғофил шуданд.

Соатхо ва балки рузхо ва солхойи мутамодийро ба такрори хамин маворид барои миллати худдишон ихтисос медиханд ва даххо китоб , шарх , совтий ва тасвирий аз тариқи расонаҳои мухталиф ва ғойрих дар ин заминахо ироа доданд дар холики , солҳои сол аст ҳукумати тоғутий , хоин ва ғейри исломий дубора бар сарзамини вахий хоким шудаки манбаъи тамоми мафосиди эътиқодий , ижтимоий , ахлоқий , иқтисодий ва ғейрих ҳам барои ҳуди миллати Арабистон шуда ва ҳам мусибати ғейри қобили инкор барои тамоми сарзаминҳои мусалмоннишин ва монетҳои асосий дар баробари мусалмон озодийхох ва ходими содиқ барои куффори секуляри жаҳоний чун Англиз, Амрико ва дигарон шуда , ва ҳар жо мусалмони озодийхохи кушта мешавад ё гулулахойи оли саъуд дар куштори онҳо сахим аст ё доллорхойи онҳо.

Холо , ба назари шумо дар чанин сарзамини часпидан ба чанд моврид аз мункарати ҳал шуда тахти унвони навоқизи ислом ва раҳо кардани соири мавориди асосий дигар , хидмат ба ислом ва муслимин аст ё хиёнат ва тўвтиъайи азими алайҳи муслимин ва мушғул кардани муслимин ба умури инхирофий? Ин ҳамон тўвтиъайи аст ки солҳои солҳо аст аз коноли системи фосид оли саъуд бар миллати ситамдида ва дар холи фосид шудан сарзамини вахий тахмил мешавад. Руз ба руз миллатро фосидтар мекунад.

Ҳам акнун ҳам дар аксари сарзаминҳои мусалмоннишинки неъматҳои асосий ҳукумати исломий аз онҳо бардошта шуда ва аксари муслимин аз чанин неъматҳои маҳрум ҳастанд, пас аз пазириши исломи мужмал ва исломи куллий аз тарафи муслимини он сарзамин , увлавияти асосий ва зербаноий онҳо ташкил додани ҳукумати исломий ва аз бейн бурдани ҳукуматҳои тоғутий аст ки танҳо ва танҳо аз тариқи ваҳдат , шўро ва парҳез аз тафарруқ анжом мешавад. Қудрати ҳукумати исломий дар мантақайи мусовий аст бо аз бейн бурдани тадрижий тамоми мафосидики

дар тули қуруни мутамодий муслимин ба он дучор шуда ва ба он олуда шуданд. Ин ,урва ва дастгираи астки муслимин бо аз даст додани он дучори анвоъи мусибатҳо шуданд. Агар мехохи жилови ин ҳамма мусибатро биғири ва олудагихоро аз бейн бибари ,увлавияти нухуст ту бояд ташкили чанин ҳукуматий бошад. Агар мехохи жилови расидани оби масмумро биғири ,рохи он бастанӣ фалакайи аслий ва рохи он аз бейн бурдани ҳукуматҳои тоғутӣ дар жавомеъи муслимин аст.

Аммо ,ин нукта ,вазифа ва увлавияти муҳим ҳам ,пеш шартӣ он ин астки набояд мо қавоиди бунёдӣ ва зербанойи шарияти аллохро кунор биғузурем ва бичасбем ба сенориохойи аз тарафи душманони доно ва дустони жохил барои муслимин чида шуда ва муслиминро ба увлавиятҳои даража чандум ва хатто умури инхирофӣ машғул карданд.

Бояд диққат шавад ва ба мусалмон расонда шавадки бояд таслими ҳар чизи шавандки ба он яқин пейдо карданд ва ё дар оянда яқин пейдо мекунандки аз тарафи аллох омада аст, ва ин яъни бузурғтарин хидмат ба даъват, ваҳдат ,ташкили ҳукумати исломӣ дар сарзаминхойи аз он маҳруманд ва аз миён рафтани тадрижий олудагихои ақидатӣ ва рафторӣ муслимин.

Илова бар ин, шахси мусалмон бояд мутаваҷҷиҳи ин нуктаи асосӣ ва бисёр хатарнок шавадки фарқи намекунад ва муҳим нест шахси мусалмон " огоҳона " амдан ва бо мейли кудом ҳукм ва дастури аллох ва қонуни шарияти аллохро кунор меғузорад ва онро қабул намекунад, ва кучак ва бузурғ ҳам надорад, муҳим ин астки наъзу биллаҳ ,аллохро дар еки аз аҳкоми он жохил медонанд ва худӣш ё соирӣ маҳлуқотро дар ин моврид олимтар, оқилтар, ҳақимтар, дилсузтар, ботадбиртар ва муфидтар аз аллох дониста аст ва ин яъни ,шарикӣ қоил шудан барои аллох ва хатто тўвҳин ба аллох. Ҳамин ба танхойи уро аз доираи ислом хориҷ мекунад ; ҳар чандки дар мовриди резтарин ва кучактарин дастуроти аллох дар шарият бошад, ва ҳар чандки тамоми ибодоти дигарро ҳам анҷом диҳад.

Аллох таоло чанин тўвҳинро харғиз нисбат ба худӣш намебахшад :

«إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا»:

Хамин ек моврид муҳолифат боис мешавад тамоми ибодот ва аъмоли худро - хар касики худширо мусалмон медонад – тамоми аъмоли хуби вай хам ботил шаванд ва бесамар ,хатто фарқи намекунад ин кор нодурустро ек пайғамбар анжом диҳад ё хар шахси дигарики бошад :

«وَلَقَدْ أَوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكَتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ»

Ва аллох таоло уро ба хотири хамин тўвҳини ошкориш дар жаханнам қарор медиҳад. Росулulloх саллalloху алайхи васаллам фармуда аст:

"إِنَّ الرَّجُلَ لِيَكَلِّمَ بِالْكَلِمَةِ مِنْ سُخْطِ اللَّهِ لَا يَرَىٰ بِهَا بَأْسًا فِيهِوَىٰ بِهَا فِي نَارٍ جَهَنَّمَ سَبْعِينَ خَرِيفًا"^۱.

Ин кор хийли хатарнок аст ва наметавон дар он сахл ингориш кард. Дар ин замина ,каси наметавонад онро дастӣ кам бигирад, каси наметавонад сахл ингориш кунад, ин чизи несткӣ қобили шўҳи кардан бошад ин риск ва қимори несткӣ дар он ширкат куни ва эҳтимол бидихи ,кулли онро бохта ,кулли он нобуди аст.

Дар ин замина ,чигунагийи бархурди саҳоба бо мункарини закот метавонад намунаӣ айнӣ бошад. Мункарин ба вужуди анжоми соири ибодот, ба далили инкори хамин ек ҳукми аллох ,мисли соири муртаддин бо онон бархурд шуд,яъни бо онҳоики танҳо ва танҳо ек ҳукми аллохро мункар шуда буданд ва онро қабул надоштанд ,ба ҳамон шеваи бо онҳо бархурд шудки бо касони бурхурд мешудки кулли қонуни шариасти аллохро кунор гузошта буданд ва худшон хатто иддаоӣ пайғамбарӣ хам доштанд. Бо ҳамма эксон бархурд шуд.

Пас,инкори ек ҳукми шариасти аллох мусовӣ аст бо инкори кулли қонуни шариасти аллох. Ҳукми аллох дар ек моврид бо соири маворид фарқи намекунад. Ҳукми аллохро дар ек моврид напазирофти ва ҳукми дигариро жойи он гузошти яъни ,аллох дар ин маворид ҳаким ,дилсуз ,олим ва огоҳ ба вазъи альёни мо нест балки , худам ,дигарон ё фалон хизби кофари секуляр ингуна хастанд ва хатто ,агар ин танҳо ҳукмро хам барои садрил ислом

¹ - ابن ماجه محمد بن يزيد القزويني، سنن ابن ماجه، تحقيق محمد فواد عبد الباقي، بيروت، دار احياء التراث العربي، ١٣٩٥ هـ، ص ٣١٢

қабул куни аммо , барои алъон муносиб набини ва онро қабул накуни, дар воқеъ меғуиқи аллох таоло наъзу биллах барои 1400 сол пеш олим ва ҳаким буда ва ҳукми он ба дарди он замон хурда аммо , алъон аллох таоло олим,доно , ҳаким ва дилсуз нест ва қавонини он ба дарди алъон намехурад; ин ҳалол ва ҳаром дини ислом барои то рузи қиёмат нест балки барои бурхайи хосси аз замон астқи гузашта ва тамом шуда аст, ин куфр ошқори астқи шакки дар он нест.

Дар ридда,чизи ба номи риддаи асғар ва риддаи акбар вужуд надорад. Ридда,ридда аст. Холо, мумкин аст моли еки (муғаллиза) тунд ва шадид бошад ва моли еки дигар (мужаррада) ва сода. Еки биравад яҳудий ё насроний ё секулярист шавад ва кори ба кори каси надошта бошад, ба каси озор нарасонад ; ё еки аз ҳалолҳои аллохро ҳаром кунад ё еки аз ҳаромҳои аллохро ҳалол намояд (ҳаромиро ҳалол ва ҳалолиро ҳаром кунад). Мисли касиқи вожиб будани намозро инкор кунад ва кори ба кори каси надошта бошад ва ба каси озор ва азият нарасонад ба у меғуем мужаррада ё сода, ва иртидоди у сода аст ; ё шахси жузғи еки аз ин куфғори ошқор шавад ва шуруъ кунад ба даъвати манғий ва иҷоди жанғи равоний алайғи ислом ва муслимин , ё шуруъ кунад ба жанғидан бо муслимин ва жиловғири қардан аз татбиқи қонуни шариаи аллох ва ҳудишро табдил кунад ба ек монёқи бояд бардошта шавад ё хатто табдил шавад ба " аимматул куфр " яғни пешво ва имом ва сарикуфр , ва ё табдил шавад ба еки аз аҳромҳо ва ниғадорандаҳои " аимматул куфр " ва ё душмани соилий шуда бошадқи чораи жуз дағғи он набошад. Дар ҳар ду сурати сода ва шадиди он ,ҳукми ридда еки аст,ҳар чанд мумкин аст дар чигунағи бархурд бо инҳо , ва чигунағи дағғи инҳо ,мутаносиб бо мезони хатарии иҷод мекунанд увлавият бандихойи шавад.

Нуктаи асосии дар инҷо лозим аст ба он таваҷҷуҳ шавад ин астқи ,ин барғаштан огоҳона ва ихтиёрий ашҳос тағовути бунёдини бо тағвил ё иҷтиҳоди фалон олим ё фалон мазҳаб аз манобеғи шарғий дорад. Ҳар қудом аз ин мазоҳиб ва мужтаҳидин меғуянд мо ба қонуни шариаи аллох иймон ва яқин дорем. Зоҳиран онҳо чанин чизи меғуянд ; онҳо меғуянд мо ба қонуни шариаи аллох иймон ва яқин дорем аммо , ба назари мо манзури

аллох таоло аз ин оя ин аст, ё манзури росулulloх саллаллоху алайхи васаллам аз ин сухан чанин мебошад ва дидгохи таъвил ва тафсири жудогонайи аз оя ,ривоят ,хадиси пайғамбар саллаллоху алайхи васаллам ё рувидодхои торихий доранд.

Бидуни шак ,еки аз ин оро сахих буда ва соири оро сахих нестанд, аммо чун шўрои вохиди вуҷуд надорад дар натижа ,уммати вохиди ҳам вуҷуд надорад ва ижмоъи вохиди ҳам ба вуҷуд намеояд то раъйи вохидиро ин ижмоъ ба муслимин ироя дихад, барои ҳамин то он замон ин ихтилоф идома пейдо мекунад ва ин ихтилоф дар ижтиҳодоти мазҳаб ва фирақи мовҷуд дар доираи ислом ва ихтилоф дар таъвилоти онҳо ,харгиз муҳолифат бо фалон оя ё фалон фармудаи росулulloх саллаллоху алайхи васаллам нест, балки муҳолифат бо бардошт ,тафсир ва таъвили дигарон аз ҳамон оя ё ривоят мебошад. Пас ,муҳолифат бо ижтиҳодот ва таъвилоти инсон аз қуръон ва суннат ба маъни муҳолифат бо ҳуди қуръон ва суннати росулulloх саллаллоху алайхи васаллам набуда ва нест. Ин нуктаи астқи бояд хийли ба он диққат шавад.

Мисоли инҳо, ҳамчун гуруҳи астқи ек нақшаи ганҷ доранд ва ҳамма мехоханд ба он бирасанд ва тамоми талошишон ҳам бар ин астқи ба он даст пейдо кунанд аммо , хар кудом ба шеваи ҳудиш нақшаро мехоханд ва онро тафсир мекунад ва бар асоси ҳамин бардошти ҳудиш ниҳояти талоши ҳудро мекунадки ба ганҷ бирасад ва масири жудо аз дигаронро барои расидан ба ин ҳадаф интиҳоб мекунад. Мехоҳад аз масирики ҳудиш дуруст медонад ва ҳамон чизики аз нақша фаҳмида аз ҳамон масири биравад. Мушаххас астқи масирҳои мухталифи ба вуҷуд меояд аммо , ҳадафи ҳаммаи онҳо еки аст.

Мушаххас астқи ҳамма ба ганҷ намерасанд, чун ганҷ ек жост ва инҳо хар кудом ба масири рафтанд. Мухим дар инҷо ин астқи мо инҳоро қасони медонемки ба ганҷ яқин доранд ва тамоми талошишон ҳам бар ин астқи ба он бирасанд, аммо хийли аз онҳо масирро иштибоҳ мераванд ва қаси ҳам нестқи онҳоро роҳнамоӣ кунанд. Шўрои улил амри нестқи бо ижмоъи вохиди ҳаммаро ба самти дуруст роҳнамоӣ кунанд, барои ҳамин ,хар кудом бо

эътиқоди росих хамон масириро жихати кашфи хақиқат ва дастёбий ба ганж меравадки ба он эътиқод ва яқин дорад.

Хуб, холо ин кужо ва инки куффори яхудий ,насроний ,мажус ,соибий ва секуляр мегуянд кужо ? ин куффор ё мегуянд аслан қуръон ва суннат ва вужуди ганжро қабул надорем ё мегуянд ҳеч ек аз қавонини шариат ва ё бахши аз қавонини шариати аллохро дар умури зиндаги дунёвий инсонҳо қабул надорем.

Ё ек мазҳаб ва мужтахид дар мовриди чигунаги ижро кардани фалон ҳукм бо мазҳаб ва тафсири дигар ихтилоф дорад аммо , шахси кофар чи аҳли китоб ё шибхи аҳли китоб бошад ё шахси кофари секуляр мисли кумалаҳо ,демократҳо ,дорудасти мусайламаи каззоби феълий курдҳо ужалон ,портиҳо ,екитиҳо ва ғейриҳо аслан ҳуди ҳукми аллохро қабул надоранд чи бирасад ба чигунаги ижро кардани он. Ек мазҳаб ва ек мужтахид дар мовриди чигунаги ижро кардани ин ҳукм бо мазҳаб ва тафсири дигар ихтилоф дорад аммо, инҳо ҳуди ҳукми аллохро қабул надоранд на чигунаги ижро кардани онро.

Замоники шахс медонад ва яқин дорадки аҳли китоб ,шибхи аҳли китоб ва секулярҳо кофар ҳастанд аммо мегуянд ман яхудий ,насроний ,мажус ё секулярам, ё дақиқтар замоники шахс мегуянд ман кумала, демократ ,пакака, порти ,екити ва соири аҳзоби секуляр ҳастам ё еки аз инҳо ҳастам ,чанин шахси бар кофар будани худ таъкид карда ва бар кофар будани худ иш гувоҳи дода:

«وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَافِرِينَ»

Шохидий додан ба нафси худ ишонки кофаранд. Ошкоро аст ки кофаранд, ин ҳам мегуянд ман ҳам еки аз онҳо ҳастам. Зохири ,инро мегуянд ва ният ва қалби у мемонад барои қиёмат ва кори ба қазовати инсонҳо дар дунё надорад. Зохири у ин аст ки шохиди медихад

«وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَافِرِينَ»

Ки кофаранд, жузви хамин гуруҳҳо ҳастанд. Вақти мегуянд кумала ,демократ ,пакака ва еки аз инҳо ва еки аз ин аҳзоби секуляр ҳастам. Худиш шохидий медихадки ман кофарам. Вақти мегуянд

яхудий,насроний ,мажус ва соибий хастам яъни кофарам ,худиш шохидий медихад.

Хуб,дар мовриди амал хам метавон ба каси ишора карди ба мейли худиш вориди сафи куффори ошкор шуда ва дар сафи куффори ошкор алайхи муслимин межангад, ё жузви онҳо ва тобеъи қавонини онҳо шуда ва ба мейли худиш дини онҳоро пазирофта, ё илова бар он алайхи муслимин хам межангад, ё дар еки аз ахзоби секулярист узв шуда ва табъан мутаъаххиди ба қавонини он хизб гардида, ё мисли касики ба мейли худиш ба қуръон шиллик мекунад. Ин ашхос ҳар чандки чизи хам нагуянд ё дуруғҳо ва бахонаҳои хам сар хам кунанд бо ҳамин аъмолишон аз доираи ислом хориҷ мешаванд.

Дидаемки иддаи ба ахзоби кофари ошкори секуляри чун кумалаҳо,демократҳо ,пакаҳо ,портҳо ва ғейриҳо ба бахонаҳои мухталиф жазб шуданд ва афроди ба ин ахзоби кофар мулҳоқ мешавандки масалан мардум битавонанд ба забони худшон бихонанд ва бинависанд ,ё ба жойи ек кофари хорижий ек кофари муртади секуляри маҳаллий бар мардум ҳоким шавад,диққат кунид дустон ,ё масалан мардумро дар таваҳҳум нигах медорандки фақрро аз бейн мебаранд,ҳамон қорикӣ дар арзи бист ва хурдаи сол дар Курдистони Ироқ мушоҳида кардем ва ғейри аз фасод,некбат ,бебандубори ,зулм ,беадолати ,дузди ва чоповулқори қори дигари барои ин миллат накарданд. Инҳо озодий ва бибандубори дини секуляризмро ҳоким мекунанд ва даххо тўвтиъа ва дуруғи дигарки дар зерӣ шуорҳои демокраси ,озодий ,жомеъаи маданӣ ва ғейриҳо қоим карданд.

Дар ҳар сурат ,қасониро ба ҳамин бахонаҳои бибид ба забони худитон бихонид,бибид кофари муртади маҳаллий ҳамзабони худитонро ба жойи дигарон бар худитон ҳоким кунем ва он ҳамма хун бидихем , бо ҳамин таваҳҳумот ва зулмҳо онҳоро нигах медоранд.

Медонемки тамоми ин дуруғҳо ,тамоми ин тўвтиъаҳо ва роҳқорҳо ,роҳқорҳо ва дуруғҳои мунофиқин ва секуляризадаҳост ва секуляризадаҳоро хам бо ин таваҳҳумот ба суйи худитон жалб

мекунанд. Дар хар сурат , инхоро ба тарафи худешон мекашонанд ва мисли худешон ,кофари ошкор мекунанд.

Ровшан аст, дар хар сурат ,журми кофар шудан бисёр болотар аз махрумият аз хондан ба забони модарий ё хокимият ёфтаи ек кофар ва муртади хамзабон аст ки бадтар аз дигарон буда ва ин аслан ҳеч тўвжихи надорад. Чи тўвжихи метавонад дошта бошад ек мусалмон бигуяд ек кофари муртади секулярроки хамзабони ман аст биеварам ,хун ва жон бидихамки ин кофари муртади секулярки собит карда дар кулли тарих бадтар аз тоғутҳои ғейри бумий ва ғейри махаллий бударо бо хуни худ бар худимон хоким кунем. Чиро ? чун хам забони ман аст. Инҳо чанин кориро анжом медиханд.

Инҳо мумкин аст бо забон чизи бигуянд ва дар амал чизи дигари бошанд. Меёр , дар инҳо амалии аст ки анжом медиханд. Инҳо амалан худешонро бо пейвастан ба ахзоби кофари секуляр ,кофар мекунанд ва муҳим нест мисли тарафдорони мусайламаи каззоб ё сажжӯ ва соирӣ пайғамбарони дуруғин ба баъзи аз ислом хам амал кунанд ё хейр. Онҳоки амал мекарданд ,тамоми пайғамбарони дуруғин дўвраи росулulloх саллalloху алайхи васаллам ба бахши зиёдий аз шариаи ислом хам амал мекарданд дар холики ,ин мусайламаи каззоби кунуний мисли ужалон ба ин хам амал намекунанд.

Хуб, ин ек нукта ,нуктаи дигар дар ин жараён иртидои ва муртад шудани бози дигари аст ки иддаи дар меоваранд. Иддаи аз муртад шудан ба унвони ек абзор дар жанги равоний алайхи муслимин истефода мекунанд.

Яъни ибтидои мегуянд мо мусалмон шудем аммо , ба хамма эълон мекунандки мо даст аз ислом ё ин гуруҳ кашидем ва мегуянд масалан мо дохили инҳо будем ва аз наздик инхоро баррасий кардем ва дидем инҳо чи хастанд; аммо ,ба ин далоил даст аз ислом кашидем ва онро муносиб надидем балки ,масалан дини секуляризм ,яхудият ,насионият ,мажусият ва ғейриҳо бехтар ташхис додем ,ё тамоми чизҳои хам акнун иддаи амалан дар холи анжومي он хастанд.

Ин метавонад жанги равоний ва тахдиди нарм барои ақида ва боварҳои диний муслимин ва дар баробар ,таблиғи барои дини секуляризм ва соири куффори ошқори бошадки инҳо ба онон пейвастанд. Ин жанги нарм ва равоний зийракона ,бахусус метавонад тахдиди барои тоза мусалмонон ё муслимини ноогоҳ ,заифул иймон ва бадбин кардани онҳо ва соири мардумки аз дур исломро нигоҳ мекунад ва бадбин кардани онҳо нисбат ба ислом махсуб шавад.

Инҳо метавонанд ба унвони монеъи бошанд ва таблиғоти онҳо барои дигаронки дар холи тамошойи ислом хастанд боис шавадки нигариши мусбати нисбат ба ислом надошта бошанд. Инҳо маъмулан аз даруни муслимин ба чанин бозихои даст наметавонанд балки , куффори ошқори хастандки аз хориж аз доираи муслимин ,ин бозихоро дар меоваранд. Пас ,ин бози моли ек мусалмон ё хатто ек мунофиқи секуляризада ҳам нест, ин моли онхост ,куффори ошқорикори хориж аз доираи ислом хастанд.

Аллох таоло дар ин маврид,ошқоро хашдор медихад ва ин жанги равонийро ба унвони ек хатари гушзад мекунад :

«وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمِنُوا بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَكُفُّوا آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ» (آل عمران/۷۲)،

Жамъи аз ахли китоб гуфтанд: бидончи бар мусалмонон нозил шуда аст, дар оғози рузи иймон биёварид ва дар поёни руз бидон кофар шавид ,то шояд (аз қуръон пейравий накунад ва аз он) баргарданд. Инҳо худешон хориж аз доираи ислом хастанд.

«لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ»

Токтики аст барои инки мусалмонон баргарданд, инхоро ба унвони ек бози ва абзор дар назар гирифтанд.

«لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ»

То шояд мусалмонон баргарданд. Мусалмононироки ин ҳамма жилов омаданд инхоро баргардонанд ва мисли худешон кофар бикунанд.

Ин сенориоии жихати ижоди жанги равоний ва нармий астқи хам акнун хам барои аз бейн бурдани ваҳдати диний муслимин ,иҷоди тафарруқ ва парокандаги бештар дар миёни муслимин ,тафарруқ ва чанд дастаги ақидатӣ ва фикрий ,иҷоди харҷ ва маржи диний ва бадбинӣ нисбат ба дини ислом ва қонуни шариаати аллоҳ дар холи ижрост, ва ба шеваҳои мухталиф ва аз конолҳои мухталиф идора мешавад ва идома дорад. Чизи нестқи бигуем мунқотиъ шуда бошад. Ин равиши астқи душманон саъй мекунад дар миёни муслимин тафарруқ ва чанд дастаги ба вужуд биёваранд. Инҳо мехоҳанд аз тариқи ин сенориохо ва нақш бози карданҳо ба ваҳдати муслимин зарба бизананд ва боиси ғашал ва рехтани убухати муслимин назди душманонишон шаванд.

Нуктаи жоліби ин ислом овардан ва муртад шудани паёпей куффори аҳли китоб ,мушрикин ва секуляристҳои харфи инҳоро гуш медодан ва ислом меоварданд ва баъад кофар мешудад ин астқи ҳукумати исломӣ росулulloҳ саллalloҳу алайҳи васаллам бо тамоми қудрат ва тамкиники дошт боз ҳукми муртаддинро бар ин шаҳривандони жомеъаӣ исломӣ татбиқ намедихад ва бозҳои оннро бо ровшангари,жанги равонӣ ва нарм ва маҳал нагузоштан ва ба онҳо ва аҳамият надодан ҷавоб медихад. Аслан аз чанин чизики онҳо анжом медиханд масхараи меояд. Чиро ? Чун ,инҳо аслан ҳаракати накарданд ва ба жилов наёмаданд балки ,сарҷойишон буданд ва тикон нахурданд пас барғашти хам дар қор набуда аст. Инҳо ҳудишонро масхара карданд. Аммо нуктаи зарифи ин сенорио ин астқи собит шавадки инҳо аслан ҳаракати накарданд ва аслан тикон нахурданд ва ба жилов нарафтанд ва сариҷойишон собит ҳастанд ва инҳои мегуянд мо аз ек жойи дигари бармегардем дуруғ мегуянд. Ба ҳамма собит шавадки инҳо дуруғ мегуянд инҳо аслан тикон нахурданд ва сафари накарданд то иддао дошта бошандки мо барғаштем ,ту аслан нарафти то баргарди.

Хуб ,нуктаи дигарӣ дар ин робита метавон ишора кард ангизаҳои қасони астқи воқеан муртад шуданд на инқи мисли инҳо бози дарбиёваранд мисли ин масхараҳо. Ангизаҳои қасоники воқеан муртад шуданд. Бояд бифаҳмем дақиқан ангизаҳои онҳо чист ?

Ангизахои онхо дақиқан ҳамон ангизахои мутанаввиъ ва далоили астки дар дарси қаблий дар мовриди шиносӣ мунофиқин ва секулярзадаҳо ба он ишора кардем. Мисли ангизахои фардӣ – равонӣ , ангизахои ижтимоӣ – сиёсӣ ва ангизахои иқтисодӣ , фарҳангӣ ва ғейриҳақиқат намояндагон дар инҷо дубора ба онҳо ишора кунем ва аз дустони ҳақиқат даъват мекунам ба дарси қаблий муроҷаъа намояндагон то дақиқан бифаҳманд ангизахои муртаддин аз иртидоишон чи чиз метавон бошад. Албатта , оддӣ астки ангизахои дорудасти мунофиқин бо муртаддин ёки бошад ; чун , муртаддин шикли тақомул ёфтаи ҳамон мунофиқин ва секулярзадаҳо ҳастанд. Муртаддин , мунофиқин ва секулярзадаҳои ҳастанда аз ҷойи ба ҷойи дигари тағйирӣ макон доданд , аз як қатор , савори як қатори дигари шуданд ва ин тағйирӣ масир моҳияти онҳоро тағйир надода аст. Барои ҳамин астки шиноҳӣ моҳияти дарунӣ ва рафторӣ онҳо дар қуръон ва суннати саҳих яъни оғоҳӣ бар вазъи мавҷуди онҳо ва ҷиғунаги барҳурд бо онҳо дар замони ҳол.

Барои ҳамин бояд диққат шавад баҳсҳои мо аз ҷумла мавзӯи ақидатӣ – тарихӣ астки коркардҳои сиёсӣ – ижтимоӣ барои танзими равоҷи фардӣ – ижтимоӣ ва ҷавомеъи исломӣ дар бардорад ва аз ҷумла мавридӣ астки тарихро ба имруз меоварад , ин нуқтаи хӯли муҳимми аст. Бо шиноҳӣ онҳоро аз сифоти инҳо дар манобеъи шаръӣ омада , мо тарихи онҳоро дар қуръон ва дар қуруни гузашта ба имруз меоварем ва ҳамчун як абзор аз он истефода мекунем. Ин ёки аз далоили аҳамият ва зарурати баҳсҳои астки мо дар пеш гирифтаем.

Хуб , алъон хоҳарон ва бародарони мусалмонан бояд битавонанд ҷавоб диҳандки меъёр барои иртидо ва муртад шудани муслимин чист? Чун вақти мегуем муртад шудани муслимин ва намегуем муртад шудани мунофиқ ё секулярзадаҳо ; мо қаблан инҳоро ҷузви муслимин ҳисоб кардем. Меъёр барои иртидо ва муртад шудани муслимин чист?

Бале , ба сурати ҳулоса ва муҳтасар метавон гуфт инкор кардани оғоҳона , амдӣ ва ихтиёрий ёки аз аҳкоми ошкори дини ислом. Диққат кардид дустон , фард оғоҳона , амдан ва ба мейли ҳудиш ёки аз аҳкоми ошкори дини исломроки барои у ошкор буда

аст. Чун ,мумкин аст барои дигарон ошкор буда бошад барои ин фард ошкор набуда, аммо холо барояш ошкор шуда ,яқин пейдо кардаки ин ,еки аз ахкоми дини ислом аст, аммо , у огохона ,амдан, ба мейли худ ва ихтиёрий онро инкор мекунад. Ин меъёри иртидоди чанин мусалмони аст. Чун исломи ноқис аз каси қабул намешавад, ба қовли саййид роҳимахуллох ё исломи комил ё ҳеч чиз.

Холо , масаларо қаблан ҳам гуфтаам хийли зурурий аст, каси еки аз ахкоми шариати аллох ё қулли шариати аллохроки барояш мусаллам ,ровшан ,ошкор ,собит ва мушаххас шудаки қонуни шариати аллох аст ва аз тарафи аллох омада, аммо бо ин вужуд ,онро кунор мезанад ва чизи дигариро жойи он мегузорад. Аллох таоло мефармояд :

«أَمِنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ» (Бقره/۲۸۵)،

Фристода ва росул ,мўътақид аст ба тамоми ончи аз суйи парвардигориш бар у нозил шуда аст ва мўъминон (нез) бидон бовар доранд. Хаммаги ба худо ,фариштагони у ,китобхойи вай ва пайғамбарониш иймон дошта (ва мегуянд :) миёни ҳеч ек аз пайғамбарони у фарқ намегузорем ва мегуянд: шанидаем ва итоат кардем

«سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا».

Парвардигоро ! Омурзиши туро хохонем , ва бозгашт ба суйи туст

- «رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ».

Ин сифоти муслимин аст. Хар чи аз тарафи аллох таоло омада, инҳо чи мегуянд фақат ек вокуниш доранд : шанидем ва итоат кардем

«سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا»؛

Ба махзи инки фахмиданд аз тарафи аллох таоло омада шанидем ва итоат кардем

«سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا»،

Хатто, агар хикмати ин итоат кардан ва ҳукми аллохро надонанд.

Онҳо ба аллох эътимод пейдо карданд дар натижа харфхоиширо ҳам қабул доранд. Хикматҳои хийли аз оёт ҳастанд, хийли чизҳо дар мовриди хийли аз оёт ва ривоёти росулulloх саллаллоху алайхи васаллам ҳастанд алъон мо онҳоро мутаваҷҷиҳ шудаем илм онҳоро ба истелоҳ аз тариқи таҷруба, илм ва дониш онҳоро таҷруба карда ва собит намуда аст дар ҳолики ҳеч қудом аз саҳоба инро немедонист. Ва ле воқуниши мо ба ҳар чӣ аз тарафи аллох омада бидуни инки бо он каланҷор биравам ин аст

«سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا»

Шанидем ва итоат кардем

«بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ»

Ҳар чизики аз тарафи парвардигор нозил шуда аст.

«وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ»

Кулли мўъминон ҳам ҳам ба ҳаммаи он эътиқод доранд, ҳаммаги ба он эътиқод доранд.

Ва дар ояи дигари мефармояд :

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا» (Нساء/ 136),

Эй касоники иймон овардаид ! ба худо ва пайғамбариш ва китобики бар пайғамбар нозил карда ва ба китобҳои пештар нозил намуда аст (ки таҳриф ва нисён дар онҳо сурат нагирифта буд) иймон биёварид. Ва ҳар касики ба худо, фариштагон, китобҳои худованди, пайғамбариш ва рузи ростохез кофар шавад (ва еки аз инҳоро напазирад) воқеан дар ғумроҳи дур ва дироси офтода аст.

«وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ»

Бале у китобиширо фуру фристода ба ҳеч чизе он набояд куфр биварзид ва бигуяид онро қабул надорам, қабул надорам яъни пушондани он.

Ва дар жойи дигари мефармояд :

«إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا* أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا»
(نساء/١٥٠-١٥١)،

Касоники ба худо ва пайғамбариш иймон надоранд ва мехоханд миёни худо ва пайғамбарон жудойи биндозанд ва мегуяндки ба бархи аз пайғамбарон иймон дорем ва ба бархи дигар иймон надорем ,хадафи онхо аз инки ба бархи аз пайғамбарон иймон доранд ва ба бархи дигар иймон надоранд чист ? Мехоханд миёни куфр ва иймон ,баъзи аз дастуроти аллох бо баъзи дигар ,бахширо қабул мекунанд ва бахширо намепазиранд. Мехоханд миёни он (куфр ва иймон) рохи баргузинанд (ва маъжун ва чизи жадиди дуруст кунанд) .

«وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا»

Ононки мегуянд

«نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ»

Ба баъзи аз онхо иймон дорем аммо ба баъзи дигар иймон надорем. Мехоханд дар ин васат ек рохи жадид ва (маъжуни жадиди) дуруст кунанд.Аллох таоло мегуянд : онон хаммаги бегумон кофаранд,

«أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا»

Ва мо барои кофарон азоби хор кунандаи фароҳам овардаем

- «وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا».

Бале, касоники мехоханд аз ислом ва секуляризм ,социализм ,либерализм ,аз фалон ақоид ,хам чизи аз ислом бигиранд ва хам чизи аз демокраси ,либерализм, ва социализм ва инхоро нигоҳ кунид,ек маъжун аст. Маъжуни мухталифи астқи хам ислом дар он вужуд дорад хам секуляризм ва хам куфр дар он хаст, хамма чиз дан он вужуд дорад. Чун онхо мехоханд чанин рохиро интихоб кунанд. Аллох мегуянд хадафишон хамин аст. Мегуянд мо секуляризмро хам қабул дорем исломро хам қабул дорем,хадафишон хамин аст

«يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا»

Мехоханд бейни ин дуто рохи жадиуро интихоб кунанд. Рохи дигариро интихоб кунанд.

Инҳо намуна ояхойи хастандки аз муслимин мехоханд ба тури комил таслим тамоми ончи шавандки аллох нозил карда аст. Муслимин бояд

«سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا»

Дошта бошанд. Яъни шанидем ва итоат кардем, хамин. Ва наметавонанд баъзиро қабул кунанд ва баъзиро на. Агар ин корро карданд:

«أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا»

Яъни ,бидуни шак ва гумон хар касики ин корро бикунад хаммаи онҳо кофаранд.

Ин дар мовриди инкор кардани еки аз ахкоми " ошкор" дини ислом аст. Мутаважжих шудид? Еки аз ахкоми " ошкор " дини исломки барои ин шахс " ошкор " ва ровшан шудаки хукм " ошкор " дини ислом аст аммо ин мусалмон онро инкор мекунадки медонад ахкоми " ошкор" дини ислом аст.

Мазохиб ва фирақи маъруф ба ахли суннат,инкор кардани масоили фиқҳий мазхабро боиси иртидод намедонанд. Яъни сари мазхабҳо ва шогирдони увлавияйи онон гуфтанд агар каси ижтиходи худшон ё ижтиходи фалон мазхабро инкор кунад боиси иртидоди вай намешавад, хар касики ин корро анжом диҳад муртад намешавад. Аз назари инҳо сухани хар кас қобили рад ва пазириш аст ,илло ончики росулulloх саллаллоху алайхи васаллам оварда аст. Дар ин сурат, муҳолифат бо ижтиходоти фалон мазхаб, муҳолифати ек инсон аст бо ек инсони дигар, на муҳолифати инсон бо аллох таоло. Ин нуктаи хийли муҳим аст ки бояд ба он диққат шавад.

Ин қоидаи куллий ин сари мазхабҳо буда хар чандки солҳо ва қуруни баъди ба он амал нашуда ва хазорон мусалмон дар Рай ,Қазвин ,Хуросон ,Боғдод ва соири сарзаминхойи мусалмоннишин сирфан ба далили муҳолифат бо раъйи Ханафий , Шофеъий ,Ханбалӣ ва ғейрих ба қатл расиданд ва фаҷоёйики торихи

онхоро хамма медонем ва торих ин жангхойи бародар куши ва дохилийро ба унвони лакаи нанги барои муслимин сабт карда аст.

Албатта, шиъаёни 12 имомий хам инкори масалаи зарурий мазхаби ташайюъро боиси иртидод намедонанд. Инро Мухаммад Боқури хунсорий ё (миркабир), дар китоби манохижул маъориф ё фанханги ақоиди шиъа меоварад. Шиъаёни 12 имомий бар ин боваранд чунончи инкори заруриёти мазхаб аз усул ва аркони мазхаби шиъа бошад, фақат мужиби хуруж аз мазохиби шиъа аст на хуруж аз дини ислом. Шахид Соний хам мухолифат бо ижмоъро мисдоқи инкори заруриёт намедонад. Яъни мисдоқи инкор заруриёти дин намедонад, магар инки масалаи ки бар он ижмоъ иқома шуда, аз заруриёти дин ба шумор биёяд. Илова бар он, чизи хамки бар он ижмоъ шуда ба унвони заруриёти дин бар он ижмоъ шуда, бояд тавассути ахли халли ва ақди мусалмонони тахаққуқ пейдо карда бошад ва ин ижмоъ тавассути ахли халли ва ақд кулли муслимин руйи он ижмоъ шуда бошад. Вақти каси чанин чизиро инкор кунад. Онҳо инро боиси инкори заруриёти дин ва қонуни шариати аллох ва дини ислом медонанд на чизики марбут ба заруриёти мазхабишон бошад.

Дар ин сурат, дар мазхаби шиъа, инкори еки аз заруриёти мазхаб ва инкори ижмоъики ноши аз мазхаб бошадро боиси иртидоди шахс намедонад балки, танҳо инкор кардани заруриёти динро боиси иртидод медонад.

Ин ҳамон чизи аст ки тамоми сари мазхабҳо ва фирақи миёни муслимин бар он иттифоқи назар доранд. Хар чандки мутаъассифона дар миёни тамоми фирақи иддаи аз пейравони онҳо аз чанин қавоиди дури карданд ва боиси инхирофот ва зиллатхойи барои худ ва соири фирақ хам шуданд.

Хуб, ҳоло мерасем ба мароҳили исботи журми шахси муттаҳам ва шурути такфир.

Қаблан арз кардем, аслан бар ин аст ки шахси намозхоники қиблаи моро қабул дорад ва забихаи моро мехурад мусалмон аст, ва аз тамоми мазоёи муслимин бахраманд мешавад магар инки халофи он собит шавад:

مَنْ صَلَّى صَلَاتِنَا وَاسْتَقْبَلَ قِبْلَتَنَا وَ أَكَلَ ذَبِيحَتَنَا فَهُوَ الْمُسْلِمُ، لَهُ مَا لَنَا وَ عَلَيْهِ مَا عَلَيْنَا.

Илова бар он арз кардемки иртидод ва муртад шудан журм аст, онхам сангинтарин журмики ек мусалмон муртакиби он мешавад, ва марбут мешавад ба худуд ва худуди хам иртиботи танготанги бо қазоват доранд.

Ислом барои ба вужуд овардани беҳдошти қазоий дар жомеъа ,услуг ,чорчўп,марохил ва конолҳои хоссиро барои исботи журм ,судури аҳкоми қатъий , ва дар ниҳоят ижройи ҳукми ироъа дода аст ва чун муртад шудан сангинтарин журми аст ки шахси мусалмон муртакиби он мешавад, барои ҳамин дар моворидики аллох илми онро ба ҳамма навода , ва илмиш ҳолати умумият надорад, ва парвандаи шахси хам сангинтар аст ва сейри қазоий ва судури ҳукми он хам пичида ва сангин аст, ва ҳамин тури наметавон мисли ҳукми дузди ё одамрубоӣ, машрубухури ,қисос ва мавориди мушобех ҳукм содир кард ,филтерхо ва марохилиро жихати исботи журм ,судури ҳукм ва ижройи ҳукм қарор додаки ниёз ба тахассуси вижа дар ин заминаи қазоий дорад.

Холо, дар ин системи қазоӣки хам ҳолати умумият дорад, ва хам ҳолати хос ва тахассуси ва марбут ба қуззоти вижа мешавад, чигуна муртад будани ек шахсро бояд исбот кунем ? Ва шахсики муттаҳам шуда чи филтерҳои бояд бигузорад ки мустаҳаққи судури ҳукми қатъий иртидод шавад ва онвақт ба жойи инки ба у бигуем мусалмон , ба у бигуем муртад? Дар ин замина чохор мархалаи хосси вужуд дорад ки аҳли қибла бар чохор мархала иттифоқ карданд :

-Аввалин мархала, исботи журм аст: бояд диққат шавад шахси мусалмоники муттаҳам ба чанин журми хатарноки шуда ва дар сурати исботи иттиҳом, машмули мужозоти муртад ва муртаддин мешавад, ибтидо бояд иттиҳомики ба у ворид шуда собит шавад, ва маъмулан аҳли қибла се рохро барои исботи ин иттиҳом ироа додандки бояд аз ин рохҳо ин иттиҳом собит шавад:

1 – аввалин маворид жихати собит кардани журми шахс, иқрор ва эътирофи худӣ шахси муттаҳам аст. Яъни худӣ шахс эътироф кунад мабний бар инки чанин амал ё гуфториро анжом додаки дар

маъаррази иртидод қарор гирифта аст. Масалан биғуяд : ман секулярист хастам , ё кумала ва демократ хастам , ё пакака хастам ё яхудий ,насроний ,мажус ва ғейрих хастам. Чанин харфиро задамки маро ба инжо кашонда аст.

Холо ,иддаи бар ин рай хастандки агар шахс чанин журми иртидодро инкор кард хукм бар у ижро намешавад ва дигар суроғи марохили баъди намеравем. Имоми Шофеъий рохимахуллох дар китобул ум меғуяд :

"من قيل أنه لا يُصلي فَأَنْكَرَ صدق"

Яъни : ба каси гуфта шудки намоз намехонад аммо ин шахс инкор кард (ва гуфт ман намоз мехонам) , ин инкори шахси монанди харфи рост аз вай пазирофта мешавад.

Яъни агар касиро ба иттихоми биғиранд ва ба у биғуяндки ту секуляр ,кумала ,демократ ,пекака, яхудий,насроний ва ғейрих хастаи ва ин шахс инкор кард , мо харфи уро қабул мекунем ва меғуем рост меғуяд ва узришро мепазирем ; хар чандки уро жузви дорудаастаи мунофиқин ва секулярзадахо бидонем, ва дар дуруғғуи ,риёкори ,қасамхури ва соири мафосиди у хам шак надошта бошем. Аммо ,боз узри уро қабул мекунем ва харфи уро рост медонем . Чиро?

Чун дар ин заминаи мушаххас ва маълум танхо ек бор узри каси пазирофта мешавад, ва агар хамон журми мушаххас ва маълумики боиси иртидод мешавадро амдан ва бо мейли худииш дубора такрор кард дигар узри у пазирофта намешавад. Илова бар ин ,чанин шахси барои мо мажхул аст ва хануз сафи худиишро аз муслимин жудо накарда ва худиишро мусалмони тобеъи кулли қавонини шариати аллох медонад.

2 – дувумин моврид барои собит кардани журми шахс ,ғувохи ва шаходат ё хамон бинахои шаръий хастандки бар асоси далоил ва мадорики шаръийки хаддиақал тавассути ду инсонии одил мовриди пазиреши шаръ ироя мешаванд, ба унвони мовриди жихати исботи журм аз он истефода мешавадки ; ин ду инсонии одил хам бояд мовриди пазиреши шаръ бошанд.

Яъни агар ду инсон одил бо шароити хоссики шариат таъйин карда ва бо далоил ва бинаҳои шаръӣ шаходат доданд ва гуфтандки фалонӣ яҳудӣ ,насронӣ ,секулярист ,мажус ва ғейрих шуда , ё фалон гуфтор ё амалиро муртакиб шуда, ин ҳам мешавад еки аз абзорҳои исботи журми шахс. Холо ,агар иқрори шахс ва ё шавоҳид ва мадорик нишон медихандки ин шахс секуляр шуда , хамин кофӣ аст ки иртиқоби чанин журмиро собит кунем хамчунонки гуфтем масалаи иртиқод дар ҳудуд матраҳ мешавад. Мисли қатл ,дузди ,зино ва соири ҳудуд ,исботи чанин журми ба хамон шева ё бояд бар асоси иқрори ҳуди шахси мужрим собит шавад ё далоил ва шаходати шухуд инро собит кунанд. Ғейри аз ин ,роҳи севуми барои исботи журми ин шахс аз он истефода мешавад.

3 – севумин маврид барои собит кардани журми шахс, истифоза ё шойе шудан ва машхур шудан дар миёни мардум аст, турики ба андозаи машхур бошадки жойи барои инкор боқӣ намонда бошад. Мисли инки қози Мухаммад бунёнгузори аввалин хизби секуляр ва муртади Курдистон аст ки тахти унвони хизби демократ онро дуруст кард. Мумкин аст каси харғиз уро надида бошад ё хатто дар жойи ҳам нахонда бошад аммо , ба воситаи шухрат тавониста қабул кунадки қози Мухаммад вужуд дошта ва ин шахс, бунёнгузори аввалин хизби муртади Курдистон аст.

Хуб, то инҷо тухматики ба шахси зада шударо собит кардем, яъни ё ҳудиш иқрор карда ё шохидон бо далоилишон онро собит карданд ё бейни мардум машхур шуда ва собит шуда, ва шахс ба он иқрор карда аст. Чизхо ва шойеотики хаст ва шохидини гуфтанд. Агар шахс гувоҳи диҳанда ё касоники гувоҳи додандро ба хамроҳи хамин шойеотики дар дохили мардум хастанд агар ин шахс биёяд ва инхоро инкор кунад мо ҳам харфи уро мепазирем. Қаблан ҳам арз кардем харфи уро мепазирем. Далили ин ҳукм , такзиби шохидони одил нест; балки далилиш ин аст ки инкори иртиқод тавассути шахс, тўвба ва ружуъ ба дини ислом махсуб мешавад. Яъни вақтики ин шахс хамма чизро инкор мекунад ба ин маъно аст ки у тўвба карда ва мисли тўвба аз вай пазирофта мешавад.

Инкор ,ба ин маъно аст ки шахс воқеиятро медонад ва дар он шак ва тардиди надорад аммо , бо ин вужуд онро рад мекунад ва ба истелох зери он мезанад, яъни аслан дар он тардид надорад ва медонад воқеият чист аммо онро инкор мекунад. Қоидаи мо дар мовриди мусалмон ,хусни зон ва гиройиш ба тафсири масоил ба самти ва суйи хуби барои мусалмон ва овардани узр барои уст то онжойики имкон дошта бошад. Барои хамин ,ин инкори мусалмонро ин тури ба нафъи мусалмон тафсир мекунемки ин инкор новъи тўвба аст ва шахс тўвба карда аст.

Аммо ,агар хамин корро ек кофар дар баробари воқеиятҳои ислом анжом диҳад, мегуем ин шахси кофар дар инод ва лажбози офтода ва бо вужуди яқин ба ҳаққонияти қонуни шарияти аллох ва дини ислом аммо , онро инкор мекунанд.

«وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ» (نمل/۱۴)

Агар ек кофар дучори инкор ,лажбози ва жухуд шавад мо наметавонем кори барои ин шахси лажбоз бикунем ва танҳо уро раҳо мекунем.

Ин инкор тавассути ек мусалмон ё тавассути ек кофар дар умури аст ки дарунӣ буда ва пинхон хастанд, ва мо дар дунё барои бори аввал дар журми мушаххас ва маълум марбут ба иртидод метавонем мусалмонро ба далили жаҳли шахс ба тўвба тафсир кунем, аммо бори дувумки хамин журми маълум ва мушаххасро муртакиб шавад дигар узри надорад,балки огохона ва амдӣ ва ба мейли худ муртакиби чанин журми шуда ва инкори он наметавонад дар ин журми мушаххасики муртакиби он шуда буд суди барояш дошта бошад.

Албатта, дар ин замина хам мудофиъини тоғутҳо ва иддаи аз сохирон ва уламои суъйики дар ихтиёри тавоғит ва ба нафъи тавоғит дар холи анжومي вазифа хастанд шубухотиро барои жоду кардани муслимин дар ин замина дуруст карданд. Мо медонемки ин инкор барои мусалмони аст ки бахши аз мост ва мисли мо ба тамоми қонуни шарияти аллох эътиқод дорад ва мисли мо худешро аз жомеъаи муслимин жудо накарда, аммо агар жудо карда бошад, чи? Агар ба жамъи куффори ошкор рафта бошад, чи?

Агар ин шахс ҳам акнун ҳам дар холи анжом додани журм бошад ва бидонандки журм аст ва ҳамма уро бибинем чи ? Ё то замоники мурда бошад ҳамин журмро анжом дода бошад чи? Оё жойи барои тардиди мо мемонад то масалан ек бори дигар биёем ва аз у бипурсем? Ё жойи барои инкори ҳамин шахс ҳам мемонад?

Мушаххас аст ,шахси мусалмон харфи зада ва ё амали аз у сар задаки моли масалан яхудиён ,насронийҳо ,мажус ё секуляристҳо буда, ва мо хиёл қардемки ин шахс ба жамъи ҳамон гуруҳҳо рафта ва шохидони ҳам гувоҳи додандки ин шахс чанин амали ё гуфтори аз у сар зада ,аммо худи ин шахс мегуяд ин харфро аслан назадам ва инкор мекунад ва мо ҳам аз вай мепазиремки ин шахс аз миёни муслимин бо ин сухан ва каломи худеш ба жойи дигари нарафта ,холо агар бидонадки қориш журм аст ва воқеан уро ҳамонҷо бибинем, чи ?Метавон харфи қасироки дохили дарё рафта ва мегуяд дар дарё нестамро қабул кунем? Қасики маст аст ва дохили машруб фуруши мегуяд ман шароб нахурдам, метавон харфи уро бовар қард? Агар қаси ошқор ба еки аз аҳзоби секуляри коммунист ,демократи либирал ё ба яҳудият ,насроният ва мажусият ва ғейрих мулҳақ бошад ва бигуяд ман секуляр ё яҳудий ,насроний ва мажус нестам ва мусалмонам, ин дуруғ ошқори гуфта аст.

Хузури у дар фалон хизби секуляр ва дар даст доштани самтҳои мухталиф дар он ва ғейрих амалиро нишон медиҳадки бо гуфториш дар тазод буда ва фақат барои фароби муслимин аст. Комилан ошқор аст ҳамчунонки секуляристҳои муртади курдистон барои фароби муслимин мегуянд қози Муҳаммад муртад бунёнгузори аввалин хизби иртидодий секуляр дар курдистон буда ,секулярист набуда ,ё Абдуллатиф салафий оли саъуд мегуяд: дар курдистони Ироқ вали амри мо Масъуд борзоний мегуяд ман секуляр нестам. Ин сохир мегуяд : раҳбари хизби демократ курдистони Ироқ гуфта ман секуляр нестам пас наметавон уро секуляр донист чун иқрор қардаки нест.

Сарфи назар аз инки худи ҳамин сохир (Абдуллатиф) еки аз салафийҳои дуруғгӯи оли саъуд ва аз қосалисҳои тоғутхост ва наметавон харфи уро қабул қард, ва сарфи назар аз инки сухбатҳои борзоний дар дифоъ аз дини секуляризм ва инки ҳамиша

худиширо мудофеъи секуляризм дониста ва танҳо як бор ҳам як калама алайхи секуляризм нагуфта, бо онки тамоми расонаҳо ҳам дар ихтиёри у ҳастанд, ва ҳазорон ҷавони курдро дар роҳи дини секуляризм ва секуляристҳои ҷаҳонӣ ба раҳбарӣ Амрико ва новкарониш ба куштан дода, фақат кофӣ аст ба маромномаи хизбӣ у мурожаъа шавад ё ҳаддиқал ба ҳамин унвони хизби демократи курдистони у таваҷҷуҳ шавад ва фақат каламотро дар назар бигирем (ба унвони демократ таваҷҷуҳ шавад) демокрасӣ ва демократи куллан бар асоси секуляризм таъриф шуда аст.

Ин салафӣ дарборӣ мегуяд секуляризм куфр аст, дар хийли аз матолиби у ҳаст чун ,наметавонад бигуяд нест ва мегуяд аҳзоби секуляр ҳам кофар ҳастанд. Хуб , ҳоло агар каси раҳбари як хизби секулярист шавад чи? Ин суъоли аст ки бояд ни соҳирҳои дарборӣ дин фуруш ҷавоб диҳанд. Касики ба раҳбарияти як хизби секуляр мерасад, ин як кофари маъмулӣ нест балки " аимматул куфр " аст. Ин " аимматул куфр " аст.

Оҳар магар метавонем ба Сталин бигуем ин шахс коммунист нест дар ҳолики раҳбари коммунистҳо буда ? Магар метавон ба қози Мухаммад бигуем демократ ва секуляр набуда дар ҳолики бо химояти Сталин ,бунёнгузори аввалин хизби секуляр ва иртидодӣ дар курдистон буда? Оё метавон инқадар мусалмонро аҳмақ фарз карда бошандки бо аномаику рӯи либоси форми коммунистҳо бар сари қози Мухаммад гузоштанд хиёл мекунанд метавонанд моро фариб диҳанд?

Пас, инкори шахс то замоники эътибор дорадки авалан худиширо аз муслимин жудо накарда бошад, ва вориди куффори ошкор нашуда бошад, ва илова бар он зимни огоҳи бар журм, гуфтори вай бо кордориш муҳолиф набошад ва ё дар холи анжом додани он набошад. Мардики дар рамазон нахор меҳурад, ва мебиники дорад меҳурад ,агар соф соф ба чашмхоят нигоҳ кунад ва бигуяд ман ғазо намехурам чи ҳолати ба шумо даст медихад? Касики дастии дар жиби туст ва пулитро меуздад ё ба хонат омада ва дар холи ҷамъ кардани васоил мебошад, агар муччи уро биғири ва биғуӣ чиро дузди мекуни ? Соф соф ба чашмхоят нигоҳ кунад ва бигуяд

ман дузди намекунам ва дузд нестам , чи холати ба шумо даст медихад?

Ин холат хуққоми тоғут ва маздурони куффори секуляри жаҳоний астқи анвоъи куффриёт ,жиноёт ,эъдомхо, дуздихо ,чоповулхо , мусалмонкушихо , ва кушторхоро анжом медиханд ва соф соф ба чашмҳои мардум нигоҳ мекунанд ва мегуянд мо набудем, ва сохирон ва уламои дарборий ҳам мегуянд ин инқори онҳо ба маъни ин астқи рост мегуянд.

Ба назари ман ин айммати куфр ва муфсидинро беҳтар аст ба вақти худии биспорем, ва дар ин фурсат бармегардем суроғи мусалмоники муттаҳам шуда буд ба иртиқоби журмики дар сурати абур аз мароҳили хоссики барояш таъйин шуда боиси судури ҳуққи иртиқоди шахс мешавад ва ба самт ва суйи хатарноки пеш меравад, масирики хийли хатарнок аст.

Холо ,агар шахси мусалмон иқрор кунад ва чизиро инқор ва рад накунад ,журми у собит мешавад. Аммо , ин кофий нест ва наметавон ҳуққро содир кард, ва мо танҳо марҳалаи аввалро тоӣ кардем. Марҳалаи дувум ин астқи , бояд собит ҳам бикунемки ин тухмат ,журм ва куфри будаки боиси иртиқоди шахс мешавад. Ин чизи астқи фақат ва фақат аз тариқи нусуси қатъий қуръон ва суннати сахих собит мешавад.

Қаблан собит кардем ва ин фард ҳам иқрор карди чанин харфиро задаки ба иттиҳоми журм уро гирифтанд ва ле бояд собит шавадқи харфироки зада журми куфрий будаки боиси иртиқоди шахс мешавад, ва ин ҳам чизи астқи фақат дар қуръон ва суннат собит мешавад,ин ҳам чизи аст шабиҳи ҳалол ва ҳаром дар қуръон ва дар қонуни шарии аллоҳ ,ва фақат аллоҳ ҳаққи ҳалол кардан ё ҳаром кардан дорад, ва муслимин танҳо қориқи мекунанд ин астқи ин аҳкомро бидуни ҳеч гуна даҳли ва тасарруфи аз қуръон ва суннат бигиранд ва ба он амал кунанд. Инҷо дигар жойи иҷтиҳод нест, жойи таъвил ва раъйи инсон нест.

Дар ин сурат, ҳуққ ба инки ин суҳан ё ин амалики шахс онро анжом дода журми аст дар ҳадди иртиқод, " бар уҳдаи мо нест " балки ,фақат ба аллоҳ ва росулиш бармегардад ва манбаъи он танҳо қуръон ва суннати сахих аст на раъйи фалон олим ,фалон имом ва

мужтахид ва фалон бузургворики қаблан буданд ва чизиро дар мовриди гурухҳои дўврони худешон гуфтанд ё дар мовриди гурух, мазҳаб ва фикри хосси.....чизи гуфта бошанд. Ин ёки аз ҳамон нуқоти астки хийли аз дустон ба он диққат намекунанд ва фақат бо раъй ва фатвои ёк олим дар дўврани хоски марбут ба гуруҳи хосси ҳам асри худ ин олим буда ва ин харфро зада, мехоханд ин ҳукмиро бар замони алъони худешон ҳам татбиқ диҳанд. Дар воқеъ ингуна мешавад ва мисли қуръон ва суннат бо чанин ороӣ бархурд кунанд. Хар чандки худешон онро инкор кунанд аммо, амалан ҳамин корро анжом медиханд дар холики ин ёк иштибоҳи маҳз аст.

Хар гуруҳи ва мазҳаби дар хар дўврани пейравони хосси дошта ва агар қудрат ҳам дар ихтиёри у набуда бошад даххо ва балки садҳо шоҳа аз он ҳам жудо шуда ва хар кудом ҳам иддаоӣ ҳамон мазҳабро доштанд ва мумкин аст – ва қатъан сидқ мекунад ва алъон ҳам ҳамин аст – ки шоҳаҳои инхирофӣ зиёдий ҳам дар дўврони ҳамон гуруҳ ва мазҳаб вужуд дошта бошанд. Хуб , олими омада дар мовриди ёки аз ҳамин гуруҳҳо сухбат карда ва мумкин аст мустаҳаққи ҳукми ҳамон олим ҳам буда бошанд, корики анжом доданд ва мустаҳаққи ҳамон ҳукм ҳам шуданд ва олими он замон , ин гуруҳи хоссиро мустаҳаққи ҳамон раъй карда аст, аммо ҳамин гуруҳ ва мазҳаб дар дўврани дигар тағйироти хуб ё бад дар онҳо ба вужуд омада бошад, табиӣ аст хийли аз онҳо ба самти хуби омаданд ё хийли аз бадҳо аз бейн рафтанд, мисли садҳо фирқаи тоқунун аз бейн рафтанд ва ё тўлид шуданд ; хуб , холо вақтики ин гуруҳ дар дўврани дигар тағйир пейдо карда ва ба самти хуби ё бади ҳаракат карда , пас мустаҳаққи ҳукми дигари мешаванд ва ҳукми олими қаблӣ дар дўврани гузашта ба дарди жадиҳо намехурад. Дар ин сурат дигар наметавон ҳамон ҳукми олими қаблӣро дар мовриди инҳо татбиқ дод , балки " балки меъёри собити мо вазъи мовжуди онҳо ва фақат ва фақат қуръон ва суннати сахих аст ва ҳеч раъйи собити дар мовриди чизҳои мутағайир вужуд надорад."

Ҳамин алъон шофеъийҳои мо , ханафӣҳои мо , соири мазоҳиби мо ва гуруҳҳои мухталифики аз миёни мо ба вужуд омаданд бо 40-50 соли гузашта бисёр мутафовут ва мухталиф ҳастанд ва

ниёзманди хукми жадида мебошанд, холо чи расид ба инки пейравони фалон гурух ё мазхаб дар чанд қуруни гузашта чигуна буданд.

Музаффар Султоний, дар китоби торихи хўромон мегуяд : дар кулли хўромон на дар миёни жинси занон ва на дар миёни жинси мардхо хатто еки хам вужуд надорадки намоз нахон бошад балки , хамма намозхон ва ахли ислом хастанд. Ин моли чанд сол пеш хамин хўромони худимон аст, аммо оё мардуми альёни хўромон хам хамин тури хастанд? Мусалламан на. Пас , альён хукми дигари дар мовридишон бояд содир шавад ва мумкин аст чанд сол дигар боз мустахаққи хукми дигари шаванд.

Дар хар сурат , танхо меъёр барои исботи гуфтор ё амалики боиси иртидоди шахси мусалмон мешавад фақат ва фақат қуръон ва суннати сахих аст, на раъйи фалон олим ё донишманди замони хозир ё гузашта. Донишманди хамки хам акнун харф мезанд бояд мустанади бо қуръон ва суннати сахих бошад, чун шахсиро муттаҳам ба журми мекунад.

Холо , агар бидуни шак ва гумон ва ба сурати яқини тавонистем аз тариқи қуръон ва суннати сахих собит кунемки ин амал , куфри ошкори будаки боиси иртидоди шахс мешавад, дар ин сурат, боз ба мархалаи севум мерасем ва онхам барраси ва дар назар гирифтани шурути такфири шахси мусалмон аст:

Шарти аввал аз шурути такфир ба хамон каси бармегардадки сухан ё амалиро анжом дода, ва ин шахс бояд:

-Мукаллаф бошад: яъни анжом дихандаи куфр бояд болиғ , оқил ва озод бошад , бачча , девона ва маст набошад.

Чун росулulloх саллalloху алайхи васаллам фармуда :

"رُفِعَ الْقَلَمُ عَنْ ثَلَاثَةٍ: عَنِ النَّائِمِ حَتَّى يَسْتَيْقِظَ، وَعَنِ الصَّبِيِّ حَتَّى يَحْتَلِمَ، وَعَنِ الْمَجْنُونِ حَتَّى يَعْقَلَ"

Ин шарти аввал аст, бояд мукаллаф буда ва таклиф бар у вожиб шуда бошад. Масалан мегуянд ба донишомузи таклиф медиханд.

Дувумин шарт ва дар воқеъ муҳимтарин шарт, ба иқомаи хужжати набавий бар шахс ва огохий ва шинохти шахс

бармегардад. Яъни шахс дар ин заминаи муттаҳам шуда ,огохийҳои мовриди ниёз ва зарурии бо иқомаи " хужжати набавий " ба у расида бошад, ва барояш малмус ва ошкор шуда бошад. Яъни тури барояш ошкор шуда бошадки ба қовли қуръон ба нахвики чигуна метавонад фарзандонишро бишносад ингуна битавонад ҳақро ташхис диҳад :

«يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ»

Ба ҳамон шеваки метавонад фарзандонишро бишносад ба ҳамон шева ҳам ҳукм барояш ровшан шуда бошад ва онро бишносад, ва битавонад ба ҳамон шеваки бейни фарзанди худии бо баччаҳои дигар метавонад фарқ биғузорад, ба ҳамон шева ҳам битавонад бейни ин ҳукми шарият аллоҳ бо аҳкоми қуфрий дигар фарқ биғузорад, ва ин шахсики муттаҳам ба чанин қуфри шуда битавонад ҳукми аллоҳро аз ин қуфрики рӯи у собит шуда , ба ҳамин осонӣ битавонад ташхис диҳад, ҳамон турики метавонад падари худиишро аз соири падарҳо ташхис диҳад.

Холо , агар ин ҳақ ва ҳукми аллоҳ мисли намоз ,руза ,ҳаж ва ғейриҳи барои умум ошкор ва ровшан шуда ва забонзади хосси ва ом шуда яъни барои ҳамма ровшан аст, ин шахс иддао кунад ва биғуяд ман намедонистам, аз вай пазирофта намешавад. Дар инҷо муҳим ин аст ки ин ҳақ барои афроди жомеъа чанон ровшан шуда бошадки ҳеч шакки вуҷуд надошта бошад мабний бар инки каси монда бошадки аз ин ҳукм беҳабар бошад.

Аммо ,умури дигари ҳам ҳастанд ки мумкин аст барои иддаи ровшан шуда бошад аммо барои касони ровшан нашуда бошад ва ин шахс дар еки аз ин маврид дучори кори шуда бошадки дар маъаррази журми иртидо қарор гирифта бошад. Дар инҷо ин шахс дар ин маврид ,ҳақ барояш ошкор ва бадихи нашуда, ҳукм барояш ошкор ва бадихи нашуда, барои ҳамин, аз журм ва судури ҳукми иртидо табриъа мешавад. Харфиро задаки ин харф қаблан ошкор набудаки қуфр аст барояш ровшан ва ошкор нашудаки ин чанин журми аст, барои ҳамин аз журм ва судури ҳукми иртидо табриъа мешавад.

Пас ,меъёр ин аст ки ҳақ қаблан барои шахс ошкор ва бадихи шуда бошад, на инки дар шарият возих ва ошкор баён шуда бошад, ё

барои дигарон ошкор ва ровшан бошад. Фарқи намекунад дар кудом бахши аз дин бошад, балки муҳим ин аст ки ин шинохт бояд дар ҳамон журми бошад ки ин шахс ба он муртакиб шуда ва фарқи ҳам намекунад ки оё дар мовриди ақида аст ё дар мовриди соири аҳком мебошад.

Нуктаи қазим аст дар инҷо ба он ишора кунам ва дар асри мо ба вуфур дида мешавад ин аст ки иддаи ҳастанд ки ҳукм ба сурати иштибоҳ ба онҳо расида ва ҳукми иштибоҳ фаҳмиданд, ва чизи иштибоҳиро ба унвони дин ва ҳақиқати ислом ба онҳо маърифӣ карданд ва агар ба ин ашхос ,халофи онро бигӯйд, халофики шумо ба онҳо мегӯйд роҳро гумоҳи ва куфр мефонанд; чун омузиш диҳандаҳо халофи ин чизро ба онҳо омузиш доданд ва гуфтанд ки халофи ин ,гумоҳи ва куфр аст. Дар ингуна маворид ҳам ки ба қаррот бо он мувоҷиҳ мешавем боз шахс мисли қаси мемонад ки ҳақ ба у нарасида аст. Диққат қардид дар ингуна маворид ҳам шахс мисли қаси мемонад ки ҳақ ба у нарасида аст ва ҳужҷати набавийро ошқоро ва ровшан намешносад ва ноогоҳ аст. Қасики инчунин , ошқор ҳақ ба у нарасида бошад ва ҳукм барояш бадихи ва ровшан нашуда бошад аз судури ҳукми иртидод табраъа мешавад.

Шарти сеғум аз шурути тақфир ба суҳан ё қори бармеғардад ки шахс онро анжом дода аст. Яъни : бояд суҳан ва куфрики муртакиб шуда ,ошқор,ровшан ,қотиъ ва сарихуд далала бошад, ва ҳеч гумон ,шак ва шубҳои дар мовриди он вуҷуд надошта бошад ва бо итминон ва яқин ва бидуни ҳеч шак ва шубҳаи собит шуда бошад ки ин журм,шаҳсро аз ислом қориҷ қарда аст.Ин нуктаи муҳими аст.

Медонем ки росулulloх саллalloху алайхи васаллам мефармоянд:

«إِقَامَةُ حَدِّ فِي الْأَرْضِ خَيْرٌ لِأَهْلِهَا مِنْ مَطَرٍ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً»:

Яъни қори қардани ек ҳад дар қамин барои аҳли қамин беҳтар аст аз қил шаб қориши қорон.

Дар ин сурат ва бидуни шак,ҳукм бар бемор будани бемороники ба бемори воғирий чун тоъун,сил ,вабо ,идиз ва мушобихи инҳо мубатало шуданд ва бемори онҳо боис мешавад агар ҳукм ба

онхоки бемор хастанд надихид беморийи онхо боис мешавад ба саломати жомеъа садама ворид шавад ва хатто саломати худушон ва мардумро мовриди тахдид қарор медиханд, чун агар ба худуш нагуиқи чанин бемори дори саломати худуш хам мовриди тахдид қарор мегирад, саломати жомеъаро хам мовриди тахдид қарор медихад. Бо ижрои чанин хукми ва додани хукм ба ин шахс дар воқеъ ба зиндаги у кўмак кардаи ва хидмати аст ба зиндаги жомеъа аст.

Дуруст аст, хатто судури хукми он ва мужозот кардани мужримин хам, агар одилона ва аз руйи итминон ва яқин бошад, дар ихёи жомеъа, монанди бориши 40 шаб борони раҳмат, боиси тароват, сарсабзи ва борур шудани жомеъа мешавад ва балки, ижрои чанин худуди беҳтар аз чанин борони барои аҳли замин аст. Аммо, бо вуҷуди тамоми ҳеҷриқи дар ижрои худуд вуҷуд дорад агар дар масири саҳихи он қарор нагирад ижройи ҳад ва ҳаддики ижро мекунем далил намешавадки аз руйи шак ва тардид ва зон ва гумон ба ҳамроҳи зулм ва бедодгирий анжом шавад, ва бо далоили ғейри шаръий нафсоний тўвжих шавад. Хийлихоро дидем ва хийлихоро дорем мебинемки ба қовли худушон доранд худудиро анжом медиханд дар холиқи ин худуд моли аллох нестанд, моли нафси худушон аст шибхи хукми аллох хастанд чун бар асоси зон ва гумон ва зулм ва бедодгарий ва бо далоили ғейри шаръий ва қомилан нафсоний онро анжом медиханд ва тўвжих мекунанд.

Пиёда шудани адолати исломий ва қорномаи адолати исломий беҳтар аз онки маҷуни татбиқи хукм бар мужримин бошад, маҷун ва вобаста ба додраси ва расидаги одилона ба ҳуқуқи афроди жомеъа буда аст. Дифоъ аз ҳуқуқи шахс ва дифоъ аз ҳаққи касики муттаҳам ба журми шуда, беҳтар аз ҳар чизи дигари муҳим ва мушқил ва зарурий аст.

Дар ривоёт :

«ادْرَأُوا الْحُدُودَ عَنِ الْمُسْلِمِينَ مَا اسْتَطَعْتُمْ فَإِنْ كَانَ لَهُ مَخْرَجٌ فَخَلُّوا سَبِيلَهُ فَإِنَّ الْإِمَامَ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعَفْوِ خَيْرٌ مِنْ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعُقُوبَةِ»

Росулulloх саллаллоху алайхи васаллам бо ин ривоёт исрор дорад то сарҳадди имкон аз мусалмонон худудро бардорид ва мужозотхоро мутаваққиф кунид ва агар роҳи барои ҳалосиҳои онон

вужуд дорад, рахоишон кунид ; чун агар имоми муслимин дар авф ва бахшиш , рохи хато ва иштибохро тей кунад, бехтар аст аз инки дар мужозот ва уқубат иштибох кунад. Дар ин сурат, рохат метавонем мутаважжих шавемки дар қонуни шариати аллох нафси мужозот чандон матлуб нест, балки таъкид бар риояти ҳуқуқи муттаҳам бо осонгири дар қазоват ва нигахдори аз ҳуқуқи муслимин то замони яқин ва субути журм муҳим аст ; Ва судури ҳукм ва мужозот танҳо дар сурати ночори ва охарин марҳала ва ба унвони ек зарурат дар мовриди он сӯхбат мешавад.

Бояд дар мовриди журмики шахс муртакиб шуда яқин ва итминон дошт , шахс бо яқин вориди ислом шуда ва танҳо бо яқин аз ислом хориҷ мешавад на бо шак , шубҳа ва зон ва ғумонки дуруғтарин сӯхан ҳастанд, инҳо дуруғтарин сӯхан ҳастанд :

«إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ».

Медонемки каламаи шубҳа дар маънои омми он ба кор рафта ва шомили ҳар шубҳаи мешавад. Ба ҳамин далили ом будан , ҳам шубҳоти оризи бар муттаҳамро дар бармегирад ва ҳам шубҳоти оризи бар қозиро, яъни замоники шубҳа боиси дафъи мужозот мешавад кори ба муттаҳам ё қози надорад ; дар ҳар сурат, агар барои муттаҳам ё қози шубҳа ориз шавад, шахс аз мужозот соқит мешавад.

Дар инжостки мерасем ба қоидаи " алхудуд тадроу бишшубхот " яъни тамоми худуд бо шубҳот аз шахс дафъ мешаванд ва дур мегарданд. Дар ин замина ихтиёр ва ривоёт зиёдий вужуд дорадки ба сирохат мерасонандки агар кучактарин шубҳаи пейдо кардемки бо он метавон ҳукмиро аз ек мусалмон дур кунем бояд ҳамин ек шубҳаики монеъ шуда дар мовриди шахс яқин ҳосил шавад бояд ба ҳамин ек шубҳа қаноат кард, ва ҳукм диҳем чун яқин ҳосил нашуда ва фалон шубҳа ва шак ва тардид вужуд дорад пас ҳукми иртидод аз шахс бардошта мешавад. Ҳукми қатли шахс мунтафий мешавад ва шахс аз қатл ва куштор табраъа мешавад.

Абдуллох ибни Масъуд розиаллоху анху мегуяяд :

«ادروا الحدود بالشبهات ادفعوا القتل عن المسلمين ما استطعتم»

Худудро ба шубха дафъ кунид ва то метавонид хукми қатлро аз мусалмонон дафъ кунид.

Ибни Аббос розиаллоху анху хам аз росулulloх саллаллоху алайхи васаллам нақл мекунадки фармуда :

«ادْرَءُوا الْخُدُودَ بِالشَّبَاهَاتِ».

Худудро бо шубухот бардорид.

Дар нейлил автори шўвконий дар боби тахти унвони " ҳад бо тухмат вожиб намешавад ва ба шубха дафъ мешавад" омада аст:

الزهري عن عروة عن عائشة، قالت: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «ادْرَءُوا الْخُدُودَ عَنِ الْمُسْلِمِينَ مَا اسْتَطَعْتُمْ فَإِنْ كَانَ لَهُ مَخْرَجٌ فَخَلُّوا سَبِيلَهُ فَإِنَّ الْإِمَامَ أَنْ يُحْطِيَ فِي الْعَفْوِ خَيْرٌ مِنْ أَنْ يُحْطِيَ فِي الْعُقُوبَةِ».

Хадро то жойики метавонид аз муслимин бардорид ; пас агар барои муттахам ,рохи барои дафъ хаст, он рохро барои у бикушойид ; зеро имом агар дар афв, хато кунад бехтар аст аз инки дар мужозот ва уқубат иштибох намояд.

Маъни " ядроу бишшубхат " яъни инки агар шубхаи хар чанд заифи барои хоким ё қози вужуд дошта бошадки бар асоси ин шубха ,хукм алайхи шахс ба ҳадди яқин ва итминони комил намерасад ; дар ин сурат ,ба далили вужуди ин шубха ,хукм мешавадки дар мовриди ин шахс ба яқин нарасидаем, ва ба далили нарасидан ба яқин ,хукм алайхи шахс содир намешавад, ва хамин шубха хар чанд заиф хам бошад монёъ аз он мешавадки хукми шахси мусалмон содир шавад. Чиро? Чун бо яқин вориди ислом шуда ва танҳо бо яқин аз ислом хориж мешавад, ва хамин ек шубхаи ночиз ,нагузошта мо ба яқин бирасем. Холо ,агар хоким ва қози дар афв ,гузашт ва бахшиши муттахам иштибох кунад бехтар аз ин аст ки дар жарима кардан ва ижрои ҳад дучори иштибох шавад,хамчунонки дар ҳадиси Термизий омада буд :

«فَإِنَّ الْإِمَامَ أَنْ يُحْطِيَ فِي الْعَفْوِ خَيْرٌ مِنْ أَنْ يُحْطِيَ فِي الْعُقُوبَةِ».

Маъмулан тахаққуқи " ижмоъ " бисёр сахт аст,дуруст аст ? Аммо мебинемки ибни Манзур " ижмоъи " кулли муслимин ва сахобаро дар мовриди қоидаи " дафъул худуд бишшубухот " оварда ва

гуфта кулли муслимин ва сахоба дар ин замина ижмоъ доранд ва ижмоъ доштанд. Бисёри аз мухаддисин чун Термизий ,Байхақий ,Хайсамий ,ибни Можжа , ибни Аби Шайба ва дигарон боби дар ин замина ижод карданд ва каси аз салаф ва гузаштагони солихи ин уммат дида нашудаки халофи ин " ижмоъ " чизи гуфта бошад.

Абу Ханифа роҳимахуллох ва асхоби у аз сарсаҳттарин тарафдорони ин қоида ҳастанд ва бештар аз ҳамма ин қоидаро ба қор бурданд. Ба дунболи Абу Ханифа ва тарафдорониш ,Молиқийхо ва ба дунболи инхо Шофеъийхо тарафдорони ин қоидаанд ,ва дигарон ҳам ҳастанд аммо дар миёни фирақи маъруф ба аҳли суннат инхо бештарин қасони ҳастандки аз ин қоида тарафдори карданд ҳар чандки зоҳирӣхо ва дигарон ҳам муҳолифати бо ин қоида нашоштаанд.

Рашид Ризо роҳимахуллох мегуяд : " дар сурати вуҷуди шубҳа ва таъвил рожеъ ба фарди муайян ,ҳадди куфр ва аҳкоми он бардошта мешавад ". У бо ишора ба мазмуни аҳодиси даръ мегуяд: " Мо амр шудаемки ҳудудро бо шубҳот рафъ кунем ; ва шойистатарин ҳудуд ба рафъ ,ҳадди иртидод ва ҳуруҷ аз дини ислом аст".

Дидид? Дубора расидем ба ин қоидаи асосӣки

«من دخل الإسلام بيقين لم يُخرج منه إلا بيقين»

Қасики мусалмон буданиш бо яқин собит шуда бошад бо шак ,эҳтимол ва шубҳа аз у гирифта намешавад, балки ба ҳар шубҳаики вуҷуд дошта бошад чанг мезанемки аз иймони бародар ва хохаримон муҳофизат кунем ва онхоро аз ҳудимон дур накунем ва дастимон ба ҳуни бародаримон рангин нашавад.

Инхо шурути будандки кулли аҳли қибла бар онхо иттифоқи назар доранд аммо ,дар мазҳаби шиъа илова бар ин шурут ,қасд ва ният ба анҷоми куфрро ҳам аз шароити умда ба шумор оварданд. Аммо гуфтанд : роҳи пейдо кардан ба эътиқодоти афрод ва баҳусус қасди ононки ба унвони пуштивонаи гуфтор ва рафтори онхо талаққий мешавад, амри астқи боисти ба аҳли фан ва мутахассисини он воғузур шавад, ва мутахассисин ҳастандқи метавонанд ин қасд ва ниятики пушти ин сухан ё амали ашхос

аст ва ин ашхос ба воситаи ин амал ё рафтор муттаҳам ба иртидод шудандро инҳо фақат метавонанд ташхис диҳанд, аҳли таҳассус ҳастанд ки метавонанд чанин ниятиро ташхис диҳанд мисли намунаи Хотиб ибни Аби Балтаъа.

Холо ,агар ҳар ек аз ин чанд шурут вужуд надошта бошанд истелоҳи муртад бар шахс мунтафий мешавад, ва ҳад ҳам бар у ижро намегардад. Аммо , агар шахс ин шурутро дар худ жой дода буд онвақт астки суроғи охарин мархалаи чохорум меравем ва он ҳам мавонеъи тақфир аст.

Мавонеъи тақфир ба унвони чохорумин мархала дар равиши бархурд бо шахси муттаҳам ба журми иртидод, жихати судури ҳукми иртидод махсуб мешавад. Мархалаи чохорум ва барраси мавонеъи тақфир замони астки шахс се мархалаи гузаштаре бо " яқин " пушти саргузошта ва бо " яқин " мужрим будани он собит шуда ва қулли шурути тақфирро ҳам дар худ жо дода бошад.

Медонемки монеъ ,яъни чизики бейни ду чиз қарор мегирад ва ижоза намедихад инҳо ба ҳам бирасанд, ё аз вуруд ва хуруҷи чизи жиловгири мекунад. Либос ,монеъи расидани сармо ба бадани шумо мешавад, чатр монеъи хурдани борон ба сари шумо мешавад, сад монеъи жорӣ шудани об мешавад, пушиши рӯи қобели барқ монеъи барқ ғирфтаги шумо мешавад, ва ба ҳамин шева мавонеъи мухталифи вужуд дорандки онҳоро мешносем.

Холо ,агар шахси мусалмон гуфтор ё амалиро анжом диҳадки қуфрий ва олуда ҳастанд, ва собит ҳам шуда бошадки муртакиби чанин журми шуда, ва шурути тақфир ҳам вужуд дошта бошанд. Бо ин вужуд ,хануз мумкин аст мавонеъи бейни ин сухан ё амали олуда бо иймониш вужуд дошта бошандки дар сурати вужуди ин мавонеъ, ҳамин мавонеъ ижоза намедиханд ин олудаги ба иймони фард ворид шаванд ва ба иймони у садамаи бизанад, ва ин мавонеъ бейни ин сухан ё амали қуфрий ва олуда ва иймони шахс қарор мегиранд ва ижоза намедиханд ба иймони шахс садама ворид шавад ва аз иймони шахс муҳофизат мекунанд.

Мухимтарин мавонеъи шаръӣки бейни қуфр ва иймон ,бейни инки шахсро аз жомеъаи муслимин ба жомеъаи қуффор баргардонад ва шахс дар ин миён монеъ дуруст карда ва ижоза намедихад

исломи шахс аз бейн биравад, иборатанд аз : жахл, таъвил , хато , фаромуши , ва нисён , икрох ва ижбор , адами иродаи феъл (мисли инки шахс шуъуриш қуфл шуда ва намедонад ба далили шиддати хушхоли ё шиддати асабоният ва нигароний , тарс , ғам ва ғусса чи мегуяд ё чи мекунад). Иддаи хам тақлидро жузви мавонеъи такфир баён намуда ва адами тақлидро жузви шурут баён карданд. Касони чун ибни Таймия рохимахуллох мегуянд : шахси муқаллид ахли қибла аслан мазхаб надорад ва ба хамин далил уро сохиби узр медонанд.

Ба сурати куллий , шурути такфир хам яъни хар чи муҳолифи ин мавонеъи такфир бошад мисли : илм ва огохи , қасд ва амдӣ будан , ихтиёр ва адами таъвилки қаблан ба бахши аз инхо ишора кардем , ва агар тўвзихоти дар мовриди ин мавонеъи такфир бидихем фикр кунам шурути хам худ ба худ ровшан мешаванд.

Ибтидо суроғи еки аз мавонеъи такфир тахти унвони узр ба жахл меравемки дар мовриди он зиёд сухбат мешавад:

Инро медонемки инсон бо илм ва огохи аз шиками модар мутаваллид намешавад, балки инсон варақаи сафидий астки ба тадриж бояд чизҳои дар невишта шавад то битавонад ба он даража аз рушд ва тахассус бирасадки қудрати идораи зиндаги дарунӣ ва моддӣ худро дошта бошад. Пас , инсон бо илм ба дунё намеояд, инро хамма медонем. Хамин альён хийли аз шумо донишжу ва талаба хастид, ё дар машоғили мухталиф муддатхо шогирдӣ кардид то ба ин даражаи устодӣ расидид, дар ёдгири адаби суҳан гуфтан , адаби нишастан , адаби равобити хонуроодагӣ, адаби сиёсий , ижтимоӣ , фархангӣ , ақидатӣ ва ғейрих хам ба тадриж инхоро аз манобеъи мухталиф дарёфт кардид ва дарёфт мекунид.

Дар ин сурат , қоида бар ин астки инсон дар хар чизики ирсӣ набошад, ва модарзодӣ ба у нарасида бошад, ва бояд дар ин дунё худӣ ба даст биёварад, жохил ва беилм аст :

«وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ»
(نحل/۷۸)،

Худованд шуморо аз шикамҳои модаронитон берун овард дар холики чизи намедонистид , ва у ба шумо гуш ,чашм ва дил дод то сипосгузори кунид.

Дар инжо

«لَا تَعْلَمُونَ شَيْئاً»

Яъни ҳеч чизи намедонид. Ҳеч чизи намедонид мисли касики иддао дошта бошадки медонад фариштаҳо нар хастанд ё мода ; хуб , дар ин замина каси ҳеч чизи намедонанд ва жомеъаи куффор ҳам намедонистандки чанин иддаои доштанд ва фақат аз зон ва гумон пейравий мекарданд :

: «وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئاً» (نجم/۲۸)

Ишон дар ин боб чизи намедонанд ва жуз аз зон ва гумон пейравий намекунанд, ва зон ва гумон ҳам аслан инсонро аз ҳақ бениёз намекунад . Яъни зон ва гумон харгиз наметавонад жойи яқинро бигирад.

Ё замоники аллоҳ таоло дар мовриди ақоиди секуляристҳо ва мушрикин сухбат мекунад боз мефармоядки аксарияти инҳо дар ақоидишон аз шак ва гумон истефода мекунанд ва ин шак ва гумони онҳо дар ақоид харгиз наметавонад жойи яқинро бигирад ва ҳеч суди надорад :

: «وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئاً إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ» (يونس/۳۶)،

Бештари мушрикон (дар муътақидоти худ) жуз аз шак ва гумон пейравий намекунанд (ва танҳо ба дунболи увҳом ва хурофот мераванд). Шак ва гумон ҳам аслан инсонро аз ҳақ ва ҳақиқат бениёз намесозад (ва зон жойи яқинро пур намекунад ва бароишон судманд намешавад).Бегумон худованд огоҳ аз чизҳои астки анжом медиханд.

«إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ».

Бале,шак ва гумон аслан инсонро аз ҳақ ва ҳақиқат бениёз намекунад

«إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئاً».

Хам акнун хам хаминтур хастанд. Хамин секуляристхоро нигоҳ кунид вақти дар мовриди хилқат сухбат мекунад бо шак ва гумон аст, дар мовриди осмон ва замин бо шак ва гумон аст, дар мовриди тақомулики сухбат карданд дуруғ гуфтанд ва шак ва гумон аст, тамоми чизҳои онҳо бар асоси шак ва гумон аст ҳатто шаккокиюн дар миёни онҳо асоси шак ва гумон аст ва бо хамин шак ва гумон ҳам ба жанги муслимин меоянд ва дуст доранд хамин шаккокиятро дар миёни муслимин ба унвони ек арзиш ироа диҳандки муслимин яқини худро нисбат ба боварҳоишон аз даст бидиҳад.

Хуб, холо, замоники аллоҳ таоло барои рафъи ин жаҳл ва нодонӣ се абзор шинохти мушаххас чун: гуш (шанидан), чашм (дидан) ва қалб (жихати таъаққул, тафаққух ва фаҳм додаҳои гуш ва чашм) замоники ин абзорро дар ихтиёри инсон қарор дода

«وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ»

Шариати ислом дар ҳамон ибтидо, дар масалаи ақида, зон ва гумон ва тақлидро жоиз наметонад.

Дидемки аллоҳ таоло мушрикин ва секуляристхоро масҳара мекунадки инҳо аз зон ва гумон тақлид мекунад, ақоидишон бар асоси зон ва гумон аст; ва ле аллоҳ таоло бо ин абзорики барои инсон қарор дода ба у ижоза наметодиҳадки ҳар чизиро алакий қабул кунад

«وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ عَنْهُ مُسْتَوَلَا»

Барои хамин се абзорики қарор дода масъулият таъйин намуда аст ва ислом дар масалаи ақида, зон ва гумон ва тақлидро қабул намекунад. Дар мовриди он чиз илм надори аз ту қабул намекунадки онро бипазири. Тақлид дар ақида жоиз нест.

Тақлид яъни инки чун фалоний гуфта пас ман онро анжом медихам. Итминон ба фалоний боис мешавадки ин корро анжом бидиҳи на итминон ба худ ҳақ, чун мумкин аст корики анжом медихи ҳақ бошад ё набошад. Воқеият хам хамин аст. Инҳамма марожеъи тақлид ва инҳамма тақлид аз мазохиби мухталиф дар тули солҳо ва қарнҳои мухталиф, мо бештар аз 150 имом доштем фақат дар ғирақи мансуб ба аҳли суннатки мазохиби

чанд нафар аз онҳо монда аст. Пас , ин ҳамма марожеъи тақлид ва ин ҳамма тақлид аз мазохиб ба ин маъни нестқи ҳамма онҳо дар фалон масалаи фиқҳий рӯи ҳақ ҳастанд ва ҳақҳои мухталифи вужуд дорад , на , ҳақҳои мухталифи вужуд надорад. Дар ҳолиқи ҳаммаи инҳо аз ек ҳақ ва ек манбаъ инҳамма тафосири мухталифро ба вужуд оварданд ва инҳамма мазҳаб ва марожеъи тақлид дуруст шуданд.

Пас , дар умури тақлидий , яқин вужуд надорад ва бештар зон ва гумон ҳоким аст, то замониқи ин умури тақлидий бо ҳақ мунтабиқ шаванд ва яқин ҳосил шавандки дар ин моврид воқеан ҳақ аст ва яқин ҳосил шаванд бо асл ва ҳақ аслий фарқи надорад, ва онвақт шумо аз чанин ҳаққи таъбият мекунд.

Аллоҳ таоло қуффорро мазаммат мекунадки инҳо дар ақоидишон аз зон ва гумон таъбият мекунанд ва ин зон ва гумон ҳам ҳаргиз инсонро ба ҳақиқат намерасонад. Ба ҳамин далил астқи , қулли аҳли қибла бар рӯи ин масала иттифоқи назар дорандки ақидаро наметавон тақлидий ба даст овард ва ақида набояд бар асоси зон ва гумон бошад балки , бояд бар асоси яқин , талоши шахс ва ҷустажӯи шахс бошад. Ин бояд яқини бошад набояд тақлидий бошад.

Ақида , асоситарин масалаи зиндаги инсон астқи инсон ба сурати тадриҷий , ва пушти сар гузоштани мавонеъ , ва иртиқоби хатоҳои мухталиф аз ҳолати жаҳл ба ҳолати илм иртиқо пейдо мекунад. Аллоҳ таоло замониқи амр мекунад:

«فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» (қотал/ ۱۹) ,

Бидуни шак инро ба мо мерасонадқи жаҳли вужуд дорадқи бояд бо илм бардошта шаванд, он ҳам дар чи чизи?

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» , «فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

Дар тўвҳид, дар асоси дин ва табиий астқи дар ин масир ҳаракати тадриҷий аз жаҳл ба илмқи , аз баччаги шуруъ мешавад ва тақлиди ҳам дар он жоиз нест, мумкин аст шахс дучори анвоъи иштибоҳот ва хатто гуноҳони ғейри амдӣ ҳам шаванд.

Жахл ,дар хар сурати "фақр " ва монеъи дар баробари рушд ва такомули инсон буда ва хаст, ва маншаъи бисёри за ноханжорихо ва рафторҳои мужримона будаки боиси масмумияти зиндаги даруний ва боиси олудаги зиндаги ижтимоий инсонҳо шуда аст. Табиий аст ки инсон бо чанин фақри ҳам аз дарун, зиндаги вай масмум мешавад ва ҳам зиндаги ижтимоий ва равобити ижтимоий у ҳам ҳамин гуна мешавад. Инсонҳо чигуна рафтор мекунад ҳамон тури ҳам фикр мекунад, дарунишон ҳам ҳамин аст. Аъмолишон ,бозтоби дарунишон аст.

Табиий аст ки ислом дар ин замина бетафовут нест, барои ҳамин рохкорҳо ва дастуротиро барои чигунагии бархурд бо ин муъзал уроа дода аст. Ба ҳамин далил ,танҳо замони аз ашхос ,амали солихро меҳадаки ба онҳо илм ва огоҳи дода ва гуфта бошад ин хуб ва ин бад аст. Инроки ба шумо гуфтам хуб аст анҷом диҳид ва инки гуфтам бад аст дигар онро анҷом нади.

То ек инсонҳои ғейри мукаллафро ба ин даража мерасонадаки мутаваҷҷиҳ шавад чи чизи хуб ва чи чизи бад аст,дубора ек насли дигари ғойри мукаллаф ва жохил тӯлид шудандки инҳо ҳам бояд ,бо сурати тадриҷий ва мустақил худушон ақоиди худро биғиранд ва ба сурати тадриҷий аз жаҳл ба сӯи илм ҳаракат кунанд, ва ҳаддиақалиш ин аст ки инҳо исломи ҳукмий ва исломи куллий ва мужмалро ёд гирифтанд,боз дар масири таҳкими ин исломи ҳукмий ҳам дучори анвоъи иштибоҳот ,озмоиш ва хато шаванд то ба илми бештари даст пейдо кунанд ва ба яқиники аллоҳ таоло аз муслимин хоста бирасанд. Ин ҳалқаи даруний ,ҳамиша дар ҳоли жараён аст ва тамом шудани нест. Чун инсонҳо ҳамма дар ек син нестанд, ҳар сония ва ҳар дақиқа еки мукаллаф мешавад ва еки мутаваллид мегардад. Шумо то ба синни таклиф мерасид ин прусаи ҳаракат аз жаҳл ба сӯи илмро тей мекунид, баъад фарзандони шумо ин масирро тей мекунад ва баъад фарзандони фарзандони шумо ва то қиёмат ин раванд идома дорад, ба ҳамин далил то қиёмат ҳам даъват идома дорад.

Ин намоди зинда будани жомеъаи муслимин аст. Ин тақопу ва талош ,муҳилли назми ижтимоий муслимин нест ,балки ҳаётбахш ба оби аст ки руқуд ва суқун дар он боиси гандидаги ва иғтишоши ижтимоий мешавад. Жомеъаи зинда ,жомеъаи аст ки бидуни

тарс битавонад ақоиди худдишро ба суйи такомул ба пеш бибарад, ва чунончи шахс дар ин масир хам дучори иштибохоти шуд жомеъа аз у химоят кунад ва аз у химоят шуда ва рохнамоий шавад ва иштибохотиш рафъ гардад ; ва ин яъни таъмини амният дар прусаи омузиш , ёдгири ва касби яқин дар масалаи ақида ва соири ахлоқи дигар.

Агар ҳукумати исломий бошадки чанон амниятиро таъмин кунадки шахс бидуни тарс ба масириш идома диҳад ва мутмаъин бошад агар иштибох кард касони ҳастандки дилсузона ба у кўмак мекунад ва ба у тўвхин намекунад ва дар идомаи рох ба у кўмак мекунад ва бо нишон додани иштибохиш уро ташвиқ менамоянд, жомеъа руз ба руз дар холи пешрафт аст, ва руз ба руз инсонҳои мўъмин собит қадами пештари дар ин жомеъа тўлид мешаванд.

Аммо ,агар чанин фазойи фароҳам набошад ва муслимин ба хотири иштибохотишон тақфир шаванд (яъни дар воқеъ кушта шаванд) онвақт тарс бар шахс ҳоким мешавад ва журъат намекунад ба пеш биравад, чун метарсад дучори иштибох шавад ва баъад уро бикушанд. Барои ҳамин ,ислом ва ақида аз ҳолати таҳқиқӣ ва илмӣ ,табдил мешавад ба исломӣ ирсӣ ва тақлидӣ ва жаҳл хам харғиз аз бейн намеравад, чиро ? Чун зон ва гумон ҳоким аст на яқин :

«إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئاً»:

Чизики қарнхост дар сарзаминҳои мусалмоннишин шохиди он ҳастем. Холо шумо бифармоӣд чи касони ҳастандки ба ин вазъ рози буда ва аз чанин вазъи химоят мекунад? Ва идомаи ин вазъ ба нафъи кист?

Ҳам акнун,ду табақа дар ҳифзи ин вазъ талош мекунад ва саъй мекунад ин вазъро ба ҳамин шеваи ҳаст нигах доранд ,ҳоста ё ноҳоста . Еки тоғутҳо ,ҳукуматҳои тоғутӣ ,уламои фосид ,мунофиқин ва секуляризадаҳои ҳастандки дар чанин системҳои ҳамчун микробҳои хатарнок ба ҳаёти худдишон идома медиҳанд, ва харғуна тақопу ,илми тўвхидӣ ва бедорӣро ба зарари худдишон мекунанд, ва бо ба жараён андохтан анвоъи жангҳои равонӣ ва таблиғӣ ,тўлиди анвоъи шубҳот , ва ба рох андохтан анвоъи таҳдидот , он хам чи таҳдидҳои : таҳдид ба зиндон ,шуканжа

,табъид ва хатто эъдом саъй доранд аз ин жахолат ва вазъи мовжуд мухофизат кунанд, ва каси журъат надошта бошад аз ин вазъи мовжуд ,худишонро берун бикашад. Журъати хуруж ва эътироз ба худиш надихад, журъати на гуфтан надошта бошад.

Дастаи дигар хам муслимини хастандки нохоста аз ин вазъи мовжуд мухофизат мекунанд. Ин даста аз муслимин барои тағйири вазъи мовжуд ва бедор кардани муслимин дар холи талошанд, аммо чун шевахои шаръий бедоргириро балад нестанд, бо хушунати бежойики нисбат ба ахли қиблаи жохил аз худ нишон медиханд, боз чунон фазоийро инҳо қадами ба самти жилов бардоранд. Чун ин дустони мо хамон лахза даст ба такфир мешаванд, ва дар воқеъ хукми қатли инҳо ва хатто аждоди мурдаи инхоро хам содир мекунанд.

Дар воқеъ ,самара ва натижаи хар ду гуруҳ ,яъни дорудастаи тоғутҳо ва мухолифини жоҳилийки алайҳи тоғутҳо хастанд, боз барои муслимин дар ин замина еки аст.Ижоди тарс ва ваҳшат ,жиловгири кардан аз харакат ба жилов ва бедор шудани муслимини дар банди тоғутҳо , ва ба хамин содаги ва нохоста аммо хамохане , хар ек ба шеваи худишон монетъи дар баробари харакати аз жаҳл ба илми муслимин мешаванд ва ижоза намедиханд муслимин ақоидишонро яқиний ба даст биёваранд ва онхоро ба самт ва суйи зон ва гумон ва тақлид дар ақоид мекашонанд.

Шакки нест,хамчунонки баъзи аз муслимин ба бемори мунофиқин олуда мешаванд ва ислом ба хотири хамин муслимини олуда мунофиқинро жузви муслимин хисоб мекунад, ба хамин шева иддаи аз муслимин мумкин аст ба далоили ,муртакиби қовли ё амали шавандки мухтасси куффор аст, дар ин сурат чи бояд кард ?

Инро хам медонемки хар мусалмони то ба синни таклиф мерасад ва таклифи бар у вожиб мешавад ба тадриж ва ба сурати таҳқиқий бояд ақоидиширо ёд бигирад ва ба пеш биравад ва ин пешрафт аз жаҳл ба огоҳи, аз жахолат ба ислом наметавонад ирсий ва тақлидий бошад. Чун ,агар ирсий буд дигар харакати вуҷуд надорад ва шахси мисли қад ,ранги пуст ва соири вижагихои нажодий онро аз шиками модариш бо худ ба дунёи кунуний

меоварад. Аммо ,хамма медонемки ингуна нест . Пас ,назди бисёри аз уламо масалаи баргашт ва иртидои барои каси матраҳ аст ки ба жилов ҳаракат карда бошад ва ба сурати таҳқиқӣ исломро пазирофта бошад на ба сурати ирсӣ ва тақлидӣ . Инҷо ,додани ҳукм аз пичидаги хосси бархурдор аст ки шояд ҳеч амри то ин андоза пичида ва сарневиштсоз набошад.

Чун ,хамма инро медонемки хийли аз муслимин исломишонро ба сурати ирсӣ ва тақлидӣ дарёфт карданд ва бисёри аз авқот шахс чизхоиро ба номи ислом ба хурдиш додандки ислом нест, ё мухлутӣ аз ислом ва садҳо хурафойи дигараст, холо ,оё бояд ин маризхо ва фуқароро кушт ва ҳукми маргишонро содир кард ва онхоро тақфир кард ?Ё бемористонхойи барои дармон , ва роххойи барои рафъи фақр ва бечорагий онҳо вужуд дорад?

Иҷоза диҳид бо ҳам жилов биравем ва ҷавобро бо ҳам ба даст биёварем:

Медонем пас аз омадани охарин фристода ва нузули қуръон , мо ҳаммаи ғейри мусалмонро жузви жомеъаӣи куффор ҳисоб мекунем, холо ек кофари аҳли китоб ё ек кофари шибхи аҳли китоб ё ек кофари мушрик, ва омадани росулulloх саллalloху алайхи васаллам ва қуръон барои онҳо иқомаӣи ҳужжат махсуб мешавад, ва бидуни риояти шурути тақфир ,мавонеъи тақфир ва дигар марохил ,инхоро жузви ҳамон дастаи аз куффор қарор медихемки дар он ҳастанд ва онхоро кофар медонем ва мегуем жомеъаӣи куффор .Қуръон мегуяд куффор ,ҷохил ҳастанд ва ҷаҳл доранд аммо ,ҷаҳлишон монеъ аз он намешавадки ба онҳо нагуем кофар.

Дар итлоқи каламаи кофар бар онҳо фарқи миёни уламо ва муқаллидини онҳо вужуд надорад. Хамма жузви ек мажмуъа аз куффор ҳастандки ҳудишонро бо он мешносонанд, ва ба истелох мегуем жомеъаӣи куфр ё жомеъаӣи куффор. Масалан еки мегуяд ман насронӣи ҳастам , ё еки мегуяд ман яҳудӣи ҳастам ,ё еки мегуяд ман секулярист ҳастам ; дар ин сурат ,мо олим ва муқаллидишонро жузви ҳамон дастаӣи аз куффор ҳисоб мекунемки ҳудишон мегуянд мо жузви ҳамонҳо ҳастем

«شَهِدُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَافِرِينَ»

Ва мо хам тибқи шаходати худдишон ,ҳеч узри барои ҳеч кудом аз онон қоил нестем. Чун аслан намедонем кудом еки аз инҳо кофари аслий аст ва кудом еки муқаллид ва дорудасти онҳо хастанд,кудом еки хастандқи аслан иймон намеоваранд ва кудом еки аз онҳо хастандқи мумкин аст иймон биёварад. Пас ,тибқи шаходати худдишон

«شَهَدُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ»

Ва мо хам ,узри барои ҳеч кудом аз онон қоил нестем.

Инки чиро куффор узр надоранд ва жойгоҳи аҳли фитра дар дунё ва қиёмат чигуна аст дар китоби " узр ба жаҳл " ба он пардохтем ва дустиники тамоюл ба муталаъаи бештар доранд метавонанд ба ин китоб мурожаъа кунанд.

Аммо , касики ба сурати "мужмал" ва " куллий" исломро пазирофта ва вориди доираи муслимин шуда ва ле ба далоили дучори иштибохоти дар ҳар амри марбут ба ислом мешавад,чанин мусалмони аз имтиёзоти хосси бархурдор аст ва бояд пас аз исботи журм дар мархалаи севум ва чоҳорум ,шурути такфир ва мавонёи такфирро дар мовриди ин шахс риоят кард , ва бояд ба шеваи росулulloх саллalloху алайҳи васаллам барояш иқомаи хужжати набавий шавад, яъни далили сахих ба ровшани ,ошкоро ва бидуни ибҳом ба у бирасад. Мухим ,расонадани далил ва хужжат ба забони астқи он шахс мутаважжих мешавад ва метавонад ташхис диҳадқи чи меғуӣ. Холо ,ин далил ва хужжат кей мерасад хам муҳим аст, мумкин аст каси ба маҳзи иштибох ,зуд иштибохиш аз тарафи росулulloх саллalloху алайҳи васаллам ё находхойи муртабит бо ҳукумати исломий рафъ шавад, ва мумкин аст ба далили набуди ҳукумати исломий ва находхойи таҳти пушиши он ва набуди уламои раббоний ин далил хийли дур ба у бирасад ё хатто мумкин аст чанин мусалмони бо чанин иштибохот ва хатохойи хам бимирад. Ин шахс боз хам мусалмон аст, бо инки хатои у ҳар чи меҳоста бошад.

Диққат кунид дустион ,муслимини асри росулulloх саллalloху алайҳи васаллам хам бо гирифтани куллийи дин , ва таслим шудан дар баробари куллийи дин ,ба сурати тадрижий бо масоили жузъий ақидий ва аҳкоми марбут ба он ошно мешуданд,

хатто дар ин замина дучори иштибохоти фохиший ҳам мешудандки тавассути росулulloх саллalloху алайхи васаллам ва пас аз он тавассути ҳукумати исломий ва шӯрои ҳоким бар он ислоҳ мешуданд. Пас, вужуди хато ва иштибоҳ дар ақида ва соири маворид то замоники барои шахс ошкор ва маълум ва комилан ровшан нашуда бошад амри ижтиноб нопазир аст. Яъни дар ҳар масалаи мусалмон мумкин аст дучори хато ва инхироф шавад, баҳусус дар масалаи ақидаки тақлидий нест ва шахс худеш бояд таҳқиқ кунад ва ба сурати таҳқиқӣ ба он бирасад.

Пас, инки тасаввур кунид росулulloх саллalloху алайхи васаллам ҳар каси мусалмон мешудро менишонад ва ҳаммаи зер ва бамҳои ақидаро ба у омузиш меод тасаввури иштибоҳи аст. Балки ,асҳоб ба сурати тадриҷӣ ба ин огоҳӣ мерасиданд, хатто фарқ намекунадки дар чи заминаи бошад.

Дар ин сурат, узр ба жаҳл барои мусалмон дар тамоми умури ибодӣ у аъам аз масоили ақида ,тӯғҳид ва ширк ва ё масоили аҳкоми фиқҳӣ собит ва ворид аст ва иштибоҳ ва жаҳл барои мусалмон боз, иштибоҳ ва жаҳл буда ва кори ба бузург ва кучак надорад.

Нуктаи дигарӣ бояд садҳо бор такрор шавад то ба сурати фарҳангӣ дар биёяд ва ба он диққат шавад ин астқи , бо шак ва шубҳа наметавон касиро кофар донист ва ҳадро бар шахс иҷро кард ва касики мусалмон буданиш бо яқин собит шуда ,яъни ту мутмаъинни ин шахс мусалмон аст; дар ин сурат ,бо шак ва шубҳа ва эҳтимол наметавони номи мусалмониро аз у биғири ва уро жузқи кофар қарор диҳи.

«مَنْ دَخَلَ فِي الْإِسْلَامِ بَيِّنِينَ فَلَا يُخْرَجُ مِنْهُ إِلَّا بَيِّنِينَ» يَا «مَنْ نَبَتَ لَهُ عَقْدَ الْإِسْلَامِ بَيِّنِينَ لَمْ يُخْرَجْ مِنْهُ إِلَّا بَيِّنِينَ».

Яъни танҳо бо далил ва яқин метавони шахсро аз ислом хориҷ кунӣ ,яқин хийли муҳим аст. Ҳамчунонки бо далил ва яқин ислом ва мусалмон шудани кофар ҳам собит мешавад.

Бояд барои хориҷ кардани мусалмон аз доираи ислом ибтидо далил ва яқин дошта боши ва сипас ба дунболи чанин яқини уро ихроҷ кунӣ , ва барои инки ек кофарро ҳам вориди доираи ислом

куни боз бояд далил ва яқин дошта боши. Ин иштибохи аст ки дар рафтори хийли аз дустон мушохида мешавад ки ибтидо ба шахс мегуянд кофар аст баъад дунболи далил барои кофар буданиш мегарданд.

Ин иштибох аст ки ибтидо ба шахс кофар бигуӣ мусалмон аст баъад дунболи далил барояш бигарди, ё ба шахси мусалмон бигуӣ кофар аст баъад дунболи далил барояш бигарди. Такфир кардани мусалмон яъни куштани мусалмон .

«إِذَا قَالَ الرَّجُلُ لِأَخِيهِ يَا كَافِرُ فَهُوَ كَقَتْلِهِ».

Оё ин маъқул аст ки аввал бо шак ва шубҳа ва эҳтимол мусалмониро бигуӣ баъад дунболи далил бигардики оё ин шахсики ман куштам воқеан мужрим буда ё на? Мустахаққи куштан ва эъдом буда ё на ? Ин кори ек инсонии нормол нест.

Кори инсонии нормол ин аст ки ибтидо далоил ва байъинотро барраси кунад, ва баъди аз исботи яқиний журм ,хукмро собит намояд ва баъад хукмро содир кунад, ва дар охарин марҳала ,суроғи ижрои хукм аз конолҳои марбут ба ижрои хукм биравад.

Замоники шахс бар асоси китоб ва суннат ва ижмоъ дучори куфри мешавад, иймони чанин шахси бо шак ва гумон ва бар асоси хаво ва хаваси афрод ботил намешавад, ва каси наметавонад ба хар шахси мусалмони лафзи кофарро тахмил кунад, дар холики дар ҳаққи чанин шахси мароҳили исботи журм ,шурут ва мавонеъи такфир ба ижро дар наёмада аст.

-Монанди касики дар куфр, ширк ва бидъат рушд карда ва тоза аз ин мусибат раҳо шуда ва хануз дар сафари жаҳл ба дониш аст аммо ,хануз мисли Абу Зар розиаллоху анху ё мусалмонзодаҳои кунунӣ ,пас мондаҳои жоҳилият дар онҳо боқӣ монда ва бояд ба сурати тадриҷӣ пок шавад.

-Ё монанди касики дар сахро ,бодия ва кӯхҳои парт ва саъбул убур ва ба дур аз ақидайи пок рушд карда бошад. Ақидайи пок ба у нарасида бошад ва чанин каси дар ақоиди олуида рушд карда бошад.

-Ё касики суханироки мешнавад бовар надоради моли росулulloх саллalloху алайхи васаллам бошад ва ба далоили чун адами эътимод ба гуянда ва ғейрих онро инкор мекунад.

-Ё мавориди дигарики вужуд доранд ва дар дарсҳои қаблӣ ба онҳо ишора кардем.

Асхоби росулulloх саллalloху алайхи васаллам ҳамки тоза аз ширк ва куфр раҳо шуда буданд ва насли аввал махсуб мешуданд, дар мавриди зиёдий шак мекарданд ва шаккишонро бо пурсиш аз росулulloх саллalloху алайхи васаллам ба унвони манбаъи аслий бартараф кунандаи мушкilot ва жахлҳо ба ин шева шаккишонро бартараф мекарданд, ё дар иштибохоти фохиши ақидатий ва амалий меофтанд ва боз ҳам бо мурожаъа ба росулulloх саллalloху алайхи васаллам иқомаи хужжат ва ислох мешуданд.

Мақсуд аз иқомаи хужжат ,расонадани нусси шаръий аз қуръон ,суннат ва ижмоъ ба услуби шаръий росулulloх саллalloху алайхи васаллам ба шахси вожидуш шароит аст. Яъни бо истидлол ва мадорикӣ ровшан,умури ношнохтаро ба сабки росулulloх саллalloху алайхи васаллам барои шахс шиносӣ ,маърифӣ ва шинохта кунем, ба гунаи инхоро шиносӣ ,маърифӣ ва шинохта кунемки ҳамчунонки хонувода ва хувишони наздики худро метавонад аз бегонагон ташхис диҳад ба ҳамин шева ҳақ барошон ровшан ва қобили ташхис бошад:

«يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبْنَاءَهُمْ»

Ба ҳамон шева битавонанд ҳукми шаръӣро аз ботил ташхис диҳанд.

Дар ин масири огохсози , мо ҳам акнун системи омузишӣ ексонӣ барои тамоми муслимин надорем , ба ҳамин далил мумкин аст шахси ба ин даража аз шинохт расида бошад ва дигарӣ нарасида бошад. Ва ё дар макони ин огохӣ бар асари вужуди уламои раббонӣ ва шароити хосси иттилоъ расонӣ расида бошад ва дар жойи дигарӣ бар асари вужуди уламои суъ ва конолҳои суъ ё набуди ҳеч қудом аз уламо чанин ҳаққи нарасида бошад.

Ин ҳам далил намешавади чун барои гузаштаҳои инҳо расида пас барои инҳо ҳам кифоят мекунад. Хейр ,ин тури нест,аслан ин

тури нест, агар ингуна буд дигар амри таблиғ бояд таътил мешуд ва дин чизи ирсий мешуд ва чизи ба номи фақих ,мухтаид ва ахли фан маъно ва коркарди худдишонро аз даст медоданд.

Бале ,возих ва амр астқи дар хар дўвраи бояд касони бошандқи барои касби ин огохийхои шаръий иқдом намуда ва хижрат кунанд ва ба миллатишон ироя диханд ва огохихоро бирасонанд:

«وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفُرُوا كَآفَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ» (توبه/۱۲۲)،

Ин тоифаи даъватгар бояд фикҳи динро ёд биғиранд ва баъад,ин огохихоро ба забони қовмишон ва ба забоники мардуми он мефахманд бирасонанд:

«بَلِّغْهُمْ لِقَوْمِهِمْ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ»

Хийли муҳим аст ба забони он миллат бояд ба онҳо бифахмонид, ба фарҳанги он миллат, ба забоники он миллат мутаважжих мешаванд

«بَلِّغْهُمْ لِقَوْمِهِمْ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ»

Бароишон баййина,ровшан ва ошкор кунанд ва ба истелох ,динро барои миллатишон " мужаддадан " ироя диханд то жаҳли мардумро ба ин шева аз бейн бибаранд. Ин воқеият аст.

Хуб ,алъон метавон пурсидқи ин жаҳл чистқи бояд бардошта шавад ва агар бардошта нашавад ба унвони еки аз мавонеъи тақфир амал мекунад ? Ахли фан ,жаҳл барои муслиминро ба ду бахш тақсим карданд:

-Жаҳли мўтабар : яъни шахси мусалмон қабли аз анжом додани кори " огохи ва илм " надошта аст. Диққат кунид яъни ,шахси мусалмон қабли аз анжом додани ин кор " илм ва огохи " надошта аст ва ин барояш жаҳли мўтабар мешавад.

-Жаҳли ғейри мўтабар: яъни шахси мусалмон баъди аз " огохи ва илм " кориро анжом дода аст. Корики муртакиб шуда баъди аз " огохи ва илм " буда , барои хамин астқи ин жаҳл ғейри мўтабар аст, наметавонем жаҳли уро қабул кунем.

Холо, баъзи аз ахкоми шаръий хастандки барои хамма возих ва ровшан хастанд ва дар холати истисноий набошад, феълан метавонем бигуем хаммаи касоники мусалмон буданишон ба сурати мужмал собит шуда мумкин нест нисбат ба ин ахком огохий надошта бошанд. Масалан хамма медонандки намоз вожиб аст, ё руза вожиб аст, ё хаж ва закот вожиб аст. Чун, ин маворид барои хамма ровшан ва ошкор шуданд, ва агар касиро бибиники намоз намехонад ва бигуи чиро намоз намехони? Ин шахс агар дар жавоб бигуяд ман намедонистамки намоз вожиб аст, мо ин бахона ва узриширо намепазирем ва мегуем жахли ин шахс номўтабар аст.

Аммо, қаблан арз шуд мавориди дигари хам хастандки мумкин аст афроди ек жомеа дар мавриди онхо илм ва огохи дошта бошанд ва хукми ин маворид барои хамма ошкор ва ровшан шуда бошад, аммо баро жавомеи дигар ровшан ва ошкор набошад, ё хатто мумкин аст дар ек мужтамаъ ва минтақаи хосси баъзи аз ахком барои касони ровшан ва ошкор бошад аммо афроди дигари хам вужуд дошта бошандки нисбат ба хамин ахком огохи ва илм надошта бошанд ва хукми чанин чизи бароишон ошкор ва ровшан набошад. Дар ин сурат, меъёр ин аст ки хақ ва хукм барои худ шахс ошкор ва ровшан шуда бошад на инки барои дигарон ошкор ва ровшан шуда бошад.

Барои хаммаи мо пеш омада, барои худитон хам мумкин аст хийли пеш омада бошадки еки биёяд хабариро ба шумо бирасонад ва шумо аз он беиттилоъ буда бошид, баъад бо таъажжуб бипурсид хамма хабар доранд ту читури хабар надори? Ингуна бароитон иттифоқ наёфтада? Шуда қатъан шуда. Мумкин аст ин шахс аз конолхои дуруст хам иттилоъат ба у дода нашуда бошад ва конолхои ғалат иттилоъатро ба у расонда бошанд. Намунаики еки аз дустонимон дар сухбатики доштем матраҳ карданд дар мавриди жанг бейни муртаддин хизби коргарони ужалон, мусайламаи каззоб феълӣ курдхо ва сағмаргхои курдистон бо муслимин будки чи каси ин жангро шуруъ кард? Дустимон хануз бар ин бовар будки муслимин жангро алайхи мо шуруъ карданд, дар холики тамоми аснод ва мадорик нишон додандки шуруъ кунанда

,хамин секуляристҳои муртад буданд алайҳи муслимин ва бар асоси ҳамон қоидаи

«ولا يزالون يقاتلونكم حتى يردكم عن دينكم إن استطاعوا»

Жангро бар муслимин тахмил карданд дар Ироқ , Сурия ва дар тамоми манотиқики инҳо фаолият доштанд ва доранд. Дустимон аз ин ҳақиқат беҳабр буд ва намедонист. Чун шабона руз тамоми расонаҳои мохвораи муртаддин ва мунофиқини секулярзада , дуруғро дар хулқуми инҳо карда буданд ва ин банда худо аз ҳақ хабари надошт, ҳақиқи моли имруз аст. Ҳақиқи дар он хуни мусалмон ҳадад меравад дар мовриди хуни ек мусалмоники оё ба ҳақ рехта шуда ё бар ботил сухбат мешавад. Дар мовриди хуни ек мусалмон сухбат мешавад. Обрӯи ек мусалмон ва дини ек мусалмон сухбат мешавад ва ле дустимон хабар надошт.

Пас, меъёр ин аст он масала ё ҳукм барои ҳуди шахс , мушаххас ва ошкор шуда бошад на инки барои аждоди у ё барои мардумони дигар дар сарзаминҳои дигар ё ҳатто барои дигаронки дар он жомеъа зиндаги мекунанд ошкор ва ровшан шуда бошад.

Байҳақӣ ва Абдурраззоқ роҳимахуллох овардандки : Умар ибни Хаттоб розиаллоху анху узри касиро дар шом пазирофтқи иддао дошт ба инки нисбат ба тахрими зино жаҳл дошта аст.

Муртакиби зино шуда буд ва иддао доштиқи нисбат ба он жаҳл дошта аст. Умар ибни Хаттоб узр ба жаҳли уро қабул кард. Ба хамин тартиб аз у ва аз Усмон ривоят шуда астқи узри жорияи ғейри арабро дар дорул ислом пазирофтқи муртакиби зино шуда буд ва иддао мекардқи ҳукми тахрими зиноро намедониста аст.

Субханаллох , агар дар асри саҳоба бо вужуди чанон собиқунал аввалун ва бо вужуди қудрати ҳукумати исломӣ чанин касони вужуд доштандқи ба чанин аҳкоми ошкори жаҳл доштанд, ва узр ба жаҳли онҳо пазирофта шуда, дар асри моқи инҳамма жаҳл ба воситаи набуди ҳукумати исломӣ роиҷ шуда ва қарнхост мунофиқин, жомеъаро жавлонгоҳи ҳудишон карданд бояд чи мезони жоҳил вужуд дошта бошад? Он ҳам нисбат ба чи чизи ? Нисбат ба ҳаммаи умури шариати аллох.

Дар хар сурат, агар шахси нисбат ба кори мужримонаки уро то хадди иртидод пеш бурда жахли мўътабар дошта бошад, хамин жахли мўътабар барояш узр ,бахона ва дастовизи мешавадки уро аз журми иртидод табраъа мекунад ва хамин жахли мўътабар монеъи жихати адами садама ба иймони шахс мешавад ва монеъи дар баробари судури хукми алайхи шахс ва такфири вай мешавад, ва фарқи хам намекунад ин масалаки шахс нисбат ба он жахли мўътабар дорад кудом бахши аз шариасти аллохро шомил мешавад.

Жахли мўътабар дар кулли шарият жорий аст, бахусус дар ақидаки инсон наметавонад онро тақлидий аз дигарон бигирад ё ирсий ба у намерасад, ва шахс бояд хатман ақидашро бар асоси таҳқиқ ва жустажу ,аз роҳи озмоиш ва хато ва ҳаракати тадрижий аз жахл ба суйи илм ба даст биёварад. Хамин ҳаракат аз жахл ба илм, аз куфр ба иймон , аз жомеъаи куффор ба ислом аст ба пешрафт ва ақаб мондаги мовриди назари аллох маъни ва мафҳум медахад:

«لَمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَّقِدَّ مَاؤُيَّآخَرَ».

Дар сурати пешрафт аст ба ақаб мондаги ва бозгашт ба ақаб мушаххас мешавад.

Нуктаки дар мовриди узр ба жахл метавон ба он ишора кард, тақсими дин ба усул ва фуруъ мебошад, ва иддаи қасд дорандки бигуянд дар усул узр нест аммо дар фуруъ ҳаст. Аввалан , чанин тақсим банди ҳеч мабнойи дар қуръон ва суннати саҳих надорад. Пас , хиёлитон аз ин бобат роҳат бошад. Ва уламои чун ибни Қойим ва ибни Таймия роҳимахуллох дар замина гуфтанд: ин тақсим (ба усул ва фуруъ) баъди аз асри саҳоба падид омада аст, аз инру мебинем қасоники ба ин тақсим қоиланд бузургтарин усули дин аз жумла намозроки рукни аз аркони дин аст жузви фуруъ ба шумор меоваранд ва масоили эътиқодий мовриди ихтилофи салафро фуруъ ба ҳисоб меоваранд. Мегуем : агар манзури шумо аз усул, масоили ақида аст, тамоми дин усул аст; чун мо наметавонем ибодатҳои молий ё баданийро анжом диҳем магар онки мўътақид бошемки машруъанд; ва бояд қабли аз амал, эътиқод вужуд дошта бошад ва агар чанин ақидаи набошад

ибодати худованд ба василаи амал дуруст нахоҳад буд. Нигоҳ кардид, ин ҳам дидгоҳи ин бузургворон ба ин масала. Пас ,ин тақсим ба усул ва фуруъ ҳеч асоси дар қуръон ва суннат надорад.

Дар ин сурат, узр ба жаҳл яъни пазириши жаҳли мўътабар дар тамоми дин ,на баҳши аз он ;ва умури ошкор ва бадихи яъни умуриқи қаблан " барои шахс " ошкор ва бадихи шуданд , на инки дар шарият возих ва ровшан баён шуда бошанд; ё барои дигарон ошкор ва бадихи бошанд. Ба ҳамин далил ,бояд барои ек мусалмон умурро ошкор ва бадихи кард ва ба дунболи инки ин умурро ошкор ва бадихи кардем он вақт астқи хукмро бар шахси мужрим бо тей кардани ин марохил содир мекунем.

Холо ,агар мусалмони ҳозир набошад аз конолҳои шаръий жаҳли у бартараф шавад ва иҷоза надихад каси умурро барояш ошкор ва ровшан кунад чи? Дар ин сурат ,чанин шахси мисли шогирди астқи бидуни инки ҳеч далили муважжаҳи дошта бошад сари қилоси дарс ҳозир нашуда ва аз бақия ақаб монда ва табиий аст дар имтиҳониш ҳам рад ва мардуд шуда аст. Ин шахс ,ҳеч узри надорад чун ҳамма чиз барояш фароҳам буда аммо " ба мейли худииш " дар қилос ширкат накарда ва " ба мейли худииш " худро аз дониш ва рафтани ба қилос болотар ва пешрафт маҳрум карда аст.Ба ҳамин тартиб , муслиминиқи муртад мешаванд ва худиишонро жузъи аз қуффор сегона (қуффори аҳли қитоб ,қуффори шибҳи аҳли қитоб ва қуффори мушрик ва секуляр) қарор медиханд ва худиишонро жузъи аз онҳо медонанд, инҳо ҳам узри надоранд. Чун узр ба жаҳл моли мусалмон аст на қуффор ,имтиёзи аст мухтасси муслимин на қуффор. Дар ҳар сурат ,агар мусалмони дорои чанин жаҳли мўътабари бошад ҳамин жаҳли мўътабар монеъи тақфири у мешавад ва хукм аз у бардошта мешавад.

Мовриди дувумиқи метавонад ба унвони ек монеъ аз тақфири мусалмон жиловгири кунад, қорхойи ғейри амдид астқи дар қолиби фаромушии ,хато ва ғейрих аз онҳо ном бурда мешавад:

Медонемқи инсон қорхойи аз руйи амд аст ё ғейри амдид ,қизҳои мисли фаромуш,хато ва ба далили тарс ё ҳашм шодиди пеш аз андоза инсон муртақиби амали ғейри иродиди шавад, инҳо ҳам

жузви умури ғейри амдий хастанд ва шахс ба сурати ғейри амдий аз хақ дур мешавад ва муртакиби журми мешавад, ва хамин ғейри амдий будани монеъ садама дидани иймони шахс ва монеъ судури хукми иртидод бар шахс мешавад. Аллох таоло дар мовриди чанин муслимини мефармояд:

لَا يُكَافِرُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وَسُعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا
... (Бقره/۲۸۶/۵)،

Худован ба хеч кас жуз ба андозаи тавоноияш таклиф намекунад хар кори (некики) анжом дихад барои худ анжом дода ва хар кори бадикӣ бикунад ба зиёни худ карда аст. Парвардигоро ! агар мо фаромуш кардем ё ба хато рафтем , моро (бидон) магир (ва мовриди муъоҳиза ва пурс ва жу қарор маде)

- «رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا».

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَ لَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً (احزاب/۵)

Хар гоҳ иштибоҳ кардид гуноҳи бар шумо нест

«أَخْطَأْتُمْ بِهِ».

Ва ле ончироки дилитон мехоҳад (яъни аз руйи амд ва ихтиёр анжом медихид, гуноҳ ва кейфар дорад). Диққат кунид дустон ,

«تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ».

Амдий будани корро ба қалб рабти дода аст. Диққат кардид? -

Амдий будани амалро ба қалб рабти дода аст чи сухани

бошад чи амал

- «تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ».

Хуб, росулulloх саллalloху алайхи васаллам хам барои -

ровшан намудан ва табйини ин оят ва ояти мушобех

мефармоядки аллох таоло агар умматам дар кори дучори

хато, фаромуши ва ижбор шаванд аз ин коришон гузашт

карда аст:

- «إِنَّ اللَّهَ تَجَاوَزَ لِي عَنْ أُمَّتِي الْخَطَا وَالنِّسْيَانَ وَمَا اسْتَكْرَهُوا عَلَيْهِ».

Хато яъни шахс меҳоҳад кори анжом диҳад аммо натижаи кориш чизи мешавад ғейри аз ончи мовриди назариш буд. Мисли:

Дар ғазваи хайбар сахоби гиронқадр , Омир ибни Аквоъ розиаллоху анху қасди куштани сарбози душманро дошт аммо , зарбаш ба худииш баргашт ва худииш ба қатл расид. Еки аз асхоб гуфт: Омир худкуши кард ва ин боиси ботил шудани аъмолиш гардид. Салма розиаллоху анху бародари Аквоъ розиаллоху анху бо чишмони гирён хидмати росулulloх саллalloху алайхи васаллам расид ва гуфт: Молик? Ва афзуд: гуфтандки Омир аъмолиш ботил шуданд; пайғамбар фармуд : чи каси ин суханро гуфта? ,жавоб дод : еки аз ёронит. Росулulloх саллalloху алайхи васаллам фармуд :

: كَذَبَ مَنْ قَالَ ذَلِكَ، بَلْ لَهُ أَجْرُهُ مَرَّتَيْنِ.

Онхо дуруғ гуфтанд, хар ки инро гуфта дуруғ гуфта балки ,барои у ду баробар подош вужуд дорад.

Дар ин ҳадис, сахоби гиронқадр росулulloх саллalloху алайхи васаллам қасди куштани худиишро надошт ва росулulloх саллalloху алайхи васаллам ровшан кардки чун амалиш аз руйи иштибоҳ ва хато буда мовриди афв қарор мегирад.

Ё дар жойи дигар росулulloх саллalloху алайхи васаллам мефармояд: худованд нисбат ба тўвбаи бандаш хенгомики ба суйи у бармегардад шодтар аз хар кудом аз шумост. Хенгомики дар ек биёбон дур аз ободий шахси аз шумо василайи саворияшроки хомили таом ва хўрокиш нез буда гум мекунад ва онгоҳки аз ёфтаниш маънос мешавад. Шахс зери сояйи дарахт диروز мекашад то истирохат кунад, дар хамин хол паришони, ба ногоҳ савори худиишро бар болини худ меёбад онгоҳ афсаришро мегирад ва аз шиддати хушхоли мегуяд :

قَالَ مِنْ شِدَّةِ الْفَرَحِ اللَّهُمَّ أَنْتَ عَبْدِي وَأَنَا رَبُّكَ أَخْطَأَ مِنْ شِدَّةِ الْفَرَحِ،

Ин шахс аз шиддати хушхоли мегуяд: парвардигоро! Ту банда ва ман парвардигори ту хастам. Ин шахс ба хотири ниҳояти хушхоли дучори хато ва иштибоҳ шуд.

Хеч шакки вужуд надорадки агар каси худовандро ба унвони банда мовриди хитоб қарор дихад дучори куффри ошкори шуда аст, қатъан дучори куффри ошкори шуда ва чунончи каси огохона ва амдӣ чанин кориро анжом дихад боиси хуружи аз доираи ислом мешавад, аммо вақтики ба ин шева шахс аз рӯи хато ва иштибоҳ сухан гуфт ба хотири хатояш маъзур мешавад, ва ҳукм бар у содир намешавад.

Албатта ,бардоштани гуноҳ ва саҳтгири бар шахси хатокор ё фаромушкор ба маъни адами ижрои аҳком дар журмҳои мушаххас ва таъйин шудаи дар шарият бар у нест. Чун ,дар масалаи хато ва фаромуши баъзи аз аҳком ҳастандки дар сурати хато ҳам бояд ижро шаванд, махсусан агар ба ҳақиқи бандагони аллоҳ рабти дошта бошад. Монанди қатли ғейри амдӣ шахс касиро ба сурати ғейри амд бидушад, дар баробари он бояд дия ва каффори иштибоҳишро бидихад. Ё монанди касики вузу гирифтано фаромуш мекунад ва бидуни вузу намозишро мекунад аммо баъди аз намоз ёдиш меояд. Дар ин сурат, бояд намозишро дубора бихонад, ё касики вақти ек фарз тамом мешавад ва фаромуш мекунад намоз бихонад, баъди аз инки ёдиш меояд дубора бояд онро бихонад. Дар инҷо ,гуноҳ ба иймониш садама назада ва ҳамин фаромуши ва хато монеъи мешавандки ба иймониш садамаи ворид нашавад, аммо садамаики зада бояд жуброн кунад. Дар ҳар сурат, умури ғейри амдӣ мисли фаромуш ва хато монеъи тақфири шахси мусалмон мешаванд.

Мовриди дигарикӣ метавонад ба унвони монеъи тақфир ва ёки аз мавонеъи тақфир амал кунад иқроҳ ва иҷбор аст:

Дар ҳолати иқроҳ ,шахс кориро аз рӯи иҷбор анжом медихад ва агар ин иҷбор набошад, ин шахс ин корро анжом намедихад. Мисли замоники секуляристҳои қурайш Аммор ибни Ёсир розиаллоҳу анҳуморо маҷбур ба гуфторҳои қардандки аз дил ба он эътиқод надошт ва аллоҳи мутаол дар мовриди у ва афродики шабиҳи у дар доми чанин куффори қарор мегиранд мефармояд :

«مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ
غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ» (نحل/١٠٦)،

Касоники пас аз иймон оварданишон кофар мешаванд – ба жуз ононки (тахти фишор ва ижбор) водор ба изхори куфр мегарданд ва дар ҳамон хол дилхоишон собит бар иймон аст – оре! Чанин касоники сийнаи худро барои пазириши мужаддади куфр гушод мекунанд (ва ба дилхохи худ дубора куфрро мепазиранд) , чашми тунд ва тизи худо (дар дунё) гарибонгиришон мешавад, ва (дар охират ,кейфар ва) азоби бузурги доранд. Дар инжо, шахс мажбур ва мукрах аз азоб дар дунё ва дар қиёмат истиснои шуда аст.

«إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ»

Ба жуз касоники водор ба куфр мешаванд ва дар ҳамон хол дилхоишон бар иймон собит аст.

Инки ек мусалмон то чи хад метавонад дар баробари икрох ва ижбори куффор муқовамат кунад, бастаги ба иймони шахс дорад ва наметавон хад ва марзи барояш таъйин кард. Сумайя розиаллоху анхо дар баробари дархости куффор вусъати дошт ва хозир нашуд хатто ба қиймати жониш хамки шуда забон ба куфргуйи боз кунад ва бар руйи тоғути замон туф андохт. Аммо , писариш Аммор ,суханони куфромизиро аз руйи ижбор гуфт. Пас ,наметавон барои ашхос таъйини таклиф кард, ин ба мезони иймон ва вусъати ашхос бастаги дорад. Аммо , уламои ислом мавориди чун қатл ва зиноро аз ин қоида мустасно карданд ва бар ин боваранд дар хар сурати мусалмон наметавонад ин ду журмро анжом диҳад хатто агар ба қиймати жониш хам тамом шавад.

Монеъи дигар такфир таъвил аст ки ба унвони охарин мархала дар равиши бархурд бо шахси муттаҳам ба журми иртидод қабли аз судури хукми иртидод бояд мовриди баррасий дақиқий қарор бигирад ва дар ин мархала хам шахсики мехоҳад хукмро содир кунад бояд ба яқини комил бирасад.

Таъвили шаръий ва ижтиходи шаръий ,хам еки аз ин хамон мавориди астқи имкони хато ва иштибох дар он вужуд дорад, ва монеъи астқи ижоза намедихад ба иймони шахс садама бирасад ва ижоза намедихад шахси мусалмон аз доираи ислом хориж шавад. Таъвил кунанда ,қаси астқи хадафиш итоат аз қонуни шарияти аллох аст аммо дар ижтиходиш дучори иштибох мешавад. Яъни таъвил кунанда,қаси астқи хадафиш итоат ва фармонбурдори аз қонуни шарияти аллох аст, мехоҳад аз аллох таъбият кунад аммо дар ижтиходиш дучори иштибох мешавад.

Таъвили иштибох нисбат ба нусуси шаръий ,дар асри росулulloх саллalloху алайхи васаллам ва сахоба хам рух дода аст,хатто таъвили дар ҳадди тахлил ва тахримки дар чанд жойи мухталиф ба он ишора кардем ва дубора ба он ишора мекунем. Аммо , бо вужуди росулulloх саллalloху алайхи васаллам ва ба дунболи он бо вужуди ҳукумати исломий ва шӯроии сахоба ,то замоники " хужжати набавий " бар шахс иқома нашуда буд ва аз қоноли шаръий он жахл рафъ нашуд, ва аз у талаби тўвба нашуда буд, шахс ба далили хатойики муртакиб шуда буд ҳукми иртидод бар у ижро нашуд, ва агар дар мовриди чун қазияи Хотиб ибни Аби Балтаъа розиаллоху анхуки тавассути Умар ибни Хаттоб розиаллоху анху такфир мешавад, аммо таҳқиқоти баъдий нишон медихандки чанин такфири дар мовриди Хотиб розиаллоху анху иштибох буда барои хамин қор ба ижройи ҳукми иртидод накашид.

Намунаи таъвилоти иштибох ва ижтиходоти иштибох дар асри сахоба ва пас аз он тоқунун бисёр зиёд хастанд,албатта метавон ба чанд моврид ишора кардқи мовзуро барои мо ровшантар кунад:

1-Жобир розиаллоху анху сахобаи росулulloх саллalloху алайхи васаллам меғуяд : ба сафар рафта будем, ба еки аз мо санғи исобат қард ва сари уро захмий сохт,сипас мухталим шуда буд аз ёрони худ пурсид: оё рухсати таяммум дорам? Гуфтанд : ба раъйи мо,ту рухсати таяммум надори, зеро ба об дастраси дори, он шахс ғул қард ва мурд.Хенғомики бар

пайғамбар саллаллоху алайхи васаллам ворид шудем, аз он иттилоъ пейдо кард ва фармуд:

«قَتَلُوهُ فَتَلَّهُمُ اللَّهُ، أَلَا سَأَلُوا إِذَا لَمْ يَعْلَمُوا؟ فَإِنَّمَا شِفَاءُ الْعِيِّ السُّؤَالُ، إِنَّمَا كَانَ يَكْفِيهِ أَنْ يَتَيَّمَّ وَيَعْصِرَ - أَوْ يَعْصِبَ - عَلَى جُرْجِهِ خَرْقَةً ثُمَّ يَمْسُحُ عَلَيْهَا، وَيَغْسِلُ سَائِرَ جَسَدِهِ»:

Уро куштанд, худо ононро бикушад, чиро суъол накарданд вақти ки намедонистанд? Танхо чора ва иложи нодоний ,пурсиш аст, фақат кофий будки у таяммум кунад ва бо кўхнаи ё порчаи захми худро бибандад ва руйи он масх кунад ва бақияи андомишро бишуд.

Дар инжо ,ба сурати возех мебинемки ижтиходи ғалат боиси марги ек мусалмон шуд, аммо боз ба далили хато ва жахл дар ижтиход ,каси мужозот нашуд. Ин сахобаи бузургвор дар масоили марбут ба таяммум ,намоз ва вузу ижтиход ва таъвил карданд ва таъвили онҳо иштибох шуд ва хамин таъвили онҳо боиси марги ек мусалмон шуд аммо боз ин таъвили иштибох аз онҳо пазирофта шуд ва касиро ба далили таъвили иштибох аз манобеъи шаръий мужозот накарданд.

2. Намунаи дигар ижтиходи худ росулulloх саллаллоху алайхи васаллам дар фожеъаи " рожъ " ва " биърул маъуна " аст ки боиси кушта шудани онхамма сахоби шуд. Ек бор иттифоқ офтод; дубора росулulloх саллаллоху алайхи васаллам фристод ,дубора хамон фожеъа рух дод.

3. Мовриди дигар метавонем ба сахобаи геронқадр Бароъ ибни Маърур розиаллоху анху ишора кунем. Ин сахоби геронқадр қабли аз тағйири қибла бар халофи муслимин ба самти каъба намоз мехонд, дар холики муслимин дар он замон ба самти бейтил муқаддас намоз мехонданд, замоники росулulloх саллаллоху алайхи васаллам мутаважжих шудки ин сахоби ба тарафи Макка намоз мехонад фақат ба хамоханги бо муслимин дастур дод, ва ба у гуфт бо муслимин хамоханг шу ба хамон самти ки мо намоз мехонем намоз бихон; ва ба у дастур надодки намозхояшро иъода кунад, чиро??? Чун таъвил карда буд.

4.Хотиб ибни Аби Балтаъа хамки дар дарсҳои гузашта ба он ишора кардем бо таъвили иштибоҳ муртакиби кори жосусий шуд ва баъадки Умар, хукми иртидоди уро содир кард; Хотиб розиаллоху анхуки медонист ин кор боиси иртидод мешавад ба хамин далил аз худии дар баробари хукмики Умар розиаллоху анху содир карда буд гуфт : ман муртад нашудам ва далоили худиро овард.

Мушаххас аст сухбат дар мовриди иртидоди у будаки аз худии дифоъ кардаки хадафиш муртад шудан набуда.....яъни яқин дошти хар каси ин корро ба далили пуштибоний аз куффор алайхи муслимин анжом дихад ва куффорро алайхи муслимин ёри кунад боиси иртидодиш мешавад. Аммо , у ба чанин нияти кориро анжом навода буд, балки далоил ва савобиқи вай нишон додандки хадафи дигари дошт, ба хамин далил мегуфт ман муртад нашудам ва далоили овардани мовриди пазириши росулulloх саллalloху алайхи васаллам қарор гирифт ва росулulloх саллalloху алайхи васаллам ба хотири таъвили иштибоҳи у , узриро қабул кард. Оёти хамки дар ин замина нозил шуданд собит кардандки Хотиб таъвили иштибоҳ карда буд.

Қуддома ибни Мазъун , хам ба хамроҳи жамъи дигар дар замони ҳукумати Умар ибни Хаттоб розиаллоху анху муртакиби таъвили иштибоҳ дар ҳадди тахлил шуданд, хамро барои худиро ҳалол карданд, ва ин фармудаи аллох таолоро таъвил кардандки мефармояд :

«لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ» (مائده/۹۳)،

Бар касонки иймон оварданд ва корҳои шойиста анжом доданд, гуноҳи ба сабаби ончи нушиданд мутаважжихи онон нест, агар бипарҳезанд ва иймон биёваранд ва корҳои шойиста анжом диханд. Баъди аз он бипарҳезанд ва иймон дошта бошанд. Сипас , бипарҳезанд ва ҳамма корҳои худро нику кунанд, ва худованд никукоронро дуст дорад.

«لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ»

ро ин шахс ингуна фаҳмида буд ва аз ин оя ба хамроҳи дустони худ чанин таъвили карда будандки хар кас иймон биёварад ва корҳои хуб анжом диҳад ва хавоӣ худширо дошта бошад дигар ишқоли надорад шароб бухурад ; ва агар нушиданиҳои маст кунанда масраф кунанд барояш ишқоли надорад. Инҳо таъвил карда буданд, инҳо ҳам тақфир нашуданд балки , иқомаи хужжат шуданд ва тўвба карданд хар чандки ҳади шаробхўр (касики чизҳои маст кунанда меҳурад бар онҳо иҷро шуд).

Намунаи дигарикӣ дар тули дарсҳо ба он ишора кардем хавориҷ ҳастандки боз дар асри саҳоба дучори таъвилоти ғалат шуданд, ва бо ҳамин таъвилоти ғалат ,ҳам муслиминро тақфир карданд ва ҳам дасташон ба хуни муслимин олуида шуд. Аммо , Али ибни Аби Толиб розиаллоҳу анҳуки худш еки аз қурбониёни дастӣ инҳо буд онро тақфир накард. Хатто нағуфт инҳо ҳам дорудастанӣ мунофиқин ҳастанд балки , инҳоро мусалмони доништи алайҳи онҳо бағи ва шўриш карданд.

Ин иттифоқот ва чанд маворидикӣ баён кардем , ва мавориди зиёдий ҳастандки дар дарсҳои гузашта ба он ишора кардем, замони руй мединҳандки ҳукумати исломий дорем ва маржаъи ҳастки ба ту бигуяд чигуна метавон бо ин таъвилот ва иҷтиҳодоти ғалат бархурд кард, холо касоникӣ аз чанин неъматӣ маҳрум ҳастанд ва иҷмоъи воҳиди ҳам вужуд надорад ва вужуди таъвилот ва иҷтиҳодоти мухталиф ва мутафовит ва муттазоди уламои содиқ ҳам ғейри қобили иҷтиноб аст. Ва илова бар он вужуди шубухоти мунофиқин ҳам дар аксари жағомеъ раъӣи ғолиб шуда, дар ин ҳолати изтирорикӣ пеш омада, чи бояд кард?

Қозикӣ шўрои улил амр бошад вужуд надорад то аз ин ҳамма иҷтиҳодот ва таъвилот ,екиро ба унвони иҷмоъ ироя диҳад, ту худит ҳамки наметавони ҳам шоки боши ҳам қози, пас бояд ек қози тўлид кард,дар хар сатхикӣ бошад (сатхи русто ,шаҳр,жамоат, чанд жамоат бо ҳам ҳастанд,кишвар ,мантақа , дар сатхи жаҳоний аст, дар хар сатхикӣ бошад) бояд қози тўлид кард ва то замоникӣ ин қози ба вужуд наёмада, ту

фақат метавони раъйи худитро баён карда ва аз худит дифоъ куни. Хатто дар баёни раъйи худит ҳам бояд эҳтиёт куни. Ба хамин далил аст ки барои касони мисли имоми Молик роҳимахуллох хийли сангин будки ек муфти дар масоили ихтилофий бигуяд : ин харом аст, балки имом Молик роҳимахуллох мегуфт бояд бигейид : ман онро нопасанд медонам.

Дар ин сурат вазиъати афрод ва хатто тавоиф ,гуруххо ,ахзоб , ва мазохибики хақ бар онхо муштабих шуда , бояд чигуна бошад? Муштабих ,дар масоилики афроди донотар аз онхо ҳам ба иштибох офтоданд. Муштабих яъни : мубхам ,машкук,пушида ,шубхазо ,мушкил ва номаълум. Муштабих дар инжо яъни гуфтем баъзи аз масоили хастанд бар тавоиф ,гуруххо ,ахзоб ва мазохиб ҳам муштабих шуда аст; хатто масоили хастанд ки бар афроди донотар ҳам муштабих шуда ва он афрод ҳам дар иштибох офтоданд.

Бале,иддаи аз муслимин бо истинод ба оёт ва ривоёт ва невиштаҳои торихий ,чанон умур бар онхо муштабих шудаки мутахассисини муслимин ҳам дар он монданд ва дучори иштибох шуданд. Ин вазиъат то замони ташкили шўройи улил амри вохиди муслиминки уммати вохид ва ижмоъи вохид ташкил мешавад идома пейдо мекунад, ва то он замон каси хақ надорад худиро мутлақ бидонад ва дигаронро ба далили таъвил ва иjtиходи шаръийшон аз манобеъи шаръий такфир кунад.Ин ҳолати изтирорий аст ки аксари муслимин дар он офтоданд. Сабр кардан бар ин ҳолати изтирори мисли сабр кардан бар хурдани гушти мурдор ва хийли сангин аст, аммо чораи нест ва то замони ташкили маржаъи расидаги кунандаки ҳамон ва шўрои мовжуд дар ҳукумати исломий бошад, бояд сабр кард. Дар айни ҳаракат ,бояд сабр кард, дар айни мубораза бояд сабр кард.

Дустони геромий ,замоники росулulloх саллаллоху алайхи васаллам мефармояд: " уммати ман ба хафтод ва се фирқа пароканда мешаванд " далолат бар ин дорад ки ҳаммаи ин фирқаҳо аз дин хориҷ нестанд; чун росулulloх саллаллоху

алайхи васаллам хаммаи инхоро уммати худ дониста ,хаммаро уммати худ дониста ва далолат бар ин аст ки таъвил кунанда аз дин хориж намешавад агарчи дар таъвили худ дучори иштибох хам шавад.

Ибни Таймия рохимахуллох мегуяд: "ва хаминтур дигар хафтод ва ду фирқа ,касони аз онхоки мунофиқанд дар ботин кофаранд, ва онки мунофиқ нест балки дар дил ба аллох ва пайғамбариш мўъмин аст дар ботин кофар нест ; хар чанд дар таъвил дучори иштибох шавад,холо ин иштибох хар чи бошад.....ва касики бигуяд ин хафтод ва ду фирқа хаммаги кофар ва хориж аз миллатанд; бо китоб ва суннат ва ижмоъи сахоба – ризвонуллохи алайхим – ва балки ижмоъи аиммаи арбаъа ва дигар имомон мухолифат карда аст, зеро хеч ек аз онон хаммаи хафтод ва ду фирқаро кофар надонистанд ва балки худи онхо бар асоси бархи ақоид едигарро такфир мекунанд. Инхо худишонро такфир мекунанд ва гарна хеч кудом аз аимма онхоро такфир накарданд. Хеч кудом аз ин гуруххо хатто хамин гуруххоики худишонро такфир мекунанд."

Пас хатто мунофиқики тибқи хамин сухани ибни Таймия дар дарун кофар аст ё касики мунофиқ нест, дар дилиш ба худо иймон дорад ва ле таъвили иштибох мекунад ибни Таймия мегуяд : холо ,ин иштибохи у дар таъвил хар чи бошад каси бигуяд инхо кофар хастанд ва хориж аз миллатанд бо китоб ,суннат ва ижмоъи сахоба – ризвонуллохи алайхим – ва балки ижмоъи аиммаи арбаъа ва дигар имомон мухолифат карда аст; ин чизи аст ки ибни Таймия рохимахуллох дар мовриди касони мегуядки таъвил карданд. Хар чанд гуруххойики худишон дар бейни худишон таъвил карданд,хамдигарро такфир мекунанд мушкили худишон ва иштибохи худишон аст. Ин манхажи худишон аст ва ин такфир кардан мухолифи қуръон аст, ин мухолифи суннат ва ижмоъи сахоба аст, ин мухолифи ижмоъи аиммаи арбаъа ва дигар имомони ин уммат буда аст.

Намунахойи зиёдий дар ин замина дар торихи ислом ёфт мешавадки каси гуруххои чун хаворижки таъвил карданд, ва мўътазилайики пайғамбар саллаллоху алайхи васаллавро

такзиб накарданд аммо бо бидъати худ рохро гум карданд ва дар гумони худ хиёл мекунанд бархаққанд, ва хамма ,гурухҳои инчуниниро ахли таъвил донистанд ва каси онхоро такфир накарда аст. Ба хамин далил, саҳоба розиаллоху анхум дар инки хавориж жузви саргардонон ва мориқ хастанд муттафиқ буданд, чунонки дар ин бора аходиси саҳиҳи ворид шуда аст. Ва хамчунин бар ин амр иттифоқ кардандки онон аз ислом хориж нашуданд, бо инки хуни мусалмононро ҳалол карданд ва бисёри аз умури шаръийро мункар шуданд, аммо таъвили онҳо монета аз такфиришон шуд.

Мо ин маворидро тақрор мекунем умидворемки тақрори инҳо нафъи дошта бошад барои дустоники дар ин иштибоҳот офтоданд. Дар ин замина ,мо иҷтиҳодоти садҳо имоми бузургворро дар миёни фирақи мансуб ба ахли суннат ва соири фирақи, дар тули тарих ва дар хамин чанд қарни гузашта доремки дар масири хато ва иштибоҳ офтодандки хаммаи инҳо , намунаҳои бориз таъвилоти иштибоҳ аз манобеъи шаръий хастанд. Хамин алъон хам дар чиғунаги ҷиход бо ишғолгарони секуляри хорижий ва новкарони маҳаллий онҳо ва тоғутҳои маҳаллий иҷтиҳодоти мухталифий вужуд дорад бояд ба дур аз танг назарий ва бо нигариш ва саъйи содари исломий ба инҳо нигоҳ шавад ва бо инҳо бархурд шавад.

Қаблан арз кардем ихтилоф, суннат ва муқтазийи хикмати илоҳий астқи аллоҳи мутаол дар мавриди он мефармояд:

«وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَرَالُونَ مُخْتَلِفِينَ* إِلَّا مَن رَّجِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَفَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لِأُمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ» (هود/۱۱۸)،

Агар парвардигорит мехост мардумонро (хамчун фариштагон) уммати воҳидий мекард, ва ле онҳо хамиша мухталиф хоханд монд. Магар касоники худо бадишон раҳм карда бошад ва худованд баро хамин ишонро офарида аст, ва сухани парвардигори ту бар ин рафта астқи жаҳаннамро аз ҷумлаги жинҳо ва инсонҳо пур мекунам. Паноҳ мебарам ба худо аз оташи жаҳаннам.

Пас замоники аллоҳ таоло меғуяд

«وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ»

Ва ҳаммаи инсонхоро уммати воҳидий накарда метавонем бигуем ихтилоф ,чизи астки наметавон аз он фарор кард ва муслимин ,замоники аз ин ихтилоф дар холати калониш абур мекунад соири инсонхо наметавонанд ва дар миёни ҳаммаи инсонхо боз ихтилоф хаст ва наметавон фарор кард аммо ,замоники муслимин аз ин ихтилофи бузург (куфр ва иймон) абур мекунад ва аз тариқи шўрои воҳид ,уммати воҳидро ташкил медиханд ва

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ:

Мешаванд, дар ин жо уммати мешаванд. Дар даруни ин шўро умматиро ташкил медиханд аммо , дар миёни ҳамин уммат ҳам орои мухталиф вужуд хоханд дошт.

Дар ин сурат,дар довлати исломий ва шўрои хоким бар он ва умматики аз ин шўро тўлид шуда ,ихтилоф на танхо зарурат ,балки ба далили зинда нигахдоштани фикҳ ва тавассуъайи он ,рахмат ҳам ба ҳисоб меояд, ва имкон надорад ин уммат ҳам дидгоҳҳои мухталиф ва нигаришҳои мухталиф ва новини нисбат ба масоили қобили иҷтиҳоди руз надошта бошанд. Бо ин вужуд ,танхо абзорики онхоро жамъ мекунад шўрои улил амр тахти пушиши ҳукумати исломий аст.Иддаоии ғейри аз ин барои иттиҳоди оройи мухталиф ,бо суннати илохий ва абзорҳои дар ихтиёри мо қарор дорад муғойир аст, агар каси иддаоии ғейри ин дошта бошад иштибоҳ мекунад ва қатъан хар ончи бо суннати аллоҳ ва қавонини он дар тазод бошад маҳкум ба шикаст мебошад. Танхо роҳ шўрост, шўро дар хар сатҳиқи ташкил шуда бошад.

Дар ин сурат, замоники аллоҳи мутаол пас аз зикри достони пайғамбарони гузашта мефармояд:

«إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُون» (انبیاء/۹۲)،

Ин уммати шумо уммати ягонаи буда ва ман парвардигори хаммаи шумо хастам, пас танхо маро парастид кунид. Ва ё замоники мефармояд:

«وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ» (مؤمنون/۵۲)،

Ин уммати шумо уммати ягонаи буда ва ман парвардигори хаммаи шумо хастам, пас танхо аз ман тақво дошта бошид ва аз ман битарсид.

Дар инжо, аллох таоло возих ва ровшан бо зикри ин мисолҳо ба мо мерасонад танхо роҳи табдил шудан ба уммати воҳида, ибодати аллохи мутаол аз коноли шариати оҳарин фристодаи усткӣ, ин фристода ҳам бо пейравӣ аз шариат ва бо баёни дастури аллох, шӯроӣ улил амр тахти пушиши долати исломӣро ягона абзор ва зомини хифзи ин уммати воҳида маърифӣ мекунад:

«الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ» (شورى/۳۸).

Бале, қаблӣ аз инҳидомӣ шӯроӣ улил амр, ихтилоф танаввуъ буд на тазод, ва танаввуъ ҳамиша масдари сирват ва баракат буда ва ҳаст, ва замоники ихтилофоти муслимин масири иштибоҳиро тей мекард дар ҳамон доираи нисён, ҳато ва фаромуши боқӣ мемонад, ва бо мурожаъа ба шӯроӣ муслимин, инҳидом рафъ мешуд; ба гунаки уммул мӯъминин Оиша розиаллоҳу анҳо дарбораи барҳи аз саҳобаки бо онон дар ороӣ ихтилоф дошт, фармуд: у дуруғ нагуфта аст, мумкин аст фаромуш карда ё иштибоҳ мекунад, ё матлабро иштибоҳи мутаважжих шуда аст. Дар чанин жомеъаӣ, баъзи аз афрод дар масоили қобили иҷтиҳод, дар ҳоли мутафовут ба назар мерасандки аз ҷихати эътиқоди ба ҳукм ва сурати масала бо дигарон ихтилофи надоранд балки, танхо фарқишон бо дигарон дар шеваӣ баёни он ва арза кардани он аст. Инҳо дар шеваӣ баён ва арза кардани ҳукм бо дигарон ихтилоф доранд на дар эътиқод ба ҳукм ва сурати масала.

Албатта, қаблан ҳам чандин бор арз кардемки таъвили иштибоҳ нисбат ба нусуси шаръӣ дар асри росулulloх

саллаллоху алайхи васаллам ва сахоба хам рух дода, хатто таъвили дар хадди тахлил ва тахримки Қуддома розиаллоху анху ва хамрохониш муртакиби он шуданд. Аммо ,бо вужуди хукумати исломий ва шўройи сахоба,то замоники " хужжати набавий " бар шахс иқома нашуда буд ва аз коноли шаръий он жахлиш рафъ нашуда ва аз онҳо талаби тўвба нашуда буд, Қуддома розиаллоху анху ва хамрохониш ба воситаи таъвили иштибоҳ аз оёт ва манобеъи шаръий такфир нашуданд.

Дар мовриди хамин намунаи ки мо борҳо ва борҳо дар мовриди хавориж борҳо ва борҳо онро баён мекунем дар алмуғни мехонемки : " агар шахс,куштани бегуноҳон ва гирифтани амволишонро бидуни ҳечгуна шубҳа ва таъвили жоиз бидонад кофар мешавад, ва ле агар чун хавориж барои анжومي он таъвил дошта бошанд бештар фуқаҳо онҳоро ҳар чанд рехтани хуни мусалмонон ва гирифтани амволишонро мубоҳ дониста ва онҳоро ба қасди наздики ба худо анжом доданд, такфир накарданд". Ва идома мегуяд : " аз жумла мавориди шинохта шуда дар мазхаби хавориж ,такфир бисёри аз сахоба,тобеъин ва хамчунин хун ва молишонро ҳалол ва куштани онҳоро василаи тақарруб ба худо қарор дода буданд, ва ле алорағми ҳаммаи ин масоил ,фуқаҳо ба хотири таъвилотишон ҳукм ба кифри онҳо содир накарданд."

Нигоҳ кунид дустон ,мегуяд хавориж бисёри аз сахобаро такфир карданд,бисёри аз тобеъинро такфир карданд, хуни моли онҳоро ҳалол карданд, куштани онҳоро василаи тақарруб ба худо медонистанд. Хиёл мекарданд агар инҳо имоми Али розиаллоху анхуро бидушанд ба худо наздиктар мешаванд. Инҳо куштани имоми Алироки ашарайи мубашшира буда, он жойгоҳи бузургиро дар шариаи аллоҳ дошта, боз мебинем куштани чанин шахсиро боиси тақарруби худешон ба аллоҳ медонистанд ва бо ин вужуд ,қаси онҳоро такфир накард. Чиро? Чун таъвил карданд.

Пас,диққат кунид дустон,бузургворони мо қасоники асҳоб ва тобеъинро такфир карданд қаси онҳоро ба журми тақфири асҳоб ва тобеъин такфир накарда аст. Инҳо дар ҳаққи худешон

зулм карданд ту хақ надори ба худит зулм куни. Чун агар ту хам онхоро такфир куни чизи мешави мисли онхо,золими мешави мисли онхо. Барои хамин, сохибу алмуғни мегуяд : хеч касики асхоб ва тобеъинро такфир карданд ва хун ва молишонро халол донистанд барои инки ба худо наздик шаванд ва ба худо тақарруб пейдо кунанд хеч каси онхоро такфир накарда аст.

Ибни Таймия рохимахуллох хам мегуяд : бидъати хавориж ба хотири бадфахмишон аз қуръон буд ва қасди муъориза бо онро надоштанд ва чизиро аз он фахм мекардандки бар он далолат намекард ва гумон доштанд он мужиби такфир кардани касони астқи муртақби гунох мешуданд. Дидид ,ингуна ибни Таймия рохимахуллох дар мовриди хавориж мегуядқи корҳои онхо нишонани бадфахми онон аз қуръон буд ва қасди муъориза ва душмани бо қуръонро надоштанд ва чизиро аз он фахм мекардандқи хиёл мекарданд бо ин фахми худ ,касикӣ дучори ин гунох шуда кофар шуда аст. Таъвили онхо чанин буд ,истиноди онхо ба оёт ва ривоёт чанин буд. Пас ба хотири таъвилоти иштибохишон каси онхоро такфир накарда аст.

Хуб ,холо ,дар он замонҳои ибтидоий садри ислом ҳамон замониқи ҳукумати исломий вужуд дошт, ин жараёноти инхирофий дар ҳамон ҳад мемонданд ва наметавонистанд ба жараёни ғолиб табдил шаванд. Аммо ,замониқи ҳукумати исломий ба равиши росулulloх саллаллоху алайхи васаллам аз бейн рафт ва замониқи шўроӣ улил амр , ба унвони танҳо маржаъи ваҳдат бахш аз бейн рафт. Танҳо маржаъи ваҳдат бахш дидгоҳҳои мухталиф ,бар асари инхидоми ҳукумати исломий аз бейн рафт ва дигар маржаъи набудқи мусалмонон ба он мурожаъа кунанд ва ҳар каси худиро бар ҳақ надонад балки , он маржаъ раъӣ охарро бо ижмоиқи дошт содир мекард. Вақтиқи ин маржаъ аз бейн меравад ба вужуд омадани ихтилофи нопасанд ва ба дунболи он фирқа сози ва мазҳабгароӣ воқеияти ижтиноб нопазир шуда аст. Хамма дар тули торих шохиди он ҳастем ва наметавон ин воқеияти ошкорро нодида гирифт.

Хаммаи мазхабсозихо ,фирқасозихо ва гурухсозихо хамма ба далили инхидоми он маржаъи модар ва ба далили инхидоми уммати вохидаики аз шўро ба вужуд омада буд ва ижмоъи вохидики ироя меод ,хаммаи инҳо ба ин далил ба вужуд омаданд ва то замоники ин маржаъ дубора барнагардад вужуди ин мазхабсозихо ,фирқагиройихо ва гурухҳои мухталиф ва ижтиҳодоти мухталифки бар асоси таъвилоти мухталиф ба вужуд омаданд ижтиноб нопазир аст ва каси наметавонад аз он фарор кунад хамчунонки дар тули торих вужуд доштанд.

Замоники муслимин дучори чанин мусибати шуданд ва ҳукумати исломий ҳудишонро аз даст доданд, хамин жараёнон худ ба худ дар аксари жавомеъ ба жараёни ҳоким табдил шуданд, табдил шудан ба мазхаб. Илова бар инҳо мунофиқин ва секулярзадаҳо хам шуруъ карданд ба фирқасозии ва жамъ кардани иддаи аз муслимин ба дўври ҳудишон. Дар гузашта онҳо фирқаҳои мухталифиро тўлид карданд альён хам хамин секулярзадаҳо барои ҳудишон тахти унвони тафосир ва ахзоби мухталиф ба хамин фирқасозии ва жамъ кардани иддаи аз муслимин ба дўври ҳудишон идома медиханд. Альён исми ҳудишонро хизб гузоштанд.

Ба хамин роҳати ва танҳо ба далили аз даст рафтани ҳукумати исломий ва шўро ,бозори ижтиҳодот ва таъвилоти рост ва дуруғ аз чанд қарни гузашта то кунун дар бисёри аз сарзаминҳои мухталифи исломий ва сарзаминҳои мусалмоннишин доғ ва гарм шуда аст. Дар инҷо дигар ихтилоф ҳоким нест балки ,тафарруқ ба вужуд омада аст. Умри ихтилоф кутох аст, самарашро медихад ва дар хамон шўро дафн мешавад. Аммо тафарруқ метавонад қарнҳо тул бикашад ва фожеъа ба бор биёварад. Ин хамон тафарруқи аст ки хаммаи мо шохиди он ҳастем ва то замони ташкили шўроӣ улил амр ва иҷоди уммати вохиди аз ин шўро ва хуруҷи ижмоъи вохид аз ин уммат,ин тафарруқ ба зиндаги нангин ва фожеъабори ҳудиш идома медихад.

Замоники дар асри саҳобаи гером розиаллоху анху таъвилоти ғалат дар ҳадди таҳлил ва таҳрим вужуд дошта оё дар асри

хозир чанин чизи баъид аст? Ғейри мумкин аст шогирдони росулуллох саллаллоху алайхи васаллам дучори чанин иштибохоти шуда бошанд аммо , шогирдони асотида мо ва шогирдони мо дучори чанин иштибохоти нашаванд. Ин интизор иштибох аст, ин интизор тўвхин ба росулуллох саллаллоху алайхи васаллам аст ва бузург ангуштан асотида мо ва шогирдони мо ва худи мост. Ин ғурур , такаббур ва истикбор аст. Пас , ғейри мумкин аст ки баъди аз асри росулуллох саллаллоху алайхи васаллам то кунун ва то рузи қиёмат ҳам афроди дучори чанин иштибохоти нашаванд. Бахусус ҳам акнунки бо инхидоми шўрои улил амр ва ба хукми зарурат, уламо мажбур ба ижтиҳодоти фардӣ шуданд ва ижтиҳодоти фардӣ жойи ижтиҳодоти жамъӣ ва шўро гирифта аст. Ижтиҳодоти фардӣки уламо мажбур ба он шуданд жойи чи чизиро гирифта? Жойи ижтиҳодоти жамъӣ ва шўро гирифта аст:

«وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ* وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ»
(آل عمران/ ۱۰۵-۱۰۴)،

Дар инҷо он мақомики шойистагии амр ба маъруф ва нахи аз манкарро дорад " уммат " аст. Бародарон ва хохарони мутарамам, гуш бидихид

«وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ»

Он маржаъ уммат аст

«يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ»

Гуфта уммати бояд дар миёни шумо вужуд дошта бошад. Он маржаъики шойистаги амр ба маъруф ва нахи аз мункарро дорад уммат аст ки вужуди уммат ҳам ба вужуди "шўро " бастаги дорад, ва коноли хамин шўро ек раъйи вохид ба унвони " ижмоъ " ба касоники қасди амр ба маъруф ва нахи аз мункарро доранд ироя мешавад.

Ин уммат, ек райро ба хаммаи касоники амр ба маъруф ва нахи аз мункар мекунад ироя медихад на оройи мухталифки мардумро гиж ва чанд даста кунанд. Нигоҳ кунид дустон ,уммат ек рай ироя медихад ба номи ижмоъ; ин ижмоъ ба хаммаи касоники мехоханд амр ба маъруф ва нахи аз мункар кунанд ироя мешавад ва тамоми афрод ,хазорон нафар, чанд хазор нафарки мехоханд ба шахрхо ва рустохойи мухталиф ,хар жойики мехоханд бираванд ва таблиғ кунанд ек рай медиханд. Чиро? Чун раъйи хаммаи онхо моли уммат ва ижмоъи вохиди ин уммат аст.Дигар он замон ,раъйи фалон русто бо фалон шахр бо фалон устон бо фалон кишвар фарқи надорад ва хамма ек харф хастанд. Ингуна нестки муллои фалон махалла чизи бигуяд ва муллои махаллаи дигар чизи дигари бигуяд. Падар ба масжид меравад ва чизиро мешнавад, писар ба масжиди дигари рафта ва чизи дигариро мешнавад,домод ва қовм ва хешхо хар кудом чизиро мешнавад вақтики дӯври хам жамъ мешаванд дар мовриди хамон масала сухбат мекунад хар кудом чизи мегуяд. Еки мегуяд муллои мо инро гуфта дигари мегуяд муллои мо онро гуфта, ба хамин далил астқи аллох таоло мақомироки шойистаги амр ба маъруф ва нахи аз мункар ба он эъто карда, " уммат" аст:

«وَأَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ».

Уммат аст ва умматики аз шӯро ба вужуд омада ва раъйи вохидиро ироя медихад.

Хуб,уламо инро медонистандки вазифаи даъват бар ухдаи " уммати " екдасти астқи аз " шӯро" бархоста, ва аъзойи ин уммат бо табъият аз " ижмоъий" ки ба онхо ироя шуда хаммаги ба ек шева бо муслимин сухбат мекунад, аимма ва уламо инро медонистанд. Инхо медонистандки ижмоъ ,вазифаи уммат астқи ин даъватро ба пеш бибарадқи ин уммат аз шӯро боланд шуда ва аъзойи ин уммат хам бо табъият аз хамин раъйики ин ижмоъ ба онхо дода хаммаги ба ек шева бо муслимин сухбат мекунад ва боиси гиж ва сардаргуми намешаванд, ва ек раъйи вохидиро ба умуми муслимин мерасонандқи ин раъйи вохид,вожибул итоат аст ва мухалифат бо он харом мебошад. Барои хамин ,танхо ин наход

астки шойистаги халол ва харом кардани масоили муствахдиса ва масоили рузро дорад. Инро уламо медонистанд.

Аммо инро хам медонистандки холоки , ҳукумати исломий аз бейн рафта , ва ба дунболи ин мусибати бузург, " уммати воҳид " хам аз миён рафта ва умами кучаки ва мутафарриқий иҷод шуданд, даххо уммати кучак ва мутафарриқ ба вуҷуд омаданд ва " шўроӣ воҳиди " улил амр хам нобуд шуда, ва иҷтиҳодоти афроди мутаъаддид жойи иҷтиҳоди воҳиди шўро ва уммати воҳидро гирифта , ва " иҷмоъи воҳид " хам ба сурати табиӣ аз миён рафта аст ; дар инҷо, ба ҳукми " аззарурот тубихул махзурот " ҳар олими ночора иқдом ба ровшангарӣ дар мовриди масоили мовриди ниёзи муслимин дар вазъи мовҷуди ҳудишон мекарда, дар ҳамон замони ҳудиш мажбур шуда ровшангарӣ дошта бошад. Аммо , ҳамин уламо бар нукта оғох будандки раъӣ онҳо мисли раъӣ " иҷмоъ " нест, ин раӣ , раъӣ иҷмоӣ нестқи аз уммат берун омада ва наметавонад меъёри халол ва харом дар умури иҷтиҳодӣ руз бошад. Бар ин мабно, ҳамчунонки қаблан хам арз шуд барои қасони чун имоми Молик роҳимахуллох бисёр сангин будқи ек муфти дар масоили ихтилофӣ бигуяд ин харом аст, балки меғуфт бояд бигуяд : ман онро нипасанд медам.

Дар ин замина ибни Рушд роҳимахуллох дар албаён ват таҳсил меғуяд Молик гуфта аст: қатво додан барои мардум ингуна нестқи гуфта шавад ин халол аст ва он харом аст, балки гуфта мешавад ман онро намепасандам ё ман чанин қори намекунам. Дар гузашта мардум ба ин басанда қарда ва ҳушнуд мешуданд ва меғуфтанд мо инро зишт медем, ё бояд аз ин парҳез қард, аммо намеғуфтанд ин халол аст , ин харом аст. Ва ибни Рушд роҳимахуллох идома медахад ва меғуяд : ин бароям жолиб астқи дар манотиқи мо хам ривож дорад. Яъни дар замони ибни Рушд роҳимахуллох хам чанин қизи буда аст.

Умидворам дубора уламои сарзаминхойи мусалмоннишин хам ба ин даража аз дарк бирасандқи дар умури қобили иҷтиҳод буда ва мумкин аст иҷтиҳодоти зиёдий вуҷуд дошта бошад танҳо ба ин басанда қунанд, ва нагуяндқи ман меғуям ин халол аст ва он меғуяд харом аст, пас тарафи муқобил ман ҳалолро харом қарда

ва ингуна шуруъ кунанд ба такфири хамдигар, балки равиши ин бошадки бигуяд ба назари ман ин дуруст аст ё бигуяд ман ин корро намепасандам, ё ман ин корро намекунам. Умидворам дубора уламои ба ин сабки гузаштагони солихи худишон баргарданд.

Ин ду умури астқи қобили ижтиҳод буда ва мумкин аст таъвилоти мухталифи ба вуҷуд биёянд, ва наметавон то замони ташкили шўроӣ улил амри воҳиди муслимин дар русто, шаҳр, мантақа ё шўроӣ улил амри воҳиди жаҳонӣ бо ижтиҳоди ек мужтахид ё муқаллидики ба чанин ижтиҳодоти амал мекунанд ҳамла кард, ва ё онхоро такфир намуд; балки метавон дар чорчуби ҳуди интиқоди ба нақди дидгоҳҳои онҳо, он ҳам бо риояти услуби шаръӣ иқдом кард.

Пас, бо ижтиҳоди ек мужтахид ба мужтахиди дигар ё муқаллидики бо ек мужтахиди дигар аст наметавонид ҳамла кунид. Шумо тарафи ек мужтахиди ва у ҳам тарафи ек мужтахиди дигар, ту бо ижтиҳоди мужтахиди ҳамла мекуни у ҳам бо ижтиҳоди мужтахиди дигари ба ту ҳамла мекунад ва ҳамин бози ва жиноъти руҳ медихадки ҳам акнун шохиди он хастем.

То замоники бори дигар бо ташкили ҳукумати исломӣ дар сарзаминҳои мусалмоннишин, шўроӣ улил амр шикл нагирад ва уммати ба вуҷуд наёядки бо ижмои воҳид рисолати амр ба маъруф ва наҳи аз мункаро бар уҳда бигирад, ин ҳолати изтирорӣ мисли хурдани гушти мурдор то рафъи ин ҳолат идома дорад. Бояд дуруст бо мовзу бархурд кард.

Ибни Таймия роҳимахуллоҳ дарбораи имомони мазҳаб мегуяд: ҳеч кудом аз онҳо бо аҳодиси саҳихи росулulloҳ саллаллоҳу алайҳи васаллам амдан муҳолиф накарда аст. Пас, бояд барои онон дар тарки ҳадиси саҳих тўвҷих ва узр биёварем. Дар идома мегуяд: ҳаммаи узрҳо се гунаанд:

Бовар надоштан ба инки росулulloҳ саллаллоҳу алайҳи васаллам он суханро гуфта аст.

Бовар надоштан ба инки ҳадафи ҳадис, фалон мовзуъ аст.

Эътиқод ба мансух будани хукми масала.

Хуб, алъон хам кулли ихтилофоти фирақ ва мазохиби исломийро агар нигоҳ кунид дар хамин масоил ва таъвилоти марбут ба оёт аст, ва хамин таъвилоти марбут ба ривоёт аст. Хаммаи ихтилофоти фирақ ва мазохиби исломий дар хамин аст. Ё бовар надорандки росулulloх саллаллоху алайхи васаллам чанин суханиро гуфта аст. Ё бовар надоранд ба инки хадафи хадис ,фалон мовзуъ аст ки ту дар мовриди он сухбат мекуни, ё мўътақидандки ин масала мансух шуда аст. Хуб ,инхо аз ин ривоёти росулulloх саллаллоху алайхи васаллам таъвил доштанд ва бароишон узр оварда ва узр хам доранд. Хуб ,аз оёти қуръон хам чанин таъвилоти хаст ва хамин таъвилоти шаръий идома хоҳад дошт то замони ташкили шўройи улл амри жахоний ё мантақайи, ва то он замон тамоми фирақ ва мазохиби исломийро ба далили таъвилоти шаръийшон наметавон такфир кард ; модомики хануз дар чорчуби шариаати аллох ва жамоати муслимин дар ҳаракат хастанд.

Хатто ба қовли ибни Таймия роҳимахуллох агар инхо хатто мунофиқи кофарин бошандки дар дарун кофар хастанд ё мунофиқи бошандки ба худо хам иймон доранд дар ҳар сурат, инхоро жузви мунофиқин ҳисоб кунем боз жузви муслимин онхоро ҳисоб кардем ; хаммаи инхо хам дорои узр хастанд. Дидемки хадиси 73 фирқа хам мерасонадки хаммаи фирақ аз дин хориҷ нестанд, чун росулulloх саллаллоху алайхи васаллам хаммаро уммати худии маърифий карда аст. Магар мумкин аст росулulloх саллаллоху алайхи васаллам ек кофарро жузви уммати худии ҳисоб кунад?

Дубора ёдовари кунем, бозомузий кунем ва садҳо бо бигуемки фирақи зиёдий чун мўътазила ва хавориҷ дар тули тарих вужуд доштанд ва хам акнун хам вужуд дорандки ҳаргиз тавассути уламои солих ва раббоний такфир нашуданд. Хавориҷ хуни муслиминро ҳалол карданд ва бисёри аз усули мовриди пазириши муслиминро инкор намуданд, каси чун Али ибни Аби Толиб розиаллоху анхуро такфир кардандки жузви собиқунал аввалун ,ширкат кунандаи уҳуд,бадр ва соирӣ ғазавот,ширкат кунанда дар байъати ризвон ва аз жумлаи ашараи мубашшира аст,ва он хамма

ривоётики дар мовриди сахобаи гиронқадр вужуд дорад. Инҳо онро тақфир карданд. Чанин инсонӣ бузургворро тақфир карданд. Онҳо касиро тақфир кардандки аллоҳ аз у рози аст. Оёти қуръон ба таъкид дар мовриди собиқунал аввалун омада аст. Дар мовриди касоники дар байъати ризвон ширкат карданд дар байъати ризвонки мунофиқин дар он набуданд. Аллоҳ аз онҳо рози аст ва росулulloҳ саллаллоҳу алайҳи васаллам гуфта у аҳли беҳишт аст, дар зиндаги дунёвӣ худӣш ваъдаи беҳиштро ба у дода аст аммо хавориҷ уро тақфир карданд ва илова бар он ,хавориҷ хазорон сахоби хамроҳи Али ибни Аби Толиб розиаллоҳу анхуро тақфир карданд, аммо таъвили онҳо монё аз тақфиришон шуд. Бо онки ин хамма сахоби бузургворро тақфир карда буданд. Пас ,тақфири сахоба бо таъвилоти иштибоҳ боис намешавадки ту онҳоро тақфир кунӣ. Худӣш муртакиби иштибоҳи шуда бояд тавони онро хам бидихад ту чиро мехоҳи худитро шарикӣ журми онҳо бикунӣ? Ту хам уро тақфир мекуни шарикӣ журми у мешавӣ.

Ибни Таймия роҳимаҳуллоҳ мегуяд: " таъвилғарикӣ қасди пейравӣ аз пайғамбар саллаллоҳу алайҳи васаллам дошта аст тақфир намешавад, балки ағар талоши худро карда ва сипас дучори иштибоҳ шуда, хатто уро фосиқ хам намедонем ва ин назди мардум дар мовриди " масоили амалий " шинохта шуда аст. Аммо, чанин сухани аз ҳеч ек аз сахоба ва касоники ба ники аз онон мутобиъат карданд ва на аз ҳеч ек аз имомони муслимин машхур нест, ва балки дар асл аз суханони аҳли бидъат аст".

Нигоҳ кунӣд ибни Таймия чи мегуяд: таъвилғарикӣ қасди табъият аз пайғамбар саллаллоҳу алайҳи васалламро дорад тақфир намешавад. У хаммаи талоши худиро карда ва дучори иштибоҳ шуда аст хатто уро фосиқ хам намедонем мегуяд : ин назди умум шинохта шуда аст яъни ек чиз умумӣ аст дар масоили амалий. Мегуяд : иддаи хастандкӣ ағар каси дар ақида таъвил ва иштибоҳи муртакиб шуд мегуянд у кофар аст. Мегуяд: чанин харфи на аз ҳеч сахобаи ва на аз ҳеч касики аз собиқунал аввалун табъият ба эҳсон карданд шанида нашуда балки мегуяд ин харф моли кист? Ин харф ,харфи касони асткӣ аҳли бидъатанд.

Дар жойи дигари мегуяд:" ба хамин шева ,ақволики гуяндаш кофар дониста намешавад, шояд нусусики мужиби шинохти хақ мешавад ба гуяндаш нарасида ва ё шояд ба у расида аммо барояш исбот нашуда, ё натавониста ба фахми он даст пейдо кунад, ё шояд шубхоти бар вай арза шудаки худованд уро барояш маъзур бидорад.Пас ,хар ки мўъмин бошад ва дар талаби хақ талош кунад ва бо ин вужуд ,дучори иштибох шавад худованд иштибохи уро – хар чи бошад – хоҳад бахшид, чи дар масоили назарий ё амалий , ва ин хамон равиши аст ки асхоби пайғамбар саллаллоху алайхи васаллам ва жумхури аиммаи ислом бар он буданд."

Ин сухани ибни Таймия барои бародарони масири иштибохро дар бархурд бо ахли таъвил аз ахли қибла дар пеш гирифтанд метавонад бисёр муфид бошад, бахусуски ин бузургворон худишонро аз шогирдони ибни Таймия роҳимахуллох медонанд. Ин гуфтаро чанд бор гуш диҳанд ва барои худишон мурур кунанд то бифаҳманд касики уро устоди худишон медонанд дар ин замина чи чизи дар мовриди касони аз ахли қиблаки таъвил мекунанд гуфта аст.

Албатта ,худи ибни Таймия роҳимахуллох хам чанд бор дар мовриди " ақоид ва тўвхид" мунозироти бо каси чун " Бакрий" дошта , ва Бакрий таъвилоти доштки хамин таъвилот монеъи такфир у аз тарафи ибни Таймия роҳимахуллох шуда буд. Хенгомики ибни Таймия бо " Бакрий " бар сари масалаи тўвхид мунозара дошт, (нигоҳ кунид бар сари масалаи тўвхид мунозара дошта) Бакрий барои эътиқодоти худ аз оёт ва аҳодис истефода мекард, ва таъвилоти овардки аз назари ибни Таймия роҳимахуллох он таъвилот монеъи такфири Бакрий мешуд! Дустони геромий ,бародарони ман,агар диққат кунид,алъон хаммаи касоники тавассути иддаи аз бародарони мо такфир мешаванд ба оёт ,аҳодис ва ривоётҳои торихий истинод мекунанд, ва ҳадафи жуз итоат аз аллох ва суннати росулulloх саллаллоху алайхи васаллам надорад. Ва ин холи аксарияти қотиъ ин гуруххост,хар чандки истисноиеъти хам вужуд доранд аммо , ҳукм бар асоси истисноий содир намешавад.

Ин ҳамон масири астқи аксари беморони ақидатӣ ва рафтори муслимин дар он офтоданд. Беморони ақидатӣ ва рафтори муслимин дар ҳамин чизҳо ва дар ҳамин масир офтоданд. Инҳо қасди итоат аз аллохро доранд аммо ,дар иҷтиҳод ва таъвил дучори иштибоҳ шуданд, ва бадтар аз ҳамма мо шӯроӣ улил амри ҳам ба унвони қози ва маржаъ надорем ва чанин қози ва шӯроӣ вуҷуд надорадқи битавон ба ҳамон содаги асри росулulloх саллаллоху алайхи васаллам ва асри хулафоӣ рошидин ба он мурожаъа кард ва масаларо дар сатҳи мантақа ва жаҳонӣ хотима бахшид, мо фақат шояд битавонем дар сатҳи рустойи худимон ,гуруҳ ё шаҳри худимон ё ҳамин атрофиёни худимон битавонем кори анжом диҳем. Ба ҳамин далил астқи узр ба шубҳа ё ба таъвил ҳамиша вуҷуд дошта аст ва дар вазъи мовҷуд ҳам танҳо аз коноли шӯроӣ улил амр вобаста ба ҳукумати исломӣ аз бейн меравад.

Аммо бо ин вуҷуд ,бояд ба ин нукта ҳам ишора шавад ва гуфта шавадқи : узр ба таъвил ба ин маъно нестқи шахс менамоян масалан ба инкори ла илаҳа иллоллох ё инкори беҳишт ва жаҳаннам ва ё ҳар ек аз мусалламоти шариятқи барои ҳаммаи аҳли қибла ба зарурот маълум аст иқдом кунад, каси наменавонад чанин чизҳоиро инкор кунад.Мисли ҳамин кориқи куффори секуляр ҳам акун онро анжом медиҳанд ,мулҳидин онро анжом медиҳанд ё қаблан ба онҳо занодиқа мегуфтанд,ғуллотики қаблан анжом медоданд ҳам инқи ҳам хастанд ва доранд анжом медиҳанд, ва ба ин маъно ҳас нестқи дар сурати муҳолифат бо қонуни роҷи иҷроӣ ва ошқори шарият наменавон " ҳад" ро бар шахси таъвил кунанда иҷро кард, на ингуна нест ; балқи чанин шахси ҳам ҳамчун соир муслимин ғейри қобили истисноъ аст. Ҳамчунонқи Қуддома бин Мазъун розиаллоху анху вақти дар мовриди нушидани хомр таъвил кард ҳад зада шуд, ва ҳаминтури ба ин маъни ҳам нестқи афкори чанин касиқи таъвил карда мустаҳаққи нақд ва осибшиносӣ набошад, на .Балқи ,ин ба ин маъностқи ин таъвилоти шаръӣ монетӣ мешавандқи иҷоза намендиҳанд садамаи ба иймони шахс ворид шавад ва монетӣ мешавандқи ҳукми тақфир бар шахс содир шавад. Монетӣ барои жиловгирий аз судури ҳукми тақфир бар шахси таъвил кунанда ва муқаллидиқи аз чанин муҷтаҳиди тақлид карда аст мешавад.

Дар хар сурат ,кулли муслимин ,ғейри мутааввил буданро дар такфир шарт медонанд, ва агар каси таъвили шаръий аз манобеъи шаръий дошта бошад, хамин таъвили вай монеъ аз он мешавадки такфир гардад. Хуб ,алъон шумо атрофи худитонро нигоҳ кунид,бибинид касони аз фирақи исломийки шумо онхоро ба хотири феълики анжом медиханд кофар медонид воқеан ин суханон ва корхоишон таъвили аз оёт, аходис ва ривоятҳои торихий нест? Оё инҳо воқеан ба хотири итоат аз аллох ин суханонро мегуянд ва ин корхоро мекунанд ё ба хотири душмани бо аллох? Агар хатто шак хам дошtid хамин шак ва шубҳа хам боз монеъ аз он мешавадки онхоро такфир кунид. Чун бо яқин вориди ислом шуданд ва бо шак ва шубҳа аз он хориҷ намешаванд.

Холо,касони ҳамки тамоми ин бадихоят аҳли қибларо дар мовриди шахс ё мазҳаби таъвил кунанд нодида мегиранд, бидуни шак ё душманони доноӣ аҳли қибла чун мунофиқин ва секулярзадаҳо хастанд ва мехоханд гуруҳи аз аҳли қибларо дар баробари гуруҳи дигар қарор диҳанд, ё дустони जोҳили хастандки ниёз ба химояти мардумӣ фирқайи худ,алайҳи фирқайи муҳолиф доранд хамин ниёз онхоро водор карда дар чанин иштибоҳоти биефтанд ва бемухобо ба тақфири гуруҳи муҳолиф иқдом кунанд.

Дар хар ду ҳолат,инҳо дар масири ғейри шаръий дар ҳаракат хастанд, ва хар ду ваҳдат ва қудрати аҳли қибларо ҳадаф қарор доданд,ва дар ростойи тазъифи муслимин ва амиқтар шудани шикофҳои тафарруқ миёни аҳли қибла дар талошанд ва хар ду хоста ё нохоста монеъи барои ваҳдат ва баргашти қудрат ва убухат ба аҳли қибла хастанд ва хатто монеъи ақим шудани жиҳод бисёри аз бузургворон дар ростойи ташкили ҳукумати исломӣ дар соири сарзаминҳои мусалмоннишин хам мешаванд.

Ин узр ба шубҳа ё ба таъвил ҳамиша то замони иқомаи ҳужжат вужуд хоҳад дошт,иҷтиҳоди ек мужтахид хам барои ек мужтахиди дигар ба манзалаи иқомаи ҳужжат бар мужтахиди муҳолиф нест, диққат кардид дустон ,иҷтиҳоди ек мужтахид хам барои ек мужтахиди дигар ба манзалаи иқомаи ҳужжат бар мужтахиди муҳолиф нест; танҳо иҷтиҳоди ҷамъӣ шӯроки ба сурати иҷмоъи воҳидӣ ироя шуда метавонад дар тамоми ин

маворид ҳукми иқомаи хужжат бар ҳаммагон бошад. Пас, ижмоъи воҳид ноши аз уммати воҳид ин иқомаи хужжат бар тамоми мужтахидин ва донишмандони исломий аст на иҷтиҳоди ек донишманд бар ек донишманди дигар.

Дар ин сурат, ва то замони расидан ба чанин ижмоъи , узр ба шубҳа ё ба таъвил ҳамиша вужуд хоҳад дошт ва танҳо аз коноли шўройи улил амр вобаста ба ҳукумати исломий аст ки аз бейн меравад. Пас , агар меҳохи аз ин таъвилот ҳалос шавем пеш ба суйи ташкили шўройи улил амр ва пеш ба суйи ваҳдат ва касби қудрати ҳукуматий. Ва агар аз чанин ҳукумати ҳатто бар асоси ҳар ек аз мазохиби исломий ҳам бархурдор ҳастем, пеш ба суйи тақвияти он ва ҳаракати ҳаммаи муслимин ба суйи инки онҳоро даъват кунем ба инки ҳамма бо ҳам вориди гуфтагу шаванд, ҳамма дар сатҳики ҳастанд шўроро ташкил диҳанд ва тобеъ раъйи шўро шаванд ва ҳаммаи таъвилотро ба гуфтагу даъват кунем, ҳаммаи таъвилотро ба ин шўро бикашонем ва саъй кунем онҳоро таҳти назорати ҳамин шўройи воҳид ислоҳ кунем. Ин роҳкор аст.

То он замон, узр ба шубҳа ё ба таъвил аз умри тулонийтари бархурдор хоҳад шуд, чун хужжат диртар ба шахси таъвил кунанда мерасад ва расонандаи воқеий хужжат ҳамки шўро бошад феълан вужуд надорад, ва гоҳ дар мавориди зиёдий ҳуди шумо ҳам аҳли таъвили ҳасти мисли онҳо , онҳо таъвили шуморо қабул надоранд ва шумо ҳам таъвили онҳоро , қози ҳамки шўроист вужуд надорад ки бо ижмоъи воҳид ба ихтилофот хотима диҳад. Дар инҷо намешавад ҳам ҳудит шоки боши ва ҳам қози, тарафи муқобил нез ҳам шоки бошад ва ҳам қози , ту алайхи у ҳукм содир куни ва у алайхи ту ҳукм содир кунад.

Дар ин сурат лозим аст ва бояд ба ҳукми зарурат мисли соири заруратҳо бо он бархурд шавад, саъйи содр дошт ва таҳаммул шавад, ва ба одоби пойбанд шавем ки аз бузургони мо дар қуруни гузашта то кунун ба мо расида аст. Аз ҷумла инки: мухтарамона бо муҳолиф бархурд кунем, инсоф дошта бошем (чизики ҳам акнун хийли кам шуда аст), аз асл

«إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ»

Мухофизат кунем ва аз душмани ва кина бо ахли қибла пархез кунем, увлавиятҳои шарият дар хифзи ваҳдат ва суръати бахшидан ҳаракат ба самти ташкили дорул ислом дар сарзаминҳои мухталиф, суръат бахшидан ба шӯроӣ воҳиди исломӣ дар сарзаминҳои мусалмоннишин ва мавориди дигарики ахли фан дар ин замина баён карданд бояд дар онҳо талош кунем.

Бояд ин маворидро риоят кунем, ин ҳамон абзорҳои ҳастандкки мо ба ҳукми зарурат бояд ба онҳо аҳамият диҳем. Увлавиятҳои монро барраси кунемки чи чизҳои ҳастанд. Аз кина ва душмани пархез кунем ва инсоф дошта бошем, дубора мегуем инсоф дошта бошем, чизики дар ҳоли ҳозир хийли кам аст. Барои ҳамин увлавиятҳои мехоҳем бигуем. Тасаввур кунед ибни Таймия маслаҳати мусалмононро чигуна баён мекунад.

Ибни Таймия роҳимаҳуллоҳ тарқи барҳи аз мустаҳаботро боиси дӯсти медонист ва мегуяд: " маслаҳати расидан ба дӯсти дар дин, бузурғари аз барҳи корхост; ҳамонгунаки росулulloҳ саллalloҳу алайҳи васаллам тағйири банойи каъбаро раҳо карданд, чун боқи мондани он ба ҳамон ҳолати пешин сабаби наздики дилҳо мешуд". Ибни Масъуд розиаллоҳу анҳу бар комил хондани намоз дар мусофиратро пушти Усмон розиаллоҳу анҳу ирод гирифт аммо, пушти сариш намоз хонд ва гуфт : даргири чизи нопасанди аст.

Хуб, фикр кунам дар мавриди таъвил ба унвони ек монеъ дар тақфир ба андозаи ниёз суҳбат кардем. Ба ҳар ҳол, ин чоҳор мараҳалаи исботи журми иртидо, таъйиди журм тавассути қуръон ва суннати саҳих, шурути тақфир ва мавонеъи тақфир, мароҳили ҳастандкки шахс лозим аст ва бояд дар мавриди мусалмоники ба журми иртидо муттаҳам шуда инҳоро тей кунад ва ба онҳо яқин ва итминон пейдо кунад ва зарраи шак ҳам надошта бошад ва чунончи дар ҳар мавориди ба яқини комил нарасида буд бояд ҳукм ба бароати мусалмон содир намояд. Ва ба қовли бузурғворони мо агар 99 далили қовӣ бар кофар будани

шахси мусалмон вужуд дошт ва танҳо ек далили заиф дорои шубха вужуд дошт бояд ахли қибларо бо хамин шубха аз журм ва марғ нажот дод. Ин роҳи астқи бояд рафт, агар мусалмони худ ва қиёматишро дуст дорад ин масири астқи бояд тей кунад.

Мархалаи судури ҳукм дар мовриди касоники онхоро аз чохор филтери аслий гузарондаем:

Дар инҷо мерасем ба мархалаи судури ҳукм дар мовриди касоники чохор мархалаи исботи журм, таъйиди журм тавассути қуръон ва суннати сахих, шурути такфир ва мавонеъи такфирро дар мовридишон ба иҷро дар овардаем. Ибтидо чанд калама дар мовриди куфр ва кофар бигуем бехтар аст:

Куфр дар забони арабий ба маъни пушондани чизи меояд. Ба хамин далил ба кишоварз мегуянд кофар, чиро? Чун базрро бо хок мепушонад:

«كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ» (حديد/۲۰)،

Дунё хамчун борон астқи гиёҳони он, кишоварзонро ба шигифт меоварад.

Мушаххас аст, кишоварз медонад чи чизиро мепушонад. Медонад базрро мепушонад на санг ва шишаро. Хамчунин, медонад ин базрики мепушонад чи базри аст, ва моххо ва балки солхо интизори самари хамон базрро дорад, на чизи дигариро. Пас, шинохт дорад медонадқи чи чизиро пушонда аст.

Бо хамин миқёс ба касоники огохона чизи аз неъматҳои аллох ва чизи аз қонуни шариати аллохро мепушонанд ё кулли қонуни шариати аллохро мепушонанд ва мунтазири авоқибҳои он хам мешаванд ба онҳо мегуянд кофар. Албатта, мумкин аст теъдоди ин куффор бисёр кам бошад (хамон куффорики қаблан дар мовриди онҳо суҳбат кардем ва тўғзих додем)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ

Инхо мумкин аст теъдодишон хийли кам бошадки мутлақан ла юъминуна хастанд ва иймон намеоваранд. Аммо ин афрод мумкин аст жомеъайи бузургиро бо ақоиди худешон бор оварда бошанд ва дар куффриёти аз онхо тақлид шавад ва ба истелох аз миёни жохилон аз худешон копи гирифта бошанд. Дар ин сурат, кулли он жомеъайики аз инхо копи шудандро дар дунё жузви куффор хисоб мекунем ва жузви куффор хисоб мешаванд. Бо инки мумкин аст хийли аз ин жавомеъ фақат муқаллидини куффор бошанд ва аз куффори аслий копи гирифта шуда бошанд, бо ин вужуд, фарқи бейни жохил ва олими жавомеъи куффор вужуд надорад ва ҳамма машмули хукми вохидий мешаванд. Мисли жомеъайи яхудият, насроният, мушрикин, мажус ё соибин.

Аммо, дар миёни муслимин куффори пинхоний хастандки саъй доранд худешонро копи муслимин кунанд ва шабихи муслимин шаванд ва адои муслиминро дармеоварандки ба онхо мегуянд мунофиқин ё ба забони имрузий ба онхо мегуянд секулярзадахо. Дар ин сурат, инхо чун худешонро шабихи муслимин карданд жузви муслимин хисоб мешаванд. Холо, инхо мумкин аст шароити пеш биёядки вазъ аваз шавад, яъни ба жойи инки инхо худешонро шабихи муслимин кунанд ва копи муслимин шаванд, инхо асли худешонро ру мекунанд ва ошкор мекунанд ва дигар адои муслиминро дар намеоваранд. Ё илова бар ин, мумкин аст иддаи аз муслимин дар суханони ё аъмоли копи инхо шаванд ва адои ин куффори пинхон ё адои куффори ошкорро дармеоваранд ва аз масирики бо муслимин омаданд тасмим бигирандки ба ақаб баргарданд, ин баргашт ба ақабро иртидод мегуянд.

Дар сутури гузашта арз шудки илали куфр ва кофар шудан мумкин аст эътиқоди куфрий бошад (ки амри аст марбут ба қалб ва мо аз он хабар надорем ва ба худи шахс бармегардад) ё сухан ё амали куфрий бошадки боиси пушондани еки ё кулли қонуни шариати аллох ва неъматҳои аллох шавад.

Холо, агар мусалмони дучори ин мусибат ва журм шавад бояд тамоми он мароҳили чоҳоргонаи исботи журми иртидод, таъйиди журм тавассути қуръон ва суннати сахих, шурути тақфир ва мавонеъи тақфир ба сурати дақиқ ва му

ба му ба ижро дарбиёянд то шахс ба яқини комил мерасади хукмро содир кунад ва шахс ба яқин аз ислом хориж мешавад на бо шак ва шубха ва зон ва гумон.

Бояд диққат шавади ,тей кардани тамоми ин мароҳили пичида ва тахассусий ва гузарондани шахс аз тамоми ин филтерхо,барои хохар ё бародари ахли қиблаи астки сафи худро аз миёни муслимин жудо накарда бошад, в дидемки ниёз ба тахассуси хосси дорад ва хар каси наметавонад дар ин бахш раъй бидихад ва хукм содир кунад. Аммо , ба махзи инки шахс сафи худро аз сафи муслимин жудо кунад дигар ин шахс жузви куффор ва муртаддин шуда, ва дигар ниёзи ба тей кардани хеч кудом аз ин мароҳил нест, ва хар мусалмони метавонад дар мавриди ин шахс хукми иртидод ва куффи вайро содир кунад. Чун кофар ва муртад хеч узри надорад ва тамоми ин узрхо ва филтерхо моли муслимин аст. Ин бахши аз такфир кардани куффори ошкор,жузви хамон мавориди астки олим ва ғейри олим намешносад ва ниёзи ба тахассус надорад, ва аллох таоло қудрати ташхис ва илми онро ба хаммаи муслимин дода аст.

Пас,дар хамин ибтидо ин нуктаи мухимро ба хотир биспоридки такфир кардан ба ду бахши комили мутамойиз тақсим мешавад:

Новъи аввали такфир, такфири астки сода ва умумий буда ва ниёз ба тахассуси хосси надорад. Мисли инки биғуи алъон шаб ё руз аст. Ё биғуи ин яҳудий,мусалмон ё кофар аст? Ё биғуи Абу Жаҳл ва Абу Лаҳаб мусалмон буданд ё кофар? Ингуна маворид ниёз ба тахассус надоранд. Ба хамин далил аст росулulloх саллalloху алайхи васаллам ба сирохат мегуяд:

«قولوا لا اله الا الله».

Ла илаха яъни хамин новъики сода ва умумий аст ва ниёзи ба тахассус надорад.

Новъи дувум такфир, такфирий астки пичида аст, ва махсуси қазот ва уламои хосси мебошад ва ниёз ба тахассуси вижаи дорад ва хар каси наметавонад дар он назар бидихад. Ки дар чанд

жаласайи гузашта ба ин новъи аз такфир ва тахассус ва марохили он ишора кардем.

Бале, ин шурут ва филтерхойи чохоргона, имтиёзи мухтасси муслимин аст. Холо шахсики "огохона" ба қавонини шариасти аллох пушт мекунад ва ба еки аз куффори ошкори мулҳақ мешавад; ҳамчун соири имтиёзоти муслиминки дар шарият барои муслимин дар назар гирифта шуда, шахс худиро аз ин имтиёзоти чохоргона ҳам махрум мекунад. Чун ин имтиёзоти чохоргона мухтасси муслимин аст на муртаддин ва куффори ошкор.

Замоники шахс дар баробари муслимин қарор гирифта ва ошкоро худиро яҳудий, насроний, зардуштий ва секуляр менамояд, ошкоро ба кофар будани худиро гувоҳи медиҳад:

«شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ»

Ин мегуянд ман тамоюли ба қавонини шариасти аллох надорам ва қавонини дигариро қабул кардам. Инҳо мужримини ҳастандки амалан худиро аз доираи муслимин хориҷ карданд ва вориди доираи муртаддин ва куффори ошкор шуданд, ва табиӣ аст ки машмули ҳукми куффори ошкор шаванд, он ҳам бадтарин новъи куффор яъни куффори мушрик ва секулярист.

Инҳо қасони ҳастандки огохона ва ба мейл ва ихтиёри худиро синашонро барои пазириши куфр боз карданд, бо оғуши боз куфрро пазирофтанд ва қалбишон ба ин куфр итминон пейдо карда, ва нафси онҳо бар ин куфр ором гирифта аст :

«مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا» (نحل/١٠٤)

Барои ҳамин аст ки бидуни ҳеч дилнигарони мегуянд: мо яҳудий, насроний, мажус ё секулярист шудаем. Ё маҳаллихойи мо ба ҳамин роҳати мегуянд мо кумала, демократ ё пикака ва ғейрих шудаем. Инҳо ба куфри худиро шаходат медиҳанд, барои ҳамин аст ки тоӣ кардани ин марохил барои куффор, дигар лозим нест. Яъни вақти шахс гуфт ман яҳудий, насроний, секулярист, мажус ё соибий шудам дигар ниёзи ба гузарондани у аз ин марохили

чохоргона нест ,балки кофари ошкори шудаки шак дар куффри ин кофар боиси кофар шудани худи шахс мешавад. Чун,аллох таоло инхоро кофар дониста ва ту наметавони бархалофи хукми аллох хукми дигари содир куни.

Замоники ек шахс ба ақаб бармегардад ва вориди еки аз куффори ошкор мегардад, ё мушаххас мешавад ба чанин кофари табдил шуда, хамин кофий аст ки уро аз ин чохор мархалаки аз имтиёзоти муслимин аст махрум кунад. Пас, тей кардани ин чохор мархала марбути ек муртади кумала, демократ ,хизби коргарони ужалон мусайламаи каззоби феълий курдхо, борзоний ва соири ахзоби секуляри кофар ва муртад нест. Инхо ба мейли худешон худро аз доираи ислом хориж карданд ва вориди доираи куффор шуданд, табиий аст ки аз имтиёзоти муслимин хам махрум шаванд ва бояд онхоро жузви куффори ошкор ба ҳисоб овард. Чун ,тибқи қоидаи

«مَنْ لَمْ يَكْفِرِ الْكَافِرَ فَهُوَ كَافِرٌ»

Каси " огохона " кофари чун яхуд,насоро ,мажус , соибин ва мушрикинки имруза ба онхо секулярист мегуяндро кофар надонад дар холики медонад аллох онхоро кофар дониста ; дар ин сурат , " огохона " хукм ва қазовати аллохро иштибох дониста аст ва ба воситайи он худеш кофар мешавад, чун " огохона " хукми аллох ва росулишро кинор зада барои хамин ба журми муҳолифати " огохона " бо шариати аллох ,боиси кофар шудани худеш мешавад.

Албатта ,бояд диққат кард ки хам акнун хийли аз муслимин хануз намедонандки секуляристхои имруз хамон мушрикини мовжуд дар манобеъи шаръ хастанд. Каси ба забони имруза мунофиқин ,мушрикин, дахрийхо ва амсолихикро бароишон ровшан накарда аст. Барои хамин ,ибтидо бояд ошкоро ва ровшан бароишон ровшан шавадки иблис хамон шайтон аст, малик товус язидийхо ва аиюллохихо хамон шайтон аст, дахрийхо хамон табиатпарастон ва атеистхо ва материалистхойи имрузин хастанд.Ба хамин шева ,секуляристхо хамон мушрикин хастандки дорои ахкоми хосси хам мебошандки ахкоми онхо бо куффори ахли китоб ва шибхи ахли китоб фарқ мекунад.

Ин тағйири исм мисли хамин каламаи дигарбошон аст ки имруза бо лутихо ва хамжинсбозхо мегуянд. Мохият еки аст, фақат исм аваз шуда аст. Ин тағйири исми мушрикин ба секуляристхо хам чизи аст ки муслимин бояд бидонанд ва бояд ба далил ва бо манобеъи шаръий , бо истинод ба қуръон ва суннат, бо истинод ба манобеъи фикхий ва бо огохий ва бо дарки ин матолиб , ба шахс расонда шавад.

Дар ҳар сурат, куффор узр ба жаҳл ноши аз таъвил , шак ва шубҳа, хато , фаромуши ва ғейрих надоранд ва каси барои инҳо узри қоил нест ва табиий аст ки онҳоро узви аз муслимин ба ҳисоб наёваранд; аммо муслимин бо доро будани тамоми ин имтиёзот, замоники дар журми марбут ба дин меофтад, то замони баёни иқомаи " хужжати набавий" ва гузарондани он аз марохили чохоргона мужрим шинохта намешавад, ва касики мусалмонро бо доро будани ин узрҳо ва мавонеъ , такфир кунад дар воқеъ, бародари мусалмонишро такфир карда ва худии журми дар ҳадди такфир кардани худиишро муртакиб шуда, яъни дар воқеъ худии худиишро такфир карда аст.

Хуб, холо агар дар мовриди шахси муттаҳам ба журми иртидо ҳам тамоми ин марохилро тей карди ва мушаххас шуд ин шахси мужрим аст, ва ҳукми қатъий бар у содир шуда ва такфир шуда ва танҳо мунтазири ижрост, ту хам бояд хамчун ек вазифаи шаръий уро кофар бидони. Ин кофар хам чизи аст мисли ҳамон кофари ошқорики хамчун ек вазифа бояд онҳоро кофар бидони. Чун аллоҳ онҳоро кофар дониста, вақти мегуем вазифа , яъни ибодат аст.

Такфири кофари ошқор ибодат аст. Аммо , бо онки жойгоҳиш дар ақида муҳим ва калидий буда ва куфр ба тоғут ва исторти вуруд ба ислом аст, танҳо ибодати шахсий мисли намоз ва нест балки , ибодати аст мисли руза , закот ва жиход; ту хатто қабли аз намоз , жиход , закот ва руза инро қабул карди. Чун қабли аз намоз, шаҳодатайн оварди ва ба ла илаҳа – иллаллоҳ иқрор карди. Қабли аз намоз ва руза ва соири ибодот ба " ла илаҳа " ва куфр ба тоғут иқрор карди :

«فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَ يُؤْمِنَ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ»
(بقره/۲۵۶).

Пас, ин хам мисли руза, закот ва жиход хаққи ижтимоий буда, ва хаққи астқи ғойри аз худит, муслимини дигар хам дар он сахм доранд, ва наметавони хаққун насро хамин тури талаф куни ва онхо зери по бигузори. Дар сурати тавоноий, хеч рохи барои фарор аз ин масъулият вазифа ва таклифи шаръий надори, ва бояд онро анжом дихи ва бояд хаққи мардумро дар ин вазифа пардохт куни, ва наметавони бигуӣи ман намедонам ё рабти ба ман надорад ё кори ман нест ё шубхоти дигарики мунофиқин ва секулярзадахойи воизиус салотин ва дин фурушон дар ин замина тӯлид карданд.

Росулulloх саллаллоху алайхи васаллам мефармоянд:

"أَنْتُمْ شُهَدَاءُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ شَهِدَ لَهُ عُمُومُ الْمُؤْمِنِينَ بِالْخَيْرِ كَانَ مِنْ أَهْلِ الْخَيْرِ، وَمَنْ شَهِدَ لَهُ بِالشَّرِّ كَانَ مِنْ أَهْلِ الشَّرِّ".^۲

Яъни шумо шохид ва гувоҳи аллох бар руйи замин хастид. Замоники назди умуми мӯъминин собит шуда фалоний одами хуби аст ту хам бояд бигуӣи хуб аст ва агар умуми мӯъминин шохидий медоданд ва собит шудаки одами бади аст ва ахли шар, ту хам бояд бигуӣи одами шарри аст. Шохиди аллох дар руйи замин хаст

«أَنْتُمْ شُهَدَاءُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ»

Дар хадиси дигари хам росулulloх саллаллоху алайхи васаллам мефармоянд :

" وَاشْهَدُوا عَلَى الْمُحْسِنِ بِأَنَّهُ مُحْسِنٌ، وَعَلَى الْمُسِيءِ بِأَنَّهُ مُسِيءٌ " ^۳

Шохидий бидихид бар инсони никукорки никукор аст, ва бар инсони бадкор хам шохидий бидихидки бадкор аст.

^۲ - متفق عليه
^۳ - رواه الطبراني والبيهقي وصححه الألباني

Хеч шарри ва хеч бади бадтар аз куфр вужуд надорад, ва бояд хавосит бошад бо кофар донишманди кофар ва куфр ба тоғут,илова бар онки ба ақидаи худит хидмат мекуни бо шаходат ба кофар будани ек кофар ба жомеъа хам хидмат мекуни. Ту замоники бути секуляристхойи махаллий мантақайи курдистон қози Мухаммад муртад,бунёнгузори аввалин хизби иртидодий дар курдистон ва ужалон,мусайламаи каззоби феълий курдхоро кофар немедони ва ё хатто сукут мекуни дар ин сурат, ба чи каси хидмат мекуни? Ба шайтон ва хифзи бутхо ва фарогир шудани бештари жараёни иртидоди умумийки боиси парастии бештари ин бутхо ,гиройиш ба дини секуляризм ва ривожи анвоъи мафосиди ақидатий,рафторий ва ахлоқий дар миёни муслимин кўмак мекуни? Ё ба қонуни шариати аллох ва гиройиши бештар муслимин ба қонуни шариати аллох ?

Куфр ба ин бутхо ва шикастани ин бутхо илова бар онки бахши аз ақидаи хар мусалмониро шомил мешавад ҳаққи ижтимоӣ аст, ҳаққи фарзандон ва атрофиёни ту ва ҳаққи ояндагон мебошад. Ин вазифаи тустки дар корномаи худ бинависи ва битавони ба хар шеваи шуда жилови жараёни касиф,палид ва чиркин иртидодро дар миёни мардум бигири. Бояд бигуӣки чиркин ва касиф аст, олуида аст то мардум бидонанд бо чи чизи сар ва калла мезананд. Ин мое чист?

Ин хам мисли руза ,закот ва жиход,дорои муқаддамотий аст ки бояд риоят шаванд... муҳимтарин муқаддамот ин аст ки бояд дар мовриди он илм дошта боши:

«فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ».

Диққат кардид аллох таоло дар " ла илаха иллаллох " мегуяд " фаълам". Аллох таоло ба ҳамон андозаики лозим аст ба ту илм додаки бифаҳми куффори яҳудий, насроний ,мажус ,соибий ва секуляристхо кудомхо хастанд ва онхоро кофар бидони хамин бароят кофӣ аст. Дар мовриди масоили рези дигар агар илм надори набояд риск куни:

«وَلَا تَفْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا» (اسراء/۳۶).

Дар суратики илми комил ,дақиқ ва яқиний надори сукут бароят хеч хатари надорад, ва аллох бештар аз вусъати ту ва бештар аз илми ту аз ту чизи намехоҳад:

«لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا»

Пас,адойи уламоро дар наёвар, сукут кун, ва агар илми надори руйи иймонит шарт банди,қимор ва риск накун. Чун ,росулуллох саллаллоху алайхи васаллам мефармояд :

«إِذَا كَفَّرَ الرَّجُلُ أَخَاهُ فَقَدْ بَاءَ بِهَا أَخَذُهُمَا»

Хар касики ба бародари худ бигуяд эй кофар, дар он сурат ба еки аз онҳо бармегардад. Ё мефармояд :

: «أَيُّمَا رَجُلٍ قَالَ لِأَخِيهِ يَا كَافِرٌ فَقَدْ بَاءَ بِهَا أَخَذُهُمَا إِنْ كَانَ كَمَا قَالَ، وَإِلَّا رَجَعَتْ عَلَيْهِ»

Пас,хавосит бошад агар он мусалмон ба сурати яқиний кофар нашуда буд, ва танҳо як зарра шак дар мовриди кофар буданиш вужуд дошт куфр ба худит бармегардад, ва мисли ин мемонадқи гуфта боши худам кофарам, ва ин хатарноктарин журм ва зулми астқи шахс дар ҳаққи худит муртақиб мешавад.

Журми ин шахс бисёр бадтар аз журми шахси мусалмони астқи шароб мехурад,дузди мекунад, моли мардумро мехурад,зино мекунад ,ғийбат мекунад ва соири гунохони кабираро анжом медихад ва медонад инҳо харом хастанд. Хаддиақал ин астқи шахс бо ин журмҳои медонад хароманд аммо инҳоро анжом медихад кофар намешавад ва суди ҳам дар дунё ба у мерасад,аммо бечораики аз руйи химоқат ва кина ,аксаран аз руйи кина касиро бидуни яқин такфир мекунад, дар воқеъ худитро такфир мекунад, ва хеч лаззати ҳам дар дунё бу у намерасад. Ба назари шумо каси хаст то ин андоза ба дунё ва қиёмати худит зулм кунад? Каси хастқи то ин андоза ба худит ахамият надихад? Худитро залил,паст ва ночиз бидонанд? Қатъан чанин инсонӣ вужуд надорад.

Чун куффори ошкор ҳам хаддиақалиш ин астқи дар дунё аз лаззатҳои жисмонӣ бархурдор мешаванд, аммо журми ин бечора

ба нахви астқи хеч лаззати дунёвий ҳам барояш надорад ғейри аз аъсоб хурдкуни, ошуфтагиҳои даруний ва рафторий набошад. Дуздикӣ дуздӣ мекунад дар ин дунё чизӣ ба у мерасадки метавонад дар ин дунё аз он истефода кунад аммо, ин бечора ғейри аз осиб ва зарар хеч чизӣ ба у намерасад? Дустон, чи чизӣ ба у мерасад? Хеч чизӣ.

Пас, такфир ё кофар кардан, яъни шумо ба ек кофарки аллох уро кофар дониста бигуӣ кофар. Масалан ба ек яҳудӣ ,насронӣ, мажус ,соибӣ ё мушрик ва секуляр бигуӣ инҳо кофар хастанд. Ё ба ек мусалмон ё мӯъминикӣ бо гуфтор ё кардори мустаҳаққи ин мешавадкӣ ба у бигуӣ кофар бигуӣ кофар.

Ё замоники аллох таоло мефармояд:

«لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ».

Аллох таоло ба ин шева дастаи аз мӯъмининро такфир мекунад ва ба онҳо мегуяд шумо баъди аз иймон кофар шудаид. Кофар шудан баъди аз мусалмон будан ва иймон ҳам яъни муртад шудан. Аммо ,мебинемкӣ ин мунофиқин ва секулярзадаҳо ба далоили машмули ҳукми муртаддин ва куштор намешаванд балки , машмули ҳамон ҳукми " хазар " мешавандкӣ қаблан онро тӯвзих додем

«لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ».

Дар ҳар сурат, такфир ва кофар кардан яъни ҳукм додан ба ашхосикӣ аллох дар шариатиш онҳоро кофар дониста аст. Медонемкӣ дар такфир ҳам, хеч жойгоҳи барои ақл ва раъӣи фалонӣ ва фалонӣ вужуд надорад. Наметавони бигуӣ фалон имом ,фалон пешво, фалон олим инро гуфта аст. Жойи барои раъӣ ,ижтиҳод ва ақли фалон ва фалонӣ вужуд надорад ва ҳукми шаръӣи маҳзи астқи фақат ва фақат бояд далили аз аллох бар он вужуд дошта бошад. Ин ҳам дараҷот ва маротиби дорадкӣ муҳимтарини он масоили хастандкӣ барои ҳамон шахс ровшан ва ошкор шуда бошанд. Яъни барои ин шахс бо яқин ва бидуни кучактарин шакки собит шуда бошадкӣ ин афрод кофар хастанд. Монанди такфир кардани касикӣ аллох таоло онҳоро дар қуръон

такфир карда ва кофар дониста аст. Мисли шайтон ,фиръавн ва хар касики дини ғейри аз исломро қабул кунад, мисли куффори ахли китоб,,куффори шибхи ахли китоб ва куффори мушрикки имруза ба онҳо мегуянд секулярист.

Ё такфири касоники хос ва ом медонанд. Шахси мужрим ва ғейри мужрим медонандки агар каси ин сухан ё амалро анжом диҳад ошкора аз дини ислом хориж мешавад, мисли касики мукаллаф бошад, шахси мукаллафики вужуди беҳишт, жаханнам ё вужуди аллохро инкор кунад ; ё бигуяд зино ҳалол аст ва ҳудиш комилан оғох бошадки жараён аз чи қарор аст, ё бигуяд шароб ҳалол аст, хамжинс бози ҳалол аст ё издивож бо ҳайвонот мисли Европоки дар холи ҳозир роҷ аст ҳалол аст ва масоили мисли инки барои хос ва ом ровшан шуданд ва ҳеч инсон мукаллафи вужуд надорад ва нест ки дар онҳо шак дошта бошад. Дар инҷо агар каси муртакиби чанин журмҳои ошкори шудки илми он назди ҳамма вужуд дорад, ҳамма метавонанд инҳоро кофар бидонанд мисли ҳамон рафиқи иймондори соҳиби боғи замоники соҳиби боғ ,қиёматро инкор кард ба у гуфт: оё ту кофар шуди ба касики туро офарида?

«قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّأَكَ رَجُلًا» (كهف/۳۷).

Инҳо мавриди умумий будандки шахс метавонад ҳадди ҳудро бидонад, мезони илми ҳудро бидонад ва ба ҳамон андозаики аллох таоло ба у илм дода битавонад дар мавриди онҳо сухбат кунад.

Пойинтарин даражаи такфир ҳам дар мавриди астки дар он ихтилоф вужуд дорад. Ками болотар аз он ин астки фард таҳассус надорад ки у дигар қатъан вориди он намешавад. Дар он илм ва таҳассус надорад, вижа аст, марбут ба қазоти хосси мешавад ва хар каси наметавонад вориди он шавад.

Дар холи ҳозир ҳам дар мавриди умуроти дунёвий , парвандаҳои ҳастанд ки хар каси наметавонад вориди он шавад ва ниёз ба таҳассуси вижа ва қозиёни вижаи дорад хатто қозиёни ҳам дар ин замина бо еқдигар мутафовут ҳастанд.

Аммо ,пойинтарин даражаи такфир хам дар мавориди астқи дар он ихтилоф вужуд дорад. Монанди инқи касиқи намоз намехонад кофар мешавад ё на? Ва мавориди дигариқи инҳо ниёз ба тахассуси хосси тавассути қозиёни хосси дорад ва хар каси наметавонад дар ин масоил тахассуси раъй бидиҳад. Мавориди дар ин замина зиёд буданд аммо , тасаввур кунид шахси чун Мансур Халлож мӯътақид ба ҳулул буд ва меғуфт: дар дохили ин либоси ман ғейри аллох чизи дар он нест, ман ва аллох еқи шудем. Ин харфро ошкора бейни ҳамма меғуфт. Тасаввур кунид муҳокамаи у ҳафт сол ва ним тул кашид, он хам на инқи дар зиндон бошад балки ,озодона зиндаги худешро меғузаронд. Дар нихоят 21 сар мазҳаб имзо кардандқи ин шахс муртад шуда ва алъон куштани у жоиз аст. Ин яъни,мавориди пеш меояндқи фақат мутахассисин метавонанд дар мовриди он раъй бидиҳанд ва қарор нест ҳамма дар он раъй диҳанд. Пас, ту хам нигоҳ кун тахассуси ту чиқадар аст ҳамон андоза буру жилов ва руйи саломати исломи худит рисқи алақий накун, ва руйи исломит қимор накун.

Нуктаиқи дар мовриди Мансур Халлож лозим аст дубора ёдовари шавад гуфтемқи 21 сари мазҳаб имзо карданд яъни чи ?яъни дар он замон ,21 сари мазҳаб зинда вужуд доштанд. Дар холи хозирқи ин теъдод хам нестанд. Нуктаи дигар инқи ҳамон 21 сари мазҳаб имзо карданд яъни ба ижмоъ ҳамма имзо кардандқи ин фард ба чанин даражаи расида аст. Мутахассисини ҳаммаи мазохиб на фақат ек мазҳаб,ек сари мазҳаб ё ек мужтахид чанин харфиро зада бошад. Алъон дар ек мазҳаби хосси садҳо мужтахид вужуд дорандқи шахс харфи еқи аз онхоро меғирад ва бо харфи ҳамон ек нафар, ҳечқи 100 сари мазҳаб даруни мазҳаби худешро мекубад, кулли мазохиби дағарро бо ҳамон еқиқи гирифта мезанад бо таъвили ҳамон ек нафарқи гирифта аст.

Пас,масала хийли хатарнок аст. Нигоҳ кун мезони маълумоти ту чиқадар аст ва чиқадар мисли хуршид дар рузи соф дар васати осмон бароят маълум шуда ва ҳеч шак ва шубҳаи бароят боқий намондақи фалоний кофар ва муртад шуда,онвақт бигу фалоний кофар ва муртад шуда аст. Бибин,ҳамон туриқи медони шайтон,фиръавн,яхудий,насроний,мажус ва соибий ва ек мушриқи

секуляри, кофар хастанд ба хамон мезон яқин дорики фалон мусалмоники дучори фалон журм шуда боз кофар шуда аст? Агар нести пеш нару, забонитро қейчи куни бехтар аз ин астки онро бо такфири мусалмони бичархоники кофар набошад ё хатто дар куфри у шак дошта боши ; хатто агар ин шак хам ек зарра бошад.

Дар ин замина, бояд нихояти диққатро ба кор бурд ва то замоники мисли офтоб дар осмони соф кофар будани мусалмони ошкор нашуда аст набояд дар такфири у ажала кард. Чун такфири нохаққи мусалмон , гуноҳи астки ҳеч гуноҳи кабираи бо он қобили муқояса нест. Хатарнок астки дар сурати адами таҳассус , танҳо инсонҳои номезон ва номутаодил ба он иқдом мекунанд.

Гуфтам замоники инсон машруба меҳурад ё муртакиби дузди , зино ва ғейрих мешавад, тамоми инҳо боиси кофар шудани шахси мусалмон намешаванд ва шахс бо вужуди ин гуноҳони бузург, боз дар доираи ислом мемонад модомики онхоро ҳалол надонад. Аммо, агар каси дар озмоиши дақиқ ва таҳлиси дақиқи беморӣи ек мусалмон сахл ингорӣ намояд ва жоҳилона ек мусалмонро тақфир кунад ва ин мусалмон кофар набошад ҳукм ба ҳудиш бармегардад, паноҳ бар аллоҳ. Оё гуноҳи болотар ин барои ек мусалмон вужуд дорад?

Ҳудиширо кофар карда ; ин шахс , ҳудиш кофар мешавад ба журми :

1. Нисбат дуруғ додан ба аллоҳ. Чун, ҳудованд ин шахсро кофар надониста аммо ин бечораи номезон мегуяд: на, ин кофар аст. Яъни аллоҳи мутаол фармуда ин амр ҳаром аст аммо ин бечора мегуяд: на ҳалол аст. Яъни амалан мегуяд ман рост мегуям на аллоҳ. Бародарон ! тақфир , кори ҳудост; ҳамчунонки ҳалол ва ҳаром кардани кор ҳудост.

2. Мусалмонро ба журми муттаҳам мекунадки агар дар вай набошад ба ҳудиш бармегардад. Яъни куфр ба ҳудиш баргашта, ҳамчунонки арз шуд risks хатарнок аз ин дар дунё вужуд надорад. Имоми Нававий роҳимаҳуллоҳки аҳиран тавассути иддаи аз ҳамин беморони равонӣ номутаодил ва номезон тақфир шуда мегуяд: чунончи мусалмони бигуяд: эй кофар! Бидуни инки

онро тўвжих кунад, худии кофар мешавад ; зеро у исломро куфр номида аст. Нигоҳ кунид имом Нававий роҳимахуллох чи мегуяд.

Инро мерасонадки дар ҳар сурат, шойиста ва лозим аст мусалмоники ба қиёмати худ аҳамият медиҳад, аз ин журми бисёр бузургии болотар аз тамоми журмхост парҳез кунад, ва ҳамчунин битарсанд аз инки хоста ё нохоста худиишро дар радифи касони қарор додандки аллох таоло бо лафзи таҳдид омизи дар мовриди онҳо мефармояд:

«إِنَّ الَّذِينَ يَحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ» (нор/ ۱۹)

Беғумон касоники дуст медоранд гуноҳони бузурги дар миёни аҳли иймон густариш ёбад ,дар дунё ва охира азоби дарднок хоҳанд дид.

Барои ек мусалмон чи фоҳишаи бадтар аз тақфири бародари мусалмониш ва густариши тафарруқ дар миёни муслимин вужуд дорад? Тафарруқи тоқунун жони ҳазорон мусалмонро гирифта, хуни ҳазорон мусалмонро ҳадар дода, хуни мусалмоники болатар аз қаъба аст. Магар куштани ек мусалмон журмиш сангинтар аст ё хароб кардани қаъба? Дар холики рузона мебинем даххо мусалмонро мекушанд, тақфир мекунанд ва мекушанд. Агар даххо бор дар руз қаъбаро дуруст мекарданд ва хароб мекарданд хануз журми он сабуқтар аз куштани мусалмон буд. Пас, чи фоҳишаи бадтар аз ин вужуд дорад.

Еки аз бародарони афғонийи мо таъриф мекардки еки аз фармондаҳои мужохидин дар жанг бо секуляристҳои социалист шӯравий ва маздурони маҳаллий он дар мантақаи Саманғони Афғанистон, ин мужохид , муллои будки тоза ба чизи мисли норинжак ошно шуда буд ва ба қудрати таҳрибий он ошноий надошт. Касоники ин норинжакро оварда буданд тўвжих додандки ин норинжаки кучак қудрати таҳрибий зиёдий дорад ва масалан агар халқаи онро бикаши метавонад инқадар ба душман садама бизанад. Ин муллои мужохид , огохий чандони дар мовриди ин норинжаки кучак надошт ва хиёл мекард инҳо бо у шӯҳи мекунанд. Барои ҳамин, бидуни инки дигарон бифаҳманд зомини норинжакро кашид, ва дигарон нафаҳмиданд ва дастииро боло гирифт ва ру

кард ба дустон ва гуфт: яъни ин метавонад инқадар садама бизанад? Ин дустимон мегуянд: хануз дар холи сухбат кардан будки норинжак мунфажир шуд ва дасти ин муллои фармондари қатъ кард ва табъан садамаи дигари хам ба кулли сар ва сурат ва баданиш ворид кард ва хатто баъзи аз афроди атрофи у хам қатъан садама диданд.

Такфир кардан, ибодат аст ва наметавон онро дасти кам гирифт; вазифаи хассос ва хатарноки хам хастки наметавон бо он шӯхи кард. Ин норинжак, жисмро нобуд кард; такфири нобаҷо, иймонро нобуд мекунад ва ин хийли хатарнок аст.

Бо ин вужуд падидаи хатарнок иртидод хам мумкин аст ба сурати фардӣ анжом шавад ва хам ба сурати умумӣ саъй мешавад ба сурати мухтасар ба шикли умумӣ он ишора шавад. Иншааллох.

Гуфтем ончи мунофиқин ва секулярзадахоро мутиъ чамуши муслимин карда чист? Қудрат. Инҳо ба ҳар мезони мутаваҷҷиҳ шаванд ин қудрат кам ва заиф шуда, ва ё дар холи заиф ва аз бейн рафтанд аст, ба ҳамин мезони худешонро нишон медиханд ва дар ниҳоят куфри худешонро ошкор мекунанд. Ин иттифоқи будки дар авохири умри росулulloх саллаллоху алайҳи васаллам ва дар хенгоми бемори ишон ва фӯвти ишон ва халаи қудрати ба вужуд омада буд иттифоқ офтод; ва ба ҳамин тартиб, дар тули торих ҳаргоҳ халаи қудрати дар миёни муслимин ба вужуд омада инҳо ибрози вужуд карданд.

Нуктаи जोлиб ин жараёнум чандин бор ба он ишора кардем ин аст ки инҳо огохона ва аз рӯи илм ва бо мейл ва ихтиёр, сафи худро жудо мекунанд ва ба ақаб бармегарданд ба ҳамин далил ҳеч узри хам надоранд:

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَاهَدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (آل عمران/٨٤)،

Чигуна худованд гурухиро рохнамои мекунад баъди аз иймонишон ва баъди аз онки гувоҳи доданд ба инки пайғамбар бар ҳақ аст ва далоили ровшани барои онон омад, кофар шуданд? Ва худованд гуруҳи ситамкоронро хидоят нахоҳад кард.

إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ لَهُمْ (محمد/۲۵)،

Инжо хам мухим астқи

مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ

Касоники баъди аз ровшан шудани хидоят ,ба куфр ва залолати пешини худ бармегарданд,бидон хотир астқи шайтон корхоишонро дар назаришон меорояд ва онхоро бо орзуҳои тулоний фариб медихад. Хамин орзуҳои тулонийки хамин секулярзадаҳо хам акнун хам доранд ва секуляристҳо хам дахҳо сол аст дар мантақаи мо доранд ва ҳеҷ вақт ба он намерасанд. Иншааллох.

Пас,инҳо ҳақ бароишон возих ва ровшан шуда

«جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ» و «تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ»

Ҳам шуданд ва комилан ҳамма чизро дар мавриди қонуни шариати аллох ва росулulloх саллаллоху алайҳи васаллам медонанд ва узри надоранд аммо ,бо тамоми ин огоҳиҳо ба ақаб бармегарданд

«ارْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ»

Ва аз иймон ба куфр ақабнишини мекунад ва аз дунёи муслимин ба дунёи кофарин бармегарданд. Ин баргашти онҳо мумкин аст далоили мухталифи дошта бошад аммо муҳарриқи аслии он чизи дигари аст.

Медонемки ислом ,илова бар қудрати ҳокимияти мумкин аст баъзи вақтҳо дошта бошад ё онхоро аз даст бидихад ва ин қудрат даст ба даст шавад,дори еҷ қудрати номаръий ва нарми астқи мисли об ҳамишаги ва мисли об қудратманд ва ҳаётий мебошад ва ба тадриҷ моҳкамтарин санҷоро хам суруҳ мекунад ва моҳкамтарин боварҳо ва ақоидро нез нобуд месозад.

Ислом ва қонуни шариати аллох дар еҷ гуфтагуйи озод ба андозаи возих,ровшан ва қудратманд астқи харғиз шикаст намехурад. Ба қовли ибни Ҳазм роҳимахуллох ,шамшир гоҳ бо мост ва гоҳ алайҳи мо ,аммо бурҳон ингуна нест; бурҳон ҳамиша аз он мост ва нобудгари суҳанони муҳолифони мо.

Бале, хамин қудрати истидлол ва хамин қудрати ақидатий муслимин аз ектараф хамма чизро барои мунофиқин ва секулярзадаҳо ровшан ва возих мекунад ва аз тарафи дигар ҳеч роҳи чораи жуз фарор ва жудо шудан аз сафи муслимин барои секулярзадаҳо боқӣ наместонад, чун медонанд танҳо бо забони аслаҳа ва гулула метавонанд алайҳи муслимин кори анҷом диҳанд ва танҳо бо забони аслаҳа ва гулула метавонанд бар муслимин ғалаба пайдо кунанд на бо забони далил, ақл ва гуфтагӯ. Чизики ҳаmişа ба дуруғ ва барои фарибӣ дигарон иддаои онро доранд дар ҳолики аз ҳар далил , ақл ва гуфтагӯӣ барри ҳастанд. Ба хамин далил инҳо ҳар фурсатики барошон пеш биёяд меҳоянд аз ин тангнойики дар он қарор гирифтанд берун биёянд.

Инҳо дар ҳар фурсати саъй мекунанд аз сафарӣки бо муслимин ҳамроҳ буданд ва ба жилов рафтанд огоҳона меҳояндки ба ақаб баргарданд ва тасмим мегирандки баргарданд ба ақаб. Мушаххас аст касики меҳояд баргардад медонад мақсадиш кужост ва ба кужо бармегардад, дуруст аст? Масалан шахсики қасди мусофират дорад қатъан медонад ба кужо меҳояд биравад ва ҳатто василаики меҳояд бо он мусофират кунандро ҳам хуб ташхис меҳояд.

Шахсики меҳояд аз дини ислом даст бардорад ва ба василаи гуфтор ё амалий ба куфр баргардад, меҳояд инҳамма мусофиратики рафта дубора ба ақаб баргардад, барои хамин чанин шахси ошкоро медонад ба кужо меҳояд баргардад ва бо чи василаи ҳам бармегардад. Василашро ҳам медонад , медонад агар ин ҳарфиро бизанад ба ақаб бармегардад, хамин василаи у мешавад ё фалон амалиро анҷом диҳад ба ақаб бармегардад. Ҳам медонад ба кужо бармегардад ва ҳам василашро медонадки бо чи василаи меҳояд баргардад. Магар мумкине шумо хамин алъон бихоҳид аз шахри ба шахри дигари биравид нафаҳмидки ба кужо хоҳид биравид ё бо чи василаи меҳояд биравид? Чанин чизи ғейри мумкин аст. Ингуна бояд маслаи баргашт ва иртидои возих шавад.

Ба унвони мисол, агар шахси мукаллафи қасди мусофират даруни шахри дошта бошад ва ба иштибоҳ савори утубуси ва мошини шахри дигари шавад, ин шахси мукаллаф иштибоҳ карда ва

метавон харфишро қабул кард ва уро пиёда намуд. Хатто дуруғ хам бигуяд боз барои бори аввал метавон харфишро қабул кард. Аммо ,агар дубора савори хамон васила шуд ва қасди мусофират дошта читур? Дар ин сурат,наметавон харфишро қабул кард. Чиро? Чун ин бор огохона савор шуда ва воқеан қасди мусофират ба хориж аз ин мантақа бо хамин василаро дорад.

Аллох таоло мефармояд: касоники қасд доранд ба василаи сухан ё амали муртад шаванд, ва бо ин ду васила мусофирати худдишонро аз жомеъаи муслимин ба ақаб шуруъ карданд ва ба ақаб бармегарданд,огох хастандки доранд чикор мекунанд, ва аз руйи илм ,огохи,амд ва ихтиёр иқдом ба чанин мусофирати мекунанд; ва нукта дигар инки ,хамма ошкоро медонандки чанин шахси мусофират карда ва аз жомеъа ва махал ва хамсояги онҳо ба махалли дигари куч карда, ва ин тағйири ошкорики дар зиндаги шахс рух додари фахмиданд; барои хамин аст ки фахмидани тағйири макони ошкори махалли зиндаги ин шахс ниёз ба тахассуси хосси надорад балки ,барои босавод ва бесавод ,пир ва жавон ,зан ва мард ва хар инсонии қобили ташхис аст ки ин шахс ин махалро тарк карда ва ба жойи дигари мусофират ва куч намуда аст.

Пас,дар дунё муртад каси аст ки ,ба сурати аланий ва ошкор ,бо мейл ва ихтиёри худ аз дини ислом хориж мешавад ва ба ақаб бармегардад ва хаммаи муслимин ин тағйири маконро метавонанд ташхис диҳанд. Ва дар мавориди хамки ниёз ба ташхис ва қазовати пичида ва гузарондани шахс аз мароҳили чоҳоргона дорад боз қазоват дар ин заминаки тавассути мутахассисини ахли фан бо яқин анжом шуда ин афрод ва мутахассисини ахли фан бо яқин ин тағйири маконро ошкор мекунанд ва онвақт аст ки ин тағйири макон барои умум хам ровшан ва ошкор мешавад.

Агар чанин шахси иртидоди худдишро аланий накунад ва каси аз иртидоди у бохабар нашавад,дар дунё машмули хукми муртаддин намешавад ва каси кори ба қалб ва эътиқоди дарунӣ у надорад балки, зохири ошкори у меъёр қарор мегирад. Чун иртидод дар дунё фақат ек журми дарунӣ ва комилан шахсий нест балки

,журми ижтимоий аст ва ниёз ба қароини зохирий ,далоили ва мустанадот барои исботи журм дорад.

Чиро журми ижтимоий аст? Чун ,замоники шахс ошкора ва аланий муртад мешавад мужрими астқи ошкора ба ҳуқуқи маънавий ва иймон ва боварҳои соири муслимин садама зада аст. Ба у гуфта шуда ижборий дар дохил шудан ба ислом вужуд надорад

«لا اكراه في الدين»

" фи " дар дохил шудан ба дин ижборий вужуд надорад аммо ,агар ворид шуди дигар наметавони хориж шави, наметавони хар кориро ба мейли худит анжом дихи. Еки аз далоили ин шароит ин астқи хуруж аз дини ислом барои муслимин ижоди шубха мекунад ва жанги равонийро дар тазъифи сафи муслимин ва тақвияти жибҳои куффори ошкор ба роҳи меандозад, ва бар иймон ва иродаи муслимин таъсири манфий мегузорад ба нафъи душманонишон. Мисли касоники ек қарордоди бо ту бастанд ва васати кор ек дафъа зери хаммаи шурути мовжуд дар қарордод мезананд ва дунболи коришон мераванд. Чанин кори ба шумо садама мезанад. Холо мумкин аст дар корики шумо анжом додид ек нафар биравадқи садамаи он камтар аст аммо ,мумкин аст хамма зери хамма чиз бизананд ва хамма биравадқи қатъан садамаи он бештар аст.

Дар ин сурат,иртидод ҳам мумкин аст ба сурати фардӣ ва мӯвридӣ бошадқи ,хатари камтари барои муслимин дорад ва жохойи ҳам мумкин аст ба сурати жамъӣ ва фарогир бошадқи ин тарсноктарин ва мусибатбортарин балойи астқи муслимини ек макон мумкин аст ба он дучор шаванд. Бахусус замоники ин муртаддин сохиби қудрат ва ҳукумати ҳам шаванд.

Дар заминаи муртад шудани умуми дорудасти мунофиқин ва секулярзадаҳо дар замони вафоти росулulloх саллalloху алайҳи васаллам шавохиди зиёдий вужуд дорад , ва ин фарогири ба нахви будақи хиёл мекарди кулли араб муртад шуданд:

-Умар ибни Хаттоб розиаллоху анху мегуяд:

: "إِنَّ الْعَرَبَ قَدْ ارْتَدَّتْ عَلَى أَعْقَابِهَا كُفَّارًا"

Ба дурустики араб ба ақаб баргаштанд ва кофар шуданд.

-Анас розиаллоху анху мегуяд:

"إرْتَدَّتْ الْعَرَبُ"

Яъни араб муртад шуданд.

Ибни Касир роҳимахуллох ва ибни Хишом роҳимахуллох аз ибни Исҳоқ роҳимахуллох ривоят кардандки : " қабилаи Асад ва Ғатафон дар Нажд ба рахбари Тулайха фарзанди Хувайлид Асадийки иддаои пайғамбари мекард муртад шуданд ; ва қабилаи бани Ханифа дар Ямома ба рахбари мусайламаи каззоб муртад шуданд, ва қабилаи Тамим ба рахбари Сажжох духтари Хорис тамимийки иддаои пайғамбари мекард ва бо мусайлама издивож кард муртад шуданд; қабилаи Фазора ҳам ба рахбари Уяйна муртад шудан ва қабоили Рабиъа ва Бакр ибни Воил дар бахрайн ба рахбари Мунзар фарзанди Нуъмон муртад шуданд ва қабоили Кинда дар Хазрамавт ба рахбари Ашъос ибни Қайс Киндий муртад шуданд ва Музҳаж ва дар миёни онҳо қабилаи Анос ва Мурод дар Яман ба рахбари Асвад Ансийки қабли аз вафоти росулulloх саллаллоху алайҳи васаллам ба қатл расид муртад шуданд, ва чанд тоифа аз Сувайлам ва Қузоъа ҳам муртад шуданд.

Ибни Усайр менависад: " чун сипохи Усома ба фармони Абу Бакр озим шуд дар хар қабилаи ба тамоми ё бархи аз онҳо муртад шуданд ва ба ғейри аз Сақиф ва Қурайш соири қабоил муртад шуданд".Хамин муаррих изофа мекунад: " баъди аз рихлати пайғамбар саллаллоху алайҳи васаллам фармондорони пайғамбар аз хар корон фаро расиданд ва гузориш меодандки аъроб шӯриш карда ва муртад шуданд".

Пас,ин далоил ва далоили зиёдий дигари ба мо мерасонадки чизи возиҳи астқи иртидоди умумий дар миёни қабоили мухталиф дар интихойи умри росулulloх саллаллоху алайҳи васаллам ва хенгоми марғи ин бузургвор рух дода аст. Аммо, ин ба ин маъни нестқи кулли қабила ва қабоил ё мардумони он сарзамин муртад шуданд,балки ,дар миёни аксари қабоил мўъминини ростини ҳам вуҷуд доштандки бар иймони худ собит қадам монда буданд аммо ,дар хар сурат қудрати ғолиб ва ошкор бо муртаддин буд.

Росуллулох саллаллоху алайхи васаллам ба собит қадамони қабоил нома невишт ва дастур додқи дар баробари ин балойи фарогир воқуниш нишон диҳанд. Эронийҳо дар Яман бар иймони худ собит қадам монданд ва тавонистанд Асвад Ансий ёки аз пайғамбарони дуруғинроқи бахшҳои зиёди аз Яман, Баҳрайн ва саҳроӣи Арабистонро ишғол карда буд ба қатл бирасонанд. Абу Бакр розиаллоху анху ҳам ҳамин шеваи номанигорӣро бо собит қадамон идома дод.

Ба ҳамин тартиб, иртидоҳои умумӣ зиёди дар тарихи ислом рух дода астқи наметавон ба ҳаммаи онҳо дар тули ин 14 қарн ишора кард. Барои намуна метавон ба иртидои умумӣ дар Хуросон тавассути Санбод Хуррамдин ва Маздакий (ки онҳо ақоиди иштироқи ё ба қовли имрузӣҳо, социалисти доштанд ва иртидои умумӣ дар Хуросон тавассути онҳо анҷом шуд), ва устоз сис худро мавҷуди зардушт қаламдод мекард ва иддаоӣи пайғамбари дошт ва дар садад будқи ойини зардуштиро бо барҳи ислохот ихё кунад дар Хуросон зухур кард ва иртидои умумӣ ба роҳ андохт; ё метавон ба иртидои умумӣ дар Мовороуннаҳр тавассути гуруҳи сапиджомағони Муқаннаъқи иддаоӣи пайғамбари ва сипас худойи мекард ва таолими Маздакро дар иштироқи мол ва сирват зинда мекард ишора намуд ва пейравони ҳамин шахси маздакий масоҷидро ба оташ мекашиданд ва занонро меузиданд, ҳамон қорикӣи хизби мусайламаи қаззоби қурдҳо ужалон духтаронро дар Қурдистони Ироқ ва жоҳойи мухталиф меузиданд. Ҳамма инро мефонанд. Мардум ба номи пақ инҳоро мешносанд. Шавоҳид ва далоили зиёди вужуд дорадқи инҳо идома диҳандағони роҳи ҳамон маздакиёни собиқ ҳастанд. Сурхжомағон ҳам боз дар Хуросон, бони ёқ иртидои умумӣ дигари шудандқи ҳамон ақоиди иштироқӣи ва ибҳигарӣи маздақӣиҳоро бо худӣшон меоварданд, ва тамоми харомҳои исломро барои худӣшон ҳалол ва озод карда буданд ва аз ҳеч чизикӣи дилишон меҳост абойи надоштанд. Биравид ҳамин алён ҳам парчамҳо ва намодҳои ба истелоҳ ҳамжинс бозонро нигоҳ қунид дар миёни аҳзоби секулярист ва муртади қурдистон, биравид нигоҳ қунид. Дар роҳпӣи мойӣҳои ҳамжинсбозҳо, бо парчамҳои онҳо ва бо расмият бахшидан ба ибҳигарӣиҳо дар миёни гуруҳҳои худӣшон ва дар сарзаминҳои тахти тасаллутӣи

онхо қарор гирифтанд идома дихандаи рохи хамин маздакийхо
хастанд.

Дар Озарбайжон ва бахшҳои аз Курдистони Эрон ва Туркия ҳам
иртидоди умумий тавассути Бобак Хуррамдин иттифоқ офтода
буд. Хамон ақоидро дошти альфон хамин дорудасти мофиёи
ужалон мусайламаи каззоби курдҳо хамин ақоидро бо худшон
тахти унвони озодий занон , озодий жинсий, озодий бо худшон
хамл мекунад. Бобак Хуррамдин дар бахшҳои аз курдҳои Эрон
, Туркия ва Озарбайжон қиёмиро шуруъ карди муддати 20 сол тул
кашиди ин ҳам боз хамон ақоиди маздакиён дар иштирок дар
сирват ва занҳо ва ғайриҳо тарвиҷ мекард. Чизи шабиҳои хаминки
коммунистҳои имрузин чун кумалаҳо , мусайламаи каззоби курдҳо
ужалон ва дигарон онро таблиғ мекунад.

Бидуни шак, мисли хамин Бобак Хуррамдинки дар Хуросон ва жоҳои
дигар ба муддати 20 сол ин корро кард, қози Муҳаммад ҳам
бунёнгузори аввалин хизби секуляр ва куфрий дар Курдистон дар
қуруни гузашта , каси буди жараёни иртидоди умумий дар ин
манотиқро ба роҳ андохт ва ҳам акнун ужалон , мусайламаи
каззоби астки асбоби иртидоди умумий дар бахши азими аз
жамияти курдҳои мусалмонро ба ҳамроҳи соири гуруҳҳои
секуляри чап ва либерал фароҳам карда аст, ин ғайри қобили
китмон ва пушондан аст. Каси наметавонад онро бипушонад.
Иртидоди умумий воқеияти астки инҳо аз даҳоҳои гузашта
тоқунун шуруъ карданд, каси наметавонад онро дар миёни курдҳо
инкор кунад.

Дар Табаристон ҳам Мозёр бин Қорун , боз хамон боварҳои
Хуррамдинон ва маздакийҳои иштирокийро бони иртидоди умумий
дар миёни мардуми ин мантиқа кард, ва мисли қози Муҳаммад
курдҳо , у ҳам бунёнгузор ва бони иртидоди умумий дар
Табаристон шуд. Бех Офарид Исоқ турк ҳам бо баргашт ба
зардуштийгарӣ ҳар як ба новбаи худшон бони иртидоди умумий
дар манотиқи тахти нуфузи худшон дар Хуросон шуданд.

Аксари инҳо марбут ба замони буди халаъи қудрати бейни нобуди
Умавиён то қудратгирии Аббосиён ба вужуд омада буд. Хамин
гуруҳҳо бо қудратгирии ҳукумати Аббосиён дубора ба равиши

мунофиқин баргаштанд, ва дар мавориди дар гуруҳҳои ғаллоти хазидандки ниқоби исломӣ ба чехра доштанд ва гуруҳҳои чун қаромата, алияллоҳҳои Кермоншоҳ, язидийҳои Ироқ ва ғейрихро ба вужуд оварданд, алавӣҳои атрофи дерсим варо ба вужуд оварданд ва боз инҳо ба шеваи дигар, новъи иртидоди умумӣро дар баҳши аз муслимин ба вужуд овардандки баҳши аз хуромӣҳои мо ҳам аз ин мусибат дар амон намонданд ва ҳам акнун ҳам иддаи ночиз ва андаки аз онҳо хануз бар боварҳои ғаллоти алияллоҳӣ боқӣ монданд.

Хамлаи муғулҳо ҳам боз боиси иҷоди иртидоди умумӣ дар миёни муслимин шуд. Ибни Таймия мегӯяд: дар миёни мардум касони будандки агар душман пӯруз мешуд онҳо ҳам куфр ва иртидоди худро ошкор менамудандки, ин ҳоли аксарияти мусалмонони ин аср аст ки замони дучори сахти ва мушкилоти мегарданд муртад мешавад, дар ин замина худимон ва ғейри худимон ин андоза дидаемки барои ибрат гирифтани кофӣ бошад. Ин гуфтаи ибни Таймия ҳам мерасонад ононки муртад мешуданд дамдами мизожҳои будандки дар дорудасти мунофиқин таъриф шуданд. Яъни онҳо мусалмонони росих набуданд ҳамин секулярзадаҳои хазандки мо ҳам акнун онҳоро мебинем. Хамин секулярзадаҳои хазандки дар тули тарих муртад шуданд ба шартӣ инки асбоби иртидод бароишон фароҳам шавад.

Дар Андалус ҳам замоники Абу Абдуллоҳ сағир дар ҳоли жанг бо аммуӣ худӣш, Абу Абдуллоҳ Муҳаммад Аззағал буд, артеши насорӣи костил ба фармондеҳи Фердинандо ба онҳо ҳамла кард ва Абу Абдуллоҳ сағир асир шуд ва ба шартӣ инки тобеъӣ насоро шавад ва солони ба онон жияъа бидихад, пас аз ду сол аз зиндон озод шуд. Нигоҳ кунед, мусалмон вақтики ба жон ҳам меофтод залил ва нобуд мешавад, тафарруқ туро нобуд мекунад ва муодиларо бар акс менамояд ба жойи инки насоро ба ту жияъа бидиханд ту бояд ба онҳо жияъа бидихи. Қоида ҳамин аст.

Аммо, насронӣҳо ба ин таъаххуди худӣшон ҳам амал накарданд ва замоники муслимин бо ҳам дучори тафарруқ, дарғирий ва хатто муттаҳид шудан бо насоро буданд насронӣҳо тавонистанд бо иттиҳоди се подшоҳӣи костил, леун ва орогун қудрати бузургиро ба вужуд биёваранд ва муслимини

мутафарриқ, залил , беубухат , султ ва заифроқи дар холи набарди дохилий ва хушгузароний будандро нобуд кунанд. Куффор бо вахдат , қудрат пейдо карданд ва муслимин бо тафарруқ , залилий ва заафро интихоб намуданд ва аллох таоло суннати худширо аваз намекунад.

Дар хар сурат, хазорон мусалмони Андалус қатли ом шуданд ва хазорон нафари дигар ба самти шимоли Африқо фарорий гаштанд. Аммо, ондаста аз муслимини хамки насоро дар Андалус алайхи муслимин химоят карда буданд ё накарда буданд ва бетараф монда буд ва фарор накарда буданд, замоники насоро қудрат гирифтанд ва пояхойишонро қавий карданд додгоххойи ангизасиюн ва тафтиши ақоид ташкил доданд ва бо ташкили додгоххойи ангизасиюн ва тафтиши ақоид , ин мусалмонон ба сурати умумий муртад шуданд, хатто бовар кунид насоро ба муртад шудани инҳо хам қаноат накарданд. Баъадҳо хамин жамъияти анбухи муртаддин хам ба бахонаи инки қаблан мусалмон буданд ва хуни муслимин дар рағхойишон аст тавассути насронийҳо қатли ом шудан ва ришаи чанд сад солаи муслимин дар ин диёр хушида шуд.

Дар еки ду қарни ахир хам афроди зиёдий дар миёни қовми худ боиси иртидоди умумий миллат ва қовми худ ба дини секуляризм ва мазохиби мухталифи он чун либиролизм, социализм , социал демокрасий , либирал демокрасий , коммунизм ва ғейрих шуданд. Хам акнун инҳо қудрат гирифтанд ва мод моди инхост ва яхуд ва насоро чунон таъсири надоранд. Истиснохойи хийли нодири хастанд. Дар еки ду қарни гузашта балойи вайронгар барои куффор ахли китоб ва хатто шибхи ахли китоб ва тамоми фирақи исломийки хаммаро фалаж карда дини секуляризм ва секуляристҳо хастанд.

Қаблан хам ишора кардем ва тўвзих додемки секуляризм чи балойи бар сари насроният дар Европо оварда аст. Нигоҳ кунид секуляризм чи балойи бар сари насроният дар Амрико ва жохойи дигар оварда аст. Хаммаро нобуд карда ва ҳеч кишвари насроний хам акнун дар дунё вужуд надорад бо муслимин бижангад. Кишвари насронийки бар асоси насроният , кишвари яҳудият биёяд алайхи муслимин бижангад вужуд надорад ; балки , секуляристҳо

хастанди бар хамма хукм мекунад ва иддаи аз насронийхо ва теъдоди бисёр зиёдий аз мусалмонзадахоро ба кор мегиранд ва дар ростойи ахдофи худешон харж мекунад. Бале, секуляризм ва дини секуляризм ва мазохиби мухталифи он хамчунонки дар Европо ин масоибро ба вужуд овард дар миёни сарзаминхойи мусалмоннишин хам боиси иртидоди умумий дар миёни қабоил,нажодхо ва сарзаминхои мухталифи шудаки дар курдистон ва дар миёни курдхо метавон ба қози Мухаммад ба унвони бунёнузори аввалин хизби секуляр ва иртидоди дар курдистон ва баъадхо борзонийхо , ва толибоний ва ужалон мусайламаи каззоби феълий курдхо ишора карди , хам акнун садхо хизб аз ин секулярхо дар миёни курдхо фаоланд ва кори кардандки иртидоди умумий дар миёни курдхо жараён пейдо кунад. Иртидоди умумийки собиқаи ба ин густардаги харгиз надошта ва ҳеч чизи инчунин натавониста ақоид ,бовархо ,ахлоқ ,фарҳанг ва хувияти курдхоро нобуд кунад ва ба жойи он куфр ,илход, бебандубори ахлоқий ва жинсий ,фасод ,хиёнат ,пасти ва ризолатро жойгузин кунад. Ҳеч чизи натавониста чанин бало ва мусибатиро бар сари ин миллат биёварад.

Ин иртидоди умумий дар миёни курдхо хам харгиз ба маъни муртад шудани тамоми курдхо нест балки ,хамчун иртидоди умумий асри росулulloх саллalloху алайхи васаллам ва дигар адвори торихий мо шохиди собит қадамони зиёдий дар миёни курдхо ва соири ақвом хастемки умумият қотиъ ва қудрати қотиъро ташкил медиханд. Аммо ,жараёни ғолиби рахбарики қудрати аслаха ва қудрати таблиғийро дар ихтиёр дорад дар миёни аксарияти қотиъ курдхо бахусус курдхои Туркия ,Сурия ва Ироқ дар дасти хамин секуляристхост ва жараёни рахбарий дар миёни аксарияти қотиъ курдхо жараёни иртидоди секуляристхостхо хастки афроди дар курдистони Эронро хам мутаассифона бо худеш олуда ва муртад карда аст. Теъдоди қоили хастанд, дар хар сарзамини одами фосид вужуд дорад,қатъан вужуд дорад. Мунофиқиники қатъан вужуд доранд. Замоники росулulloх саллalloху алайхи васаллам натавониста хаммаи онхоро аз бейн бибарад хам акнун хам дар сарзамини мо бояд вужуд дошта бошанд. Ин чизи табиий аст ва хамин теъдоди

мунофиқин агар замина бароишон фароҳам шавад ба ҳамон гуруҳҳои муртад мулҳақ мешаванд.

Иртидоди умумӣ дигарӣ ба дунболи тӯлиди ин секуляристҳои муртад домангири муслимӣ, бахусус муслимӣ мантақаи мо ва аксари манотиқи дунё шуда ин астӣ, гуруҳи бисёри аз мусалмонзодаҳо ба воситаи пуштибонӣ кардан аз куффири секуляри ишғолгари жаҳонӣ ва ба воситаи пуштибонӣ кардан аз новкарони онҳо ва муртаддинӣ секуляри маҳаллӣ алайҳи муслимӣ инҳо муртад шудандки, фақат аллоҳ мудонад шумори ин бечораҳо чанд аст. Дар ин замина, агар ба чанд намуна ва мисоли барҷаста ишора шавад фикр намекунам безарар бошад (бехтар аст):

-Медонемки секуляристҳои Англиз бо абзори чун раҳбари Шариф Хасанки – ба у бузурги Макка мегуянд – ба Усмонӣ ба исми инқилоби бузурги арабиӣ – дар асл хиёнати бузурги арабиӣ буд – ҳамла карданд то инки дар солҳои 1916 ва 1918 бар шом ҳоким шуданд ва Усмонӣхоро берун карданд ва раҳбари секуляри Англизи, лорд Ленби ҳоким шуд ва Англиз секуляр фаластинро ба сеҳюнистҳои секуляр таҳвил дод, Фарансаи секуляр Сурия ва Ливанро гирифт, секуляристҳои Англиз Ироқ ва Иорданияро дар ихтиёри Сойкс ва Бику қарор доданд ва Шариф Хусайнро дар ҳолики ваъдаи подшоҳӣ арабро ба вай дода буданд ба Қибрис таъид карданд. Фаластин ба ин шева, қурбонӣ хиёнати бузурги араҳои новкари секуляристҳо қарор гирифт. Пас, ҳар он чики мебинем бар сари Фаластин ва фаластиниён меояд самарайи секуляристҳои жаҳонӣ ва новкарони маҳаллӣ онҳост. Ҳар рӯзи исми Фаластин ёдитон меояд жинояткорони секуляристи жаҳонӣ ва новкарони маҳаллӣ онҳо ҳам жиловӣ чишмитон биёяд.

-Дар ҳамон вақт, Англизи секуляр, Ироқро ба василаи мусалмонзодаҳои муздури хиндӣ аз дасти усмонӣҳои мусалмон гирифт ва онро ишғол кард, тавассути чи каси? Тавассути ҳамин муздурони ба истелоҳ мусалмони хиндӣ (ханафӣҳои хиндӣ) ва вақти мусалмонзодаҳои хиндӣ жангидан бо усмонӣҳои мусалмонро гуноҳ донастанд Шариф ва

уламои салафий дарборий ва хоини Макка ва соири муллоҳои хоини муздуриш фатвои жоиз будани жанг дар зери парчами Англиз алайхи муслимини усмонийро содир карданд. Пас, Англизи секуляр бо химоят ва пуштибоний салафиюни хоини оли саъуд ва уламои дарборий онҳо, сарзамини муслиминро ба василаи мусалмонони фариб хурда тасхир кард. Хамон корики ҳам акнун Амрикои секуляр дар холи анжومي он мебошад.

-Франсаи секуляр ҳам дар соли 1920 бо қарордоди сойкс – бику ба василаи мусалмонзодаҳо (моликийҳо дар он замон), Тунис ва Алжазоирро гирифт ва Франса дар соли 1954-1962 бо Алжазоирро ба василаи алжазоирҳои моликийи онҳоро дар гуруҳи бо унвони алхарракиюнқи адади онҳо дивист ва панҷох ҳазор нафар буд бо ҳаминҳо алайхи алжазоирро жангид. Корики ҳам акнун саҳавот дар Ироқ ва Сурия, барои Амрико ва ното ва Русия ва муздурониш анжом медиханд. Франса дар он солҳо бо алхарракиюнқи теъдоди онҳо дивист ва панҷох ҳазор нафар буд ва аз миёни моликиҳо берун омада буданд алайхи мусалмонони моликий алжазоир жангид. Ва баъди аз кушта шудани як миллион нафар аз мардуми инқилобий алжазоир ва шикасти муздурон, алхарракиюн мовжуд дар алжазоир ҳам бо фарансавийҳо ба Франса фарор карданд. Намози жамоати васиъ сарбозони мусалмонзодаи Гитлер ҳам дидем. Намози жумъаи онҳоро дидемки инҳо бештар аз ханафихои Туркия буданд. Шофеъихоии Миср ва моликийҳои Тунис, Ливия ва амсолиҳим.

Дустон диққат кунид ва аъён ҳам нигоҳ кунид ва Амрикои секуляр ҳам, ҳуди ва соири ҳам пеймонони секуляри ҳудишро танҳо ба василаи хоинул ҳарамайни шарифайн ва фатвои дин фурушонии хоини оли саъуд ва соири сарзаминҳои, онҳоро лашкари дуст, исм мебурданд, дохили сарзаминҳои мусалмоннишин дар ҳовармиёна кард ва ҳам акнун, дар паноҳи ҳаминҳо бо кулли муслимин дар холи жанг аст.

Амрикои секуляр, Ироқро вайрон накард магар ба василаи Кевайт, Иордания, оли саъуд, Миср ва соири тоғутҳо, ва ҳамин аъён ҳам ҳавопиймоҳоишро аз Кувейт, Саъудий, Қатар, Туркия ва Покистон барои куштори муслимин ба парвоз дар меоварад. Амрикои секуляр Афғонистонро аз Покистон мезанад ва ба

василаи афғонийхойи ханафий мазхаб эътилоф ба истелох шимол – чун : Раббоний ,Дўстим,Ахмадшоҳ Масъуд ,Сайёф ва дигарон – бо толибон жангид.

Амрикойи секуляр хам акнун ба василаи курдхойи хоин ва секуляр ва шофеъийзодахойи Курдистон ба ахдофиш дар баъзи аз нуқоти Ироқ расид ва коришки тамом шуд онхоро мисли дастмоли туалети вил карда то ек бори дигарки ба дастмол эҳтиёж пейдо кунанд. Хам акнун хам Амрикойи секуляр дорад хамин истефодаро аз хизби коргарони ужалон мусайламаи каззоби курдхо дар Сурия мекунад, холоки кориш тамом мешавад ва ин дастмолро хам мисли дигарон дур меандозад хамма мунтазир мешавем ва мебинем. Қаблан дар мовриди қози Мухаммад дидем. Хамин корро Сталин бо бунёнгузоришон қози Мухаммад муртад анжом дода буд ва мисли дастмол туалети уро пас аз масраф дур рехт. Охар ,магар каси пейдо мешавадки дастмол туалетиро пас аз истефода пеши худииш нигах дорад? Ғеъри мумкин аст.

Хатто дар жангҳои салибий қадим хам салибийхо бо хиёнати амирони шом вориди савохили шом шуданд, ва Андалус хам ба василаи хиёнати сарони тавоиф суқут кард. Дар ин равобит миёни куффори ошкор бо чанин новкарони мусалмонзодаи хамиша куффори ошкор суд бурданд, ва мусалмонзодахо хам хар бор баъди аз аз даст додани дин,иззат ,номус ва хувиатиш ,дар ниҳоят замин ва сирвати худиишро хам аз даст дода аст.

Бале,ин мусалмонзодахо дар артеши куффор ва алайхи муслимин ва барои густириши иртидои умумий дар миёни муслимин дар холи жанг буданд ва альфон хам хастанд, дар миёни тамоми мазохиб ва фирақи исломий вужуд дорадки афроди дохили гурухи куффори секуляри жаҳоний шуданд ва дар сафи онхо алайхи муслимин дар холи жанг хастанд. Хам инки ,баъзи фирқахо камтар чун ,теъдодишон камтар аст монанди шиъаён теъдоди камтари аз инхо бо куффор хамкори мекунанд; ва дар миёни фирақи дигар мисли фирақи маъруф ба ахли суннат теъдодишон садхо баробар бештар аз шиъа хост, чиро? Чун жамаати онхо хам садхо баробари бештар аз шиъа хост. Дар аксари кишварҳои дунё хаминхо хастандки дар саффи Амрико ,нотто ва соори куффори алайхи муслимини худ дар холи жанг хастанд ва мединем

жанг хам аз ду холат ба дар нест ё дар рохи аллох сурат мегирад
ё дар рохи тоғут ва куффор :

«الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا» (نساء/٧٤)،

Касоники иймон оварданд, дар рохи аллох межанганд, ва касоники
кофаранд, дар рохи шайтон межанганд. Пас, бо ёрони шайтон
бижангид. Бегумон ,найранг ва мақри шайтон хамиша заиф буда
аст.

«إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا».

Бале,

«الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ»

Бале, бояд ингуна гуфта шавад

«فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ».

Ба хамин далил ва далоили дигар ,тамоми секуляристхойи
сарзаминҳои мусалмоннишин дар ин дунё,ба хотири валоъ ва
дусти ва сарпарастиишон ,эълони валоӣки ба қавонини
секуляристи муҳолифи шариати аллох карданд,ва жангидан дар
сафи куффори секуляри хорижий ҳукмишон мисли ҳукми хамон
куффори ошкор аст, ва аз ислом ба сафи хамон куффори ошкор
баргаштанд ва дар роҳиш межанган ду хун мемиханд. Ин баргашт
амалии ин афрод аз сафи муслимин ба сафи куффор ,иртидои
возих ва ошқори онхост, хатто агар ду аҳоли шахсий хам пораи
аз ибодати исломӣро анжом диҳанд мисли пейравони
пайғамбарони дуруғин садрил исломки ба аксарияти қотиъ
шариати ислом пойбанд буданд.

Пас,жараёни иртидои умумӣки қовмҳои чун курдҳо бо он даст ва
панжа нарм мекунанд чизи жадиди набуда ва нест, аммо агар
қудрати исломӣ дар баробари инҳо ба вужуд наёяд мумкин аст
хамон балойики бар сари муслимини Андалус омад бар сари ин
миллат хам биёяд. Хамчунонки қаблан омада буд. Магар мо
тажрӯбаи алавиёни Дерсим ва изадиҳои Санжор ва
алиюллоҳӣҳои атрофи Долохуро надоштеки ибтидо ғуллот

онхоро бо шуорхойи мазхабий фариб доданд ва бо ворид кардани ақоиди маздакиён ,монавиён,метероистхо ва амсолихим ва хатто яхудият ,насроният ва ғейрих маъжуний барои ин курдхо дуруст карданд. Аъён шохиди насли аз инхо хастемки аслан худишонро мусалмон намедонанд ва бо ин шулми шурбоики аз ақоиди мухталиф бароишон аз қарни хафтум ба баъад дуруст карданд ва қизилбошхо ба он созмон доданд дар чунон таваххуми офтодандки хиёл мекунанд ақоидишон марбут чанд хазор сол пеш аст. Мисли инки еки аъён биёяд ва бигуяд пешинаи коммунистхойи кумала дар курдистон ба қабли аз суқрот бармегардад ё хаддиақал ба дўврони қабли аз пайғамбар бармегардадки аллох таоло дар мовриди иддаи аз дахрихо ва ба истелох коммунистхо мегуяд:

«وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ» (Ҷаъиё/۲۴)،

Мункарони аллох ва рузи қиёмат мегуянд: хаёти жуз хамин зиндаги дунёйики дар он ба сар мебарем дар кор нест. Гурухи аз мо мемيرانд ва гурухи жойи ишонро мегиранд, ва жуз табиат ва рузгор ,чизи моро халок намесозад! Онон чанин суханиро аз руйи яқин ва огохи ва илм намегуянд, балки танхо гумон мебаранд ва тахмин мезананд.

Хам акнун хам ,секуляристхо дар расонахоишон чанин иштирокотиро аз миёни соири бовархои бостоний ва милали мухталифики вужуд дорад аз лабалойи китобхоишон берун мекашанд, ғуллотки омаданд ақоиди мухталифи маздакийхо ,монавихо ,митероистхоки ақоидишон вужуд доштанд, насронийхоки буданд, яхудийхо ва мажуски буданд,соибинки дар мантақаи Хузистон ва атрофи он буданд ва зиндаги карданд. Тамоми ин маъжунро дар хамин чанд қарни гузашта дуруст карданд барои хамин ғаллот ,мардуми бечораики дар Дерсим ва Санжор ва бахшхои аз хуромоноти мо дуруст карданд, аъён дар китобхоишон вужуд дорад, дар саранжом нигох кунид вужуд дорад ва мусхафи раш нигох кун вужуд дорад. Саранжом хам ба забони хуромий аст. Инхо аз лобалойи китобхойишон хамин ақоидки баъзиho марбут ба хазор сол пеш аст ва ба қабли аз ислом хам бармегардад берун мекашанд ва расман онхоро дини жадиди

нишон медиханд, ва бо зури аслаха аз чанин гумонхо ва зонхои бепоя ва асоси дифоъ хам мекунанд, дар холики хамма медонем умри ин гуруххо бо торихи гуруххои ғуллот фирақи мунтасиб ба ташайюъ ва тасаввуф гира хурда аст.

Умри инхо зиёд нест мумкин аст ақоиди марбут ба қарнхои пеш дошта бошанд. Хамин алъон ,коммунистхо ва материалистроки дар он мантақа мумкин вужуд дошта бошанд ва аз ақвоми мо хам бошад ва ақоиди ин шахс мумкин аст марбут ба димитрис бошад, марбут ба қабли аз милоди насрониятки аз он сухбат мекунанд, марбут ба хазорон сол пеш бошад. Ин намерасонадқи қовм ва хеши мо худиш ба тури нажодий аз хазор сол пеш хамин динро дошта балки ,худиш астқи хамин динро дорад. Падар ,падарбузург ,қовм ва хешхои у чизи дигари буданд.

Ғуллотти изадий, алиюллохий ва алавийхо падаришон ва аждодишон чизи дигари буданд баъад ба ин маъжун табдил шуданд. Ғуллот инхоро ба чанин табдил карданд ва иртидоди умумийро дар бахшхои ба вужуд оварданд. Хам акнун хам бо зури аслаха ва қудрати таблиғий ва қудрати расонаики онхо доранд ин таваххумотро ба хурди мардум медиханд ва хатто онхоро асил хам маърифий мекунанд. Чиро? Чун баъзи аз ақоидишон бармегардад ба хамон монавихо ,маздакийхо ,зардуштгари, митероист ,яхудият ,насроният вава инхо қабли аз ислом буданд. Жиноят ва дуруғи махзро нигоҳ кунид. Хамин астқи хеч кудом аз онхо наметавонанд онро собит кунанд ба хотири хамин астқи аллох таоло мегуяд:

وما لهم بذلك من علم إن هم إلا يظنون»

Хеч илми надоранд чун илм бояд тажруба шавад,яъни бояд яқини бошад. Инхо хеч илми надоранд. Хаммаш зон ва гумон ва эхтимол аст ва аз хамин зон ва гумон ва эхтимол ва дуруғ хам бо зури аслаха ва шабакахои мохвораийшон дифоъ мекунанд.

Дар баробари қудрати аслахаи инхоки аз тарафи куффори секуляри хорижий ва тоғутхои мантақаи химоят мешаванд, танхо қудрати қуръон ва таблиғи махдуд ва ночиз кофий нест, балки танхо бо қудрати ҳукуматий ва танхо бо қудрати аслаха метавон бо инхо муқобила кард.

Равиши бархурд бо онҳо ҳам ҳамон равиши астки бо мунофиқин ва секулярзадаҳои мешавадкӣ ё муслимин онҳоро аз жомеъаи ҳудишон ихроҷ карданд ва ошкор шуданд, ё ҳудишон ба мейли ҳудишон сафишонро аз муслимин жудо мекунанд ва куффри ҳудишонро ошкор мекунанд ва мисли куффори ошкор барои муслимин возих ва ошкор мешаванд ва ба сафи куффори ошкор мулҳақ мегарданд ва ба истелоҳ муртад мешаванд. Чунончи уммул муъминин Оиша розиаллоҳу анҳо мефармояд:

"ارْتَدَّتِ الْعَرَبُ قَاطِبَةً، وَاشْرَأَبَ النَّفَاقُ":

Яъни : тамоми араб муртад шуданд ва дурруйи ва нифоқ ҷой гирифт.

Яъни ,бо муртад шудани аъроб чи чизи мустақар шуд? Нифоқ. Бале, мунофиқин ва секулярзадаҳо нифоқи ҳудишонро ошкор мекунанд, ҳамон чизироки пинхон карда буданд ҳаминро ошкор мекунанд. Хамин . Барои хамин то замонҳои дар миёни мусалмонон ҳастанд мо наметавонем ба онҳо бигуем мунофиқ ,эй мунофиқ. Аммо вақти ошкор карданд дигар тамои шуд, метавон гуфт, чун мунофиқ яъни кофар ,мунофиқ ,муодили кофар аст. Мунофиқ ҳамон кофар аст ва ле пинхон мебошад, хамин. Пас, инҳо машмули ҳукми куффори ошкор мешавандки куффришонро ибтидо махфӣ карда буданд ва ҳоло онро ошкор карданд. Дар ин сурат, мисли ҳар кофари бо онҳо бархурд намешавад, балки танҳо мисли куффори мушрик ва секулярҳо бо онон бархурд мешавад на мисли куффори аҳли китоб ва шибҳи аҳли китоб.

Нуктаи резикӣ дар инҷо лозим аст ба он ишора шавад ва мутаассифона аз тарафи бисёри аз муслимин риоят намешавад ин астки ,хамчунонки мунофиқин дастаи аз миёни муслимин ҳастанд ва наметавон хаммаи муслиминро мунофиқ донист, ба хамин шева, муртаддин ҳам дастаи аз муслимин ҳастанд, дастаи аз фалон мазҳаб ҳастанд, муртаддин ҳам дастаи аз муслимин ҳастанд на хаммаи муслимин, на хаммаи он мазҳаб , ва наметавон ба далили вуҷуди инҳо хаммаи муслиминро жузъи мунофиқин ё муртаддин донист. Иртидоди умумӣ асри росулulloҳ саллalloҳу алайҳи васаллам ва соири адвор ҳам инро ба вузӯҳ нишон додаки ,бо вуҷуди қудратғирий муртаддин ,собитқадамон ҳам бисёр

буданд ва собитқадамони Эроний дар Яман будандки Асвади Ансий
еки аз пайгамбарони дуруғинро аз пой дароварданд ва ба дарак
фрестоданд.

Дастайи аз миёни ханафийхойи хинд будандки ба Англиз дар
куштори муслимини довлати Усмоний кўмак мекарданд, ба
куштори мардум дар шибхи қораи хинд кўмак мекарданд на
хаммаи ханафийхо. Хамин альён хам дастаи аз ханафийхойи
Афғонистон ,Покистон ,Бангладеш ,Ўзбекистон ,Тоҷикистон ,Чин
,Туркия ва ғейрих хастандки ба куффори секуляри жахоний ва
муртаддин ва новкарони хамин куффори секуляри жахоний дар
ишғоли ватанишон ,куштор ва саркуби муслимин ва тахкими
қонуни куффрий ,поймол шудани номусишон ва аз бейн рафтани
динишон кўмак мекунанд на хаммаи ханафийхо; иддаи аз ханафихо
хастанд.

Дар Алжазоир ,Марокеш,Моли ,Тунис ,Судан ,Ливия ва ғейрих хам
танхо бахши аз моликийхо хастандки дар сафи куффори секуляр
алайхи муслимин жангиданд ва хамин альён хам межанганд. Ба
хамин шева дар Миср ,Фаластин ,Курдистони Ироқ , Молайзия
,Яман ва ғейрих хам боз теъдоди аз шофеъийхо хастандки дар
сафи увлиёи шайтон алайхи муслимин межанганд на хаммаи
шофеъийхо . Ба хамин шева , дар Ироқ ,Афғонистон ва ғейрих хам
танхо бахши аз шиъаён хастандки дар сафи куффори хорижий
алайхи муслимин дар холи жанг хастанд на хаммаи шиъаён. Дар
Арабистон ва дували халижи форс хам боз теъдоди аз ханбалийхо
ва салафийхо хастандки дар сафи куффори секуляри хорижий ба
рахбари Амрико ,ното ва соири ишғолгарони алайхи муслимин дар
холи жанганд на хаммаи ханбалийхо ва салафийхо.

Дар тамоми ин маворид хаммаи ханафийхо ,шофеъийхо
,моликийхо ,шиъахо ,ханбалийхо ,салафийхо ва зайдийхоро ба
журми мужримин онхо наметавон онхоро жарима кард, касики
бихоҳад онхоро ба журми хам мазхабиҳоишон муртад бидонад
чанин кори ғейри шаръий ,ғейри ахлоқий ва нишонаи жаҳли ошкор
ба манобеъи шаръий ва хатто муҳолифати сарихи бо меъёрҳои
ахлоқий инсоний аст.

Иртидод журм аст, ва жузви худуд мебошад. Агар шахси дар тоифаи ё мазхабии муртакиби қатли шуда бошад, наметавон кулли он тоифа ё мазхабро қотил донист, ва ҳаммаро ба журми он шахс мужозот кард ; дар холики ин тоифа ва мардум бо чанин қотили хамрохи ва мушорикат надоштанд, мушорикати амалий. Ин хайвон сифати ва химоқати аст ки мо муддати аст дар Миёнмор ё Бирма ва Африқои марказий шохиди он хастем.

Хукумати секуляри Миёнмор жихати пушиш додан ба мушкилоти иқтисодӣ ва мушкилоти сиёсӣ худ жанги мазхабӣро бейни будоӣҳо ва муслимин ба роҳ андохт. Секуляристҳо ҳамиша аз мазҳаб дар ростии аҳдофи ҳудишон истефода мекунанд ва фарқи намекунадки ин мазҳаб чи бошад. Қоидаи секулярист дар тули торихи башарият ҳамин буда аст.

Хукумати секуляри Миёнмор ҳам дар ек сенориоӣ дуруғин , ба зани будоӣ пул дод ки бигуяд се нафар мусалмон ба зани будоӣ тажовуз карданд ва уро куштанд. Дар холики ,ин зан харғиз натавонист ин иттихомиро собит кунад. Хамин иттихоми дуруғин бахонаи шуд барои мужозот кардан ва куштори тамоми муслимини Бирма, тамоми муслимини Бирмаро ба хотири ин иттихоми дуруғин шуруъ карданд ба куштори онҳо , ва танҳо ба журми собит нашудаи се нафарки он се нафарро ҳам ба ноҳақ эъдом карданд то ба ҳол онҳамма аз муслиминро куштанд ва хануз ҳам мекушанд. Ин будоӣҳо дар гуруҳҳои шибхи низомӣ чун " мағ" созмондихи шуданд ва тахти химоҷати артеши секуляри Бирма жинояти ғейри қобили бахшиши ҳудишонро дар ҳақи тамоми муслимин шуруъ карданд.

Инро худ созмонҳои секуляр ва куфрий бейнал милалӣ ҳам натавонистанд пинҳон кунанд, натавонистанд пинҳон кунандки тамоми ин жиноят тахти хидоят ва пушиши артеши секуляри Миёнмор сурат гирифта аст. Ин ек воқеият аст.

Нуктаи дигар инки ,дар Бирма , Таббет, Чин ,Хинд,Карея ,Япон ва ғейриҳи рӯзона ба ҳазорон ва балки миллионҳо зани будоӣ тажовуз мешавад ва садои ек роҳи будоӣ дар намеояд аммо дар Барма ек роҳи фосиди ба номи Виротуки ба нафъи сиёсатҳои ҳукумати секуляри Миёнмор фатво медихад ба

хамрохи иддаи дигар аз хамин рохибон ,мардумро ба фатвохоишон алайхи муслимин басиж карданд ва дар панохи ҳукумат ва артеши секуляристи Миёнмор онҳамма фожеъа офаридандки хамма дидем ва мебинем. Ин ҳамон сенориоӣ астки дар Африқоӣ марказӣ тавассути шибхи низомиёнии насронӣ " анти болоко " ва бо рахбарияти секуляристу алайхи кулли муслимин он сарзамин дорад пиёда мешавад. Дар ҳамон сарзамини Африқоӣ марказӣ хам дар интихоботи секуляристу ек секуляристи мусалмонзода бо ек секуляристи насронӣ дар интихобот ширкат мекунанд. Баъди аз он дар рохи пешбурди аҳдофишон насронӣҳо ва муслиминро харҷ мекунанд ва он жиноётро офаридандки хам акнун мо мушохада мекунем.

Ошкор астки ин шеваи қазоват кардан сифоти муслимин нест,балки вижаги куффор астки аз кина,жаҳолат ,химоқат ва ваҳшигарӣ онҳо сарчишма мегирад ва муслимин аз чанин сифоти пасти бари хастанд. Аммо ,мутаассифона дида шудаки иддаи аз шиъаён ба журми иддаи аз фирақи маъруф ба аҳли суннат ба кулли онҳо юриш мебаранд ва иддаи аз фирақи маъруф ба аҳли суннат хам ба журми иддаи аз шиъаён ба кулли шиъаён юриш мебаранд ва шиъаён танҳо ба журми шиъа будан ва журми касони дигари қатли ом мекунанд на ҳеч чизи дигари. Зан ,бачча ,кудак ва хамма чизро дар Афғанистон мунфажир ва нобуд мекунанд ба журми шиъаики дар Ироқ жиноят карда аст. Хасбуналлоху ва ниъмал вакил.

Ин услуб ва сифоти жоҳилият аст на ислом ва қонуни шариасти аллох , ва нанги ошқори барои аҳли қибла астки душманони қонуни шариасти аллох ва баҳусус секуляристу ба он доман зада ва мезананд. Магар хаминҳо секуляристу Англизро дар хамин Ироқ бо риши маснуъӣ нағрифтандки мерафтанд дар масоҷиди аҳли суннат ва масоҷиди шиъа ба новбат бомбгузорӣ мекарданд. Дар мадориси аҳли суннат дар мадориси шиъа ба новбат бомбгузорӣ мекарданд ва онҳоро мунфажир менамеданд ва аз ин абзори жанги мазҳабӣ жихати расидан ба аҳдофишон истефода мекарданд ва карданд. Ин абзори аст барои секуляристу жихати ноумид кардани муслимин. Аммо,иддаи аз муслимин хам жоҳилон ба далили танаффури аз рақиби худ ба он доман мезананд ва чуби ин

оташи вайронгар мешаванд дар холики аллохи мутаол ошкоро мефармояд:

: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ» (مائده/۸)،

Эй касоники иймон овардаид! Бар адои вожиботи худо мувозибат дошта бошид, тақвои худо дошта бошид ва аз руйи додгари гувоҳи дихид, ва душман будани шумо бо қовми шуморо водор накунадки (бо ишон) додгари ва адолат накунид. Адолат кунидки адолат (ба вижа бо душманон) ба пархезгори наздиктар аст. Аз худо битарсидки худо огоҳ аз ҳар он чизи астқи анжом медихид.

Ҳам акнун агар ек қабила ё наҷод ё мазхаби ё сарзамини раҳбариятиш дар ихтиёри муртаддини секуляр қарор мегирад ва қонуни муртаддини секулярист бар онҳо таҳмил мешавад ва қасд доранд дубора жараёни иртидоди умумиро дар миёни муслимин наҳодина кунанд, ин ба маъни муртад шудани тамоми мардумони он диёр ва пейравони он мазҳаб нест. Балки ,муртаддиниқи жараёни иртидоди умумиро раҳбарий мекунанд ва саъй менамоянд бо қудрати ҳукумати ва наҳодхойи тахти пушиши он ба ин иртидоди умумий доман бизананд қишри хосси хастанд, қишри хосси хастандқи бо зури аслаха ва химояти куффори ошқори секуляр бар муслимин таҳмил шуданд.

Бовар кунид, онҳо дуруст аст аслаха доранд ва бар муслимин таҳмил шуданд аммо ,фақат кофий аст ек лаҳза химояти куффори секуляри ошқор аз онҳо бардошта шавад то бифаҳмемқи ин миллат чигуна бо онҳо бархурд мекунад. Инҳо наметавонанд ек руз давом биёваранд дар баробари миллати ситамдидаи худешон ба шарти инқи химояти куффори ошқор ва секуляри хорижийро нашошта бошанд. Оли саъуд давом меоварад? Иморот, Баҳрайн ,Кувейт, Афғонистон ,Покистон ваинҳо давом меоваранд? Ғейри мумкин аст давом биёваранд. Инҳо бар муслимин таҳмил шуданд ва бояд ҳамчун росулulloх саллalloху алайхи васаллам хисоби муслимин собитқадам тахти хокимияти инҳоро аз муртаддин жудо донист, ва ҳаммаро бо ек чашм наид, ва аз ҳар сухан ва амалиқи моро аз қонуни шариати аллох дур

мекунад ва ба оташи жаханнам наздик менамояд бояд пархез куним ва бидуни дар назар гирифтани хохишхойи нафсоний ва танаффур аз қовм ва мазхабики мумкин аст ихтилофоти хам бо он дошта бошем бояд роҳи адолат ва табъият аз қонуни шариати аллох ва наздик шудан ба беҳиштро дар пеш бигирем на роҳи хамин секуляристхоро дар Миёнмор ё дар Африқои марказий.

Хам акнун ,иртидоди умумий фарогирий дар сарзаминҳои мусалмоннишин дар жараён аст. Чунончи муслимин аз адолат дурӣ кунанд ва аз масири саҳиҳи ҷиход мунҳариф шаванд ва масири золимнро дар пеш бигиранд ҳаргиз нахоҳанд тавонист бо гуноҳ ва маъсият дар баробари душманони мужаҳҳаз ба охарин текнолиҷҳои бесобиқа давом биеваранд. Касоники огоҳона ин вазияти бухронӣ иртидоди умумӣ ба дини секуляризм ва мазоҳиби мухталифи онро мебинанд аммо ,боз ба далили танаффур аз фирқа ва тафсири муҳолифишон масири золимин ,масири тафарруқ ,масири заиф қардани муслимин ва масири кушт ва куштори дохилий бейни аҳли қибларо тей мекунанд бояд ба ин суъол ҷавоб диҳандки бо чи рӯйи дар маҳзари аллох ҳозир мешаванд ва чи ҷавоби барои ин зулми ошқоришон ба дини аллох ва бандагони аллох доранд?

Аҳкоми мухтас ба муртаддин ба сурати мавридий ва мухтасар.

Арз шудки дар дунё агар шахси мусалмонки муттаҳам ба журми иртидод шуда аз мароҳили чоҳоргона ва филтерҳои 1. Исботи журм, 2. Таъйиди журм тавассути аллох ва росулиш. 3. Шурути такфир. 4.мавонеъи такфир абур дода шуд ва боз бо яқин ва бидуни кучактарин шак ва шубҳаи олуда ва фосид ташхис дода шуд дар ин сурат , ин шахс ба ек кофари ошқор табдил мешавадки унвони мусалмон аз вай бардошта мешавад ва муртади ошқори мешавад мисли соири муртаддинки сафи ҳудишонро ошқора аз сафи муслимин жудо қарда буданд ; холо ,агар ин шахси муртад тўвба нақард ва таслими қонуни шариати аллох нашуд, тамоми аҳкоми куффори секуляр ва мушрикин бар у жорӣ мешавад. Дубора ёдовари мекунамки аҳкоми куффори мушрик ва секуляр бар онҳо иҷро мешавад на аҳкоми куффори

ахли китоб мисли яхудий ва насроний ё куффори шибхи ахли китоб мисли мажус ва собиий.

Дар инжо лозим аст барои пархез аз чанин журми хатарноки ба чанд хукми аз ахкомики бояд бар муртаддин ижро гардад ишора шавад то шахс ба авоқиби журм ва беморийи худииш хам ошноии дошта бошад ва мутаважжих шавад ки ин бемори ек беморийи сода мисли сармохурдаги нест балки , беморийи хатарноки аст мисли саратон , сил , тоъун, вабо , ва беморихойи монанди он , ва шахс бояд хавосиш ба суханони ва аъмолиш бошад.

Инҳо намунаи ахкоми хастандки бар секуляристҳои муртад ва ошкори чун кумалахо , демократхо , ликакахо, портихо ва тамоми ахзоби секуляр ва муртадики мебинем, ва хар касики бо қовл ё амали аз чохор мархала ва чохор филтер абур дода шуда бошад ва ин шахс аз дин баргардад ва ба кофари ошкори табдил шавад, ин ахком бояд бар инҳо ижро гардад. Ин ахком иборатанд аз :

1-Бароат аз худииш ва аз ақоидишки , табиий аст мо уро кофар медонем. Дар аввалин мархала мо уро кофар медонем ва аз худииш ва ақоидиш бароат мекунем. Қаблан хам арз кардемки , бароат аз мушрикин аввал бояд аз худииш бошад ва аз худиишонки бароат карди хамон улғуи саййидина Иброхим алайхиссаломки хаст табиий аст аз ақоидишон хам бароат мешавад. Яъни муртаддин машмули хамон хукми бароат аз мушрикин мешаванд. Чизики ахли китоб ва шибхи ахли китоб намешуданд ва фақат мухтасси мушрикин будки мо имруза онхоро секулярист меномем.

2-Аз муртад набояд тахти хеч унвони пуштибоний кард, на бо қалб , на бо забон ва на бо даст. Тахти хеч унвони набояд аз муртаддин химоят , пуштибоний ва тарафдори шавад. Хатто набояд дар жанг бейни муртаддин бо куффори ошкор ахли китоб (яхуд ва насоро) ва шибхи ахли китоб хам аз муртаддин пуштибони шавад. Хар чандки ин муртад еки аз наздикон ва қовми хешҳои шумо бошад ва кофари ахли китоб ё шибхи ахли китоб аз ек наҷод ё қораи дигар бошад. Ин еки аз дарсхойи ибтидоий сураи Рум аст ки қаблан ба он ишора кардем ва иншааллох дар дарсҳои дигар дар мавриди даража банди душмани бештар ба он ишора мешавад.

3-Мусалмон ба никохи муртад дар намеояд ва чунончи хамсар дошта бошад бояд аз у жудо шавад. Аллохи мутаол мефармояд:

«لَا هُنَّ حِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ» (ممتحنه/۱۰):

Ин закон барои он мардон , ва он мардон барои ин закон ҳалол нестанд. Ин ҳукми мушрикин ва секуляристхостки бояд руйи инҳо татбиқ шавад, ва агар заниш аз у дури накунад заниш ҳам пас аз иқомаи хужжати набавий ва гузарондан аз ҳамон филтерхо у ҳам монанди шўхариш муртад мешавад; чун огохона ва бидуни узри ва ба мейли худш хукми возих ва ошкор аллохро ба хотири амёли пасти дунёвий рад карда аст.

4-Муртад масъулияти сарпарастии кардан фарзандон ва шўхар додани духтарониш аз у гирифта мешавад ва ҳаққи вилоят ,сарпарастии ва итоат кардан барояш намоёнад ва дигар наметавон аз у итоат кард.

5-Муртад сохиби молиш нест ва қовли саҳих ин астии мол ва сирвати муртад ба ғанимат гирифта мешавад. Далил барои ни қор ҳам достони шахсии астии бо еки аз хамсарони падариш никоҳ ва издивоҷ карда буд ва асхоби росулulloх саллalloху алайҳи васаллам пас аз куштани у амволишро ҳам бурданд.

6-Хайвоники тавассути муртад забх шуда бошад харом аст ва масраф намешавад. Дубора мегуям ва бояд барои чандумин бор тақрор шавадки ҳукми муртад мисли ҳукми мушрикин ва секуляристхост на мисли куффори аҳли китоб ва шибҳи аҳли китоб. Барои ҳамин астии аҳкоми муртаддин бо аҳкоми куффори аҳли китоб ва шибҳи аҳли китоб фарқ дорад.

7-.Намоз хондан пушти сари муртад ботил аст ва ҳаққи имомат барои мардумро надорад. Ва касики пушти сари у намоз хонда бошад бояд намозишро дубора бихонад; чи доништа бошад ин шахс муртад аст чи надоништа бошад, аммо ,касони чун имоми Ахмад роҳимахуллох ба ҳукми " аззарурот табиҳул махзурот" ва барои жиловгирий аз фаромуш шудан ва тарки намозхои жамоат ва жумъа ,ба ҳукми зарурот мегуяд:

"مَنْ قَالَ ذَلِكَ الْقَوْلَ لَا يُصَلِّيَ خَلْفَهُ الْجُمُعَةَ وَلَا غَيْرَهَا: إِلَّا أَنَّا لَأَنْدَعُ اثْنَانَهَا فَإِنصَلَّى رَجُلٌ أَعَادَ الصَّلَاةَ،
يَعْنِي خَلْفَ مَنْ قَالَ: الْقُرْآنُ مَخْلُوقٌ".^٤

Касони хастандки гуфтанд намози жумъа ва ғейри он хам пушти сариш хонда намешавад. Аммо ,ман мегуям хондан ба жамоат намозхоро раҳо накунид аммо ,замоники пушти саришон намоз хондид онро дубора кунид. Яхё бин Муъин роҳимахуллох хам мегуфт : чихил сол астқи ба далили зухури жухамийхо тавассути Маъмуни Аббосий ман намози жумъамро дубора мехонам.

8-Хукумат ва байъат бо муртад ботил мешавад агар дорои қудрати хукумати бошад. Чун аллохи мутаол мефармояд:

«وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا» (نساء/١٤١)،

Харғиз худованд роҳи қарор наодода астқи дар он кофарон бар мӯъминон чӣра шаванд.

Замоники валояти падар бар фарзандиш ва вилояти шӯхар бар зан ва фарзандониш бо муртад шудан аз бейн меравад табиий аст ва шаққи нестқи раҳбарият ва фармонравойи барои кофар мунъақид намешавад, ва агар ҳокими муртад шавад; масалан кофари секулярист ё кофари аҳли китоб ё шибхи аҳли китоб шавад азл мегардад, ва ҳукми раҳбарият ва фармондеҳи у ҳадар мевад, ва итоат қардан аз у хам бардошта мешавад ва бар муслимин вожиб мегардадқи уро бардоранд. Агар натавонистанд чанин ҳокими кофар ва муртади ро бардоранд бояд он сарзаминро ба хотири амал ба қонуни шариати аллох тарқ кунанд ва хижрат намоянд. Ин ёки аз ҳамон мавориди астқи хижрат бар муслимин вожиб мешавад.

Илова бар ин , харғуна ҳамкори ва ҳамроҳи довталабона ва ихтиёри дар систем ва манзумаи ҳукумати муртаддин ба манзилаи шарик шудан дар ҳукми муртаддин аст. Барои ҳамин астқи аҳли қибла дар ин масала ихтилоф надорандқи муртад шудани ҳоким ба сурати занҷиравор муртад шудани низомиён ,нируҳои амнияти ва соири қормандон ва ходимин ва зери маҷмуъаи ин ҳокими муртадро шомил мешавадқи довталабона

^٤ - ابو عبد الله عبيد الله بن محمد بن بطة العكبري الحنبلي، الإبانة عن شريعة الفرقة الناجية ومجانبة الفرق المذمومة، تحقيق و تعليقه و دراسه رضابن نعسان معطى، مكه، مكتبه الغيصلية ١٤٠٤ق، ص ٢١٨

ва ба мейли худйшон дар ихтиёри ин хокими муртад ва жихати тахкими қавонини куфрий он даромаданд. Чун инҳо хастандки ҳукумати ин хокими муртадро ниғаҳ доштанд ва боиси давоми ҳукумат ва қонуни куфрий у ва жанги бо қонуни шариати аллох хастанд. Ба хамин далил нийрухойи низомий , амнияти , қазоий ва соири органхойи ҳукуматий шомили ҳукми раҳбаронишон мешаванд.

Бояд диққат шавадки , ин ҳукм танҳо машмули зери мажмуъаҳои фармонбари ин ҳоким мешавад ва мардуми аъвом ва касоники зери дасти инҳо қарор гирифтандро шомил намегардад, магар замоники ин мардум ҳам ба ҳукуматроний ва қавонини куфрий ин муртад рози бошанд ва аз он химоят ва пуштибоний кунанд хатто агар бо ек калама бошад.

Дубора тақрор мекунам ва боз мегуям диққат шавад, инҳо шомили ҳукми раҳбарони муртад ва кофаришон мешаванд на мардуми аъвомки бо вуҷуди ин ҳукумат мажбур шуданд баъзи аз умуришонро ба иқроҳ дар ин систем биғузорананд ва ба вуҷуди чанин ҳукумати рози нестанд. Аллоҳи мутаол ҳам нийрухойи атрофи фиръавн мисли дин фурушон монанди Балъами Баъуро ва низомиёнро машмули ҳукми фиръавн мекунад ва дар кинори ҳам аз онҳо ба сурати ексон ном мебарад :

«إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ»:

Яъни " хомон " вузароиш буданд касоники дар системи идори у хастанд, " жунудахума "ки мушаххас аст артешиҳо ва низомиёни у буданд " балъами баъуро " ки дин фурушон ва мужриёни жанги равоний ва фикриш буданд. Мусалласи касифики хамиша алайхи дини аллох ва қонуни шариати аллох фаолият карда аст. Хомон , сирватмандон хастанд, вузарои сирватманд хастанд. Балъами баъуро дин фурушон буданд ва артешиҳо ҳамки мушаххас аст , зар ва зур ва тазвир.

Албатта , росулulloх саллаллоху алайхи васаллам илова бар онки хамон ҳукми раҳбаронро бар зери дастони фармонбариш жорий мекард ; хампиймононро боз шарики журми хамдигар ва шомили ек ҳукм қарор меод. Асхоби росулulloх саллаллоху алайхи васаллам ҳам хамин бархурдро бо муртаддин ва нируҳои

тахти фармони онҳо ва ҳар касики бо онҳо муттаҳид буд мекарданд. Ба гунаки еки аз авомили хамла ба Эрони сосоний хамкори сосониён бо муртаддин ба шумор меравад. Сосониён аз муртаддин алайҳи ҳукумати муслимин химоят карданд еки аз далоили хамла ба Эрони сосоний хамин химояти онҳо аз муртаддин буд.

Чун қаблан арз кардемки огохона ва ба мейли худ, ҳукм бурдан назди куффор , ва бар асоси қонуни онҳо мушкилотро ҳал кардан дар воқеъ садама задан ба маъони чохоргонаи дин махсуб мешавадки дар дарси аввал онро ровшан кардем, ва куффри ошқори астки инсонро аз дини ислом хориҷ мекунад, ва ин фитнаи астки журми он аз қатл бузургтар ва шадидтар аст:

"وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا" (Бقره/۲۱۷)،

Диққат кунид, ва баргардондани мардум аз дин бадтар аз куштан аст. Табиий аст агар ек мусалмонро бидуши аллох таоло дар қиёмат монанди ек мусалмон бо у бархурд мекунад ва ҳисоб ва китобиш мушаххас аст, аммо агар муртад шавад чи? Муртад шудан бехтар аст ё кушта шуданиш? Ба хамин далил аллох таоло мефармояд:

"وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا"،

Ва баргардондани мардум аз дин бадтар аз куштани онҳост. Мушрикин ё хамон секуляристҳо пейваста бо шумо хоханд жангид то агар битавонанд шуморо аз динитон баргардонанд

« وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا »

Гуфтем манзури онҳо аз баргардондани мо аз дин хамон чохор мовриди астки дар дарси аввал ба ишора кардем ва чанд дақиқа пеш хам ба сурати мовридий онҳоро ном бурдем.

Дар жойи дигар аллох таоло мефармояд :

"وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ تَقْتُلُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ" (Бقره/۱۹۱)،

Ва ҳар жо ононро дарёфтид ишонро бидушид, ва ононроки шуморо аз онҳо берун карданд берун кунид, ва фитна аз куштан бадтар аст

«وَأَفْنَتْهُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ»

Ва фитна аз куштан бадтар аст.

Дар инжо фитна яъни даст кашидан аз дин ва куфрро бар худ пазирофтан. Яъни куфрро пазирофтан, яъни даст кашидан аз чохор мафхуми дин. Чун қаблан ҳам арз кардем мушрикин ва куффори секуляр дар ҳамон се сол аввалки росулуллох саллаллоху алайхи васаллам дар мовриди ахлоқи умумий суҳбат мекард, дар мовриди масоили бутҳо ва чизи хусусий ва шахсий мегуфт каси кори ба кориш надошт. Чун қабли аз инҳо ханифҳо ҳам ҳаминро гуфта буданд ва дар системи ҳукумати онҳо буданд. Аммо онҳоки мехоханд моро аз дин баргардонанд манзуришон чист? Ҳамон чохор мафхуми дин аст.

Дар инжо метавон гуфт ки агар тамоми аҳли шахр ва рустойи кушта шаванд ва ҳамма нобуд гарданд, бо мусалмони нобуд шаванд, бехтар ва осонтар аз он аст ки муртад ва кофариро ва бахусус кофар муртадиро ҳокими ҳудишон кунанд, ва ин ҳокими кофар ё муртад бархалофи қонуни шариати аллох ва бар асоси қавонини куфрий бар онҳо ҳукумат кунанд ва қавонини куфриро билижбор бар онҳо таҳмил намояд ва бар онҳо иҷро кунанд, ва инҳо бар халофи қонуни шариати аллох мажбур шаванд ба ин қавонини куфрий амал кунанд. Яъни агар инсон мисли асхобул уҳдуд шавад бо ислом ва бо тӯвҳид ва бо дин бимирад ҳазорон бо бехтар аз ин аст ки даст аз мафохими чохоргонаи диниш бикашад ва залилона зиндаги кунанд ва дар қиёмат ҳам бигуяд:

"نَحْنُ كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ"

Бигуяд мо дар замин мустазъаф будем ва хижрат накунад.

9-.Пеймони ошти бо муртаддин дар сурати сахих аст ки раҳбарият ташхис дода бошад муслимин аз қудрати камтари бархурдор ҳастанд ва тавони дафъи шарри муртаддинро дар вазъи мовҷуд надоранд. Ё маслаҳати вужуд дошта бошадки худ раҳбарият қудрати ташхиси онро дорад. Танҳо дар сурати ошти бо онҳо сахих аст ки раҳбарияти муслимин ташхис дода бошад.

10-.Агар муртад дар замони иртидодиш журми қатл ё дузди ё зиноро анжом дода бошад ва ё харобий, зарар ва зиёни ба бор

оварда бошад ва пас аз он тўвба карда бошад раъйи асох ин астқи бояд тавони хаммаро бидихад. Хар чандқи иддаи аз уламо мегуянд тўвба гуноҳои собиқро пок мекунад, ва ё инқи мумкин аст амир ё хокими исломий бано ба далоили чун ташвиқи муртаддин ба тўвбақи муртаддинро ташвиқ ба тўвба кунадқи даст аз куфр бикашанд бано ба далоили мумкин аст худиш жуброни хасорат кунад ё на, дар хар сурати тасмим бо рахбарият ва амири муслимин астқи чигуна бо муртади тўвбакор бархурд шавад.

11-. Умуми уламо талаби тўвба аз муртад хенгоми дастғир шуданро вожиб медонанд ва иддаи хам хастандқи онро суннат медонанд. Хар чандқи ин муртад дар хар сурати дар хенгоми дастғири кушта шавад (чун жанг буда ва дастғир шуда), аммо шойистатар ин астқи аз у дархости тўвба шавад ва бо иймон аз дунё биравад.

12-. Агар мусалмони дар баробари ек муртади дучори журми мешуд, аз у интиқом гирифта намешавад балқи танҳо танбеҳи мухтасари мегардадқи он хам бастақи дорад ба раъйи амир ва фармондаи муслимин.

13-. Агар муртади кушта шуд хуниш хадар меравад ва ҳеч каси аз хонувода ва тоифаи у ҳақ надорад дархости интиқом ё дия кунад. Ин мовриди астқи хийли аз бародарони мо бахусус дар Ироқ ва Афғонистон дар мовриди онҳо дучори иштибоҳ мешаванд, иддаи таъассуби жоҳилият онхоро мегирад ва муртақиби журми мешавандқи паноҳ бар худо мумкин аст ба хотири ек кофар дастишон ба хуни ек мусалмон олуда шавад ва тамоми аъмолишон ботил шавад ва худишон хам бо куфр аз дунё биравад. Пас, агар муртади кушта шавад хуниш хадар меравад ва ҳеч каси аз хонувода ва тоифаи у ҳақ надорад дархости интиқом ё дия кунад.

14-. Агар каси мол ва доройи муртадро хадар дихад бояд ба хамон андозақи хадар додари ба байтул моли муслимин тахвил дихад, чун байтул мол соҳиби чанин моли аст. Хам акнун, агар дар сарзаминҳои ҳукумати исломий набуд ва жамоатҳои муслимин хам набудандқи чанин вазифаиро анжом диханд дар ин сурат, ман бар ин боварамқи агар шахс ба хамон андозаиқи аз амволи

муртаддин хадар дода агар ба хамон андоза садақа дихад иншааллох кориш дуруст аст.

15 - .Шахси муртад вақти ки асир шуд ё иртидои ошкори у машаххас шуд хамон конолхо убур кард ва мушаххас шудки муртад шуда ба сурати зиндони ва барда дар намеояд ва аз у сарона ва жизъя хам қабул намешавад. Балки ,ё тўвба мекунад ва дубора мусалмон мешавад ва ё инки дар сурати тавоноий ва мутаносиб бо қудратгири муслимин ва ташхиси рахбарияти жомеъа ба қатл мерасад. Дар инжо тибқи ҳукми

«تَقَاتِلُوهُمْ أَوْ يُسَلِّمُونَ»

Бо онхо бархурд мешавад. Монанди секуляристхо ё хамон мушрикин бо онхо бархурд мешавад; ё бояд кушта шаванд ё мусалмон шаванд.

16- .Агар муртаддин тоифатул мумтанаъа бошанд ,яъни муртаддиники дорои қудрати низомий ва гурухи бошанд ва гурухи созмондехи шуда бошанд ба сурати жамоат ва хизб даромада бошанд дорои қудрати низомий бошандки аз қонуни шарияти аллох сарпичи мекунанд ва монеъ аз ин мешавандки қонуни шарияти аллох татбиқ дода шавад, ҳукми онхо бо соири муртаддин фарқ дорад.

Тоифатул мумтанаъа ,шомили тамоми гуруххо ,жамоатхо ,тавоиф ва довлатхойи муртаддин мешавандки бо далили нийрухойи низомий ,амниятий ва ижройи доранд " тоифа ва жамоати боздоранда ва зери бори қонуни шарият нару " мешуяндки хозир нестанд қонуни шарияти аллох бар онхо ҳукумат кунад ва бо қудрати низомий ва башарийи доранд аз ижройи шудан қонуни шарияти аллох жиловгири мекунанд. Мисли хамин ҳукуматхои секуляри ҳоким бар муслимин мисли Туркия ё хамин ахзоби секуляр ва муртади кумалахо,демократхо ,порти, екити ва хизби коргарони ужалон мусайламаи каззоби маосири курдхо ва соири ҳукуматхо ва ахзоби секулярики мушобихи онхо хастанд.

Ин куффори секуляр ,хаммаги қудрати низомий доранд ва бо тавассул ба хамин қудрати низомий ва бо тавассул ба аслаха

зери бори қонуни шариати аллох намераванд ва хатто барои татбиқ қонуни шариати аллох монеъи мешаванд. Пикака дар Сариконий ба чи далили жангро шуруъ кард? Меғуфт мо ижоза намедихем кўхна парастии ба қовли худии ислом ,додгоххоики онжо вужуд доштанд бар мардум тахким кунанд. Танхо далили шуруъи жанг хизби коргарони ужалон мусайламаи каззоби курдхо дар Сариконий ё роъсул айнки исторти онро зад хамин омил буд ва жангро шуруъ карди хануз дорад кушта медихад, он хам фи сабили Амрико ва фи сабили тоғутхо.

Дар чигунаги бархурд бо зан ва фарзандони чанин муртаддини мусаллахики алайхи муслимин жангиданд ва дар баробари ҳукумати исломий ва муслимин саф оройи карданд танхо рахбарияти жомеъа астқи " мутаносиб бо вазъи мовжуди худ " метавонад тасмим бигирад. " ниёзи руз " астқи ба рахбарияти жомеъа меомузад чигуна бо инхо бархурд кунанд. Татбиқи ин гуна ахлоқи тобеъ раъйи рахбарияти муслимин астқи " мутаносиб бо вазъи мовжуди муслимин,фиқҳи маосир ва мутаносиб бо замон ва макон " содир мешавад.

Яъни мумкин аст дар замони рахбарият е раъйи бидихад ва дар замони дигари раъйи дигари дар мовриди ин гуруҳ бидихад ;ё дар макони ек чизиро ба ижро дар биёварад ва дар макони дигари чизи дигариро ба ижро дар биёварад. Ин мутаносиб бо вазъи мовжуди муслимин астқи рахбарияти жомеъа чанин қудрати ташхисро дорад ва метавонад тасмим бигирад.

Дидемки дар замони Абу Бакр розиаллоху анху хам занон ва кудақони муртаддин жангжуйи боздоранда (мумтаънаа) ба унвони барда гирифта шуданд ,аммо дар замони Умар розиаллоху анху ин занон ва кудақон баргардонда шуданд яъни қориқи Абу Бакр карда бу у баргардонд ва ин тағйири ошқори аст, рохат онро мушохада кардем. Намунаи он баргардондани Ховла бинти Иёс модари Мухаммад бин Али ибни Аби Толиб розиаллоху анхума намунаи боризи ин рувидод аст.

Албатта ,росулulloх саллalloху алайхи васаллам хам пас аз инқи занон ва фарзандони куффори секуляри Хавозонро дар миёни муслимин тақсим кард дубора онхоро баргардонд. Ин далили бар

ихтилофи дар ҳукм нест, балки ин тағйирот ба ташхиси амир ва масолиҳи дар замон ва макони хосси дар назар гирифта мешавад бармегардад ва наметавон амири муслиминро мулзам ва мажбур ба иттихозии ек равиши калишаи аз гузашта кард, ё ҳатто наметавон уро мажбур ба копи бардори аз соири сарзаминҳо намуд. Хар сарзамини дар татбиқи ин даста аз аҳком ва қавонини тобеъ шароит ва вазъи хосси ҳудиш аст ки мумкин аст бо шароит ва вазъи мовҷуди соири сарзаминҳо мутафовит бошад.

Нуктаи лозим аст дар инҷо дубора ёдовар шавам ин аст ки ,дар замони росулulloх саллalloху алайҳи васаллам ва дар замони хилофати ,Абу Бакр розиаллоху анху ,асхоби росулulloх саллalloху алайҳи васаллам оғозгари жанг алайҳи ин тоифаи мумтаънаа буданд на онҳо ,росулulloх саллalloху алайҳи васаллам будки дастур дод ба собит қадамони тавоиф ва қабоилики шарри муртаддини ҳудишонро кам кунанд. Ислом будки алайҳи онҳо эълони жанг кард ва жангро шуруъ намуд на онҳо.

Яъни ба гунаи набудаки муртаддин тоифаи мумтаънаа ибтидо жангро шуруъ карда бошанд ва асхоби росулulloх саллalloху алайҳи васаллам дар мовзеъи дифоъ қарор гирифта бошанд ,балки комилан бар акс буда ; дуруст аст ки бисёри аз ин қабилаи ҳудишонро барои жанг омада карда буданд ва ҳатто иддаи қасди хамла ба Мадина доштанд , аммо замоники Абу Бакр розиаллоху анху ҳеч кудом аз шурути инҳоро напазирофт ва ислом комил ва табъияти комилро аз онҳо хост ва шӯрои муслимин хам тобеъ раъйи Абу Бакр розиаллоху анху – раҳбари муслимин – шуд ; дар ин сурат ,оғозгари жанг асхоби росулulloх саллalloху алайҳи васаллам буданд ва ривоятҳо хам дар ин замина ошкор аст. Аммо боз ,чи замон ,чигуна ва тахти чи шароити ин жангро бояд шуруъ кард? Боз ба раъйи раҳбарият ва шӯрои тахти мудирияти у бармегардад ва муслимин наметавонад ажулона ва аз рӯи ихсосоти ғалат ,вахдати фармондеҳи ва вахдати дастурро бо так рави зерӣ по бигузорад ва дучори гуноҳ ва журми бузурги тафарруқ шавад.

1-.Агар муртад девона шуд,иҷрои ҳукми иртидоӣ ва кофар шудан аз вай бардошта мешавад ва дигар мужозот намешавад.

2-.Замоники муртад мурд шуста намешавад ва ғусл ва кафан хам намешавад.

3-. Замоники муртад мурд бар у намоз хонда намешавад ва табиий аст ки дар қабристонҳои мусалмонон хам дафн намешавад. Хатто ,иддаи аз уламо бар ин ақидаанд ки дар қабристонҳои куффор хам дафн намешаванд балки онхоро дар жойи чол мекунад, куффори ахли китоб ва шибхи ахли китоб манзурам будки дар онҳо хам дафн намешаванд ; балки ,онхоро дар жойи чол мекунад мисли ҳар ҳайвони мурдорӣ онро жойи чол мекуни. Хатто иддаи бар ин боваранд уро дар жойи раҳо мекунадки ҳамин тури барои дигарон ибрат шавад. Пас, замоники муртад мурд бар у намоз хонда намешавад ва барояш талаби мағфират ва дуоӣ хейр хам намешавад.

Илова бар инки барои куффор ва муртаддин дуоӣ хейр намешавад балки , бар сари қабришон ҳамки расиди онхоро башорат медеҳи ба оташи жаҳаннам .

أُبَشِّرُكَ بِالنَّارِ!

Ту ро башорат ба оташи жаҳаннам медеҳам! Худоё.....ё робби! Чикадар саҳт аст шахс рӯи қабри падар , модар, бародар , хона ва фарзандиш биравад ва ё сари қабри еки аз наздикониш биравадки онхоро дӯст дошта ва ба жойи онки барояш дуоӣ мағфират ва талаби бахшиш кунад, бояд уро ба оташи жаҳаннам башорат диҳад ва натавонад барояш дуоӣ хейр кунад. Ҳамин турики аллоҳ таоло кори сайидина Иброҳим алайҳиссаломро дар дуо кардан барои падариш кори дурусти надонист ва мегуяд: Иброҳим дар ин моврид ва дар ин қор улғӯи шумо нест:

«إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ».

Ин кори хийли саҳти аст махсусан барои мӯъминики аллоҳ гувоҳи додаки мо атрофиёнимонро дӯст дорем ҳар чандки онҳо моро дӯст надоранд:

«هَا أَنْتُمْ أَوْلَاءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ».

*Шумо онхоро дуст дорид ва ле онхо шуморо дуст надоранд.
Яъни аллох гувохи додаки мо онхоро дуст дорем ,аммо
натавони барои касики уро дуст дори дуойи хейр кунӣ ва
хатто уро башорат диҳи ба оташи жаханнам . хийли сахт
аст, хийли сахт аст.*

*Еки аз дустон мегуфт мар падарамро дар дунё хийли дуст
доштам ва хийли талош кардам уро аз ин иртидоди ошкориш
мунсариф кунам ва далоил ва мадорики зиёдий ҳам барояш
овардамки инҳо кофаранд ва худӣш ҳам мегуфтки инҳо кофар
хастанд аммо , баъди аз чанд мох нигоҳ кардан ба мохвораҳо
боз аз ҳамин куффори секулярист тарафдори мекард ва аз
тарафдори аҳзоб секуляр ва кофари курдий даст нақашид ва
хатто бароишон кӯмаки молий ҳам фристод ва ба ҳамин
ақоиди куфрий мурд. Мегуфт холо наметавонам барояш дуо
кунам ва ҳаминша шарманда мешавам замоники дар ҷойи
баъди аз сухбат ва суханрони дуо мекунам ва ҳамма амин
мегуянд ман наметавонам ҳеч дуоӣки дар он барои падар
талаби мағфират мешавад ин дуоро биғуям ва хатто дар
ҷойи ҳам бошадки дигарон ин дуоро мехонанд боз
наметавонам дар ҷавоби онҳо биғуям амин. Бале, воқеан
сахт аст, воқеан сахт аст. Аз аллох таоло мехоҳемки ба
ҳаммаи мо раҳм кунанд ва падарон ,бародарон ва
атрофиёнимон бо иймон аз ин дунё бираванд ва баъди аз
маргишон ҳам боиси азоб ва шармандаги бозмондаҳоишон
нашаванд. Амин ё роббил аъламин.*

*Замоники муртад бимирад дар гуристонӣ муслимин дафн
намешавад балки қаблан ҳам гуфтем ҳамчун лошаи мурдори
зери хок уро пинхон мекунанд.*

*Мумкин аст иддаи аз дустон биғуяндки дар ин
ошуфтагӣҳои ба вужуд омада ва жоҳилиятики дар бисёри аз
сарзаминҳои мусалмоннишин ҳоким аст муртаддин ҳам мисли
муслимин дар хенгоми марг ва мурдан шуста мешаванд,
кафан мешаванд, бар рӯишон намоз хонда мешавад, дар
қабристонӣ муслимин дафн мешаванд ва ғейрих ;
бале, ҳаминтур аст. Аммо , агар шароити пеш биёядки
масалан савори утубус боши ва натавони касофат ва*

мадфуъи баччаро дур биндози ва мажбур боши онро дар ек полостик дохили утубус нигах дори ин боиси тамиз шудани мадфуъ ва касофат намешавад ва дар хар сурат сарневишти он тағйир намекунад хатто агар мисли фиръавнхо , Сталин , Ленин ва ғейрих мумиёйи хам шаванд боз хам фарқи бароишон надорад.

Агар жаханнам даракот аст яъни даража даража ба ақаб , даража дорад агар ин бадбахтихо дар хамин дунё ин аъмол бароишон анжом нашавад мисли хамон хайвони мурдор тупида бехтар аст. Инхо жойи чол шаванд шояд дар қиёмат дар хамон даракоти жаханнам дар ек даражаи болотари қарор бигиранд ва азобишон камтар бошад аз касоники бароишон адо дармеоваранд ва монанди муслимин бо онхо бархурд мекунад ва баъди аз маргишон хам ба жойи инки боиси ибрати дигарон шаванд боиси ташвиқи дигарон мешаванд. Яъни агар хукми дунё бар руйи инхо ижро шавад барои оташи жаханнами онхо хам мумкин аст бехтар бошад. Чун, боиси ташвиқи каси намешаванд балки , боис мешаванд дигарон ба тарафи ин журм нараванд. Маросими ончунони бароишон мегиранд хатто васият хам мекунад ин тури ва онтури бикунид. Ин боис мешавад куфр ва касофатики доранд назди мардум зебо жилва дода шавад ва хатто дигарон хам ташвиқ шаванд ва монеъи набошанд дар рохи гириш ба иртидодики дар он офтоданд ва ин мумкин аст онхоро дар даракоти пойинтари қарор диҳад.

На ба муртад ирс дода мешавад ва на у ирс гирифта мешавад. Ба унвони мисол агар фарзанди ек секуляри муртад, мусалмон бошад ва падари секуляр муртадиш бимирад аз ин падар ирси ба у намерасад ва агар ин писари мусалмон хам бимирад боз ба падари муртад ирс дода намешавад. Ин хам тибқи фарогир будани фармудаи росулulloх саллalloху алайхи васаллам астқи фармуда:

"لَا يَرِثُ الْمُسْلِمُ الْكَافِرَ وَلَا الْكَافِرُ الْمُسْلِمَ".⁵

Ва фармуда:

⁵ - رواه البخاري و مسلم

"لَا يَتَوَارَثُ أَهْلُ مَلَّتَيْنِ شَتَّى" ۶:

Хуб, ба хамин далил на аз онхо ирс бурда мешавад ва на ба онхо ирс дода мешавад. Хатто ба мунофиқин дода мешавад ва ле ба инҳо дода намешавад.

Муртад хар ончи аз хуби ва ибодат дошта ботил мешавад. Қаблан хар чи аз хуби ва ибодат дошта хамма ботил мешавад ; чи алъон дорад, чи қаблан дошта иртидод хаммаро ботил мекунад.

Муртад жовдона ва ба сурати хамишаги дар оташи жаханнам боқий мемонад ва харгиз аз он хориж намешавад, дар холики муслимини гунохкор пас аз пок шудан , ва аз тариқи асбобики аллох ижоза дода , аз жаханнам хориж мешаванд. Аллохи мутаол мефармояд:

«وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ» (Бقره/۲۱۷)،

Ва ле касики аз шумо аз ойини худ баргардад ва дар холати куфр бимирад , чанин касони аъмолишон дар дунё ва охираат барбод меравад ва ишон ёрони оташ (дўзах) мебошанд ва дар он жовидон мемонанд хум фиха холидун . чи каси?

مَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ،

Касики аз диниш баргардад.

Диққат кунид дустон , хийли хатарнок аст.

«وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ»

Касики аз диниш муртад шавад, тўвба накунад ва бо хамин иртидодиш бимирад тамоми аъмолиш ботил мешавад хар аъмоли хуби хамки анжом дода аст

حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.

Нагуйд фалоний хуби карда интури карда , унтури карда алъон худо ба у рахм мекунад, ин нест. Шак надошта бошидки аллох мегуяд:

حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ،

Ин муртаддиники шумо дидаид ва мебинид. Аъмолишон куллан барбод меравад

حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ. أَوْلَيْكَ أَصْحَابُ النَّارِ،

Инҳо ёрони оташ ва жаханнам хастанд.

هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

Хамиша дар оташи жаханнам мемонанд.

Нигоҳ кунид, агар фарзандон , бародарон , падарон ё хар кудом аз ақвом ва наздикони шумо дар сафи муртаддин мемирад ва бо иртидодиш дар сафи хамин муртаддин мемирад ин жазоӣи уст:

«وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ».

Хийли хатарнок аст. Фард меравад миёни пижок , дар пикака , дар миёни кумалахо ва демократхо мемирад он хам дар чи рохи? У мемирад баъад барояш маросими фалон чиз мегиранд ин тури мекунанд, онтури мекунанд, барояш фалон кор анжом медиханд. Жохилиятро нигоҳ кунид то кужо рафта?, жахолат ва химоқатро нигоҳ кунид ,ноогохий аз ахкоми шариятро нигоҳ кунид то кужо пеш рафта аст ки барои каси ки тупида намедонем дар форсий ба он чи мегуянд аз сагики мурда касифтар аст, пасттарин жанбанда аст ,барояш монанди ек мусалмон чанин маросими мегиранд ва ингуна бо у бархурд мекунанд. Бо ек мужрим монанди ек мусалмон бархурд мекунанд. Мужримики аллох таоло гуфта

حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ،

Тамоми аъмолиш дар дунё ва охират барбод рафта

أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ،

Гуфта инҳо асхоби жаханнам ва ёрони оташанд,

هُمُ فِيهَا خَالِدُونَ،

Хамиша дар онжо мемонанд.

Инҳо бахши аз ахком ва саранжони дунёвий ва қиёматий ин муртаддини негунбахти бадбахт ва бечора астқи ба он ишора кардем ва ин ахкоми дунёвий ва касони астқи мурда буданд, гуфтем альон хастанд ва рузона хам ин муртаддин мемиранд. Аммо ижрои хукм дар дунё бар ин муртаддиниқи мисли : кумалахо, демократхо , пикакахо ва амсолихимқи худишонро жудо накарданд ижрои хукм бар инҳо танҳо дар замони қудрати хукуматий ва қудрати жамоъатийқи дар сарзаминхойиқи системи хукумати исломий дар онҳо вужуд надорад қобили ижро хастанд. Холо ин қудрати фард мумкин аст хукумати исломий ба у ижоза дода бошадқи онро ижро кунад ва ле баъзи аз ахкоми инҳо хастандқи фард метавонад қудрат дошта бошад дар хонувода ижро кунад масалан хохаришро ба фалони надихад, қудрат дошта бошад ё бо фалоний издивож накунад ё еқи аз ин ахкомро битавонад ижро кунад. Пас , ин ахком дар дунё танҳо дар замони қудрати қобили ижро хастанд. Холо ин қудрати фард дар хонувода бошад ё қудрати мардумий ва бахусус қудрати хукуматий ба унвони аслийтарин рохкор. Холо агар инҳо ба далили вужуди заъафҳои аз муслимин , дар дунё қисир дар бираванд ба махзи марқи наметавонанд аз хашм ва ғазаби аллох дар амон бошанд, хар чандқи хазорон дуруғ , орзу ва хоби хиёл бо худишон дар мовриди қиёмат дошта бошанд ва хамин уламои суъқи сарбозони фиръавнро ба чанон даражаи расонда будандқи худишонро хамрохи бо фиръавн ба дарё заданд, ин уламои суъ чанин таваххумотиرو бароишон дуруст карда бошанд, дигар он мовқеъ таваххумот бароишон фойдаи надорад.

Ин муртаддин он хамма сифоти нопасанд ва пастро дар дўврайиқи жузви мунофиқин ва секулярзадахо буданд бо худишон хамл карданд, ва аз чанон зиндаги музтариб ва ошуфтаи бархурдор буданд, холоқи ек мархала болотар рафтанд ва табдил ба ек муртад ва кофари ошкор шуданд бояд бо чанин вокуниши аз тарафи муслимин бархурдор шаванд. Воқеан зиндаги вахташноқи

доранд. Воқеан ҳам дар дунё ва ҳам дар қиёмат зиндаги вахшатноки доранд. Чиқадар инсон метавонад ахмақ бошадки чанин саранжомиро барои худии интихоб кунад. Мовриди дигарии мехоҳам мухтасси дар мовриди он сухбат кунам ин астии , аллох таоло дар мовриди инҳоки аз жомеъаи муслимин жудо мешаванд ва табъан табдил ба муртаддин мешаванд ва тўвба намекунанд ба сирохат дастури қатли онхоро медихад ва мефармояд:

- وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا فَخُذُواهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وُلِيَّاءَ وَلَا نَصِيرَةً (نساء/۸۹)،

Онон дуст доранд ёрони аз ишон нагирид (ва ононро аз худ надонид) то онгоҳки (иймон меоваранд ва) дар роҳи худо хижрат мекунанд. Ва ле агар аз ин кор сарбоз заданд ононро хар кужо ёфтид биғирид ва асир кунид, ва бикӯшид, ва аз миёни ишон ёри ва ёвари барнагузинид.

Дастури сарих аллох аст.

. وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً،

Дуст дорандки шумо ҳам мисли онҳо кофар шавид ҳамон турики худиишон кофар шуданд ва дар ин куфр бо онҳо мусовий шавид. Ин хадафи тамоми расонаҳо ва шабакаҳои мохвораи астии муртаддин ҳам акнун барои шумо роҳ андохтанд. Ин чизии астии аллох гуфта оё аз чанин чизҳои дури намекунид? Аз чанин расонаҳои дури намекунид? Оё орзуи ин куффорро барои худитон, фарзандонитон бароварда мекунид? Онҳо чанин орзуи доранд. Ту ҳам вақти расонаи онхоро меовари таблиғоти онхоро гуш медихи дори орзуи инхоро бароварда мекуни. Онҳо жанги нармиро шуруъ карданд ва ором ором ва нарм нарм шуморо мисли худиишон кофар мекунанд.

Худит довталабона онхоро даруни хонаи худит овардаи. Дори орзуи инхоро бароварда мекуни. Мекуи на ман инхоро барои дидан ва шанидани ахбор меоварам. Эй дуруғу! Кей аллох гуфта ту ахборро аз муртаддин ва куффор гуш биди? Аллох таоло мегуяд:

«فَإِنْ تَوَلَّوْا فَحُذُواهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ»

Агар сарбоз заданд

«فَحُذُواهُمْ»

Хар кужо онхоро ёфтид онхоро бигирид ва

«وَأَقْتُلُوهُمْ»

Ва онхоро бигирид

«حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ»

Хар жо онхоро пейдо кардид.

«وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وِلِيًّا وَلَا نَصِيرًا»

Дар миёни онхо ёр ва ёвари хам интихоб накунид. Диққат кунид дустон ,ин дар мовриди муртаддин аст, ровшан ва ошкор аст. Нигоҳ кунид дар мовриди ек кофарин муртади кумала, демократ , пикака,пижок ва амсолихим ва тамоми секуляристҳои муртад чи бархурди бояд дошта бошид? Аллох таоло мекуяд:

مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا نُفِئُوا أَخَذُوا وَقُتِلُوا تَقْتِيلًا *سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا
(احزاب/۶۱)،

Малъунин ,нефрин шудагон ва ронда шудагонанд. Малъунинанд ,хар кужо ёфта шаванд,гирифта хоханд шуд ва паёпей ба қатл хоханд расид.

«أَيْنَمَا نُفِئُوا أَخَذُوا وَقُتِلُوا تَقْتِيلًا».

Хар кужо ёфта шаванд,гирифта хоханд шуд ва паёпей ба қатл мерасонад. Ин суннати илохий ,дар мовриди пешиниён жорий буда аст. Хиёл накунид фақат росулulloх саллalloху алайхи васаллам онро ижро карда

«سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ»

Ин суннат,дар мовриди пешиниён хам буда,суннати аллох аз замони хилқат тоқунун аст, то рузи қиёмат аст

«سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ»

Суннати аллох дар мовриди пешиниён хам жорий буда ва аллох мегуяд

«وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا»

Ва дар суннати худо ҳеч дигаргуни вужуд надорад.

Пас, хиёл накунид дируз инҳо кушта шудан имруз мушкили нест. На, ин суннати аллох за замони хилқат аст то рузи қиёмат. "лан" оварда на "ламма", "ла" наёворда "ва лан тажида лисуннатиллахи табдила" яъни харғиз ва тахти ҳеч шароити дар суннати аллох дигаргуни ба вужуд намеояд; хамчунонки гуфта "лан тарони" дар дунё ту наметавони худоро бибини дар инжо "лан" омада аст. Инжо хам мегуяд: ва лан тажида лисуннатиллахи табдила, яъни ин суннати худо буда ва ҳеч дигаргуни дар он нахохи дид, пейдо нахохид кард.

Дар мовриди қабилаи бану ханифа хамки қовми мусайлама каззоб дар онҳо зухур кард, дар мовриди инҳо хам омадаки:

«قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدُّ عَوْنِ إِلَى قَوْمِ أُولَىٰ بِأَسِّ شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسَلِّمُونَ» (فتح/۱۶)،

Ба боз пас мондагон (қасоники монда буданд) арабҳои бидиянишин биғу: дар ояндаи наздик аз шумо даъват хоҳад шудки ба суйи қовми жанғу ва пурқудрат берун биравид. Бо онон межангид ё инки мусалмон мешаванд. (яъни ду рох бештар дар пеш нахоханд дошт: ё жанғ бо мусалмонон, ё пазириши дини онон)

«تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسَلِّمُونَ»

Бо онон межангид ё мусалмон мешаванд. Яъни агар исломро напазирофтанд бояд бо онон бижангид, ва мисли куффори ахли китоб ва куффори шибхи ахли китоб рохи дигари аз онҳо мисли жизъя додан пазирофта намешавад, балки мушмули ҳукми мушрикин ва секуляристҳо мешаванд.

Кулли ин оёт хаминро мегуяд, яъни ин ояки баъзи аз уламои бузургвори мо дар мовриди куффори шибхи ахли китоб ё ахли китоб онро тафсир карданд ин наметавонад дуруст бошад, мумкин аст иштибоҳ карда бошанд, мумкин аст диққат накарда бошандки ахли китоб ё шибхи ахли китоб метавонанд жизъя

бидиханд ва мумкин аст онхоро мажбур накунимки бейни ислом ё жанг екиро интихоб кунанд. Аммо мушрикин ва муртаддин бейни ислом ва жанг бояд екиро интихоб кунанд.

Дар жойи дигари хам аллох ба азоб додани шадиди онҳо дар дунё ишора мекунад:

«وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهَمُّوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا وَمَا نَفَعُوا إِلَّا أَنْ أُغْنَاهُمْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِن يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ» (توبه/۷۴)

Бо ояйи марбут ба зулқарнайн дар сураи Каҳф хам мефаҳмемки манзур аз ин азоб додан чист?

«قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكَرًا».

Кулли ин оёт мерасонандки жазоӣ муртад дар дунё фақат кушта шудан аст. Хеч чизи дигари дар интизориш нест. Ривоёти хам аз росулulloх саллalloху алайхи васаллам омадаки ин равиши бархурд дар оётро бештар тўвзих ва ровшан мекунамки танҳо чизики дар дунё интизори муртаддинро мекашад фақат кушта шудан аст. Замоники ба унвони мисол:

Аз ибни Аббос розиаллоху анхума ривоят аст ки росулulloх саллalloху алайхи васаллам мефармоянд:

"مَنْ بَدَّلَ دِينَهُ فَاقْتُلُوهُ"^۷

Касики динишро аваз кард уро бикушид, ва имом Молик роҳимахуллох хам дар мувто оворда:

"من غير دينه فاقْتُلُوهُ".

Ин ривоятро ба ин шева аз росулulloх саллalloху алайхи васаллам ривоят карда аст.

Мовриди дигар, замоники Муоз розиаллоху анху ба Яман расид ва дид Абу Мусо ашъарий марди ро ба далили инки аз ислом баргашта ва муртад шуда ва яхудий шуда буд баста буд, Муоз се бор гуфт:

لَا أَجْلِسُ حَتَّىٰ يُقْتَلَ، فَضَاءَ اللَّهُ وَرَسُولِهِ، فَأَمَرَ بِهِ فُقْتِلَ.^۸

^۷ - رواه البخاري

Яъни : наменишинам то ба хукми аллох ва росулиш ин шахси муртад кушта шавад. Се бор инро гуфт ,ба дунболи он фармон дода шуд ва кушта шуд.

فَأَمَرَ بِهِ فُقِّتَ.

Абдуллох ибни Масъуд розиаллоху анхума ривоят кардаки росулulloх саллаллоху алайхи васаллам мефармояд:

"لَا يَحِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَّا بِإِذْنِ ثَلَاثٍ: الثَّيِّبِ الزَّانِي، وَالنَّفْسِ بِالنَّفْسِ، وَالتَّارِكِ لِدِينِهِ الْمُفَارِقِ لِلْجَمَاعَةِ".⁹

Хуни мусалмоники шаходатайнро мегуяд халол нест (касики шаходат медихад ашхаду анна ла илаха иллаллох ва ашхаду анна Мухаммадур росулulloх, мусалмоники ингуна шаходат медихад хуниш халол нест) , магар инки аз ин се нафар: 1. Зино кунандаи хамсардорики ривояти дигар хам хамин матлабро мерасонанд. 2. Жони дар муқобили жон яъни , қисос дар баробари қатл ба ноҳақ. 3. Касики дини худро тарк мекунад ва аз жамоати мусалмонон жудо мешавад.

Дидид чиқадар қашанг гуфта:

"وَالتَّارِكِ لِدِينِهِ الْمُفَارِقِ لِلْجَمَاعَةِ"

Дини худишро тарк мекунад ва аз жамоати муслимин хам жудо мешавад. Мо чохор филтер ва марохили чохоргона ва пичидаро гузарондем то инки ташхис дода шуд ин шахс аз жамоати муслимин жудо шуда ,дуруст аст ё на? Жудо шуда агар ташхис дода намешуд ва мисли мунофиқин ва секулярзадаҳо дар миёни муслимин буд, боз хам мо уро жузви муслимин хисоб мекардем ва ин хукм хам шомили у намешавад. Аммо , вақтики аз он чохор филтер ва чохор мархала уро гузарондем ва ташхис дода шудки кофари ошкори шуда ин хукм шомили у мешавад ё инки на,худиш рафта ва вориди еки аз хамин хизбҳо шуда аст ки ин дигар ниёзи ба ҳеч чизи нест.

الْمُفَارِقِ لِلْجَمَاعَةِ

⁸ رواه احمد

⁹ - رواه البخاري و مسلم

Аз жамоати муслимин жудо шуда аст.

Лозим аст зикр шавадки бо таважжух ба ончи дар қуръон ва суннат омада хаммаи фирақи мухталифи исломий дарбораи кейфари муртад иттифоқи назар доранд, хар чандки дар шароит ва мавориди он ихтилофоти бейни онҳо вужуд дорад, ва ле дар асли хукм ва хатто мужозоти қатл ,тардиди надоранд. Агар андак ихтилофи дар ақволи фуқаҳойи мазохиби мухталифи исломий дида мешавад дар мафхум ва масодиқи он аст, на дар асли хукм.

Алмуғний аз манобеъи муҳимми фиқҳий фирақи маъруф ба ахли суннат зикр мекунадки :

وأجمع أهل العلم على وجوب قتل المرتد.

Ва хаммаи донишмандон бар вужуби қатли муртад ижмоъ доранд. Ва мегуяд : ин аз Абу Бакр , Умар , Усмон , Али ,Муоз , Абу Мусо , ибни Аббос ,Холид ва дигарон ривоят шуда ва каси мункари он нест, ба ин шева ижмоъ шуда , ба ин шева ин ижмоъ аст. Чиро? Чун ин хамма руйи он иттифоқи назар доштан. Ижмоъи хаммаи саҳоба руйи он буда аст.

Фиқхул худуд ват таъзирот, аз манобеъи фиқҳий шиъаёни 12 имомий хам гувоҳи медихадки :

«اجمع العلماء و الفقهاء من العامه و الخاصه، قديماً و حديثاً، ان من خرج عن الاسلام فهو مرتد واجب القتل»

Уламо ва фуқаҳои сунний ва шиъаи гузашта ва маосир ижмоъ доранд касики аз ислом хориж шавад муртад аст ва вожибул қатл.

Инҳо аҳкоми дунёвий муртаддин хастандки фирақи кунуний ахли қибла хаммаги ихтилофи дар онҳо надоранд.

Аҳкоми вижаи занони муртад ,кудакони муртаддин ва тўвбаи муртаддин.

Бархалофи мавориди гузашта,ахли қибла дидгоҳхойи мухталифи дар ин заминаҳо доранд.

Имоми Нававий роҳимахуллох дар шарҳи муслим мегуяд: " муслимин муттафиқ ва ижмоъ доранд мабний бар инки муртад бояд кушта шавад, аммо дар инки қабли аз куштани онҳо вожиб аст ки аз онҳо дархости тўвба шавад ё мустахаб, ва дар инки дар чи чизи аз онҳо дархости тўвба мешавад ва дар чи чизи аз онҳо дархости тўвба намешавад ва инки чи каси бояд ин сазойи шаръийро бар онҳо ижро кунад ва ё инки оё зан ҳам монанди мард вожиб аст кушта шавад ихтилоф доранд. Назди тамоми уламои ғейри аз Абу Ханифа, Хасан ва Қатода, зан ҳам бояд монанди мард кушта шавад; аммо Абу Ханифа мегуяд зан кушта намешавад ва танҳо зиндоний мегардад ва Хасан ва Қатода ҳам бо ривоётики аз Али ибни Аби Толиб розиаллоху анху оворданд мегуяндки зан кушта намешавад балки, ба сурати каниз ва барда дар меояд."

Инҳо аз жумла мавориди ҳастандки аҳли қибла дар мавриди онҳо дидгоҳҳои мухталифиро ироя доданд ва танҳо шўро аст ки метавонад раъйи охарро аз коноли ижмоъи воҳиди худ, раҳбар ва амири муслиминки, намояндайи ҳамин шўро аст, ироя диҳад ва раъйи охарро содир кунад.

Еки аз мавориди ихтилофӣ дар чигунаги бархурд бо муртаддин ба масалаи тўвба ва фарзандони муртаддин ва чигунаги мужозоти занони бармегардадки муртад шуданд. Дар мавриди тўвбаи муртад, дастаи бар ин боварандки:

Дар аснои жангики ба унвони охарин марҳала ва баъди аз даъват ва соири иқдомоти пешгирона сурат гирифта аст (жанг бейни аҳли ислом ва муртаддин) чунончи, ҳар ек аз муртаддин асир шаванд ва ташхис дода шавадки муртад аст на мусалмони муҳолифики дар жибҳаи муртаддин қарор гирифта, дигар аз чанин муртадхоики ташхис дода шуда муртад ҳастанд тўвба пазирофта намешавад ва танҳо марг дар интизоришон аст:

«إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَّنْ نُّقَبِلَ تَوْبَتَهُمْ وَأَوْلَيْكَ هُمُ الضَّالُّونَ» (آل عمران/٩٠)،

Касоники баъди аз иймонишон кофар мешаванд ва онҳо бар куфр меафзоянд (ва дар ин роҳ исрор меварзанд ва тўвба намекунанд) ҳечгоҳ тўвбаи онон қабул намешавад ва онон ба ҳақиқат гумроҳанд. Дар инҷо ҳарфи "лан" омада: яъни ҳаргиз ва тахти

ҳеч шароити. Чигуна аллох таоло дар жавоби дархости саййидина Мусо алайҳиссалом мефармояд :

«قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرُ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ نَرَايَ»

Гуфт: парвардигоро ! ба ман нишон биде то туро бибинам . гуфт : харгиз ва тахти ҳеч шароити маро намебини.

Дар ин сурат, хамчунонк харгиз ва тахти ҳеч шароити наметавон дар ин дунё аллохро дид ба хамон шева, харгиз ва тахти ҳеч шароити муртадики ингуна асир шуда ва ташхис дода шудаки ҳақиқатан муртад аст на мусалмон муҳолифики дар жибҳаи муртаддин қарор гирифта , тўвбайи чанин муртади аз у пазирофта намешавад.

Ин муртад дар замоники жузви дорудасти мунофиқин ва секулярзадаҳо буд онхамма дард ба муслимин чашонда ,баъди аз иртидод ҳам фурсат дошта ва тўвба накарда ва холоки дар зимни жанг гир офтода ва мушаххас ҳам шудаки мусалмони муҳолифи дар жибҳаи муртаддин набуда балки , муртадди будаки шакки дар муртад будани вай нест; дигар роҳи нажоти барои худии нагузошта аст.

Ин хамон дуруғеуи риёкори ғаддори хийлагари қасамхўри дағалбози астки корномаш дар дўвроники жузви дорудасти мунофиқин ва секулярзадаҳо буд мамлу аз сифоти нопасанди дигари мебошадки ,қаблан ба хаммаи инҳо ишора кардем ва хондем ва холоки дастии ба хуни муслимин олуда шуда ва ё амалан дар сафи душманон қарор гирифта ва шарикӣ журми онҳо дар куштори муслимин буда ,дигар тахти ҳеч шароити ҳеч роҳи барои ҳаққи ҳаёти худии боқӣ нагузошта аст. У дар жанг ширкат кардаки дар он жанг муслимин ба қатл расиданд, муслимин кушта шуданд ва шарикӣ журми қатли шахси мусалмон аст.

Иддаи дигар уламо бар ин боварандки агар еки аз ин мунофиқин ва секулярзадаҳо барои журмики уро аз доираи ислом хориҷ мекунад ек бор тўвба кард , тўвбаш қабул мешавад ва барояш узр ба жahl оварда мешавад, ва агар мусалмони ҳам боз муртакиби чанин журми сангини шуд ба муддати се руз дар зиндон ба у фурсат

дода мешавадки тўвба кунад ва шубхаш бартараф шавад, агар тўвба кард меравад дунболи кориш ва аз у қабул мешавад, аммо агар боз огохона ва бидуни узри хамин журмро такрор кард дигар, тўвба аз у қабул намешавад ва мисли муртаддини муғаллаза ва шадид бо у бархурд мешавад. Барои хамин харфи "лан" омада аст.

Имом Молик дар тўвзихи хадиси :

"مَنْ بَدَّلَ دِينَهُ فَاقْتُلُوهُ"^{۱۰}

Дар мувто оварда аст: маънойи он ин аст ки хар касики аз ислом хориж шуд ба ғейри ислом мисли занодиқа ва мушобихинишон гуруйид , чанин афроди агар ба дасти мусалмонон офтоданд кушта мешаванд ва аз онҳо дархости тўвба намешавад. Чун , тўвбаи онҳо фахмида намешавад. Яъни , қабли аз исорат мефахмемки шояд рост бигуяд ва иймониш пазирофта мешавад аммо дар хенгомике пас аз жанги мусаллаҳона асир шуда бошад каси намефахмад ин тўвбайи у ба чи далили аст ва фахмида намешавад ва бояд тибқи ташхиси амир ва фармондаи муслимин ба қатл бирасад.

Шиъаёни 12 имоми хам бо ривоятҳои мухталифики меоваранд бар ин боварандки мусалмонзодаики муртад шавад (ба истелох фитрий бошад, ба мусалмонзодаики муртад шавад фитрий мегуянд) агар чанин мусалмони муртад шавад хоким муваззаф ба иститоба нест , наметавони бигуи ки хатман аз у иститоба бигирад ва мужоз ба қатли уст, ва чанин муртади агар тўвба кунад тўвбаи у қабул нест ва бояд кушта шавад.

Ин равиши бархурд бо касони аст ки сафишон аз сафи муслимин жудо шуда ва куллан аз жомеъайи муслимин жудо шуданд. Холо , агар афроди аз миёни муслимин хам бошандки хамон журмҳои мухтасси мунофиқин ва секулярзадахоро муртакиб шаванд ва ин журмҳо боис шавад инҳо аз доираи ислом хориж шуда ва кофар шаванд ва боз тўвба накунанд ва ба журми худшон идома диханд; инҳо хам бо онки аз жомеъайи муслимин ба сурати физикий ва жисмий жудо нашуданд аммо , ба сурати ақидатий худшонро аз

^{۱۰}- رواه البخارى

жомеъайи муслимин хориж карданд. Гуфтем агар ин дастаро аз филтерҳои чоҳоргона ва марохили чоҳоргона гузарондем ва боз ҳам ин шахси мужрим ва фосид ташхис дода шуд, аллох инхоро азоб медихад холо дар қиёмат бошад ё дар дунё тавассути муслимин

«نُعَذِّبُ طَائِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ».

Дар ҳар сурат, дар масалаи тўвба бояд ба масалаи бисёр муҳимми муслимини муҳолифики дар жибҳои муртаддин қарор гирифтанд диққат шавадки иншааллох дар оянда онро бештар тўвзих медихем. Мо ба чанин ашхоси ҳукми иртидод ҳукми додем аммо замоники бо ин шахс мувоҷиҳ шудем, бо замоники асир шуд ва мутаваҷҷиҳ шудемки ҳақиқатан муртад нест ва ҳақиқатиш бароимон ровшан шуд ; онвақт мисли ек мусалмони муҳолиф ва муттаҳам ба журми иртидод бо у бархурд мешавадки ибтидо бояд узрҳои дорад рафъ шаванд ва ба дунболи он агар дар масалаи бо мо муҳолиф буд ҳамчун ек муҳолиф бо у бархурд мекунем ва тўвбашро мепазирем ва уро аз сафи муртаддин жудо мекунем. Чун уро машмули ҳукми муртаддин неменамоем хатто ,агар мусалмони муҳолифи ҳам бошадки ба мо бижангад.

Инҳо ду дастаанд: дастаики дар мубораза бо ишғолгарони секуляри хорижий ва новкарони маҳаллий онҳо таъвил ва иҷтимоӣ муҳолиф бо мо доранд ва ҳамин боиси иҷоди дарғирий онҳо бо мо шуда ва ноҳоста дар жибҳои куффори ишғолгари хорижий ва новкаронишон қарор гирифтанд ва самарои жангҳои алайхи мо ва ба нафъи душманони ҳар дуи мост. Жанги онҳо бо мо жанги астки бейни ду мўъмин сурат мегирад, холо ё ҳақ бо ин тараф аст ё бо он хост. Дар ҳар сурат ,инҳо дар таъвилоти худ иштибоҳ карданд ва дар инҷо ду мўъмин бо ҳам жангиданд аммо , жанг бо шеваи астки ноҳоста еки аз тарафайн дар жибҳои куффори ишғолгари хорижий қарор мегирад ва самаротиш барои онҳост ва шарриш ҳам ба ҳудишон ва ба муслимин бармегардад ва зоҳиран бо душманони муштарак муслимин дар ек жиба ҳастанд бар алайхи гуруҳи муҳолиф.

Дастаи дигар муслимини ҳастандки фариби новкарони ишғолгаронро хурданд. Масалан альён хийлиҳо ба далили

таблиғоти уламои суъ вар рувайбиза ва динфурушони хоин монанди Сайёф ,Абдуллатиф мадхалий (дар курдистони Ироқ),муфти хоини оли саъуд ва амсоли муфтиҳои хоини дигарики дар ихтиёри хукком ,Амрико ,ното ,дигар ишғолгарон ва тоғутҳо қарор гирифтанд, ба далили таблиғоти инҳо, моро хавориж медонанд ё хийлихо моро муртад медонанд ё хийлихо моро муздур медонанд ё душмани дин ,мардум ,аимма ва омили куштори беғунохон ва нобуди сарзамини муслимин ва дигар журмҳои инчунини медонанд.

Дар воқеъ ,касоники рубаруи мо хастанд бародарон ва хохарони жоҳили мо хастандқи фариб хурданд ва ба онҳо дуруғ гуфтанд ва хиёл мекунад бо каси межангандқи хавориж ,муртад,муздур ажнабий, душмани дин ва миллат ва аимма аст, ваҳший ва жинояткори астқи ба зан ,мард ва бачча ҳам раҳм намекунад, занони муслиминро каниз мегирад, занони муслиминро харид ва фуруш мекунад, кудаконро қатли ом мекунад ва соири чизҳои хаммаи мо шанидаем. Инҳо дар воқеъ , бо мо намежанганд балки , бо ек мовжуди хиёлий межангандқи аслан вужуд надорад ва агар вужуд ҳам дошта бошад мо ҳам бо он межангем. Кудом ек аз мо бо ин журмҳо ва мужримин мувофиқ аст?

Дар мовриди куштани ё накуштани зани муртад ҳам боз ду дидгоҳи вужуд дорад:

Аксарияти фирақ ва мазохиби исломий бар ин боварандқи агар зани муртад шавад ва бо қовл ё амалий ба яқин ва бидуни шак аз жомеъаи муслимин худширо жудо карда ва тўвба накунад, ба далили фарогир ва ом будани фармудаи росулulloх саллalloху алайхи васалламқи :

،"مَنْ بَدَّلَ دِينَهُ فَاقْتُلُوهُ"

Кушта мешавад,бар ин асос фарқи бейни зан ва мард дар ижрои ҳадди ридда вужуд надорад. Агар дар мавриди ҳам мебинемқи росулulloх саллalloху алайхи васаллам аз куштани занон нахий карда, дар мовриди барҳи аз занони куффори аслий астқи ба далили заъфишон аст. Чун ба далили ҳамин заъаф, дар он замон тавоноии ҳузури дар жанғоро надоштанд. Яъни инҳо шамшир ба даст набуданд, дар жанғо ширкат намекарданд, ва ба далили

хамин заъфишон ва адами ширкат дар жангхо росулulloх саллаллоху алайхи васаллам нахий карда аз куштани ин занони кофари аслий.

Дар ин заминаки закон монанди мардон машмули хамон хукми мешаванд

" مَنْ بَدَّلَ دِينَهُ فَاقْتُلُوهُ "

Хукми иртидоди зан ва мард фарқи намекунад, ривоятҳои мухталифи хам вуҷуд дорад масалан:

Аз Жобир розиаллоху анху ва уммул муъминин Оиша розиаллоху анху ба шеваҳои мухталифи ривоят шудаки зани муртад шуда ва чун дубора ба у сифориш мешавад мусалмон шавад, тўвба кунад ва ба ислом баргардад аммо, инкорро намекунад ба дастури росулulloх саллаллоху алайхи васаллам ба қатл мерасад:

- «أَنَّ امْرَأَةً يُقَالُ لَهَا أُمُّ مَرْوَانَ ارْتَدَّتْ عَنِ الْإِسْلَامِ، فَأَمَرَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يُعْرَضَ عَلَيْهَا الْإِسْلَامُ، فَإِنْ رَجَعَتْ وَإِلَّا قُتِلَتْ».

«أَنَّ امْرَأَةً يُقَالُ لَهَا أُمُّ مَرْوَانَ ارْتَدَّتْ فَأَمَرَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِأَنْ يُعْرَضَ عَلَيْهَا الْإِسْلَامُ فَإِنْ تَابَتْ وَإِلَّا قُتِلَتْ، فَأَبَتْ أَنْ تُسَلِّمَ فُقُتِلَتْ».¹¹

Ва Оиша розиаллоху анхо фармуда:

- «ارتدت امرأة يوم أحد، فأمر النبي صلى الله عليه وسلم أن تستتاب فإن تابت وإلا قُتِلَتْ».

Илова бар ин, Хафса уммул муъминин розиаллоху анхо бо дасти худииш ек зани сохираро ба қатл расонд.

Абу Довуд ва Насоий хам бо санади сахих аз ибни Аббос розиаллоху анху ривоят кардандки мусалмони нобино зани доштки ба росулulloх саллаллоху алайхи васаллам фахш меод ва ин мард чандин бор ба у тазаккур дода буд(ки ин корро накунад чун хамма медонистанд дар он замон каси чанин журми муртакиб шавад хукми он марг аст ҳукумати исломий хам ин ижозаро ба хамма дода будки агар каси чанин кориро анжом дод метавонад ва

¹¹ - أخرجه الدارقطني ٣ - ١١٨ - ١١٩، والبيهقي في السنن الكبرى ٨ - ٢٠٣ والإسناد ضعيف، انظر إرواء الغليل ٨ - ١٢٥، حديث رقم: ٢٤٧٢

ижоза дорадки хукмро ижро кунад, қаблан арз кардемки чи каси метавонад ин хукмро ижро намояд.) ин зан фахш меод ва мард чандин бор ба у тазаккур дода ва аз у дархости тўвба карда буд аммо зан хамчунон ба журми худ идома меод. Ин мард шаб хенгоми занишро ба қатл расонд. Замоники хабар ба росулulloх саллalloху алайхи васаллам расид мардумро жамъ кард ва фармуд: ман шуморо шохид мегирамки хуни он зан хадар рафта аст

- «أَلَا اسْتَهْدُوا أَنَّ دَمَهَا هَدْرٌ».

Холид ибни Валид хам заники ба росулulloх саллalloху алайхи васаллам фахш ва носазогуйи карда будро ба қатл расонд.

Росулulloх саллalloху алайхи васаллам дар хенгоми фатхи Макка дастури қатли ду занро содир намудки алайхи ахли қибла жанги равоний ва таблиғий мекарданд. Дар жангики секуляристҳои Макка алайхи мусалмонон ба роҳ андохта буданд инҳо дар бахши жанги равонийи он фаолият доштанд. Соро аз канизони бани Абдулмутталиб еки аз инҳо будки қаблан муртад шуда буд. Росулulloх саллalloху алайхи васаллам амр кард хатто агар худишонро ба пардаи каъба хам овизон карда бошанд боз бояд кушта шаванд.

Зани ба номи умму Қирфаки мусалмон буд кофар шуд. Абу Бакр розиаллоху анху аз у дархости тўвба кард ва гуфт тўвба кунад аммо , он зан тўвба накард ва Абу Бакр розиаллоху анху уро ба далили иртидои кушт.

Мавориди ингуна хастандки метавон ба онҳо истинод кард. Дар ин сурат, мужозоти зани муртад шуда дақиқан мисли марди муртад аст, чун асар ва зарарҳои риддаи зан ва мард фарқи бо хам надорад. Албатта, хадиси хасани Муоз розиаллоху анху дар фатхул бори метавонад далили дигари бошадки росулulloх саллalloху алайхи васаллам хенгоми ирсоли у ба Яман фармуд:

"أَيُّمَا رَجُلٍ ارْتَدَّ عَنِ الْإِسْلَامِ فَادْعُهُ فَإِنْ عَادَ وَإِلَّا فَاضْرِبْ عُنُقَهُ وَأَيُّمَا امْرَأَةٍ ارْتَدَّتْ عَنِ الْإِسْلَامِ فَادْعُهَا فَإِنْ عَادَتْ وَإِلَّا فَاضْرِبْ عُنُقَهَا".^{۱۲}

^{۱۲} - فتح الباري في شرح صحيح البخاري، ج ۱۲، ص ۲۸۴

Агар марди аз ислом муртад шуд уро дубора даъват кунки баргардад ба ислом ва гарна гардани уро бизан ва хар зани хамки аз ислом муртад шуд, дубора уро даъват кунки ба ислом баргардад ва агар барнагашт гардани уро хам бизан.

Албатта ривоёти дигари хам хастки росулуллох саллаллоху алайхи васаллам дар мовриди мухталифи меоварад ва холати умумият дорад ва фарқи миёни зан ва мард қарор навода аст ки мефармояд:

«لَا يَحِلُّ دَمُ امْرِيٍّ مُسْلِمٍ إِلَّا بِإِحْدَى ثَلَاثٍ: كُفْرٌ بَعْدَ إِيمَانٍ، وَزَنًا بَعْدَ إِحْسَانٍ، وَقَتْلُ نَفْسٍ بِغَيْرِ نَفْسٍ»

Дар се холат рехтани хуни мусалмон ҳалол мешавад еки инки баъди аз иймон кофар шавад, муртад шавад ; ва баъди аз инки мутааххил шуд зино кунад, ва ба ғейри ҳаққи нафсиро ба қатл бирасонад ва қисос шавад.

Ривоятҳои дар нахи аз куштани занон оварданд, инҳо марбут ба жанг бо куффори аслии аст ки ба далили заъаф ва адами мушорикати онҳо дар жангност. Хамин ривоят нахи росулуллох саллаллоху алайхи васаллам хам замон содир шудки дар жанг, заниро дидки кушта шуда буд ва фармуд:

": مَا كَانَتْ هَذِهِ لِنُقَاتِلَ" ^{۱۳}

Яъни ин занки жангжу набуд, ва набояд занки жангжу нест ва аз лаҳози таблиғии дар жанг ширкат надорад кушта шавад. Яъни занки дар қитол нест, жангжу нест набояд кушта шавад.

. مَا كَانَتْ هَذِهِ لِنُقَاتِلَ

Яъни иллати инки росулуллох саллаллоху алайхи васаллам чанин харфиро зада ин аст ки занки кушта шуда, иллати инки нахи шуда кушта шаванд ин аст ки дар жанг ширкати надоранд.

Хам акнунки занони мусаллахи куффори секуляр дар артешҳои кишварҳои секуляр хузур доранд дар ин сурат читур? Дар артеши Амрико, режими сеҳюнисти, Канада ва дар аксари кишварҳои ин занон вужуд доранд, аъён чи? Дар миёни муртаддини секуляри курдистон хам вужуд доранд магар намебинем, аъён ҳукм чист?

^{۱۳} - صححه الألباني في صحيح أبي داود (ح ۲۶۶۹)

*Дар таблиғот алайхи муслимин хам ширкат мекунад, ин читур?
Фарқи инҳо бо мардон дар чист? Дар ҳеч чизи ва ҳукми ҳамма
мисли хам аст.*

*Занон хам монанди мардон дар жанг ширкат доранд ва аслаха ба
даст гирифтанд ва ингуна нестандқи росулulloх саллalloху
алайхи васаллам гуфт:*

مَا كَانَتْ هَذِهِ لِنُقَاتِلَ،

*Масалан зани куффори аслий аст дар манзилиш нишаста ва кори
ба жангидан надорад ; хуб дуруст аст ,набояд кушта шавад ;
аммо инҳо чики дар аксари кишварҳои секуляри дунё аслаха ба
даст хастанд ё дар жанги равоний ширкат мекунад монанди
канизоники росулulloх саллalloху алайхи васаллам дар фатҳи
Макка фармуд: онҳоро бидури хатто агар худешонро ба пардаи
каъба овизон карда бошанд. Пас, хам акнун занони секуляр дар
жанги равонийки алайхи муслимин роҳ офтоданд ва хам дар жанги
низомий фарқи бо мардон надоранд.*

*Иртидод хам журми аст ва жузви худуд, мисли тамоми журмҳо ва
худудҳо ва балки ,бадтар аз соири журмҳо нест мебошад. Замоники
бейни зан ва мард, дузд ,қотил ,масраф кунандаи маст кунандаҳо
,зинокор ва ғейрих фарқи нест дар ин моврид хам тафовути
вужуд надорад. Журми иртидодқи бадтар за он хаст.*

*Имоми Шофеъий дар муҳолифат бо раъйи муҳолифин ва исботи
инки зани муртад хам мисли марди муртад кушта мешавад, ба ду
шубҳа дар ин замина хам ишора мекунад яъни дар жавоби ин ду
шубҳа оройи худешро хам баён мекунад. Шубҳаи аввал ривоёти аз
ибни Аббос аст розиаллоху анҳуқи мегуяд :*

«لا تقتل النساء اذا هن ارتددن عن الاسلام ولكن يحبس و يدعين الى الاسلام و يجبرن عليه»^{۱۴}

*Занон агар аз ислом баргарданд кушта намешаванд балки ҳабс
мегарданд, даъват ба ислом шуда ва бар он мажбур мешаванд.
Имоми Шофеъий роҳимахуллох ин ривоятро ингуна посух медихад*

^{۱۴} جزيرى، عبدالرحمن، الفقه على المذاهب الاربعه، ج ۵، ص ۴۲۶. (الشافعيه و المالكيه و الحنابله قالوا ان المرأة المرتدة حكمها حكم المرتد من الرجال فيجب ان يستتاب قبل قتلها ثلاثه ايام و يعرض عليها الاسلام لان دمها كان محترماً بالاسلام و ربما عرضت لها شبهه من فاسق فيسعى في ازالتهها).

ва мефармояд : бархи аз тарафдорони ин назарки зани муртад кушта намешавад ин ривоётро пеши ман қироат карданд ва ман аз гурухи аз огохон ба ҳадиски дар жаласа ҳузур доштанд аз ин ривоёт суъол кардам, ҳамма гуфтанд ривоёт ғейри сахих аст ва ровийи он мовриди эътимод нест.

Шубхайи дувум қиёс аст. Касоники мегуянд занони муртад кушта намешаванд ононро ба занони куффори ахли харб муқойиса карданд, зеро пайғамбар куштани занони ахли харбро нахий фармуда аст. Вақти куштани заноники ҳеч собиқайи дар ислом надоранд жоиз набошад ,қатли занони муртадики собиқа дар ислом доранд ба тариқи аввали жоиз нест ва номи ин қиёс ,қиёси увлавият аст. Имоми Шофеъий роҳимахуллох ин шубхаро ингуна ҷавоб медихад: агар ба ин қиёс битавон истинод кард бояд шомили пирамардон ,муздибигирон ва роҳибон нез шавад зеро аз қатли онон нез дар дорул харб нахий шуда аст. Музофан инки агар далили мо " қиёс " бошад пас, далили бар зиндони намудани зани муртад нест зеро зани харбий зиндони намешавад балки ба бандаги дармеояд. Пас, бар асоси ин нус

«مَنْ بَدَّلَ دِينَهُ فَاقْتُلُوهُ».

Тафовути бейни зан ва мард қоил намешавад. Имоми Шофеъий ба ин шева ба ду шубха посух медихад.

Дар баробари ин дидгоҳ, ду фирқа аз фирақи исломий дидгоҳи мутафовути доранд ; еки ханафийҳо ва дигари шиъаёни 12 имомийки раъйи дигари доранд. Инҳо бар ин боварандки зани муртад шуда кушта намешавад балки , зиндоний мегардад. Суфёни Саврий ва касони дигари аз ахли Куфа ҳам бар ин раъй буданд.

Ин даста илова бар ривоётики дар мовриди адами куштани занони кофари аслийки дар жанг ширкат намекунанд ривоёти Муоз розиаллоху анҳо ҳам ингуна ва бо ин лафз ба онҳо расида :

«أَيُّمَا رَجُلٍ ارْتَدَّ عَنِ الْإِسْلَامِ فَادْعُهُ، فَإِنْ تَابَ، فَأَقْبَلْ مِنْهُ، وَإِنْ لَمْ يَتُوبْ، فَاضْرِبْ عُنُقَهُ، وَأَيُّمَا امْرَأَةٍ ارْتَدَّتْ عَنِ الْإِسْلَامِ فَادْعُهَا، فَإِنْ تَابَتْ فَأَقْبَلْ مِنْهَا، وَإِنْ أَبَتْ فَاسْتَنْبِهَا».

Яъни ба жойи

«وَأَلَّا فَاضْرِبَ عُقْفَهَا»

ки қаблан расида буд ба онхо ингуна расида :

«وَإِنْ أَبَتْ فَاسْتَنْبِهَا».

Агар қабул накард дубора уро тўвба биде. Дубора тўвбаро бар у арза кун.

Ин ривоёт ,бузургтарин далили муҳолифини куштани зани муртад шуда аст ки бояд ба жойи кушта шудан уро зиндоний кард ва хар руз уро тўвба дод то дубора ба ислом баргардад; хатто ,агар то замони маргиш хам тул бикашад. Инхо ингуна истинод мекунанд.

Имоми Абу Ханифа роҳимахуллох мегуяд:

: إِنَّ الْمَرْأَةَ إِذَا ارْتَدَّتْ لَا تُقْتَلُ وَلَكِنْ تُحْبَسُ وَتُخْرَجُ كُلَّ يَوْمٍ فَتُسْتَتَابُ وَيُعْرَضُ عَلَيْهَا الْإِسْلَامُ، وَهَكَذَا حَتَّى تَعُودَ إِلَى الْإِسْلَامِ أَوْ تَمُوتَ، لِأَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنِ قَتْلِ النِّسَاءِ.

Ба хамин шева мегуяд агар зани муртад шуд кушта намешавад ва ле зиндоний мешавад ва хар руз уро аз зиндон берун меоваранд ба у мегуянд тўвба кун ва исломро дубора бар у арза мекунанд ки дубора исломро қабул кунад. Ин кор ба андозаи идома пейдо мекунад хатто то замони маргиш. Чиро? Чун росулulloх саллalloху алайхи васаллам нахий карда аз қатли занон.

Шиъаёни 12 имомий хам бар ин боварандки ,хукми маргиш марбут ба марди муртад аст. Инхо тақрибан хамин дидгохро ба шеваи дигари баён мекунанд ва мегуянд: агар шахси муртад ,зан бошад (чи аз новъи фитрий ва чи аз новъи миллий ,яъни чи зани бошадки аз куффори ахли китоб ба ислом омада ва баъад муртад шуда бошад ё мусалмонзодаи бошадки мусалмон буда ва баъад муртад шуда аст) мегуяд дар хар сурати , инхо эъдом намешаванд, балки зиндоний мешаванд то замоники тўвба кунанд ва амволи у то замоники зинда аст тақсим намешавад ва дар суратики ба хонайи шўхар рафта бошад бояд иддаи талоқ нигах дорад ва ле агар ба хонайи шўхар нарафта бошад бидуни идда аз шўхариш жудо мешавад.

Дар ин сурат, дар мовриди мужозоти заники муртад мешавад аз назари фуқаҳои 12 имомия тафовути бейни муртади фитрий ва миллий вужуд надорад. Аҳкоми жорӣ бар зани муртадро ба ин шарҳ мегуянд мухлати барои тӯвба кардан ба у дода мешавад баъди аз он уро ҳабс мекунанд. Аз бузургони онҳо касони монанди шаҳиди аввал мегуянд : агар зани муртад шавад чи иртидоди у фитрий бошад ё миллий кушта намешавад балки , авқоти намозҳои вожиб танбех мегардад ва дар ҳабс мемонад то тӯвба кунад ё дар ҳабс бимирад. Хамин масалаи танбех баъзи аз фуқаҳои ханафӣ ҳам бар он ҳастанд ки дар зиндон уро танбех мекунанд ҳатто дар ғазоиш ҳам кутӯҳҳои мешавад ки ин фирқаҳо ба он ишора карданд.

Фуқаҳои 12 имоми бар ин боваранд ки ислом барои занони муртад ,бидон сабабки занон аз назари созмони дифоъӣ ва фикрӣ новъан аз мардҳо заифтаранд ва зудтар таҳти таъсир қарор мегиранд, кейфари осонтари дар назар гирифта аст. Хамчунин истидлол мекунанд ба жанҳои риддаки дар он мардҳо кушта мешуданд аммо ,занон асир мешуданд ва ҳатто каниз мешуданд ки , еки аз онҳо фикр кунам модари Мухаммад бин Ханифа буд ки насиби Али бин Аби Толиб розиаллоху анху шуд.

Дар ҳар сурат, ин раъй ҳам вужуд дорад. Аммо чизики хийли жолиб аст, дар Эронки бар асоси фикри 12 имоми идора мешавад, ҳам занон узви дорудасти ражавӣ ва соири чапхоро куштанд ва ҳам занони узви муртаддини секуляри курдиро ,магар надидем? Дидемки ҳаммаро эъдом карданд, ҳам касоники дар жанг ҳатто чанд муддат пеш ҳам дорудастиҳои секуляристҳои муртади ужалон мусайламаи каззоби курдхоро гирифта буданд ба журми иртидод онхоро куштанд ва ҳам аз дорудасти ражавӣ ва амсолиҳим ва чапҳои вужуд доштанд ва дар жанг дар қатли муслимин ширкат карда буданд. Хаммаи онхоро куштанд, чиро? Чун инҳо нируи жангӣ буданд. Пас ,диққат кунид , " амалан" замоники иртидоди зани сода нест ва муғаллаза ва шадид мешавад " амалан" фарқи бейни ҳеч ек аз аҳли қибла дар мужозоти зани муртад шуда вужуд надорад, ва тамоми аҳли қибла " амалан" ек кориро анжом медиханд баҳусус агар ин зан дар тоифаи муматтаъана ё гуруҳҳои боздоранда аз шариасти мисли

хамин гурухҳои муртад ва секуляри фаол бошад. Дар ин сурат, чанин заноники нийруҳои мусаллах хастанд ё дар жанги фархангии дар хидмати аслаха ва дар хидмати жанг хастанд ҳукми иртидоди инҳо фарқи бо мардон надоранд ва қулли ахли қибла бар куштани онҳо иттифоқ доранд.

Нуктаи дигарии дар чигунаги бархурд бо муртаддин лозим аст ба он ишора шавад фарзандони хастандки аз падар ва модари муртад ба жо монданд ё ба дунё омаданд ва мусалмон нестанд, бо инҳо чи бархурди бояд дошт? Дар ин замина нусси сарихи вуҷуд надорад. Аммо инро мутмаиннемки фарзанд то замони таклифи бар у вожиб нашуда ҳукмиш тобеъ мужтамиъи астқи дар он зиндаги мекунад, магар инки халофи он собит шавад. Хатто то замоники ба синни таклиф нарасида дар сарзаминҳои мусалмоннишин ҳам ҳукми бар у иҷро намешавад дар қул ин астқи тобеъ мужтамиъи астқи дар он зиндаги мекунад.

Яъни кудакики дар миёни яҳудиён зиндаги мекунад ҳукмиш мисли яҳудиён аст, магар инки собит шавад ин шахс яҳудӣ нест ва масалан мусалмон аст ё мушрик ва секулярист ё ҳар чизи дигари аст. Хуб, ҳоло касики муртад мешавад, муҳим ин астқи фарзандонишки пас аз иртидоди у ба дунё омаданд дар чи мужтамиъи хастанд. Агар дар миёни муслимин хастанд, хуб инҳо ҳам мисли соири қудакони хастандки ба далоили волидейнишонро аз даст доданд ва машмули аҳкоми ҳамон фарзандони ятимий мешавандки дар жомеъаи муслимин хастанд ва аз падар ва модари мусалмон мутаваллид шуданд.

Хатто иддаи аз уламо чун имом Нававий эълон мекунандки агар ин қудакон қабли аз иртидоди волидейн, нутфаи онҳо мунъақид шуда бошад ва хатто волидейн дар замони хомилаги ин қудак мурта шуда бошанд боз қудак жузғи муслимин ба ҳисоб меояд ва танҳо замони мешавад уро муртад донистки болиғ шавад ва баъди аз исломии дучори иртидод гардад. Хуб, ин моли ҳамма аст, фарқи бо дигарон надорад. Яъни ин қудак ҳамон масириро тей мекунадки соири қудакони мусалмонон тей мекунанд ва машмули ҳукми соири бачча мусалмонҳо мешавад.

Дар ин замина хам бояд комилан диққат кардки дар мовриди еки аз бандагони аллох онхам бегунохтарин бандагони аллох суҳбат мешавад ва набояд тахти ҳеч шароити тобеъ шак ,ғумон ,эҳтимол ,пеш довари ва худо накарда иддаоӣи ғайбгӯӣи дар мовриди ояндаӣи ин кудак шуд. Балки бояд бо яқин ва итминон дар мовриди он ҳукм содир кард. Чун дида шуда иддаи меғуянд мумкин аст ва эҳтимол дорад ин баччаи бегунох чанд руза , чанд моха ё хатто чанд сола ва ғейри болиғ мисли волидейниш муртад шавад пас, машмули ҳукми муртаддин меғардад!!

Яъни чи? Аввалан бо шак ва ғумон ҳеч инсониро наметавони на вориди доираи ислом куни на аз он хориҷ куни балки , бояд яқин ва итминони комил дошта боши. Дувуман,ек кудак еки ду руза аз чи чизи барғашта аст? Ин бандаи чанд рузаи аллох чигуна тавониста таслими қонуни шариаи аллох шавад? Ва чи кори кардаки муртад шуда аст?

Яъни , ин кудак бечора бо ҳукмики дустони номезон содир мекунад ва дар холи иҷроӣи он хам ҳастанд ҳамин фарзандони бечораро бо ҳамин ҳукм мекушанд ва меғуянд фарзандони муртаддин ҳастанд пас ,худишон хам муртад ҳастанд. Ин кудак бечора агар фовт хам бикунад бар рӯи у намоз хонда намешавад, дар қабристонии муслимин хам дафн намешавад ва худит ҳаминтур идомаӣи сериолро бибин ва нигоҳ кун чи сенориоӣи ваҳшатноки барои ин кудак невишанд. Далелишон барои чанин аъмоли чист? Ин аст ки шахс аз муртад ирс намебарад.

Хуб набурд,магар агар волидейни еки аз мо муртад шавад ва мо аз у ирс набарем ҳамин ирс набурдан боис мешавад ки мо хам муртад шавем? Ин банда худохо бо судури ин аҳкоми бепоя ва асос чигуна тавонистанд инқадар бераҳм ва беинсоф бошанд? Дустони геромий қасони чанин фотвохоиро доданд ва альон хам қасони ҳастанд ки бо фарзандони муртаддин ҳамин муоамаларо мекунад.

Иртидод ек журм аст,журми аст ки бояд аз коноли хосси худит собит шавад ва агар собит шуд бояд ҳад рӯи у иҷро шавад пас ,жузви худуд аст. Охар чи қасиро дидем чун волидейниш қотил буданд шояд у хам баъдан дучори қатл шавад бояд мисли қотилхо

бо у бархурд шавад ва у хам кушта шавад? Ками фикр кунид бибинид дорид чи кори мекунид?

Қоидаи аслий дар мовриди хар инсонии ин астки бар асоси фитрати исломий ба дунё меояд ва ин хонувода астки ур ба хар чизики бихоҳад табдил мекунад. Росулulloх саллalloху алайхи васаллам мефармояд:

: مَا مِنْ مَوْلُودٍ إِلَّا يُولَدُ عَلَى الْفِطْرَةِ، فَأَبَوَاهُ يُهَوِّدَانِهِ، وَيُنَصِّرَانِهِ، وَيُمَجْسِنَانِهِ، كَمَا تَنْتَجِجُ الْبَهِيمَةُ بَهِيمَةً جَمْعَاءَ، هَلْ تُحْسِنُونَ فِيهَا مِنْ جَدْعَاءَ؟ ثُمَّ يَقُولُ أَبُو هُرَيْرَةَ: وَأَقْرَعُوا إِنْ شِئْتُمْ فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ (روم/۳۰).

Росулulloх саллalloху алайхи васаллам мефармояд: хар нувзодий бар фитрати солим (ислом) ба дунё меояд, аммо волидейниш, уро яхудий, насроний ё мажусий (зардуштий) бор меоваранд. Хамон гунаки нувзоди хайвон хенгоми вилодат, сахих ва солим аст оё хеч дидаидки хайвони, гуш барида ба дунё биёяд; ва баъдан росулulloх саллalloху алайхи васаллам ин ояро тиловат кард: фитрат илохий астки, (худованд) мардумро бар он офарида аст, дигаргуни дар офариниши худо нест, ин аст дини устувор. бале, хеч хайвони, гуш барида ба дунё намеояд дигарон хастандки гуши уро мебуранд.

Дар ин сурат, ин кудак бар асоси фитратиш мусалмон ба дунё меояд ва волидейн, дини уро таъйин мекунад. Холо, падар ва модариш муртад шуданд ва уро дар жомеъаи муслимин раҳо карданд; дар инжо ҳукумати исломий ва жомеъаи муслимин масъулияти волидейни уро бар уҳда мегиранд, ва инҳо хастандки бояд аз исломи фитрий ин кудак муҳофизат кунанд ва уро бар ин асос мисли фарзандони худешон парвариш диҳанд. На инки уро дасти дигарон бидиҳандки гуширо бибуранд. Каси ек мусалмонро тахвили ек кофар намедиҳад хатто, агар ин шахс исломи фитрий дошта бошад, кудак мусалмони аст !!!

Холо ин кудак аз чанин волидейни, аз чанин неъматӣ, чанин жомеъаи ва ҳукумати исломийки уро ингуна бор биёварад махрум мешавадки битавонад дар сояи он исломи фитрий худро табдил кунад ба исломи хоссики росулulloх саллalloху алайхи васаллам оворда аст, ва аз тариқи падар ва модар ё ба хар шеваи дар миёни куффор қарор гирифт; холо бояд нигариста шавад он

кудак дар чи мужтамаъи рушд карда аст, дар чи мужтамаъи дар холи рушд аст, ва ин кудакон дар кудом мужтамаъи куффори аслий ба сар мебаранд. Чун дар инжо ё бояд падар ва модар хастандки дини ин кудакро таъйин мекунанд ё мужтамаъики ин падар ва модар пас аз иртидод , ба он фарор карданд ва онжо он мужтамаъ аст ки онхоро парвариш медихад.

Дар хар сурат, касони чун имом Шофеъий рохимахуллох, Абу Юсуф ханафий рохимахуллох (еки аз шогирдони бузург имоми Абу Ханифа рохимахуллох), имоми Ахмад Ханбал рохимахуллох ва дигарон хам иртидоди кудакро мўътабар намедонанд. Табиий хам хаст чун еки аз шурути такфирийки қаблан хондем ва баён кардем инки шахс бояд мукаллаф бошад, мукаллаф будани шахс еки аз меъёрхост ва ин кудак чи журми муртакиб шуда? Журми муртакиб нашудаки мустахаққи укубати кушта шудан хам бошад.

Бародарон ва хохарони геромий ,нигох кунид дустон ! ба назари шумо фарқи ин кудак бо соири кудакон дар жавомеъи куффор дар чистки ин кудак машмули хукми муртаддин мешавад аммо, соири кудакон машмули хукми куффори аслий? Хеч чизи.

Иртидод журми аст, журми бадтар аз қатл , зино, шаробхўри ва соири журмхо . холо ,агар волидейн хар каси муртакиби ин журмх шуда бошанд маъқул ва шаръий аст нувзодишон хам ба хамон журм махкум шавад ва агар ба у даст пейдо кард уро ба журми волидейниш мужозот кард? Мутмаиннан хейр. Чигуна метавони ин хукмро бар руйи у содир кунӣ? Ин зулми ошкори аст, зулми ошкори аст дар ҳадди куштори духтарони бегуноҳики аллох таоло дар мовридишон мефармояд:

«بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ».

Бо чи гуноҳи кушта шуданд? Ин кудак бо чи гуноҳи кушта мешавад? Чи гуноҳи ва чи журми кардаки кушта мешавад? Ислом барои бардоштан ингуна зулмхо омада, на тўлиди чанин зулмхоики возих ва ошкор аст ва наметавон онро инкор кард ва ислом аз харгуна зулми бари аст.

Дар ин сурат, он кудак тобеъ хукми хамон куффори аслий ба хисоб меоядки дар он буда ва дар он рушд карда на муртаддин; ва хенгоми дастёбий ба онхо чунончи тўвба кардан тўвбайи онхо пазирофта мешавад. Баргаштанд ба ислом аз онхо қабул мекунем. Бархалофи муртаддинки танхо тўвбаи онхо қабли аз дастёбий ба онон пазирофта мешавад. Ва агар ин муртадзодахо яхудий ,насроний ,мажус ё соибий шуда бошанд машмули хукми куффори ахли китоб ва шибхи ахли китоб мешаванд ва аз имтиёзоти чун ахли зимма будан ё муохида ва ғейрих хам бархурдор мешаванд аммо ,агар ин муртадзодахо секулярист ва мушрик шуда бошанд; дар ин сурат ,машмули хукми хамон секуляристано ва мушрикин мешаванд на машмули куффори ахли китоб ва шибхи ахли китоб.

Инхо аз жумла мавориди умдаи будандки ахли қибла дар он таъвилот ва ижтиҳодоти мухталифи доранд ва фақат шўростки метавонад раъйи воҳидро мутаносиб бо вазъи мовжуд замони ва макони жомеъа аз коноли амир ва рахбари муслимин ироя диҳад.

Аз аллох таоло хосторем ба мо чанон дарк ва фаҳми иноят кунад ва бибахшадки бо руй овордан ва гиройиш ба шўро ва парҳез аз мутлақ донишони худимон ва парҳез аз тафарруқ ,лиёқат ва шойистаги дастёбийи ба ваҳдат ,қудрат ва ташкили уммати воҳидаро дар худимон ба вужуд биёварем ва асбоби онро дар вужуд худимон фароҳам кунем ва аллох таоло ба хотири ин асбобики фароҳам кардаем моро аз залили ,сусти ,беубухати ва кушт ва куштори миёни еқдигар нажот диҳад ва пийрузиро бар мо нозил кунад ва шарри душманони муттаҳиди ишғолгари секуляри хорижий ва новкарони маҳаллий ,тоғутхои мантақаи онхоро аз саримо бардорад.

Шеваи бархурд бо муслиминики бано ба далоили ғейри аз иртидод дар жибхайи муртаддин офтоданд ва хоста ё нохоста ба нафъи муртаддин ва алайҳи ҳукумати исломий ва ё соири жамоатхойи ҷиходий вориди жанг мешаванд.

Агар бо еқ муқаддамайи кутох вориди мабҳаси имруз шавем бехтар бошад.

Аллох таоло мефармояд:

«تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ إِقْبَالٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» (شورى/٥)،
هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ»

Осмонхо наздик аст аз боло дархам бишкофанд ва фариштагон ба тасбех ва тақдиси парвардигоришон машғуланд ва барои касоники дар замин хастанд дархости омурзиш мекунанд. Огоҳ бошки аллох бахшандаи астки раҳм мекунад.

يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ.

Барои касоники дар замин хастанд талаби бахшиш ва омурзиш мекунанд.

Хамин фариштаҳо барои мўъминин ва бахусус барои касоники тўвба мекунанд ва дубора ба масири шариати аллох бармегарданд боз ҳам аллох таоло мегуядки дуо мекунанд:

«الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ» (غافر/٧)،

Ононки бардорандагони арши худоянд ва ононики гардонандагони он хастанд ба ситоиши парвардигоришон машғул ва саргарманд ва ба у иймон доранд ва барои мўъминон талаби омурзиш мекунанд (ва мегуянд :) парвардигоро ! меҳрабони ва дониши ту хамма чизро фаро гирифта аст. Пас ,бибахш ва даргузар аз касоники тўвба мекунанд ва бармегарданд ва роҳи туро дар пеш мегиранд ва ононро аз азоби дўзах нажот биде махфуз фармо ва онхоро мусоввин бидор.

Росулulloх саллalloху алайхи васаллам ҳам дар ташвиқи муслимин ва тўвзих ва табйини ин даста аз оёт мефармояд:

«الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ، ارْحَمُوا أَهْلَ الْأَرْضِ يَرْحَمَكُمُ أَهْلُ السَّمَاءِ، وَالرَّحِمُ شُجْنَةٌ مِنَ الرَّحْمَنِ، مَنْ وَصَلَهَا، وَصَلَتْهُ، وَمَنْ قَطَعَهَا، بَنَتْهُ»^{١٥}.

^{١٥} - قال الألباني في السلسلة الصحيحة، ٢/٦٣٠
رواه أبو داود (٤٩٤١) و الترمذي (٣٥٠/١) و أحمد (١٦٠/٢) و الحميدي (٥٩١) و الحاكم (١٥٩/٤) و صححه و وافقه الذهبي و الخطيب في التاريخ (٣/٢٦٠) و أبو الفتح الخرقى في الفوائد الملتقطة (٢٢٢ - ٢٢٣)

Хийли қашанг аст. Касики раҳм мекунад арроҳман (ва пур аз раҳм аст монанди атшишон ; уки пур аз раҳм аст) ба у раҳм мекунад. Пас, шумо ҳам ба ахли замин раҳм кунид то касоники дар осмонҳо хастанд ба шумо раҳм кунанд.

Магар малоикаро навидид чигуна барои мўъминин ва махсусан касоники таввоб хастанд ва ахли раҳм хастанд талаби бахшиш мекунанд. Абу Бакр Сиддиқ розиаллох ҳам ривоят мекунадки росулulloх саллаллоху алайхи васаллам бо зикри ҳадиси қуддиси фармуда:

:"قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ: إِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ رَحْمَتِي فَارْحَمُوا خَلْقِي

Агар раҳмати маро меҳохид

فَارْحَمُوا خَلْقِي،

Ба махлуқотам раҳм кунид.

Махлуқоти аллох зиёдандки бояд ба онҳо раҳм шавад аммо ,дар миёни инсонҳо ,аввалин инсонҳоики шойистаи раҳм кардан хастанд мўъминин ,бародарон ,хоҳарон ва хонуводаи ту мебошанд; мўъминин хастандки хонуводаи туро ҳам дарбар мегиранд, дигаронро ҳам шомил мешавадки аллох таоло хисрон фармуда :

«إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ» (حجرات/ ۱۰)،

Фақат мўъминон бародарони ҳамдигаранд, фақат хисрон.

Пас, миёни бародарони худ сулҳ барқарор кунид, ва аз худо тарс ва парво дошта бошид, то ба шумо раҳм шавад

لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

Хаммаш раҳм аст тоқунун.

Нигоҳ кунид дустон, аллох таоло фақат мўъмининро бародари ҳам номида ва раҳми худиро ба чи шарти бароимон мефрестад?

فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ.

Ба хамин далил астки аллох таоло хам масирони росулulloх саллalloху алайхи васаллам то рузи қиёматро ингуна тўвсиф мекунад:

«مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا...» (فتح/۲۹)،

Мухаммад росулulloх фрестодаи худост, ва касоники бо у хастанд дар баробари кофарон тунд ва сарсахт

أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ

Ва нисбат ба еқдигар меҳрабон ва дилсузанд, раҳм мекунад, интаҳои раҳм

رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ

Ишонро дар холи рукуъ ва сужуд мебини, (дар холи намозанд мушаххас аст) онон хамвора фазли худоро межуянд ва ризойи уро металабанд. Ризойи аллох дар амал кардан ба дастуроти аллох аст ва табияти беқайид ва шарт ва самиъна ва атоъна дар баробари қулли шариати аллох.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ،

Таносуб ва таодул.

Хатто ,замоники иддаи аз хамин мўъминин муртад шаванд боз аллох ,хам масирони росулulloх саллalloху алайхи васаллам ва хизби аллохро касони медонадқи рафтори омихта бо раҳм ва залили бо мўъминин доранд. Чун ,пас аз аллох ва росулиш хамин мўъминин хастандқи " валийи " онҳо махсуб мешаванд.

Бале, хамин мўъминин хастандқи валийи мо ва валийи қулли муслимин дар қулли дунё ва аҳли қибла буданд ва хастанд. Аммо, дар баробари залили ва раҳмики худованд дар баробари мўъминин аз мо меҳоҳад ин гуруҳики онҳоро тўвсиф мекунад бар кофарин сахт ва сифт ва бо иззат хастанд. Яъни медонанд бо мўъминин чигуна рафтори дошта бошанд ва бо куффор хам чигуна бошанд.

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ،^{١٤} أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ^٥ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ^٦ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ* إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ* وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ» (مانده/٥٤-٥٦)،

Эй мўминон ! хар каси аз шумо аз ойини худ муртад шавад ва баргардад худованд жамиати ро хоханд овордқи худованд дустиишон медорад ва онон ҳам худоро дуст доранд. Нисбат ба мўминон нарм ва фурутан ва залил хастанд ва дар баробари кофарон сахт ва нийруманданд, вижаги аввал ,

، يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ،

Вижаги дувум,

، أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ

Дар баробари мўминин фурутан, нарм . Азиллах, залилий; (хийли сахт аст рооят бикунӣ ва ле бояд рооят шавадқи чигуна ёд бигири дар баробари мўминин залил боши ва залили худро нишон диҳи ва дар баробари кофарон , сахт ва нийруманд, аъиззатин алал кофирин.)

Ва дар роҳи худо жиход мекунад, вижаги сеум, ва меистанд:

: يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ

Ва аз сарзаниши ҳеч сарзаниш кунандаи ҳам тарс ва харроси ба худ роҳ намедиханд. (ин ҳамма дуруғиқи пушти сари муслимин гуфта шуда ва гуфта ҳам мешавад. Аз ингуна сарзанишҳо ва гуфтаҳо наметарсад. Инҳо вижагиҳои мўминин хастанд.)

ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ

Ин ҳам фазли худост ; худованд онро ба хар касиқи бихоҳад ато мекунад ва худованд дорои фазли фаровон ва огоҳ аст. Танҳо худо ва пайғамбар у ва мўминини ёвар ва дустии шумояндқи хошиёна ва хошиёна намозро ба жой меоваранд ва закот мол ба дар мекунад. Ва хар касиқи худо ва пайғамбар у ва мўминонро ба дустии ва ёри бипазирад аз замраи хизби аллоҳ аст ва бетартид хизби аллоҳ пийруз аст. Вижагиҳоишонро нигоҳ кунид,

^{١٤} اولین مزیت و مشخصه ی آن ها را بیان می کند يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ،

، يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ، أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ، يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ.

Аллох таоло хамин мўъмининро баъди аз нусрати худииш боиси қудратманд кардани росулulloх саллаллоху алайхи васаллам маърифий мекунад. Қатъан хамин мўъминин боиси қудратманд кардани мо ва мўъминин хам то рузи қиёмат мешаванд:

«هُوَ الَّذِي أَيْدَكَ بِنَصْرِهِ وَ بِالْمُؤْمِنِينَ» (انفال/۶۲)،

У хамон каси аст ки туро бо ёри худ ва тавассути мўъминон (мухожир ва ансор) тақвият ва пуштибоний кард. Бародарон, инҳо абзори қудрати мо хастанд. Мўъминин, бародарони шумо,

«إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ»

Бародарони шумо абзори қудрати шумо хастанд ки худо баъди аз нусрати худииш онро дар ихтиёри шумо ва мо қарор дода аст.

Хуб, холо бахши ночизи аз ин мўъмининики бародарони мо хастанд:

«إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ»

Ва бояд ба онҳо раҳм кунем то аллох ба мо хам раҳм кунад:

ارْحَمُوا أَهْلَ الْأَرْضِ يَرْحَمَكُمُ أَهْلُ السَّمَاءِ،

Ва бояд ба жойи жангики интихоб карданд сулхи барқарор кунем то аллох ба мо раҳм кунад:

فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ.

Онҳо жанг барпо карданд мо бояд сулхи барқарор кунем. Ин еки аз вазоифи мост то чи? То аллох ба мо раҳм кунад ва мо бояд нисбат ба онҳо " рухамау байнахум " бошем, ва нисбат ба онҳо " азиллатин алал мўъминин " бошем. Ба жойи жангики онҳо интихоб карданд.

Холо ,ин дастайи ночизи жохилона (гоҳ ночиз хам нестанд ва хийли зиёданд) ва ба далили таъвилоти ғалат дар жибхаи муртаддин қарор гирифтанд ва замоники мо бо онҳо суҳбат мекунем (холо чи қабли аз жанг ё дар хийни жанг ё баъди аз жанг) инҳо худиишон огоҳ мешаванд ва тўвба мекунанд ; яъни аз сафи

куффор ва муртаддин ба сафи муслимин меоянд на инки дар вазъи мовжуд даст аз мазхаб ё тафсири хосси худешон бардоранд ва тобеъи тафсири фиқҳий каси шавандки шумо мегуяйд. Замоники инҳо сафи худешонро жудо мекунанд ва тўвба мекунанд ва бо муслимин ҳам масир мешаванд ; малоика ҳам барои пазириши тўвбаи инҳо дуо мекунанд:

: رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ.

Инҷо барои ҳамма дархости тўвба мекунанд, қишри хоссиро мутамойиз накарданд:

فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ.

Бо ин муқаддама ва нигариш , суроғи дарси имрузимон меравемки равиши бархурд бо ин даста аз мўъмининики ба худешон ва соири муслимин зулм карданд ва мо бояд ба хошири бародаримон дар дин ва самароти қудратбахши ин бародари ва тарс аз қиёматимон ба онҳо кўмак кунем. Чи кўмаки ба онҳо кўмак бикунем? Кўмак кунемки чизироки қатъ карданд дубора бо кўмаки ҳам, бо ҳам ба унвони ек вазифа онро дубора васл кунем чизироки онҳо қатъ карданд:

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ (رعد / ۲۱)،

Ва касоники барқарор мекунанд пейвандхоироки худо ба хифзи онҳо дастур дода аст, ва аз парвардигоришон метарсанд ва аз мухосиба бади (ки дар қиёмат ба сабаби гуноҳони дошта бошанд) метарсанд.

Ба ҳамин далил, мо мехоҳем чизики онҳо жохилона онро қатъ карданд ба ҳар далили , ба онҳо кўмак кунем то бо кўмаки ҳамдигар онро васл кунем, ва онҳо дубора ба сафи муслимин ва жомеъаи муслимин баргардонем, ва бо кўмаки онҳо дубора ба худимон ҳам қудрат бидихем ва ба онҳо ҳам қудрат бибахшем.

Ҳаминтуруки дар дарсҳои гузашта арз кардем, мунофиқин ва секуларзадаҳо бо тамоми жохилият ва сифоти нопасанд ва палидики бо худ доранд танҳо дар замони заъфи муслимин ва ҳукумати исломий иброси вужуд мекунанд ва ошкор мешаванд, ва ошкоро бо баргашт ва ақабгарди худ исмишонро аваз мекунанд ва мо унвони муртаддин бар онҳо итлоқ мекунем. Инҳо ошкоро дар

баробари муслимин саф оройи мекунад ва жибхаи ошкориро дар баробари муслимин ташкил медиханд. Аммо, ин афроди ошкор дорои ақидаи вохиди нестанд.

Замони хамки жузви мунофиқин ва секуляриадаҳо буданд боз доройи ақидаи вохидий набуданд, ва танҳо чизики онхоро дӯври хам жамъ мекард муҳолифат бо қудрати ҳукумати исломӣ буд (бо бахшҳои аз ҳукумати исломӣ ё қулли ҳукумати исломӣ) ва қудрати исломӣ иҷоза наредод инҳо ақоиди воқеӣ ҳудишонро ошкоро кунанд ё ба мейли ҳудишон ҳар чӣ хостандро анҷом медиханд ва машмули жибҳаи муртаддин мешаванд дигар заруроти барои пинҳон кардани ақоидишон ва рафторҳои таркибиишон аз ислом ва хоштаҳои нафсониишон надоранд, ба ҳамин далил ба чанд дастаи мухталиф тақсим мешаванд.

Дар авохирӣ умри росулulloх саллalloху алайҳи васаллам ва ибтидои хилофати Абу Бакр розиаллоху анху иддаи аз инҳо мустақиман ба суроғи дини секуляризм баргаштанд ва мушрик шуданд; иддаи ҳудишон иддаҳои пайғамбарӣ карданд мисли Саҷоъ ва мусайламаи қаззоб ва дигарон, иддаи хам фақат намозро ҳазф карданд, иддаи хам фақат закотро ҳазф намуданд ва иддаи дигар хам ба соирӣ боварҳои секуляристӣ ҳудишон баргаштанд ва маъжунҳоҷи таркибии аз ислом ва ғейри ислом дуруст карданд. Дар қул ёк даста набуданд.

Хаммаи инҳо, аз тоза мусалмонони қас аз фатҳи Макка мусалмон шуда буданд, хануз ошнойӣ қомилӣ бо мабонии ислом нареданд, ва ислом бо руҳишон маънус нашуда буд ва заъфи иймон дошанд ниҳояти суистефодаро карданд ва хамчун ёк абзор дар пешбурди аҳдофишон аз онҳо истефода намуданд. Ба ҳамин шеваи қимруза қуффорӣ секуляр бо ҳамқори дин фурушон ва уламои суъ аз муслимини жоҳил ва заифул иймон истефодаи абзорӣ мекунад.

Вазияти ин тоза мусалмононро метавон ба вазияти қовми тоза аз банд озод шудаи бани исроил ташбеҳ карди қас аз ғийбати чанд рузаи Мусо алайҳиссалом ва бо вуҷуди Хорун алайҳиссалом фарибӣ ҳуққабози ба номи Сомирийро хурданд ва гусолапараст шуданд. Ин мумкин аст боз хам тақрор шавад ва таҷрубаи астқи

бояд аз он дарс гирифт ва барояш барнома рехт ва аз такрори муҷаддади он жиловгирий кард.

Худи мо ҳам дар авоили инқилоб саросари 57 Эронки кулли мазохиб ва ғирақи мовҷуд дар Эрон ,шиъа ,сунний вадар он ширкат доштанд шохиди такрори чанин сенориоӣ будем. Ек миллати тоза роҳо шуда аз дасти ҳукумати секуляри пахлавӣ ,ба далили ғуқдони қудрати муслимин ба осонӣ туъмаӣ анвоъи ахзоби секуляри кофар ва муртади махаллий ва ғейри махаллий чун кумалаҳо ,демократҳо ,роҳи корғар ,ранжбарон ,туда ,ғидоиёни аксарият ва иқлият ва ғейрих шудем ва ин ахзоби секуляри кофар ба роҳати аз миёни муслимини мо ёргии карданд, онҳо дар роҳи аҳдофи секуляристи ва куфрий худешон харҷ намуданд ва хазорон курди тоза раҳо шуда аз дасти секуляристҳои пахлавӣро қурбонӣи роҳи худешон карданд. Хаммаги инҳо қурбонӣи роҳи куфғори секуляри бумӣи ва ғейри бумӣи эронӣи ва хизби секулярист баъси Ироқ ва соири муттаҳидини онҳоки дар он замон Амрико ҳам бо онҳо буд шуданд. Ин такрори торихи муртаддин садрил ислом будки чигуна инҳо метавонистанд басиҷи умумӣ ба вужуд биёваранд ва таркиби ноҳамоҳанг ва мухталиф аз қасоники басиҷ карда буданд ба вужуд биёваранд. Хам акнун ҳам таркиби жибаи муртаддин манотиқи курднишин ва соири манотиқ бо ҳам тағовут дорад.

Дар хар сурат,Абу Бакр Сиддиқ розиаллоҳу анҳу дар заминаи чанд дастаги жибаи муртаддин меғуяд:

فَمِنْهُمْ مَنْ ارْتَدَّ و ادّعى النبوة و مِنْهُمْ مَنْ ارْتَدَّ و مَنَعَ الزَّكَاةَ.

Яъни дар миёни муртаддин қасони будандки иддаоӣи пайғамбари мекарданд, дар миёни ҳамин муртаддин ҳам қасони будандки монеъи закот буданд. Хамчунин Абу Бакр Сиддиқ розиаллоҳу анҳу дар суҳанони дигари хитоб ба Умар меғуяд:

وَ أَمَّا مَنْ ارْتَدَّتْ مِنْ هَؤُلَاءِ الْعَرَبِ، فَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُصَلِّي وَ قَدْ كَفَرَ بِالصَّلَاةِ وَ مِنْهُمْ مَنْ يُصَلِّي وَ قَدْ مَنَعَ الزَّكَاةَ.^{۱۷}

Яъни дар миёни ҳамин арабҳои муртад шуданд қасони аз онҳо хастандки намоз намехонанд ва нисбат ба намоз кофар шуданд ва

касони аз онҳо ҳам хастандки намоз мехонанд аммо закотро манъ карданд. Монеъини закот хастанд.

Хамин монеъини закот ҳам се гуруҳ буданд : дастаи дар асоси мункари хукми закот шуданд мисли касоники мункари хукми намоз шуда буданд, дастаи дигар аз инҳо касони будандки мункари хукми закот набуданд балки онро ба раҳбари муслимин пардохт намекарданд ва мехостанд худшон инро бейни худшон тақсим кунанд, ва иддаи ҳам дар миёни монеъини закот вужуд доштандки бо истидлол, таъвил ва ижтиҳод аз ояи :

«خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ»

Меғуфтанд: мо закотро жуз ба касики намози у барои мо сакан бошад, намедихем. Инҳо ҳам дар ҳар сурат ,дар жибхайи ғолиби муртаддин алайҳи ҳукумати исломий муслимин қарор гирифта буданд ва ҳамма тахти унвони монеъини закот аз онҳо ном мебаранд. Дар ҳар сурат, монеъини закот буданд.

Дар воқеъ тамоми касоники дар ин бурҳа муртад шуданд ба нисбатҳои мухталифи худшонро ба дини секуляризм часпонданд. Инҳо худшонро ба дини секуляризм часпонданд на куффори аҳли китоб ва шибҳи аҳли китоб. Ин ҳам ба сурати возих нишон медихадки дорудастваи мунофиқин ва секуляриадаҳо да воқеъ дар орзуи татбиқи дини секуляризм ба сурати комил ё татбиқ бахши аз дини секуляризм хастандки бо амёли онҳо созгор аст. Дар ҳар сурат, ҳаммаи ин муртаддинро мунофиқин ва секуляриадаҳои медонемки ба маҳзи фароҳам шудани заминаи муносиб ва ихсоси заъфи ҳукумати муслимин ба дини секуляризм мепайванданд.

Жолиб аст бидонемки ,алъон ҳам ноцианализм ва миллигароий ёки аз аҳромҳои дини секуляризм барои хувият бахши ба муридониш мебошад, дар он замон ҳам хамин миллигароий ва национализм ёки аз ангизаҳо барои иртидод мешавад.

Тулайҳа Нумайрий, назди мусайламаи каззоб меравад ва аз у мепурсад: ту мусайламаи? Гуфт : оре. Пурсид: чи каси бар ту нозил мешавад? Гуфт : роҳман. Онгоҳ пурсид: дар ровшаноӣ меояд ё дар ториқӣ? Гуфт: дар ториқӣ, Тулайҳа гуфт: шаҳодат

медихамки ту дуруғғуйи ва Мухаммад ростгуст, аммо дуруғғуйи Рабиъаро бар ростгуйи Музир таржих медихам. Ин гуфтагу барои шумо ошно нест? Инро даххо бор аз ноцианалистхо ва миллигарохойи секуляр ва муртади курд , турк , араб ва форс нашанидаид? Хаммайи мо онро шанидаем.

Дар хар сурат, бо барраси тамоми манобеъи торихий мутаважжих мешавемки жибхаи муртаддин дар авохире умри росулulloх саллalloху алайхи васаллам ва дар замони хилофати Абу Бакр розиаллоху анху бо вужуди иштирокотики доштанд аммо , на дорои фикри вохиди буданд ва на дорои ангизаи вохид ; ва на дорои фикри вохиди буданд балки , хам афкоришон бо хам фарқи дошт ва хам ангизахоишон.

Пас, екдаст набуданд; хамчунонки алъон хам нестанд ва танхо дар миёни курдхо садхо гурухи мухталиф ва рангоранги секуляр, секулярзада , мунофиқ вужуд доради танхо душмани бо муслимин ва қонуни шарияти аллох онхоро дўври хам жамъ мекунад ва гарна агар ин омили муштарак набошад мисли сағихор ба жони хам меофтанд ва агар натавонанд хамдигарро бидаранд дар ек урдугох хам қарор бигиранд хаминтури тика тика мешаванд ва хизб ва гурухи жадид аз худешон тўлид мекунанд ва берун мезананд. Хамин корики кумалахо ва демократхо дар арзи ин чанд соли урдугохнишини дар Курдистони Ироқ кардандки хаммаи онхо ба сурати ғейри мустақим жийрахур ва хуқуқбигири хукуматхои атроф хастанд аз коноли Толибоний ва Борзоний. Ва ле боз нигоҳ мекунемки тика тика мешаванд.

Афғонистон ва соири сарзаминхойи мусалмоннишин хам хаминтур аст. Дар жибхаи инхо хам касони хастандки бо таъвилотики барои худешон меоваранд дар хамин жибха монанди Сайёф ва амсолихим алайхи муслимин дар холи фаолият хастанд аммо , рабарияти ом дар дасти муртаддин аст ва инхо таъсиргузор нестанд. Бо инки дар хамин жибха хам хастанд ва ле, инхо дар вазъи мовжуд бештар шабихи хушбу кунандаи туолет мемонанд ва еки аз авомили жанги равоний куффори секуляри жахоний ва муртаддини махаллий бар алайхи муслимин ва омили жихати басижи умумий фарзандони муслимин жихати харж кардани онхо дар рохи ахдофи куффори секуляри жахоний хастанд.

Ин масалаики сахоба қабли аз куштани муртаддин онхоро ба дини худо даъват карданд ровшан мекунадки муртаддини замони Абу Бакр розиаллоху анху ба сурати ом муртад аз дин буданд, чунончи Абу Бакр розиаллоху анху дар номайики барои қабоили муртад невишт гуфт: " даъват азон аст ва чун гуфтанд даст аз онҳо бардорид". Нигоҳ кунид, жамиатики дар жибхайи муртаддин хастанд нохамгунанд.

Яъни мумкин буда касони онҳо азон меоданд аммо жузви жибхайи муслимин буданд, гуфта даст аз онҳо бардорид, кори ба коришон надошта бошид ; хар чандки мумкин аст инҳо мухолифони довлати исломий ва муслимин ҳам буда бошанд ва алайхи муслимин аслаха барнадошанд аммо, гуфта " даъват , азон аст ва чун гуфтанд даст аз онҳо бардорид" ё касоники баъдан азон доданд ва даст аз жанги ҳам кашиданд ва тўвба карданд боз гуфта даст аз онҳо ҳам бардорид.

Дар хар сурат, рахбарияти жибхайи мухолифи ҳукумати исломий бо муртаддин буд; холо чи муртаддиники кулли динро рад карда буданд , чи касоники баҳши аз динро рад карда буданд. Чунончи посухи Абу Бакр ба инҳо ин будки :

إِنَّهُ قَدْ انْقَطَعَ الْوَحْيُ، وَتَمَّ الدِّينُ، أَيْنُقْصُ الدِّينُ) وَأَنَا حَيٌّ؟

Дин, комил шуд ва нузули вахий аз осмон мунқатиъ гардид; пас оё дар дин кости ва нақси ба вужуд биёяд ва ман зинда бошам?! Оё имкон дорад дар дин нуқсон биёяд ва ман зинда бошам? Ва Абу Бакр нақси дар динро напазирофт ва мисли соири муртаддин бо онҳо бархурд кард. Ҳам акнун ҳам ниёз аст дубора ин садо боланд шавад

أَيْنُقْصُ الدِّينُ و أَنَا حَيٌّ؟

Ин бояд нидои тамоми муваххидин бошад дар баробари тамоми секулярҳо ва секулярзадаҳои муртаддики алъон ба жони дин, номус, ватан , обру ва хаёи муслимин офтоданд.

Бале, дар замони Абу Бакр , нафси инкор ва мумониъати онҳо аз ижройи шудани еки аз аҳкоми қонуни шариати аллоҳ чун закот боиси иртидоди онҳо шуд бо инки соири ибодатро ҳам анжом меоданд. Абу Бакр розиаллоху анху дар ҳамон бархурди нухуст ,

бо радди пешниходи онҳо ва бо радди тамоми дархостҳои сулхжӯёнаи муртаддин ва бо бастании тамоми дарҳои созиш ,жанро алайхи муртаддин оғоз кард ва онҳоро бейни исломи комил ё жанг ,озод гузошт ва исломи ноқисро аз онҳо напазирофт ва қабул накард.

Холо ,агар ёк секуляристи кофар ё муртадди маҳаллийки ҳеҷ ёк аз қавонини шариатро дар умурӣ иқтисодӣ,омузиш ва парвариш ,сиёсати дохилӣ ва хориҷӣ жомеъа, ҳуқуқи жазоӣ, қавонини хонувода ва ғейрих қабул надорад ва бо кӯмаки куффори секуляри жаҳонӣ бо тамоми қасди иҷроӣ қардани ин қавонинро дошта бошанд жанги мусаллаҳона анҷом медиханд, бояд ба инҳо чи гуфт ва чи гуна бояд бо инҳо бархурд кард?! Фирақи исломӣ, фирақи аҳли суннат ,хаммаи мо медонемки мовзеъи инҳо возих аст дар баробари қасди ёки аз аҳкоми қонуни шариати аллохро ингуна инкор кунанд.

Дар ҳамин инқилоби 57 Эрон ҳам мутаваҷҷиҳ мешавем замоники жибаи миллий аз ҳолати аввалияӣ мунофиқин ва секуляризадаҳо берун меояд ва барои аввалин бор ,ошкора ва сироятан дар баробари лойиҳаи " қисос " муҳолифат мекунад, ва мардумро ба роҳпимойи алайхи қонуни қисоски муштараки бейни ҳаммаи фирақи исломӣ аст даъват мекунад, танҳо ба далили муҳолифати ошкориш бо ин қонуни дин ва қуръон табдил мешавад ба муртад ва қасди чун Оятуллоҳ Хумайний ҳукми иртидоди онҳоро содир мекунад ва онҳоро бо онки соирӣ ибодатро бар асоси мазҳаби ҳудишон анҷом медоданд боз муртад медонад, чун ёки аз аҳкоми қатъӣ динро инкор карда буданд на ҳукми мухтасси ба шиъа ё ёки дигар аз мазоҳиби исломӣро.

Судури ҳукми иртидод аз сӯи Оятуллоҳ Хумайний дар мовриди жибаи миллий ба далили муҳолифати сарих бо " қисос " ба унвони ёки аз аҳкоми қатъӣ дини ислом буд на мазҳаб. Холо,агар ёк фард,гуруҳ,ҳизб ва ё ҳукуматики мунқар ва муҳолифи тамоми аҳкоми қатъӣ ислом дар умурӣ иҷроӣ ва ҳукуматиӣ жомеъа монанди умурӣ ҳуқуқӣ,иқтисодӣ ,омузиш ва парвариш ,сиёсий ,додгустарӣ ва ғейрих бошад чи жойгоҳи метавонад назди аҳли

қибла дошта бошад?! Хеч жойгохи надорад барои касики пойбанд ба хар кудом аз ғирақи бошандки худешонро мусалмон медонанд.

Инҳо ек тарафи қазия ҳастанд, тарафи дигар ин аст ки ҳамоҳанг бо инҳо мумкин аст иддаи дигар аз муслимин ҳам бошандки ба далили дигарикӣ қаблан арз кардем таъвил аз фалон оя ё иҷтиҳод нисбат ба фалон ҳукм, ғейри аз баргашт аз дин, инҳо мумониъат мекарданд аз закот дар ҳолики инҳо мунқари он набуданд, таъвилот ва иҷтиҳодоти баро худешон доштанд. Имруза касоникӣ ба далоили ғейри аз баргашт аз дин ва иртидод мумкин аст инҳо бо қудрати ҳукумати муслимин муҳолифатҳои дошта бошанд ва ҳамоҳанг бо жибаи муртаддин алайҳи ҳукумат ва қудрати муслимин ва ё соири муслиминикӣ дар гуруҳҳои дигар ҳастанд даст ба аслаҳа шаванд ва дар баробари муслимин қарор бигиранд.

Ба ҳамин далил аст ки мебинем дар осори муарриҳин ва уламоӣ жаҳони ислом ин гуруҳи муҳолиф ва мусалмон ҳамки дар жибаи муртаддин алайҳи ҳукумати исломӣ ва соири бародарони мусалмонишон вориди жанг шуданд, инҳоро ҳам жузъи ҳамон жиба ҳисоб карданд; яъни жибаи муртаддин. Чун, аксарият ва ғалаба ва раҳбарият бо муртаддин буд ва инҳо дар миёни онҳо гум ва ночиз буданд. Ба ҳамин далил жанг бо хар ду даста тахти унвони жангҳои ридда ном бурда шуда аст. Онҳо гум ва ночиз буданд.

Дар инҷо аҳли фан саъй карданд ин жибаи ошӯфтароки иддаи аз муслимини муҳолиф ҳам дар он ҳастанд ва гум шуданд, инҳоро ба ду шева тўвзих диҳанд:

-Еки инки итлоқи лафзи ридда бар муслимини муҳолиф - ,танҳо бар ваҷҳи луғот аст. Яъни аз назари луғавӣ ба онҳо меғуем муртад. Яъни, инҳо фақат аз назари луғавӣ машмули ин жиба шуданд ва аз назари шаръӣ муртад аз ислом нестанд; мисли баҳши аз монеъини закот ва қабилагироён дар асри Абу Бакр розиаллоҳу анҳу. Инҳо фақат аз пардохти закот ба ҳукумати исломӣ баргашта буданд; на инки аз фарз будани чанин ҳукми баргашта бошанд.

-Инҳо мегуфтанд мо ижоза намедихем фалон қабила бар мо -
хукумат кунандки қурайш бошад. Мо мехоҳем қабилаи
худимон бар мо хукумат кунанд, мо ҳам хоким бошем мисли
Абу Бакр розиаллоху анху ва соирин. Инҳо миллиятро
баржаста карда буданд. Пас ,инҳо муртад набуданд ҳамон
чизики Абу Бакр қабул дошт онҳо ҳам қабул доштанд. Инҳо
бо андишаҳои миллийгароӣ ва қабилагароӣ барои қудрат
межангиданд на барои иртидоӣ ва куфр . Инҳо ва махсусан
монетъини закот чинин таъвили карда буданд ва бар асоси
таъвиллошон ба ин натижа расида будандки набояд закотро
ба муслимин ва хукумати исломӣ пардохт кунанд ; ё
мегуфтанд мо ижоза намедихем фалон қабила бар мо хукм
кунанд ва ин ҳаққи қабилаи мостки худимон бар худимонки
ҳеччи бар дигарон ҳам хукумат дошта бошем. Жонишини
росулulloх саллаллоху алайҳи васаллам ҳаққи мост.
Қабилаи мо бештар аст қудратимон ҳам бештар аст.
Ҳамон қовмиятгароӣки куффори ошқори жаҳонӣ тоӣ
чанд қарни гузашта дар миёни муслимин онро зинда карданд
ва онро абзори барои тафарруқ ва залили муслимин қарор
доиданд ва қарор доиданд ва ҳам акнун ҳам рӯи он ангушт
мегузоранд. Инҳо ек даста аз аҳли фан будандки ингуна
жибҳаи муртаддинро анализ мекарданд ва ба нафъи
муслимин ороӣ худро содир мекарданд.
-дастайи дигар каламоти чун иртидоӣ хукмӣ ва -
иртидоӣ ҳақиқӣро тӯлид карданд.

Иртидоӣ хукмӣ ва иртидоӣ ҳақиқӣ яъни мо наметавонем
ва намедонемки ин жибҳаи рубарӯи мо кудом даста ҳастанд?
Мо наметавонем инро ташхис диҳем ва намедонем кудом
даста ҳастанд. Ҳамма муртаддин ҳақиқӣ ҳастанд ё
муслимини муҳолифи ҳастандки дар сафи инҳо бо мо
межанганд? Ба ҳамин далил , мо хукмиро бар аксарияти қотиъ
ва ғолибӣ медиҳемки бароимон ошқор ва ровшан аст ва
ҳаммаро еки ҳисоб мекунем ва хукман мегуемки ҳаммаи инҳо
муртад ҳастанд то замоники барои мо ҳақиқат ва қасди
истисноҳӣи инҳо мушаххас шавад.

Хийли жолиб аст, диққат кунид, ин чизи аст ки хийли аз дустон дар мовриди он иштибох мекунанд, иртидоди хукмий ва иртидоди ҳақиқий, онро бо чизҳои қиёс мекунандки бо асли матлаб тафовути фоҳиший дорад. Пас, инҳо мегуянд мо ҳаммаро еки ҳисоб мекунем ва хукман мегуемки ҳаммаи инҳо муртад ҳастанд то замонҳои барои мо ҳақиқат ва қасди истисноҳойи инҳо мушаххас шавад. Холо ё ин истисноҳойи мажхул ва ношнохта, зинда ба дасти муслимин меофтанд ва мушаххас мешаванд инҳо воқеан жузби муртаддин ҳастанд? Ё мушаххас мешавад инҳо жузби муртаддин нестанд балки, мусалмонони ҳастандки бо мо дар мавриди дучори ихтилоф шуданд; ё зинда ба дасти мо намерасанд ва дар жанг кушта шуданд ва ҳақиқати он дар қиёмат маълум мешавад. Пас, инҳо ё зинда ба дасти мо меофтанд ва зинда бо онҳо сухбат мекунем ва мушаххас мешавад инҳо чи ҳастанд? Ё инки кушта мешаванд ва дар ин сурат ҳудишон ва қиёмати ҳудишон.

Дар дарси чоҳорум арз шудки иътойи исломи хукмий барои қасони аст ки вориди доираи муслимин шуданд ҳар чандки мумкин аст дар миёни онҳо мунофиқи кофари ҳам вужуд дошта бошад ва дорудасти мунофиқин ва секулярзадаҳо ҳам вужуд дошта бошанд. Дар ҳар сурат, чун наметавонем ташхис диҳем кудом еки мунофиқ кофари аст ки ин васат гӯм шуда, дар натижа ба ҳамма мегуем мусалмон ҳастанд. Ҳаммаи онҳоро мусалмон меномам. Холо, дар жибҳайи куффори муртад ҳам, чун наметавонем кудом еки аз онҳо мусалмони муҳолифи мост ва қудрати ташхиси онҳоро надорем, дар натижа ба ҳамма хукми иртидод медиҳем то замонҳои бароимон мушаххас шавад.

Қоидаи куллийки назди аҳли илм мовриди пазириш воқеъ шуда ин аст: қасироки аз аҳолиш беҳабарем ва наметавонем мусалмон аст ё кофар? Ё одами дурусти аст ё мужрим? Чанин инсонҳои мажхул ҳолро жузби аксарият ҳисоб мекунем. Мунофиқинро ба ҳамин шева жузби аксарият ҳисоб кардем то замонҳои бароимон мушаххас ва ровшан шавад ва ба ҳамин шева, мисолҳои зиёдиёро метавонем зад.

Ба хотир биёваремки Иброҳим алайҳиссалом ба Соро хонум алайҳиссалом фармуд :

: يَا سَارَةَ! لَيْسَ عَلَيَّ وَجْهَ الْأَرْضِ مُؤْمِنٌ غَيْرِي وَغَيْرِكَ،^{۱۸}

Эй Соро! Бар руйи замин ғейри аз ман ва ту хеч мўъмини вужуд надорад. Бар ин мисол диққат кунид, ба ин шева, саййидина Иброхим алайхиссалом тамоми ахли заминро такфир мекунад ва танҳо худдиш ва Соро алайхиссаломро мусалмон медонад. Ин дар холи будки дар ҳамон замон, саййидина Лут алайхиссалом ҳам зинда буда аст. Аллохи мутаол мефармояд:

«وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ* قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنُنَجِّيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرًا تَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ» (عنكبوت/۳۱-۳۲)،

Хенгомики фрестодагон (фаришта) мо ба пеши Иброхим омаданд ва навид доданд ва гуфтанд: ки мо ахли ин шахро халок ва нобуд хоҳем кард, чироки ахли он ситамгаранд. Иброхим гуфт: Лут дар он шахр аст. Гуфтанд: мо бехтар медонемки чи касони дар он шахр хастанд. Гуфтанд: у ва хонувода ва пейравониширо нажот хоҳем дод, магар ҳамсари уроки аз жумла мондагорони ва нобуд шавандагон хоҳад буд. Ин оя ҳам баъди аз ин будаки саййидина Иброхим алайхиссалом дар миёни инҳамма кофар, вужуди саййидина Лут алайхиссалом ва ҳамроҳониш барояш маълум шуда аст. Чун, қабли аз он ҳукмро бар аксарият дода буд ва холи саййидина Лут алайхиссалом барояш ошкор ва маълум набуда аст. Диққат кардид дустон, иртидоди ҳукмиро ингуна мутаважжих шавид. Аввал мушаххас набудаки саййидина Лут алайхиссалом дар миёни онҳост ҳукмиш мисли ҳамма содир мегардад ва саййидина Иброхим алайхиссалом ҳаммаро такфир мекунад. Чун, ҳамма дар зохир ҳамин буданд аммо, замоники барояш матраҳ мекунад, ва мо ба ҳамин равиш он мусалмононро аз миёни муртаддин ва куффор берун мекашем.

Дар ин сурат, ҳукм бар умум содир мегардад ва истисноъот то замоники мушаххас нашуданд жузви ҳамон аксарият махсуб мешавандки дар он гум шуданд ва хануз пейдо нашуданд ва ошкор нашуданд, вақтики ошкор шуданд онвақт ҳукми махсуси онҳо ҳам содир мешавад.

Диққати кунид дустон, ба унвони мисол ,кулли сокинини сарзаминҳои исломий жузви дорул ислом махсуб мешаванд ва ахли зиммаи кофар сарзаминҳои исломий ҳам жузви дорул ислом махсуб мегарданд ва машмули қавоиди дорул ислом мешаванд на дорул куфр, ва дар дорул куфр ҳам муслимини онҳо жузви дорул куфр махсуб мешаванд на дорул ислом, ва ба хотири ҳамин теъдоди андаки мусалмони мовжуд дар онҳо ҳукми дорул куфр аз сарзаминҳои тахти ҳокимияти куффор бардошта намешаванд; аммо замоники муслимини сарзаминҳои тахти ҳокимияти куффор ва дорул куфр мушаххас ва маълум шуданд, онвақт ин муслимини андак ҳам машмули ҳукми соири муслимин мешаванд ва мисли соири муслимин бо онҳо бархурд мешавад. Дар ин сурат, истисноёт жузви аксарият махсуб мешаванд то замоники мушаххас шаванд инҳо жузви аксарият нестанд ; на инки аксарияти қотиъи ошкор ва шинохта шуда жузви истисноёти мажхул ва номушаххас махсуб шаванд. Қоида бар акс мешавад.

Дар ин замина, дар масоили фикҳӣ ҳам боз мебинемки масоили мисли қоидаи кулли намоз ва руза ва авқоти кулли намоз ва руза тибқи аҳолии аксарияти сокинини замин содир шуда аст, холо агар шахси дар қутби шимол зиндагӣ кард чи? Дар ин манотиқ тақрибан 6 моҳ ба сурати руз аст ва 6 моҳ ба сурати шаб.

Пас, мушаххас шудки дар замони судури ҳукм, истисноёт ва мавориди нодир дар назар гирифта намешаванд ва ҳукм бар аксарияти қотиъ содир мешавадки шинохта шуда, ошкор ва маъруф ҳастанд ва ба чанин ҳукми амал мешавад, ва истисноёт ва мажхул ҳол ҳам замоники мушаххас шуданд машмули ҳукми хосси ҳудишон мешаванд.

Хотиб ибни Аби Балтаъа розиаллоху анху мисоли хуби аст. Ин сахоби ғеромӣки дар дарсҳои қаблӣ ҳам ба у ишора кардем муртакиби қори шудки Умар ибни Хаттоб розиаллоху анху уро тақфир кард ва ҳукми кофарро бар у итлоқ кард ва росулulloх саллalloху алайҳи васаллам ҳам мўтаризи ин ҳукмиш нашуд ва нагуфтқи ин ҳукмики содир карди иштибоҳ аст балки , таҳқиқотро лозим донист ва дар зимни ин таҳқиқот мушаххас шудки Хотиб ибни Аби Балтаъа розиаллоху анху қасди иртидод надошта ,яъни ҳадафиш ин набудаки муртад шавад балки ,

таъвил карда ва чанин шахси бо чанин узрхойи бо онки такфир мешавад; аммо , ин иртидоди хукмий буда ва холоки хақиқат ровшан шуда ва мушаххас шудаки хақиқатан муртад набуда ,пас хукми иртидод аз у бардошта мешавад.

Инжостки мегуем Умар ибни Хаттоб розиаллоху анху ажала карда, иддаи аз уламо мегуянд ажала карда хукми иртидоди ин шахс иштибох буда аст. Аммо , вақти қоидаи куллиро нигоҳ мекунем мебинемки иртидоди хукмий ва хукман дода ва мунтазир шудем тахқиқоти нишон додқи ишон муртад набуда муртади хақиқий нестанд ишон иртидоди хукмий буда хамон кори шойеъ ва роижи муртаддинро анжом дода аст. Иртидоди хукмий ва иртидоди хақиқий ингуна мушаххас мешавад ва абзори аст барои нажоти муслимин.

Мисли касики дучори қатл мешавад ва ба журми қатл боздошт мешавад, яъни ,пас аз онки шахс ошкоро дучори қатл мешавад ва ба журми қатл хам боздошт мешавад мегуянд ин шахс қотил аст ва бояд қисос шавад, аммо далоил ва мадорикики меоварад мушаххас мекунадки ин шахс хадаф ва қасди у куштани ин шахс набуда ,балки ба сурати ғейри амд дар чанин журми офтода аст. Пас, хукми қисос аз руйи у бардошта мешавад ва масалан дия медихад. Ташхиси ин мархала хам кори мутахассисин ва қузоти вижа аст ва хар каси наметавонад аз ухдаи он барояд.

Суъолики мумкин аст барои хийлихо пеш биёяд ин астқи ,холо мо қасд ва нияти инхороки жойи он дар қалб аст чигуна метавонем бифахмем? Аз руйи қороин ва шавохид. Ва гарна ғейри аз аллох каси намедонад дар қалби инсонхо чи мегузорад ва мо танхо бар асоси зохир ,қороин ва шавохидики мебинем метавонем ба қасди ин афрод пей бибарем, хар чанд мумкин аст дучори иштибох хам шавем. Яъни ,шахси мужрим бо далоилики меоварад битавонад моро фариб дихад аммо ,боз мо бар асоси зохир ва қороин хукм мекунем ва танхо қороин хастандқи ба мо нишон медиханд шахс дар қатлики муртакиб шуда ба сурати амдй буда ё ғейри амд.

Шахси гулуларо ба пойи шахси дигари шиллик карда аммо, у ба хотири хамин жарохат ва уфунати он фовт карда , ва шахси дигари мустақиман ва ба амд гулуларо ба сари шахс зада ва уро

кушта аст. Хар ду мегеянд мо қасдимон куштан набуда аст. Ту чигуна мефаҳми кудом еки аз инҳо рост гуфта? Ва иддаоӣи кудом еки дуруст аст ва иддаоӣи кудом еки дуруғ? Аз рӯи шавоҳид ва қороин.

Ё ду нафар бо ҳам шӯхи мекунад ва еки аз онҳо дигариро дар об хул медахад ва дар об хафа мешавад ва мемирад, еки дигар шахсиро дар об меандозад ва онқадар сари уро дар об ниғах медорадқи мемирад. Баъад хар ду мегуяндқи қасди мо куштани инҳо набуда аст. Ту чигуна метавони ташхис диҳики кудом еки рост мегуяд ва кудом еки дуруғ мегуяд? Аз тариқи қороин ва шавоҳид.

Ё чигуна росулulloх саллalloху алайҳи васаллам фаҳмид Хотиб дар сухбатҳоиш рост мегуфт ё дуруғ мегуфт? Рост ва дуруғ сухбатҳоишро чигуна ташхис дод? Аз рӯи қороин ва шавоҳид. Ё чигуна мефаҳмид модар ,падар ,хамсаритон ё хохар,бародар ва атрофиёнитон шуморо дуст доранд? Ё чигуна мефаҳмидқи ек мусалмон аз куффори секуляр бароат карда дар холиқи жойи хуб ва буғз дар қалб аст? Наметавонем бифаҳмемқи ин мусалмон чигуна аз куффори секуляр бароат карда, жойи хуб ва буғз дар қалб аст. Тамоми ин маворид ва мавориди мушобехроқи ба қасд ва даруни инсонҳо бармегардад инҳоро фақат аз тариқи қороин ва шавоҳиди зоҳирий метавон ташхис дод.

Ё масалан шахси мегуяд ман туроқи хохони татбиқи қонуни шариаати аллох хастӣ дуст дорам аммо дар баробар бо гуруҳҳои секуляр ва кофари муртадқи душмани ошкори аллох ва ту хастанд боз эълони вало мекунад ва онҳоро мисли сарпараст ва соҳибӣ амр ниғох мекунад ва орзу мекунадқи ек рузи инҳо биёянд ва хоким шаванд. Ингуна мефаҳмиқи ин дуруғ мегуяд. Магар мумкин аст бо ту ҳам дуст бошад ва бо душмани ту ҳам эълони валоъ кунад? Он ҳам душманиқи аллох гуфта харқи бо инҳо валоъ дошта бошад мисли инҳост. Бо ин шавоҳид мефаҳмиқи ин шахс ба ту дуруғ мегуяд ва иддаоӣи дустӣш ҳам дуруғ аст ва ин ҳам душмани аст мисли куффори секуляр ё мисли хар кофариқи бо у эълони валоъ карда аст. Мо мегуем ин амали ин шахс бо иддаоӣиқи карда жур дар намеояд ва дуруғ мегуяд. Ғейри мумкин астқи ҳам шайтонро ба унвони сарпарастӣ худит интиҳоб куни

хам аллохро. Хам бо дустони аллох эълони валоъ бикунӣ ва хам бо дустони шайтон.

Дар ингуна мавоқеъ ва мавориди мушобех, меъёр барои ташхиси қасд ва нияти дуруст ё ғалати афрод қороин ва далоили зохирий ва ошкор аст. Хамин далоил ва мустанодоти ахрамий ҳастандқи қасд ва нияти шахсро ошкор ва аланий мекунад.

Мо тамоми мунофиқин ва секулярзадаҳои дар дарси қаблий ба онҳо ишора кардемро жузви муслимин медонем, инҳо ба ҳар далили масофатиро бо муслимин ба жилов омаданд, ҳолоки инҳамма масофат ба жилов омаданд дубора ошкора бармегарданд ва дар сафи куффори ошкор ва муртад мешаванд, мо ба ҳаммаи инҳо ҳукми иртидои медахе ва меғуем ҳукман муртад ҳастанд, аммо агар боз иддаи аз муслимин бидуни тағйир ,бидуни инки ақидаи онҳо тағйири пейдо карда бошад фароби инҳоро хурда бошанд ва дар сафи инҳо қарор гирифта бошанд чи? Дар инҷо аввалин дарики барои бозгашти ин афрод боз мешавад дари тўвба аст.

Қаблан арз кардемқи куффор харғиз иймон намеоваранд,

«إِنَّ الدِّينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ»

Аммо ,муридонишон иймон меоваранд. Ба хамин далил,тамоми асбобхоро фароҳам мекунемқи ин муртаддиники ҳукми иртидои ҳукмий онҳоро содир кардем онҳоро дубора ба ислом баргардонем ва онҳоро ба тўвба ташвиқ кунем, ва ё агар мусалмони ба далоили бо забон ё амалан дар жибҳаи куффор қарор гирифта бошад, боз хам бояд мисли Хотиб розиаллоҳу анху , бо дар назар гирифтани савобиқи онҳо дар ислом ва далоилиқи меоваранд, ба қасд ва ният ва ҳадафи онҳо аз ин амалишон пей бибарем, ва рохиро барои баргаштишон ба ислом боз ва хамвор кунем на инки тамоми рохоро бар руйишон бибандем.

Дар ин замина ,мо хамчун замони рихлати росулulloх саллalloху алайҳи васаллам шохиди қабоил,гурухҳо ва ахзоби ҳастемқи бар асари таъвили ғалат мисли Хотиб розиаллоҳу анху ё ба далили муҳолифат бо баъзи аз сиёсатҳои мо мумкин аст дар жибҳаи қарор бигирандқи жибҳаи куффор ва муртаддин мебошад. Барои муслимини муҳлис аксаран ин иттифоқ ба сурати ноҳоста сурат

мегирад, масалан баъзи авқот куффори ошкоро ба хамрохи муртаддин бо мо дар холи жанг хастанд ва холо мумкин аст ек гурух ва жамоати хам бо хамин куффор ва душманони мухориб қарордодхойи мабний бар адами жанг бибанданд, ё набанданд ва кори ба коришон надошта бошанд ва баъад бидуни хамоханги бо ин куффори ошкори ишғолгари хорижий ва муртаддини махаллий, у хам дар жойи дигари алайхи мо вориди жанг шавад. Дар ин сурат, ин хизб ва гурухи мусалмон, нохоста дар жибхаи куффор ва муртаддин алайхи муслимин вориди жанг шуда ва ба хамрохи муртаддин жибхаи вохидийро ташкил доданд ва машмули хукми иртидоди хукмий мешаванд то замоники мо ташхис надихем инҳо чи чизи хастанд ва чи мехоханд.

Дастаи аз муслимин хастанди дар хамма чиз мисли шумо хастанд, аммо аз руйи жахолат, таъвили ғалат ва тахти таблиғоти душманон, шуморо хавориж, муртад, муздур, душмани дин, душмани мардум, баччакуш, жинояткор ва ғейрих медонанд, хуб туки майдони ингуна нести ва ба ту тухмат заданд, пас уро биёвар ва ба у бифахмонки нести ва узрхоишро қабул кун. Ё аз руйи жахолат ва таблиғоти золимин хиёл мекунад агар ту ба қудрат бираси занони муслиминро каниз мегири ва хамма муслиминро кофар медони ва ин шахс ба хотири дифоъ аз номусиш ва дифоъ аз муслимин бо ту межангад. Хуб, уро биёвар ва ба у бифахмонки ин ек дуруғ аст ва узрхоишро қабул кун. Дар тамоми ин маворид ва мавориди мушобех у ба хотири аллох, эътиқод ба аллох ва қонуни шариати аллох худшро дар муъаррази кушта шудан ва жанг қарор медихад. Хуб, уро нажот биде ва узрхоишро қабул кун. Ин бародарит, муддати пеш инсонҳои кажфахм ва золим асир буда ва мариз шуда, холо ба дасти ту офтода, ин ек неъмат аст. Пас, уро дармон кун ва нажотиш биде ва тўвбашро қабул кун.

Аллох таоло ба мўъминин амр мекунадки :

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا» (تحريم/۸)،

Эй мўъминон ба даргоҳи худо баргардид ва тўвбаи холисона кунид.

«وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ» (تحريم/۹)،

Касоники ба даргохи худованд тўвба накунад аз золимин ва ситамкорон хастанд.

Холо, ин шахс ба воситаи огохики ту ба у доди ва чизхойики аз ту дида мутаважжихи жахл, иштибох, хато ва таъвили нодурусти худ шуда, ва мутаважжихи шудаки ба худ иш, ба ту ва ба ҳамма зулм карда ва иқдом ба тўвба мекунад ва аз сафи золимин берун меояд.

«وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا» (نساء/۱۱۰)

Хар каси кори бади кунад ё бар хувиштан ситам варзад сипас аз аллох мағфират бихоҳад, аллохро омурзандаи хоҳад ёфт ки раҳм мекунад.

Росулulloх саллаллоху алайхи васаллам ҳам дар мовриди шахси тўвба кунанда мефармояд:

«التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ»^{۱۹}

Тўвба кунанда аз гуноҳ ҳамонанди каси аст ки ҳеҷ гуноҳи надорад. Аллох таоло дар мовриди чанин ашхоси мефармояд:

«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ» (Бقره/۲۲۲)

Аллох тўвбакорон ва покизагонро дуст медорад. У тўвба карда ва худро аз куфрийёт, ширкийёт, жахл ва таъвилоти ғалат пок карда аллох мегуяд:

«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ»

Аллох тўвбакорон ва покизагонро дуст дорад. Ба ҳамон шеваи ки мефармояд:

«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُومٌ» (صف/۴)

Ҳамон худованд касони ро дуст дорад ки дар роҳи у муттаҳидан қитол мекунад, чанон бо ҳам муттаҳид хастанд ингор гуйи банойи бисёр мустаҳкам сурби хастанд. Пас, аллох ҳамчунон ки мужоҳидин ва муқотилинро дуст дорад таввабинро ҳам дуст дорад.

Хуб, ту аз кужо медоники ин мусалмони фариб хурда , жохил ва хатокорики фариби золимнро хурда ва холоки хақиқатро ба воситаи ту ва аз коноли ту фаҳмида ва тўвба карда гунохониш бахшида нашуданд? Ва аз кужо медоники аз касони нестқи аллох дустиишон дорад? Ту харғиз намедони. Пас, ба доди бародари мусалмонит бирас, ва ахкоми таввабинро дар мовриди у пиёда кун, ва уро дармон кун, ва уро ба хамон сафи воҳиди даъват кунки аллох дустиишон дорад

«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُورٌ»

Ва мутмаин бош аллох касонироки бо дустониш вориди жанг шаванд ва ё онхоро ба қатл бирасонанд дуст надорад; балки , аллох бо онҳо эълони жанг ҳам мекунад:

«إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ، وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُهُ عَلَيْهِ، وَلَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالتَّوَّافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ؛ فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا، وَلَئِنْ سَأَلَنِي لِأَعْطَيْتُهُ، وَلَئِنْ اسْتَعَاذَنِي لِأُعِيذَنَّهُ»^{۲۰}

Касики бо еки аз дустони ман душмани кунад ман бо у эълони жанг мекунам.

مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ،

Касики бо еки аз дустони ман душмани кунад ман бо у эълони жанг мекунам. Ва бандаи мўъмин бо ҳеч чиз махбуби назди ман бехтар аз фароиз бо ман наздик намешавад, ва у бо анжومي навофил (убодатҳои ғайри вожиб) ба ман наздик мешавад то инки ман уро дуст бидорам, хенгомикеки ман уро дуст дорам ,ман гуши у мешавамки бо он мешавад, ва чашми у мешавамки бо он мебинад, ва дастиш мешавамки бо он мегирад, ва поҳош мешавамки бо он роҳ меравад, ва агар чизи аз ман бихоҳад ба у медихам, ва агар паноҳ бихоҳад паноҳиш медихам.

Хуб, холо яқин дорики ин шахс мисли Хотиб розиаллоху анху қасди иртидод нашофта ва таслими кулли шариати аллох аст аммо , ба далоили комилан ғалат ва воҳи дар баробари ту қарор

гирифта , ва яқин ҳам дорики алъон тўвба карда ва яқин ҳам дорики аллох таоло таввабинро дуст дорад

«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ»

Ва яқин ҳам дорики аллох таоло касоники дар рохиш қитол мекунандро ҳам дуст дорад

«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَتْهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُومًا»

Ва яқин ҳам дорики агар бо еки аз дустони аллох душмани куни аллох бо ту эълони жанг мекунад

«مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ»

Аммо ,шак дорики ин шахси мусалмон дар мовриди тўвбаш рост мегуяд ё дуруғ? Аммо,хамма медонем шахсики бо яқин вориди ислом шуда бо шак ва шубха аз он хориж намешавад. Пас, ин шахсро бояд машмули таввабин ,мужоҳидин ва муҳиббини аллох фарз куни,

نَحْسِبُهُ، وَاللَّهُ حَسِيْبُهُ وَلَا تُزَكِّي عَلَى اللَّهِ أَحَدًا.

Хуб, холо агар журъат дори бо хамин шак ва гумонхоит бо аллох эълони жанг кун.

Хийли хатарнок аст хийли, инхо дар зохир нохоста хамон кори Хотибро анжом доданд аммо, дар сатхи бузургтари мисли гурух,хизб ,жамоат ва мазхаб ва бояд дар бархурд бо онхо нахоят диққат сурат бигирад, ва онхоро аз коришон мунсариф кард, ва ахдоф ва қасди онхоро аз ин коришон ташхис дод, ва онхоро ба жамъи муслимин баргардонад, ва узрхоишонро пазирофт хар чандки дуруғин ҳам бошад. Узрхоишонро пазирофт хар чандки дуруғин ҳам бошад, чун ,маъмулан дар ингуна маворид фақат ек бор ба хотири ек журм узри каси пазирофта мешавад ва агар шахс дар ингуна корхо дубора муртакиби он шуд узри у пазирофта намешавад.

Саргузашти Абу Изза Жухамий намунайи хуби метавонад бошад. Ин шахс инсонии секуляри,шоир ,ниёзманд ва сохиби чанд духтар буд. Замоники дар жанги бадр асир шуд ба росулulloх саллalloху алайхи васаллам гуфт: эй росулulloх ! ту медоники ман фарди

ниёзманд ва аёлдор хастем ва моли хам надорамки пардохт кунам баробарин ,бар ман эхсон кун ! росулulloх саллalloху алайхи васаллам узришро қабул кард ва аз у таъаххуд гирифт то дубора алайхи росулulloх саллalloху алайхи васаллам мовзегири накунад ва аз душманонишро химоят накунад.

Аммо ,Абу Изза ба аҳди худииш бо росулulloх саллalloху алайхи васаллам вафо накард ва секуляристҳои қурайш уро фариб доданд, ва дар жанги ухуд, дар хийни ақабкаши лашкар ба далоили аз лашкари қурайш жо монд ва дубора асири муслимин шуд. Ин бор хам аз росулulloх саллalloху алайхи васаллам хост то уро бибахшад ,росулulloх саллalloху алайхи васаллам бо қотиъият дархости уро рад кард ва фармуд: " акнун туро вил намекунамки даст ба рухсорит бикаши ва бигуӣи Мухаммадро ду мартаба ,гул задам". Ба хамин далил,дастур дод то гарданишро бизананд.

Дуруст аст,ин шахс кофар мушрик буд, аммо хамин қоидаро дар мовриди мунофиқин ва секулярзадаҳо хам метавон риоят кард, ва риоят шуд ва дар журми мушаххаски шахс дар иртидод меофтод, танҳо ек бар тўвбаш дар хамон журми мушаххас пазирофта мешуд. Масалаи бози яхудийён чизи дигари аст, инҳо аслан мусалмон нашуда буданд то муртад шаванд ва машмули қоидаи тўвба гарданд.

Дар дарси марбут ба мунофиқин ва секулярзадаҳо ровшан шудки мунофиқин хам ,гоҳ бо жанги равоний худ дар хамин жибҳаи куффори ошкор алайхи муслимин қарор мегирифтанд, ва замоники муччишонро мегирифтанд узр ва бахонаҳои дуруғини меоворданд, ва узришон хам пазирофта мешуд. Хар чандки рахбари муслимин ва росулulloх саллalloху алайхи васаллавро инсонии сода ва зудбовар фарз мекардандки хар чи инҳо бигуянд у гуш медихад ва қабул мекунад:

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤَدُّونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُتُنُّ.

Инҳо аслан муҳим нест,муҳим ин будки зохиран тобеъ ҳукумати исломий шаванд, муҳим ин набудки ташхис дода шавад инҳо воқеан рост мегуянд ё на? На,муҳим ин будки аз мусалмононики фариби онҳоро хурданд дифоъ ва муҳофизат шавад.

Умар ибни Хаттоб мегуяд : мардум дар аҳди росулуллох саллаллоху алайхи васаллам вахийро мегирифтанд ва алъон вахий қатъ шуда аст; алъон ман бар мабнойи ончи аз шумо зохир аст бо шумо бархурд мекунам. Хар каси барои мо хейриро ошкор кунад ба у амният медиҳем ва уро назди худимон мегардонем, дар ботини у мо сахми надорем; худованд ба хисоби у расидаги мекунад. Хар каси барои мо бадиро ошкор кунад ба у амон намедиҳем ва уро тасдиқ намекунем; хар чанд бигуяд : ботиниш хуб аст мо кори ба ботиниш надорем хар чанд ботиниш хуб бошад.

Хуб, баъди аз ширк чи шарри болотар аз тафарруқ метавонад барои муслимин вужуд дошта бошадки тафарруқ ҳам еки аз сифоти мушрикин аст?

وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ * مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ.

Ва баъди аз иймон чи хейри болотар аз нажоти хуни ек мусалмон , ваҳдат , қудрат ва ҳукумати исломий метавонад баро муслимин вужуд дошта бошад? Пас, хар касики ваҳдати худиширо ошкор кунад ва дар тақвияти ҳукумати исломий , жомеъайи муслимин ва жамоати муслимин бикӯшад моро ба бехтарин хейр даъват карда ва бояд бар асоси мавозини шаръий даъватиширо иҷобат кунем ва нагуем ту мусалмон нести ва дуруғ мегуӣ :

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْفَىٰ إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا.

Мо намехоҳем дучори ҳамон иштибоҳи Усома розиаллоху анху шавем.

Дар хар сурат, нигариши мо дар мовриди иймони мусалмон , мусбат аст ва хусни зон дорем магар инки халофи он собит шавад ва дунболи хар бахона ва узри шаръий ва хатто шубхайи мегардемки шахсро маъзур бидонем ва уро аз иртиқоби корики карда ва зохиран журм махсуб мешавад ва мумкин аст хун мусалмони рехта шавад табриъа кунем. Мо ба хар шубхаи барои нажоти шахси мусалмон чанг мезанем.

Ба ҳамин далил будки уламо меғуфтанд агар 99 далил барои кофар будани ек мусалмон вужуд дошта бошад ва танҳо ек далил барои мусалмон буданиш вужуд дошта бошад мо ҳамон ек далилро

мегирем ва уро аз доираи ислом хориж намекунем. Ин яъни амалии кардани қоидаи хусни зон ба мусалмон, узри шаръий овардан барои мусалмон ва пушида нигах доштани уйубики шаръ фармуда бояд пушида бимонанд, ва талош жихати ислох ва дармони бемори муслимин ва дар назар гирифтани ин воқеияти ижтимоӣ дар мовриди муслиминки аксаран аъвоми муслимин қасди куфрғуӣ ва анжومي амали куфрий надоранд балки, ба далоили мисли хамон охарин нафарики вориди беҳишт мешавад дар гуфтаи куфрий ё амали куфрий меофтанд ва мавонеъи шаръий ҳастандки ижоза намедиханд ба иймони онҳо садамаи ворид шавад.

Бо тамоми ин аҳвол ва ончики гуфта шуд ва бо тамоми маворидики медонем, жойгоҳи шахси мусалмон бисёр болотар аз каъба аст ва мухофизат аз хуни мусалмон ва талош жихати мумониъат аз рехта шудани хуни мусалмон муҳимтар аз мухофизат аз каъба ва таҳриби каъба аст. Ба хамин далил, бояд қабли аз жанг ва дар аснои жанг, ва дар ҳар фурсати талош шавадки ин муслимини муҳолиф ташхис дода шаванд ва аз онҳо мухофизат шавад, ҳамчунонки аз хохар ва бародарит мухофизат мекуни. Талоши уламои бузургвор ҳамки ин истилохотро тўлид карданд ва ин истилохоти фикҳийро ба қор бурданд ин будаки аз муслимини мухофизат шавадки бо жаҳолат ё таъвили ғалат ё ҳар далилики узри шаръий махсуб мешавад дар ин ошуб офтоданд ва хоста ё нохоста бо забон ё даст дар жибҳаи муртаддин қарор гирифтанд ва дар жибҳаи муртаддин алайҳи бародарони худ межанганд.

Чи қаси метавонад ҳукми қатъий муртадиرو ба иҷро дар биёварад?

Чи қаси метавонад ҳукми қатъий муртадиرو ба иҷро дар биёварадки сейри қазоӣ пичидаӣ у аз филтерҳо ва мароҳили чохоргона гузашта ва ба яқин ва бидуни шак, иртидоди у мушаххас шуда ва аз тарафи марожеъи зи салоҳ ҳукми қатъий дар мовриди у содир шуда аст?

Чун иҷрои ҳукми муртад новъи дифоъи машруъ аз қонуни шариати аллоҳ ва мубораза бо жанги равонӣ душманон ва мухофизат аз иймон ва саломати ақидатӣ ва равонӣ муслимин

махсуб мешавад лозим медонем бо тўвзихоти дар мовриди дифоъи машруъ ба суроғи бахсимон биравем. Ибтидо бифахмемки дифоъи машруъ чист? Дифоъ чист? Ва машруъ кудом аст?

Дифоъи машруъ ,яъни хар новъи дифоъи аз худ ё дигаронки мунтабиқ бо қонуни шариати аллох бошад. Дифоъ аз худ мисли дифоъ аз жони худ, ё дифоъ аз фарзандон ,ахл ва хонувода ,ё аз хона ва моли худ ё мавориди аз ин қабил омки умури фитрий ,зотий ва умумий хастандки бейни тамоми инсонхо муштарак аст, ва хамма дифоъ аз инхоро хаққи машруъи худшон медонанд ; хатто бейни инсон ва хайвон хам муштарак аст. Чун умури фитрий ва ғаризий ва васоил ва абзори жихати хифзи жон ,хифзи хаёт, идомаи хаёт ва мовжудият хастанд ва ришаи дар зот ва табиати махлуқоти аллох ва бахусус дар зот ва табиати инсонхо дорад ва хар инсони солими барои хифзи жойгохи инсоний худ, чанин дифоъиро хаққи худш медонад.

Ин хақ, аз бадихиёти ақл ва нишонаи эхтиром ба каромати инсон аст ки дар низомхои ҳуқуқий ва қавонини тамоми кишвархои кунуний хам ба он ишора шуда аст. Хатто моддаи 51 маншури секуляристи милали муттаҳид (мулхида) хам ошкоро чанин хаққиро барои куллияи аъзойи худ раво ва машруъ медонад. Ин аз бидихиёти ақл аст. Қонуни шариати аллох хам аз аввалин пайғамбар то охарини онхо ,зимни таъйиди он ва муҳим дониستاني хайсият ва каромати зотий новъи башар

«وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ»

Ба он самт ва су дода ва онро хидоят карда аст, ва касики тавоноий дафъи хатар ва таҳдидро дошта бошад аммо , онро анжом надихад хамчун ек инсони номезон ва номутаодил мовриди сарзаниш қарор гирифта аст.

Дифоъ аз дигарон хам ,яъни аллох таоло вазифа ва таклифи дифоъ аз онхоро бар ухдаи мо гузошта бошад ва аллох таоло дар қонуни шариатиш ба чанин кори рози бошад. Мисли хар новъи дифоъ аз қонуни шариати аллох, ё дафъи хар тажовузики дар қонуни шариати аллох номашруъ бошад (яъни гуфта бошад ин тажовузи номашруъ аст ва ту бояд онро дафъ куни), ё хар новъи дифоъ аз низдиконимон ё касоники моро масъули дифоъ аз онхо

карданд,ё дифоъ аз хун,номус ва моли соири муслимин,ё дифоъ аз муस्ताзъафиники дархости кўмак карданд ва

«وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَّنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَّنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا» (نساء/٧٥)،

Чиро бояд дар рохи худо ва (нажоти) мардон ва занон ва кудакони дармонда ва бечораи нажангидки мегуянд: парвардигоро ! моро аз ин шаҳр ва диёрики сокинони он ситамкоранд хориж соз, ва аз жониби худ сарпарастии ва химоятгари барои мо падид овар ва аз суйи худ ёвари бароимон қарор биде.

Хуб,инхо ва амсоли инхоки дар қонуни шариаати аллох таъриф ва сифориш мешаванд дифоъи машруъанд. Дар баробар, харгуна дифоъ ва муқобила бо ончи аллох машруъ надониста дар қолиби дифоъи номашруъ жой мегирад. Мисли дифоъ аз золимин, дифоъ аз дини секуляризм ,дифоъ аз куффори ишғолгари хорижий ,дуздхо, жинояткорхо ,муртаддини махаллий чун кумалахо,демократхо ,муздурони ужалон масайламаи каззоби феълий курдхо ,хамжинсбозхо ,бебандубори жинсий,машрубхурхо ,фохишахо ва хар ончи муҳолифи қонуни шариаати аллох бошад; чанин дифоъи,дифоъи номашруъ аст. Дар холики мумкин аст куффори секуляри ва соири куффор дифоъ аз ин мафосидро дифоъи машруъ бидонанд. Масалан дифоъ аз қонуни шариаати аллох дар ислом дифоъи машруъ аст аммо ,дар дини секуляризм дифоъ аз қонуни шариаати аллох дифоъи ғейри машруъ мебошад. Дар дини секуляризм дифоъ аз хамжинсбозхо ,машрубхурхо ,фохишахо , ва куштори озодхохоники монетъи вахшийгари онхо хастанд дифоъи машруъ аст ва дифоъ аз озодхохони назди онхо дифоъи ғейри машруъ ба хисоб меояд. Дар ин сурат,дифоъи машруъ ва ғейри машруъ назди хар ақидаи таърифи хосси худро дорад ва хар ақидаи барои дифоъи машруъ ва ғейри машруъ таърифиро ироа дода аст. Чизхои барояш машруъанд ва чизхои ғейри машруъ. Дар кул, дифоъи машруъ ба маъни машруъият бахшидан ба талоши инсон барои дифоъ аз чизхои астки барояш боарзиш хастанд. Мисли : дин ,жон ,номус ,обру ,мол, хонувода ва хар чизики аллох таоло гуфта бо арзиш аст, сарзаминики қонуни ҳукумати аллох дар он ижро мешавад ин ҳам бо арзиш аст.

Хар чи инҳо ва амсоли инхоро таҳдид кунад ё дар замони ҳол ё қарибул вуқуъ хатари бароишон бошад, дифоъи машруъ ин ижозаро ба шахс медихадки бидуни нигарони аз мужозот ва пардохти хисорат аз инҳо дифоъ кунад ; хатто ,агар мунтахи ва мунҷар ба иртиқоби садама ва хисороти ҳам ба каси шавадки садама ворид мекунад, ба шартики ин садама ва хисоротики дар зимни дифоъ бар касики хатарро иҷод карда ворид мекунем мутаносиб бо дифоъ бошад.

Масалан машруъ будаки шахси муҳожимро бидушад аммо ,ғейри машруъ будаки пас аз дифоъ мошинишро оташ бизанад. Дар ин сурат, барои қатли муҳожим мужозот намешавад аммо ,бояд посухгӯи хисороти бошадки ба мошин ва амволиш зада аст.

«فَمَنْ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ»

Ба тури қуллий харки роҳи таъадди ва тажовуз бар шуморо дар пеш гирифт ,бар у ҳамонанди он ,мисли ҳамонки ба шумо таъадди ва тажовуз карда шумо ҳам ба ҳамин шева ба у таъадди ва тажовуз кунид.

Куштани ин душмани соил, жуброни бади бо бади аст ва садама задан ба дигарон аст аммо ,бади ва садамаи астқи дар қонуни шариати аллох қобили мужозот нест, ва аллох таоло аз конолҳои мушаххас ва бо шароити мушаххаси ба анҷоми чанин аъмоли машруъият бахшида, ва шахс бо таважҷух ба қороин ,далоил ва мустанадоти шаръий ҳаққиро иҷро карда ва тақлифиро дар ростои адли илохий адо намуда аст. Яъни тақлифишро барои иҷро шудани адли илохий адо карда ва вазифаиро анҷом дода аст.

Дар инҷо, амри бисёр муҳим ин астқи , ин машруъият бахши аз тарафи чи манбаъи содир мешавад? Аз тарафи аллох содир мешавад ё аз тарафи махлуқоти мухталиф? Аллох, шаръ ва машруъро таъйин мекунад ё башарҳои мухталифқи аллох чанин ижозаиро ба онҳо намода аммо ,онро анҷом медиханд ва мехоҳанд дар қонунгузорӣ, шаръ ва машруъ будани ҷойи аллохро бигиранд?

«أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ».

(аллох ин ижозаро намода) қонуни шариати ин ижозаро намода ва ле инҳо ин корро мекунанд. Бояд мушаххас шавадки ин кист?

Хукумати исломий ва наоҳидхойи тахти амри он ин хаққи дифоъи машруъро ба шахси медиханд ва ба он машруъият мебахшанд ё хукуматҳои тоғутӣ ва қавонини куфрий ва секуляристӣ онҳо ? ё ахзоби куфрий ва қавонини куфрий ва секуляристӣ онҳо?

Чун арз кардемки хар дини чизиро машруъ медонадки мумкин аст дини дигари онро машруъ надонад. Ё хатто дар дини секуляризм мумкин аст дар ек мантақаи чизиро машруъ бидонанд ва дар мантақаи дигари чизи дигариро машруъ бидонанд ва ҳамон чиз дар манотиқи дигар номашруъ бошад. Мисли тағйири баъзи аз қавониники дар иёлатҳои мухталифи Амрико вужуд дорад хийли аз иёлатҳо хастандки қавонини онҳо бо ҳам фарқ мекунад. Бо тағйиротики дар мазхаби коммунизм бо мазхаби либерализм ва буржувази дар дини секуляризм вужуд дорад. Хар кудом аз инҳо таърифишон аз машруъ ва ғейри машруъ мутафовут аст; хар чанд муштаракоти ҳам бо ҳам доранд ва бахусус дар асли дини секуляризм ва мубориза бо дин ва қонуни шариати аллоҳ бо ҳам муштараканд ва танҳо мазхабишон аст ки бо ҳам мутафовут аст. Машруъ ва ғейри машруъи онҳо дар мазхабишон аст, социалистҳо ва коммунистҳо ек сари чизхоро машруъ ва хуб медонанд, мазхаби капитализм ва буржуазиҳо чизи дигариро машруъ медонанд. Дар буржуазиҳо ҳам ба ҳамин шева, шарҳҳо ва машруъҳо бо екдигар мутафовут хастанд. Социализм ҳам, социал демокраси , ноцианал социализм , коммунизм ваинҳо ҳам тағйироти бо екдигар доранд.

Дар хар сурат, мушаххас ва возих аст ки меъёри машруъ ва ғейри машруъ дар ақоиди мухталиф бо ҳам мутафовутанд, ва илова бар ин баъзи умур хастандки дифоъ аз онҳо барои хукуматҳо машруъ мешавад ва мумкин аст харгуна иқдоми фардӣ мунҷар ба баҳам хурдани назми умумӣ ва иҷоди харҷ ва марҷ шавад ва ҳолати номашруъ ба худ бигирад чи дар сатҳи жомеъа бошад, чи дар равобит бо соирӣ жавомеъ бошад.

Дар хар сурат, шахс дар дифоъи машруъ , аз хаққи дифоъ мекунадки ин хақ дар фитрати у вужуд дорад ва гоҳ ғаризӣ аст ; ва илова бар ин, дар умурҳои ғаризӣ ва маштарак бейни инсонҳо нестанд хақҳои вужуд дорандки бар асоси ақоиди инсонҳо таъриф мешаванд ва ин хақро қонун ва боварҳои он кишвар , боварҳои он

шахс ба шахс медихад ва ин шахс замоники аз ин хаққиш дифоъ кард тахти химояти он қонун қарор мегирад. Дар ин сурат, дифоъ еки аз абзорхо ва васоили хифзи хақ аст. Еки аз абзорхо ва васоили хифзи хақ ,дифоъи машруъ аст.

Холо ,дар мавориди шароити пеш меоядки ҳукумати исломий ва раҳбарияти он тахти шароити хосси ва вижа , заминахоиро фароҳам мекунадки гуруҳхо холо дар қолиби хелф ва синдикато бошанд ё қабоил ё ашхос ба сурати инфиродий бошанд, шароитиро фароҳам кардаки инхо битавонанд дар мовзуъи бо мавориди таъриф шуда ва мушаххас ба дифоъ аз дин ,жон ,номус ,обру ,моли худ ва наздикониш ва дигар афроди жомеъаи муслимин бипардозад.

Ҳукумат дар ингуна маворид дар воқеъ ,бахши аз қудрати худро ба ин гуруҳхо ва афрод медихад ва дар ин маворид тўвзиъи қудрат мекунад. Ё мавориди пеш биёядки имкони ёри гирифтани аз нийруҳои ҳукумати исломий бидуни фовти вақт имкониш набошад ва шароити пеш биёядки шахси машмул дифоъи машруъ шавад. Ё аслан чанин ҳукумати ҳам вуҷуд надошта бошад ва шахс ба ҳукми зарурат " аззарурот табихул махзурот " бидуни зери по гузоштан соири муҳаррамот ва чизҳои харом шуда мажбур ба дифоъ бар асоси қонуни шариати аллоҳ аз дин ,жон ,номус ,мол ,сарзамин , ва дорул исломий шавадки ҳукумати исломий нестани аз он дифоъ кунад ; дар тамоми ин маворид ,харгуна дифоъи ҳолати машруъият ба худ мегирадки , илова бар онки шахс аз мужозот ва хисоротики ба бор оварда муъоф мешавад балки дар хийли аз маворид мустаҳаққи жоиза ва подош ҳам мегардад. Баҳусус подоши ухравий чун ек вазифа ва таклифро анжом дода аст.

Албатта ,тўвзиъи қудрат,сирфан марбут ба ҳукумати исломий нест. Хамин алъон нигоҳ кунид дар кишварҳои мисли Амрико вақти ба дигарон ижозаи ҳамли аслаха медиханд ба онхо омузиш доданки чигуна аз он истефода кунанд. Дар воқеъ,қудратиро ба шахс сипорданд. Вақти аслаха ба у доданд яъни қудрат дасту уст. Яъни ҳукумат ба у қудрат дода ва тўвзиъи қудрат карда аст. Шароит ва чохорчубхоиро муқаррар кардаки дар зимни ин чохорчубхо ва доро будани ин шароит ,фард

метавонад аз он истефода намояд. Замони хамки дар он шароит ва чохорчуб ,аз ин қудрат истефода кард он ҳукумат , уро агар хисороти ворид карда буд ё журмиро муртакиб шуда ё ба истелох касиро кушта ва захмӣ карда буд дигар мужозот намекунад ва аз у хисороти намегиранд.

Масалан дар мавориди ҳастки ҳукумати исломӣ дар сарзаминҳои вужуд надорадқи тўвзиъи қудратро анжом диҳад. Дар ин сурат ,шахс ба сурати худжуш ва инфиродӣ ва бар асоси иҷтиҳод ва таъвили худ иқдом ба дифоъи машруъ мекунад ва ба тадриҷ ба самти жамоат ,шўрои жамоатҳо ва дар ниҳоят ба қудрати ҳукуматӣ даст пейдо мекунад. Вақтики ба ин марҳала мерасад,қудрати ҳукуматӣро ба даст меоваранд, ҳукумати исломӣ тахти шароити худдиш ташхис дода,иқдом ба тўвзиъи қудрат мекунадки ин тўвзиъи қудрат ҳам мухтасси худдиш мебошад. Масалан иҷрои ҳудуди қатл,дузди ,шаробхури,ихтилоҷ ва амсолиҳим ва баҳусус иҷрои ҳадди риддаки дар мавориди ташхис ва қазоват дар мавориди он аз ҳаммаи ҳудуд ,пичидатар ва ниёз ба муқаддамот,шурут ва мавонеъи хосси худдиш аст аз ихтиёрооти ҳукумат мебошад.

Ҳоло ,ҳукумати исломӣ дар мавориди хосси ва вижа ,заминасозиҳои карда ва огоҳии лозимро ба ҳамма дода ва мисли хуршид дар осмони соф барои хос ва ом мушаххас кардаки масалан агар касиро дидидки дорад мусаллаҳона ба фалон мадраса ҳамла мекунад шумо ижоза дорид уро бикӯшид, монеъи у шавид хатто агар ба қимати кушта шудани у тамом шавад ; ё агар секуляри кофар ё муртади мусаллаҳи аз хизби коргарони ужалон ё кумалаҳо ё демократҳо ва соир секуляристҳои мусаллаҳро дидид метавонид уро бикӯшид ,ё биғуӣд феълан мо ба хотири манофеъи бузургтари кори ба инҳо надорем шумо ҳам феълан кори ба кори онҳо надошта бошид. Ё биғуӣд агар касиро дидидки қуръониро жойи гузошта ва дорад ба он тирандозӣ мекунад шумо ҳақ дорид дар дифоъ аз динитон уро бикӯшид ва ин ҳаққи машруъи шумост.

Дар тамоми ин маворид ва мавориди мушобех ,ҳукумати исломӣ барои инки монеъи суъистефодаи дорудастанӣ мунофиқин ,секуляризаҳо ва муслимини заифул иймон шавад ва ижоза

надихад каси суъистефода кунад ва хар каси бо иқдоми ба бахонаи дифоъи машруъ ё ижройи фалон хад худииш ба ек мужрим табдил шавад ва муртакиби зиёда руйи гардад, ҳукумати исломий анжоми ин аъмодро тобеъ шароити хосси карда, ва агар шахс ин шурутро риоят накунад ва ё натавонад бо қороин ,далоил ва мустанадоти зохирий ва ошкори шаръий кори худиишро ба равиши шаръий тўвжих кунад ва шахс натавонад машруъияти коришро бо гузарондани марохили пичида ва тахассуси додгоҳи исломий собит намояд, хамин кориш боис мешавад ба унвони ек мужрим бо у бархурд шавад ва бояд посухгуйи кориш бошад ва масъулияти кори худро бипазирад.

Пас, ин қудрат хамин тури ва килоий ба каси вогузор намешавадки жомеъаро дучори беадолати ва харж ва марж кунад,балки ,бо шурути ва завобити ба шахс вогузор мешавадки ба унвони ек омили боздоранда амал кунад ва аз беадолати ва ижоди харж ва марж жиловгирий намояд, чи ба сурати фардӣ ё жамъӣ сурат бигирад боз хам омили боздоранда дар иртиқоби журм махсуб мешавад ва муқаддама ва абзори барои таъмини амнияти моддӣ ва равонӣ умуми муслимин ва умуми мардуми жомеъа ба ҳисоб меояд агар дар хамон масир бошад.

Дар жомеъаики бо шурут ва завобитики ин қудратро ба шахси вогузор карданд чанин чизи ба унвони ек омили боздоранда ва омили жихати ижоди адолат ,жиловгири аз беадолати ва харж ва марж ва абзори барои таъмини амнияти моддӣ ва равонӣ умуми мардуми жомеъа махсуб мешавад. Дар чанин жомеъаи хаммаи афроди жомеъа артеши ҳукумати исломий ва намоди қудрати ҳукумати исломий махсуб мешаванд, хамчунонки дар садрил ислом ва дар ҳукумати исломий садрил ислом чанин чизиро мушоҳада кардем.

Ба хамин далил,замоники ҳукумати исломий тамоми заминаҳои шинохтиро фароҳам карда ,хйли муҳим аст тамоми заминаҳои шинохтиро фароҳам карда , ва ба хамма дар ин мовриди мушаххас огоҳихои лозимро расонда ва новъи ва моҳиятишро таъйин ,ровшан ва тасрих карда, (ин хйли муҳим аст) ва ба истелох бар хамма иқомаи хужжати набавӣ карда, холо вақти ин корхоро анжом дода ва ин муқаддамотро чидаки хйли муҳим хастанд ;

холо мегуяд хукми ман дар ин замина ин аст ва агар каси бо ин шароити хос дар ин мовриди хос дучори журм шуд хар каси метавонад бо риояти шурут ва адами тажовуз аз хадди лозими он ,хукми манро бар он ижро кунад ва хатарро аз худииш ва дигарон дафъ намояд.

Дар воқе, шахси мужрийи хукми мешавадқи қаблан тавассути қуззоти мутахассис дар мовриди мужримин содир шуда ва ин шахс бо пейдо шудани мужримин чанин хукмиро ба ижро дар меоварад. Яъни худииш қози нест ва худииш хукмиро содир накарда ,балки танҳо мужри хукми астқи тавассути марожиъи зи салох содир шуда, марожиъики шойистаги судури чанин хукмиро доранд. Мисли номахоиқи росулulloх саллalloху алайхи васаллам ба собит қадамони қабоил дар дафъи муртаддин невишт ва дастури ижрои хукми аллох бар онхоро содир кард. Он муслимин худиишон хукмиро содир накарданд балки мужри хукми будандқи росулulloх саллalloху алайхи васаллам онро содир карда буд.

Дар хар сурат, ин тўвзиъи қудрати ҳукумати танҳо тавассути худи ҳукумат анжом мешавад ва агар ҳукумати исломий ҳам надошта бошем (ин ҳам нуқтаи астқи хийли аз дустон ноида мегиранд) агар ҳукумати исломий бар асоси шўрои исломий ва меъёрҳои комили исломий надошта бошем ва ба хукми зарурат бадали ҳукумати исломий ҳам дошта бошем, тибқи қоидаи :

«ما لا يُدْرِكُ كُله، لا يُتْرَكُ جُله»

Чизики хаммаи онро наметавонем ба даст биёварем ҳамонқи ровшан кардем ва дорем онро тарк намекунем. Боз ин тўвзиъи қудрат дар хайтаи хамин бадали ҳукумати исломий боқий мемонад. Мисли ончики мо дар баъзи аз манотиқи тахти сайтараи ҳукумати толибон қабли аз хамлаи Амрико шохиди он будем дар холати изтирорий.

Холо тасаввур кунид, агар чанин бадали хам вужуд надошта бошад, боз ба хукми зарурат ин тўвзиъи қудрат ба жамоат ва хизби исломий мерасид ва агар шўрои мужоҳидин ташкил шуд ин имтиёз аз жамоатҳо ва ахзоби мухталиф гирифта мешавад ва ба шўрои муваххид дода мешавад ва замониқи ҳукумати исломий дубора ташкил шуд ва муслимин сохиби қудрати ҳукуматий

шуданд, хатто агар бадали ҳукумати исломий ҳам бошад ва муслимин сохиби чанини қудрати шуданд кулли ин имтиёз ,равиш, чигунаги, мезон ва равиши тўвзиъи ин қудрат ва мезони қудратики ба қабоил ,хонуроодахо ,сарпарастии хонуроодахо ва кулли ашхоси жомеъа дода мешавад боз танҳо мухтасси ҳукумати исломий аст ва ҳукумати исломий метавонад андоза , мезон ва чигунаги тўвзиъи ин қудратро таъйин кунад ва дар солохияти ҳудиш мебошад.

Дар ин марҳала ва ба сурати тадриҷӣ, ҳукумати исломий заминаҳои лозим ва зарурӣ тўвзиъи чанин қудратиро ибтидо фароҳам карда, ва баъд ба таҳисси ҳудиш дар мавриди хосси ба мезони хосси ,дар мавриди вижа ба мезони вижа иҷозаи истефода аз қудрати ҳукуматиёро содир мекунад ва ба ин шева ,бахши мушаххас, вижа ва маълум аз қудрати ҳукумати ҳудишро боз ба сабки исломий он дар миёни ақшори мухталифи жомеъа тўвзиъ ва паҳш мекунад. Барои иҷрои ин қудрат ҳам онро ба сурати мушаххас ва маълум қонуний менамояд ва ба кори шахс шахсики онро анҷом медиҳад ва ин қудратро масраф мекунад расмият мебахшад. Чи каси онро тўвзиъ карда? Ҳуди ҳукумат ,ҳамон наҷоҳи ки шаръӣ ҳастанд . агар масраф кунанда ҳам онро масраф кард ҳукумат ба у (ба кори шахс ва ба масраф кунанда) машруъият медиҳад ва онро дар сурати иҷрои ҳукм ва масраф кардани ин қудрат, таҳти ҳимояти қонун ва қудрати ҳукумати қарор медиҳад ва шахс бидуни тарс аз мужозот ё жуброни ҳисорат ва ба унвони ёк вазифа иқдом ба дифоъи машруъ ва иҷрои ҳад мекунад. Қудратики тўвзиъ шуда ба ҳамон андозаики ба у додан масраф мекунад. Шахси назди росулulloх саллаллоху алайхи васаллам омад ва гуфт:

يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَرَأَيْتَ إِنْ جَاءَ رَجُلٌ يُرِيدُ أَخْذَ مَالِي؟ قَالَ: فَلَا تُعْطِهِ مَالَكَ. قَالَ: أَرَأَيْتَ إِنْ قَاتَلَنِي؟ قَالَ: قَاتِلُهُ؟ قَالَ: أَرَأَيْتَ إِنْ قَاتَلَنِي؟ قَالَ: فَأَنْتَ شَهِيدٌ. قَالَ: أَرَأَيْتَ إِنْ قَاتَلْتُهُ؟ قَالَ: هُوَ فِي النَّارِ

Назарит чист дар мовриди инки каси омад моламо бигирад?

Гуфт: ба у наде. Гуфт: агар хост бо ман бижангад? Гуфт: ту ҳам бо у бижанг. Гуфт: агар у маро кушт? Гуфт : ту шахиди, фаанта шахидун. Гуфт: агар ман уро куштам? Гуфт: у дар оташ аст.

Ба дунболи чанин тўвзихоти мутаъаддид, ва ровшангарихои возих ва ошкори мебинемки росулупллох саллаллоху алайхи васаллам ба унвони ек қонуни ҳукумати ба хамма эълон мекунадки:

«مَنْ قُتِلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ، وَمَنْ قُتِلَ دُونَ دِينِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ، وَمَنْ قُتِلَ دُونَ دَمِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ، وَمَنْ قُتِلَ دُونَ أَهْلِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ»

Ё дар жойи дигари фармуда:

«من قتل دون مظلّمته فهو شهيد».^{۲۱}

Ва мавориди дигарики ба хамин шева онро баён карда аст. Касики дар рохи молиш кушта шавад шахид аст. Нигоҳ кунид, дифоъи машруъро ба ту мегуяд ва ижозаро ба ту медихад.

وَمَنْ قُتِلَ دُونَ دِينِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ،

Касики дар рохи диниш кушта шавад шахид аст, касики дар рохи хуники рехта шуда қисос бигирад шахид аст, касики дар рохи ахлиш кушта шавад шахид аст, касики дар рохи зулмики ба у шуда кушта шавад шахид аст. Нигоҳ кунид, қонуний мешавад, ҳад ва ҳудуд таъйин мешавад. Ва росулупллох саллаллоху алайхи васаллам барои шахс ,бехтарин марғро медонадки дар рохи ҳаққиш буда бошад:

نَعْمُ الْمَيِّتَةُ أَنْ يَمُوتَ الرَّجُلُ دُونَ حَقِّهِ

Бехтарин марғ, марғи астқи шахс дар рохи ҳаққиш мурда ва кушта шуда бошад. Ин бехтарин новъи марғ аст дар рохи диниш бошад, дар рохи молиш бошад, дар рохи хар чизи дигари бошад, барои ҳаққиш бошад. Ҳақ кудом аст? Ҳақ,хамон астқи аллох таоло таъйин карда.

То инҷо, баҳси куллий ва фазои кулли баҳси мо дар мовриди дифоъи машруъ дар баробари мужримхо ва душманони соиллий астқи мумкин аст мусалмон бошанд ё ғейри мусалмон, қовм ва ҳеши наздики шумо ё хам мазхаби ва хам забони шумо бошанд ё аз

^{۲۱} - أخرجه أبو داود (۲/۲۷۵) والنسائي والترمذي (۲/۳۱۶) وصححه، وأحمد (۱۶۵۲-۱۶۵۳) عن سعيد بن زيد، وسنده صحيح. أحكام الجنائز ۴۲/۱

қовм ва нажод ва мазхаби дигари бошанд фарқи намекунад. Шояд каси бигуяд

مَنْ قُتِلَ دُونَ مَالِهِ

Мумкин аст касики ба моли шумо тажовуз мекунад қовм ва хеши шумо бошад, писар аммуи шумо бошад ё каси дигари бошад, ё касики дар мовриди хуни шумо гуфта

وَمَنْ قُتِلَ دُونَ دَمِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ

Мумкин аст аз қовм ва хешхо ва ҳам мазхабҳои шумо бошад ё набошад, мусалмон бошад ё набошад,

مَنْ قُتِلَ دُونَ أَهْلِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ

Мумкин аст мазхаби дигар ва фикри дигари бошадки ба сарзамин ва миллати шумо зулм кунад, дузди, қатл, ғорот, одамкуши анжом диҳад, ба шумо зулм мекунад ҳаққироки худо ба шумо дода дорад аз шумо мегирад, дорад ба шумо зулм мекунад

من قتل دون مظلّمته فهو شهيد،

Дорад ба шумо зулм мекунад мушкили нест касики ба шумо зулм мекунад чи каси бошад. Мусалмон бошад ё ғейри мусалмон бошад, чи каси бошад муҳим нест. Қовм ва хеши шумо бошад дур бошад ё наздик; дар ҳар сурати, касики дар ин роҳ кушта шавад:

: نِعْمَ الْمِيتَةُ أَنْ يَمُوتَ الرَّجُلُ دُونَ حَقِّهِ،

Бехтарин марғро дошта аст, инжо душман соил аст.

Иштибоҳики хийли аз дустони мо инжо муртакиб мешаванд ин аст ки хиёл мекунанд ҳар каси барои мол, аҳл ва чанин чизҳои бо онҳо вориди жанг шуд хатман кофар аст. Ингуна нест. Ту метавони бо у бижанги ба журми зулмики ба ту карда, ба журми ҳаққи аз ту гирифта ин ҳақ мушкили нест ки чи чизи бошад. Ҳаққи аст ки аллоҳ ба ту дода у дорад аз ту мегирад. Дигар вақти ингуна ҳаст қарор нест ки хатман кофар бошад, мусалмони аст аз мазхаби дигар, таъвили дигар ва равиши дигари аст ки ба шумо зулмиро раво дониста ва шумо ҳам бо у межангид. Дигар бештар аз ин шумо ҳам дучор зулм нашавид.

Дар ин сурат, қонуни шариати аллох ва ҳукумати исломий ин ҳаққи зотий ва машруъро ба шахси мусалмон додаки замони шахси қасди таъарруз ба номус ё моли шуморо дорад ва қудрати ҳукуматий ҳам вужуд надорадки ин балоро аз шумо дур кунад, шумо ба ҳукми зарурат ва бар асоси шурути хосси, мужрийи қудрати ҳукуматий мешавид ва мутаносиб ва ба андозайи тахожумики ба шумо шуда воқунишхоиро аз худитон нишон медихид, ҳамон қудрати ки ба шумо тўвзиъ шуда дар жомеъа ба ҳамон андозаики ба шумо тўвзиъ шуда ба ҳамон андоза онро масраф мекунид то ин хатар дафъ шавад. Ин хийли муҳим аст, чун мумкин аст ба каси қудрати бештари дода шуда бошад ба каси қудрати камтари, дар мавриди қудрати бештари ; ба ҳамон андозаики тўвзиъ шуда ба ҳамон андоза масраф мекунад.

Дар инҷо шумо бояд аз дин, номус, обрӯ, мол ва аҳли худит дифоъ кунӣ хатто , агар дар ин роҳ ҳам кушта шавад ё мужрим ва муҳожимро ҳам ба қатл бирасони. Холо, тасаввур кунид касики дар айни огоҳи , амдан ва ба мейли худити ва бо илм ба авоқибӣ журмиш ба аллох жалла жалалаҳу ва ё росулуллох саллаллоҳу алайҳи васаллам фаҳш бидихад, фаҳхоши кунад ва хокимияти исломий ҳам вужуд надошта бошадки чанин муртадиро ба дарак восил кунад онвақт чи бояд кард? Ё ишғолгарони кофари секуляри хорижий тавониста бошанд муртаддинро ба хоки муслимин хоким кунанд дар ин сурат, бо чанин ишғолгарон ва муртаддини чи бояд кард? Вақтики воқуниши мо ингуна аст дар баробари мусалмонки ба ҳаққи мо тажовуз карда ва бехтарин марғ , марғи астқи дар роҳи аҳқоқи ҳақ мебошад, мо дар мавриди касоники ба дини мо, ба аллох, ба росулишки аз номус , мол ва аз жони мо муҳимтар аст бояд чи бархурди бо ин муртаддини фаҳхош бикунем? Инжостқи бояд баргардем ба баҳси муртаддин:

Ҳамонтурики дар дарсҳои гузашта ва бо фазоёйики дуруст кардем то алъон мутаваҷҷиҳ шудем, муртад шудан шикли такомул ёфтаи маҷмуъаи аз ба зохир мусалмонони астқи қаблан дар дорудасти мунофиқин ва секуляризадаҳо таъриф шудандки мумкин аст иддаи аз муслимини заифул иймонро ҳам бо худитон олуда ва ҳамроҳ карда бошанд. Ҳаммаи инҳо ба нисбатхойи мухталифи беморийики доштанд ба истелоҳ дар ек бемористон

жамъ шуданд, он дастаки худдишонро мудово карданд тавонистанд бо тўвба ,дубора ба жамъи инсонхойи солим баргарданд ва он даста аз онхоки аз мудово ва дармон худдори карданд, ё ба хамин тартиб дар миёни муслимин мемонанд; иддаи аз онхо руз ба руз ба бемористон изофа мешавад то инки дар нихояти даво ва доктор бороишон фойдаи надорад ва муртад мешаванд. Вақтики даво ва доктор бороишон фойдаи надорад мегуем муртад шуданд.

Муртад шудан ек журми фардий махз нест, ек журми ижтимоий аст. Руйи ин диққат кунид дустон, журми фардий махз нест, ек журми ижтимоий аст. Ба хамин далил, фард наметавонад шахси муртадро жарима кунад ва уро мужозот намояд, балки ин ҳақ намоянда ва рахбари ижтимоъи муслимин аст. Ровшан шуд? Чун ,журм ижтимоий аст ва ту барои ин ижтимоъ рахбариро интихоб кардаи ва қудрат ва ихтиёри худро ба у тахвил додаи ; пас ,танҳо рахбари ижтимоъи муслимин ҳаққи мужозоти ин мужрими ижтимоийро дорад. Шахси мусалмон фақат метавонад то замоники қудрати бештари жихати ижро ба у дода нашуда (яъни ҳамон қудрати тўвзиъ нашуда ва ба дастии у нарасида) то замоники ин қудрат ба у дода нашуда дар мавориди жузъийки марбут ба худдиш хаст воқуниш нишон диҳад. Масалан аз инҳо бароат кунад , ба онҳо зан надихад, аз онҳо зан нагирад, дар қабристонии муслимин онҳо ро дафн накунад, бароишон дуоии хейр накунад ва соирӣ умурики марбут ба хийтаи шахси мусалмон мешавад.

Пас,ек шахси мусалмон то замоники ҳукумати исломӣ ба у қудрати ижроӣ бештари надода, ҳукумати исломӣ қудратро тўвзиъ накарда ва ба дастии нарасида, дар хийтаи шахсий худдиш дар бархурд бо муртаддин ихтиёротии маҳдуд аст, ихтиёротии маҳдудӣро дорад ва метавон ба сурати куллий ,дираи фаолияти онро дар ду нукта баён карда ва онро дар ду нукта хулоса намуд:

Ин шахс бояд эълон кунад дастаи аз муртаддиники сафишон ошкор шуда ва дастаики аз чоҳор мархала ва филтери асосӣ ва пичида тавассути қуззоти мутахассис убур дода шуданд, чанин шахси бояд эълон кунадки инҳо кофар , он ҳам кофари мушрик ва секуляр хастанд ва мисли

куффори секуляр бо онхо бархурд кунад на мисли ек кофари ахли китоб ва шибхи ахли китоб. Ин аввалин вазифаи уст ва еки аз мухимтарин вазифаш мебошад. Яъни, барои мушаххас кардани суфуф ва жиловгири ва мумониъат аз ба вужуд омадани олудагий ва саргардони худииш, атрофиён ва жомеъа, бояд муртаддинроки ба ин шева мушаххас шуданд кофар бидонад ва мисли куффори секуляр бо онхо бархурд кунад. Ин аввалин вазифаи уст.

Яъни аввалин қадам ин аст ки шахси роки тамоми озмоишоти тахассуси нишон додандки ин шахс ийдиз ё сил дорад, ва ташхиси мутахассис хам ин озмоишотро таъйид мекунад, ва хеч шакки дар мариз будани у вужуд надорад; ту хам бояд чанин шахси роки мариз бидони ва уро ба унвони ек мариз ба атрофиёниш маърифий куни. Ин маърифий кардан хийли мухим аст.

Замоники бо роияти тамоми озмоишоти пичида ва тахассусий, мушаххас шуда фалони кофар ва муртад шуда, ва муртад шудани у мисли офтоб дар васати осмон беабри бароят ровшан шуда, ва хукми қатъий дар мовриди у аз тарафи марожиъи за салох содир шуда аст; агар туро кофар ва муртад надони ва уро мусалмон бидони мисли ин мемонадки касироки ийдиз дорад ё сил, вабо, молорие, тоъун ва жузом дорадро дар жомеъа рахо куни ва мисли ек одами солим бо у бархурд намои. Ин зулми ошкор ва хиёнати ошкори ба саломати жисми худит ва дигарон аст ки каси дар он шак надорад.

Холо, агар каси хам аз тариқи озмоишгохи дақиқ ва пичидаи шариат (қуръон ва суннат) тавассути мутахассисин, ба яқин, кофар ва муртад ташхис дода шуда бошад ва шакки дар муртад будани у набошад ва ту уро мусалмон биноми камтарин хатари у ин аст ки еки аз ахкоми қонуни шариати аллохро инкор кардаи ва дур андохтаи ва ин журми бузурги аст. Илова бар он, ин шахс ва ашхоси мушобехро дар тўвхин ва зери по гузоштани дин ва қонуни аллох пурруттар ва жаритар кардаи ва заминаро барои иртидоди бештари мардум фароҳам намудаи, чиро? Чун, ба саломати иймоний ва даруний худит ва соири муслимин зулм карда ва хиёнат

намудаи. Ту ек шахси олуда ба ийдиз ва силро дар жомеъа ба унвони инсони солим маърифий кардаи, дар холики тамоми озмоишот нишон додандки ин шахс мариз аст.

Ту бояд тибқи ла илаха ва куфр ба тоғут дар хамон ибтидои амр уро кофар бидони, чанин шахси роки дар ин озмоишот рад шуда ва гуфта шудаки у кофар аст бояд уро кофар бидони то аввалин пиллаи ла илаха – иллаллохро ба пеш ва жилов бирави:

«فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى».

Бале, бояд инро анжом дихи он мовқеъ аст ки тавонисти дар масирики кулли анбиё рафтанд ҳаракат куни.

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ أَنْ عِبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ،

Хамин жостки бояд аз тоғут дури куни

«يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ»

Ба тоғут куфр куни, уро кофар бидони ва баъад ба сирохат ба ин кофар битавони бигуи:

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ.

Инхоро хитоб қарор биде: эй кофархо.

Ин мухотоб қарор додани куффор ба лафзи кофар ҳам амр аст, ва амри ҳам нест ки мухтасси росулulloх саллаллоху алайхи васаллам бошад, балки, амри аст ки ҳар мусалмони бояд ба андозаи вусъат ва тавоноияш онро анжом диҳад. Мушаххас ва ровшан шуда ту чигуна метавони ба офтоб бигуи офтоб, хаминтури ҳам ровшан шудаки кофар, яҳудий, насроний ва мушрикин ва мажус ва собеин ва муртад аст, пас бояд онҳо кофар бидони ва бигуи:

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ

Баъзи чизҳо ҳастанд ки мусалмон метавонад онро таъхис диҳад ва аллох таъхиси онро ба ҳамма дода ва аслан ниёзи ба далил ва истидлол надорад. Масалан ҳамма медонанд ки яҳуд, насоро, мажус, соибин ва мушрикин ё хамин секуляристҳо, кофар ҳастанд. Холо, мумкин аст каси надонад ки секуляристҳо хамон мушрикин ҳастанд ва исмишон аваз шуда ва гарна мохият ва коркардишон еки аст, аммо яқин дорад ки мушрикин ба ҳамроҳи куффори аҳли китоб ва шибхи аҳли китоб, кофар ҳастанд ва инро ҳар

мусалмони медонад. Яъни чигуна метавонад масалан бейни ек инсон бо ек дарахт фарқ бигузорад ва инхоро ба рохати ташхис дихад ба хамин тартиб, ба рохати метавонад бейни ек мусалмон бо ек кофар фарқ бигузорад ва ек мусалмонро аз ек кофар ташхис дихад ва ниёзи ба далил, савод, пиру жавон, зан ва мард будан надорад. Хар каси метавонад ташхис дихад ин инсон аст ва ин дарахт; ба хамин далил, ба инсон бояд бигуяд инсон ва ба дарахт хам бигуяд дарахт, ба кофар бигуяд кофар ва ба мусалмон бигуяд мусалмон. То замоники ингуна барояш ровшан нашуда набояд харфи аз дахониш берун равад. Чигуна барояш ровшан шудаки ин дарахт аст ва ин инсон. Он замон аст ки бояд харф бизанад.

Пас, хар мусалмони метавонад бигуяд инхо кофар хастанд ва ман онхоро қабул надорам:

«قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَآءُ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ»

(рафтор ва кордори) Иброхим ва касоники хамрохи у буданд, улғуйи хуби барои шумост, замоники ба қовми худ гуфтанд: мо аз шумо ва аз чизхоики ба ғейри аз худо мепарастид, безор ва гуризонем ва шуморо қабул надорем ва дар ҳақиқи шумо безътиноем, ва душмани ва кинатузи хамишаги миёни мо ва шумо ба вужуд омада аст, шуморо қабул надорем (кафарна бикум, ин хийли муҳим аст, бояд нисбат ба онхо кофар боши онхоро кофар бидони ва куфр ба тоғут яъни хамин кафарна бикум) ва душмани ва кинатузи хамишаги миёни мо ва шумо ба вужуд омада аст то замоники ба худойи ягона иймон меоварид ва уро ба ягонаги мепарастид

حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ

То замоники секуляристхои муртад ва кофар ба тамоми ончики аллох нозил карда иймон наёваранд бейни мо ва онхо душмани ва кинатузи хамишаги ба вужуд омада то замоники ба худойи ягона иймон меоваранд.

. بَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا،

Хамиша,

حَتَّىٰ تُوْمِنُوْا بِاللّٰهِ وَحَدِّهٖ.

Ин қабул надоштани куффор яъни куфр ба инҳо; яъни вақти инхоро қабул надошти ва кофар донисти дар воқеъ ақоиди онхоро ҳам қабул надори. Баъди аз ин, мусалмон бояд битавонад масалан ба онҳо бигуяд: эй кофархойи яҳудий, ё эй кофархойи насроний, ё эй кофархойи мажус, ё эй кофархойи секуляр ва собеий. Ба ин шева бояд

«قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ»

ро ба забон биёварад.

Ин ек амр аст барои ҳаммаи муслимин ва мухтасси ба босавод ва бесавод, пир ва жавон, ва зан ва мард надорад. Балки амри аст ки ҳар мусалмониро шомил мешавад ва ҳар мусалмони бояд онро анжом диҳад. Саййидина Иброҳим алайҳиссалом ҳам барои ҳаммаи муслимин дар масала улғу мебошад на барои табақайи хосси аз муслимин. Босавод ва бесавод надорад барои ҳамма дар ин моврид улғу аст.

Ҳаммаи муслимин бояд душманро душман бидонанд ва бояд дар баробари душман воқуниш нишон диҳанд. Холо, ин воқуниш ба андозаи тавоноии ашхос аст. Аммо, дар ҳар сурат, ек ҳукм аст барои касики тавоноии воқуниш дорад. Ту агар натавоности куфр ба тоғутро ба забон биёвари дар баъзи аз маворид, дар дилитки метавони? Тавоноии ту дар ин андоза ҳаст тамом шуд, ек вазифа аст. Дар ҳар сурат ек ҳукм аст ки бояд анжом шавад. Дар ин сурат, мешавад итоат аз еки аз дастуроти аллоҳ ва ба ин шева ек вазифа ва ек ибодат мешавад, чун еки аз дастуроти аллохро итоат кардаи.

Дустон ба ман ек жури нигоҳ мекунанд, дар мовриди ҳамин мовзӯ камӣ бештар тўвзих медихам чун муъзали бузурги шуда аст. Тасаввур кунид, агар ек доктори мутахассис бо анжомӣ тамоми озмоишот, ташхис дода бошадки фалонӣ ийдиз ё сил, вабо, молорие, тоъун ва ё еки дигар аз беморихойи воғир ва кушандаро дорад ва шумо ин беморихоро инкор кунӣ, ё аз эълони он сарпичи намойӣ ва онро бипушонӣ, дар холики метавони онро эълон кунӣ ва онро напушонӣ, хуб холо чи натижаи ба даст меояд? Аввалин

натижаи он ин аст ки доктори мутахассисро дуруғу шумордаи ва ё ташхиси уро даст кам гирифтаи, ва натижаи баъди хам ин аст ки ,заминаро барои ибтило ба ин бемори воғир фароҳам кардаи ва ба ҳар андозаки мардум ба ин бемори воғир гирифтадор мешаванд ту хам гуноҳкор ва шарикӣ журм мешави. Ин барои саломати ҷисм ва бадани фард ва афроди ҷомеа аст.

Ҳоло , аллоҳи мутаол ба унвони олимтарин ва ҳақимтарин зот ,мефармоядки фалоний ба чанин бемори хатарноки иймоний ва даруний мубтало шудаки воғир хам ҳаст ва шумо бояд барои муҳофизат ва дифоъи машруъ аз иймони худитон ва дигарон ин инсонҳои бечораи фосиди торих гузаштаре шиносӣ кунӣ ва ба дигарон хам бишносонӣ, ва бо ростгӯ шумордани ман ,инхоро аз ҷомеаи худитон жору кунӣ. Аллоҳ инро ба унвони олимтарин ва ҳақимтарин зот гуфта аст. Аммо ,қасби биеъд ва аз рӯи илм, огоҳӣ,амдан ва бо ихтиёри худӣш- нагузӯ биллаҳ – бигуяд ман ин нусхаики аллоҳ барои саломати иймоний ва ақидатии ман ва муслимин ирсол кардари қабул надорам, ва ё инки аз эълони ошқори он сарпичи кунад дар холиқи метавонад онро эълон кунад, ва онро бипушонад дар холиқи метавонад онро напушонад ; дар ин сурат, чи натижаи ба даст меояд?

Аввалин натижаи он ин аст ки ,ташхиси аллоҳи мутаолро қабул надошта ва онро даст кам гирифта ва ё амалан – нагузӯ биллаҳ – аллоҳ ва росулиш саллаллоҳу алайҳи васалламро дуруғу фарз карда, ва илова бар ин ,бо инки медонадки чанон шахси кофар ва ба тоғут табдил шуда ва бояд ба тоғут куфр кунад ва чанин тоғутиро кофар бидонад аммо ,куфр ба тоғут намекунад ва ин хам ба қисмати аввали

«لا اله - الا الله»

У зарба ворид мекунад. Ҳар чандки бо қабул накардани ташхис ва ҳукми аллоҳ ва росулиш саллаллоҳу алайҳи васаллам ва дуруғ фарз кардани ҳукми аллоҳ ва росулиш, амалан ба баҳши дувум

«لا اله - الا الله»

Яъни ба " илаллоҳ " худӣш боз садама зада аст. Дар ин сурат, чанин шахси бо ҳамин кор ,худӣш хам кофар мешавад ва ба

дунболи он , бо адами инкори ин бемори ва пушондани он аз мардум боиси шуйуъи он бемори мегардад.

Тамоми ин корҳо барои мухофизат аз саломати иймон ва ақидаи фард ва жомеъа аст аммо ,шахс бо инкори ин ҳукми шариат ҳам саломати жомеъаро дар муаррази хатар қарор медихад. Диққат кунид,агар ек кофарро ба унвони кофар маърифий накуни:

-Боис мешавики руз ба руз ин бемори густариш бештари пейдо кунад.

-Боис мешавики руз ба руз қавонини шариати аллох бештар зери по гузошта шаванд.

-Боис мешавики руз ба руз куфргуъи оддийтар шавад.

-боис мешавики руз ба руз дигар куфрҳои ошкор дар жомеъа густариши бештари пейдо кунанд ва қабхи ин куфрҳо шикаста шавад.

-боис мешавики куффори аҳли китоб,шибхи аҳли китоб ва баҳусус куффори секуляр ва муртад ба роҳати дар миёни мардум бо шуорҳои фарибанда жойи по боз кунанд.

-боис мешавики аҳзоби секуляр ва муртад ҳам ба роҳати дар миёни мардум ёрғирий кунанд ва мардумро тарафдори худ намуда ва онҳоро муртад кунанд ва умри нангишон тулонийтар ҳам шавад.

Тамоми ин мусибатҳо ва мусибатҳои дигар ,натижа ва самарои сахл ангорий ва кутохий қасони астқи ек кофариро кофар намедонанд ва боиси онҳамма олудаги ақидатий ва иймоний дар миёни муслимин ва ворид шудани онҳамма садама ба муслимин мешаванд.

Ғейри мумкин аст ҳаддиақал қасониро надида бошидқи мумкин аст намоз ҳам бихонанд аммо , бо камтарин иттифоқ ва асабонияти ,ошкоро ва бидуни тарс ба аллох ва росулиш саллаллоху алайҳи васаллам , дин ва ҳар чи муқаддасоти дини ислом аст фўш медиханд, ва ё мумкин аст инсонҳои зиёди ро дида бошидқи намоз ҳам мехонанд аммо , аз аҳзоби секуляр ва

муртади кумалахо, демократхо , пикакахо ,соири ахзоби секуляр ва кофар,куффори ишғолгари секуляри жахоний ва новкарони секуляри махаллийи онхо алайхи муслимин химоят ва тарафдори мекунад. Хатто агар бо нисфи калама хам бошадки росулulloх саллalloху алайхи васаллам мефармояд: агар бо нисфи калама хам бошад, боз дар оташи жаханнам аст. Дар ин моврид хийлихоро мушахада кардем.

Мовриди дувумики ба доираи фаолияти муслимин бармегардад ин аст ки , (мархалаи болотар ва пешрафтатар ин аст ки) дар жанги нарм ва равоний таблиғий ва забони ин шахс бояд алайхи муртаддин ба андозаи тавоноий худш мушорикат кунад, ин хийли мухим аст ба андозаи тавоноий худш. Каси бештар аз ин аз у намехоҳад,

، لا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا؛

Ба андозаи тавоноий худш дар ин жанги нарм ва равоний таблиғий ва забоний алайхи муртаддин мушоракат кунад ва ҳар замон ,дастур ба бархурди физикий ва жанги мусаллаҳона алайхи онхо шуд фармони раҳбарияти ҳукумати исломийро ба андозаи тавоноий худ иҷобат кунад ва дар ҳадди тавоноий худ бо даст ё забон ё қалбиш ҷиход намояд. Ба ҳамон андозаики раҳбарияти 3 абзор 22 қудратро тўвзиъ карда ба ҳамон андоза қудратро масраф кунад.

Дар ин сурат, боз бармегардем ба ин нуктаи асосийки мужозот кардан ва татбиқи ҳукми марғ бар муртаддин танҳо ҳаққи ҳукумати исломий аст. Ба ибороти дигар, метавон гуфт ки вазифаи фарди мусалмон дар умури фардӣ дар баробари муртаддин дар доираи жанги нарм ва равоний ва муборазайи манфӣ жо мегирад. Хийли мухим аст, ин истелохотро хуб мутаваҷҷиҳ шавид: еки жанги нарм ва равоний ва дувум муборазайи манфӣ дар ин ду моврид жо мегирад. Яъни вазифаи фардӣ муслимин дар баробари муртаддин дар доираи жанги нарм ва равоний ва муборазайи манфӣ жо мегирад. Рӯйи ин ду калама хийли диққат кунид, ва тамоми ончизики марбут ба фатовои ноши аз ижмоъ,қазоват ,ижро ва жанги гарм мешавад марбут ба ҳукумати исломий аст.

Аммо ,агар рахбарияти ҳукумати исломий чанин ҳақ ва қудрати ро бо таъйини " шурути хос" ва таъйин ва мушаххас кардан " мавориди хос" дар жанги гарм ба каси дода бошад, чанин қудрати ро ба каси дода бошад, ё хатто ба тамоми муслимин дода бошад, ва қудрати ро ингуна бейни онҳо тўвзиъ карда бошад; дар ин сурат ,он шахс ё тамоми муслимин метавонанд ба намояндаги аз қудрати ҳокимият ва ба дастури рахбарияти исломий чанин қудрати ро танфиз кунанд ва ба ижро дарбиёваранд ва онро масраф кунанд ё шахс дар зимни жанги гарм ба жанги равоний алайхи муртаддин ҳам идома диҳад хатто, агар дар хонуводаи худӣ бошад. Ин амр хийли кучаки нест, ҳамин жанги нарм, жанги таблиғий, жанги равоний ,мубаразаи манфий хийли муҳим аст. Ба унвони аввалин қадам дар ин бахши дувум вазифаи мусалмон. Хатто бахши аввалро ҳам шомил мешавад. Тақрибан кулли он ҳам ҳаст.

Нақши даъватгарон дар ҳомуш кардани фитнаи иртидоӣ дар Яман дар рузҳои поёни умри росулulloх саллаллоху алайхи васаллам ва авоили ҳилофати Абу Бакр қобили таваҷҷуҳ буд. Наметавон онро нодиди гирифт дар қабоили дигар ҳам ҳамин тури буд. Афроди чун : Марон ибни зи Умайр, ҳамдоний буд ва аз қабилаи ҳамдон ва Абдуллох бин Молик архалий розиаллоху анхума бо суҳанон ва даъвати худӣшон нақши басазойи дар ҳомуш кардани фитнаи иртидоӣ доштанд.

Қаблан ишора кардемки росулulloх саллаллоху алайхи васаллам тойи номаҳои муслимини собит қадамики боқий монад будандро жойики куффор дар он ҳукм мекардандро ба нафири ом ва жиҳоди ҳамма жониба ва дафъи фитнаи муртаддин даъват карда буд. Абу Бакр розиаллоху анху ҳам ба табаъияти ва ба равиши росулulloх саллаллоху алайхи васаллам чанин номаҳои ро ба муслимини боқий монда дар ин қабилаи фристод ва дастури жиҳоди ҳамма жониба дод. Ҳукмишо содир карда буд ровшан, мушаххас. Ва дастур дод ҳар касики тавоноий дорад бояд анжом диҳад. Абу Бакр розиаллоху анху хатто рахбарониро ҳам таъйин карда будки рахбарон дар Яман эронийҳо будандки хатто арабҳо ҳам тахти рахбарияти онҳо буданд. Росулulloх саллаллоху алайхи васаллам ба арабҳо ва мусалмонон онҳо дастур дода будки тахти

фармондехи эрониёники собит қадам монда буданд битавонанд фитнаи муртаддинро аз бейн бибаранд. Дар ин сурат, боз ба ин нуктаи килидий ва асосий бармегардемки тамоми харақоти муслимин дар ҳар амри ҳукумати, на шахси махз, тобеъ фармони раҳбарият ва тобеъ фармони ҳукумати исломӣ аст. Чун ,аллох таоло ин қудратиро аз ҳамин конол дар ихтиёри шумо қарор дода ва ин конол астқи мезони ин қудрат ва чигунаги масрафи ин қудрат ва шароити масрафи ин қудратро таъйин мекунад.

Тасаввур кунидки дар миёни муҳожиринаи хабаша Абдуллох бин Убай, у ва қасоникӣ мисли у буданд, дар Мадина мушаххас будки инҳо ибтидо изхори ислом карданд ва баъадҳо кофар буданишон тавассути аллох мушаххас шуда буд. Муртад шуда буданд ин новъи иртидо аст. Ё теъдоди аз яҳудиён барои тазъиф ва мубораза бо муслимин ибтидо иймон меоворданд ва дубора муртад мешуданд аммо , боз мебинем ҳукми иртидо бар ҳеч қудом аз онҳо иҷро намешавад. Ҳар чандки ҳукумати исломӣ , раҳбарияти муваҳхид ва қотиъи ҳам вужуд дорад. Аммо, дар баробар мебинемки дастури қатли Усамо духтари Марвон зани шоир ва яҳудӣ соқини Мадина будро содир мекунад ва ёки аз муслимин уро мекушад. Ба ҳамин шева , дастури қатли чанд мовриди дигар ҳам содир мешавад.

Ё дар жараёни фатҳи Макка бо онки росулulloх саллalloху алайҳи васаллам ҳукми қатли теъдоди аз секуляристҳо ва муртаддинро бо исм ва ановини мушаххас содир мекунад, ва онҳоро маҳдурӯд дам эълон менамояд ҳар чандки хатто зерӣ пардаи каъба ҳам пейдо шаванд, аммо мебинемки ёки аз ин маҳдурӯд дамҳо ба номи Абдуллох бин Саъад бин Аби Сураҳқи қаблан аз муҳожиринаи ва қотибони ваҳий буд аммо муртад шуда ва ба Макка баргашта буд ва онҳамма жанги равонӣ алайҳи росулulloх саллalloху алайҳи васаллам ва қуръон роҳ андохта буд ва онҳамма ба таҳқири дини аллох ва муслимин пардохта буд аммо, Усмон ибни Аффон розиаллоху анху аз росулulloх саллalloху алайҳи васаллам барояш омон хост ва тавассути раҳбарият бахшида шуд. Нигоҳ кунид, мехоҳад чи чизиро ба мо бигуяд? Ва ривоятҳои машҳур дигарӣ вужуд доранд.

Мехоҳад бигуяд бо онки худудро имом ё намояндагони рахбари ҳукумати исломийки маъмулан дастгоҳи қазоӣ исломӣ аст бо тейи мароҳили хосси қазоӣ ба мархалаи иҷро дармеоваранд, диққат кунид, аммо вазъи мовжуди замонӣ ва маконӣ довлати исломӣ ва ташҳиси рахбарият харфи аввалро мезанад. Ин хийли муҳим аст. Медонемки худудро имом ё намояндагони рахбари ҳукумати исломийки маъмулан дастгоҳи қазоӣ ҳастанд бо он мароҳили хосси қазоӣ ба иҷро дар меоваранд аммо ,вазъи мовжуди замонӣ ва маконӣ довлати исломӣ ва ташҳиси рахбарият харфи аввалро мезанад.

Дар жараёни фатҳи Макка ва баъди аз афви умумӣ, росулulloх саллalloху алайҳи васаллам дастури қатли чохор нафарроки ба журми иртидод таҳти таъқиб буданд содир мекунад:

«افْتُلُوهُمْ، وَإِنْ وَجَدْتُمُوهُمْ مُتَعَلِّقِينَ بِأَسْتَارِ الْكَعْبَةِ»،

Ин чохор нафарро бидуш, ва лавки худушонро ба пардаи каъба овизон карда бошанд.

Возих аст, хийли возих аст, дар инҷо фақат росулulloх саллalloху алайҳи васаллам ва пас аз у танҳо рахбарияти аз тариқи шӯрои ҳал ва ақди он маҳал, интиҳоб шуда шойистаги дастури таҳкими шариасти аллохро дорад. Чун, у бештар аз так так афроди жомеъа ва хатто гуруҳҳо, аз тариқи конолҳои муҳталиф бо вазъи мовжуди жомеъа ва фазои атроф ва фазои бейнал милалӣ ошноӣ ва шинохт дорад ва масолиҳ ва мафосидро бештар ва мутмаинтар ташҳис медиҳад. Ба чанин ҳолати дар истелоҳ мегуянд даъватро бо басират ба пеш мебаранд. Хийли муҳим аст, даъватро бо басират ба пеш мебаранд.

Рахбарӣ марказӣ ба унвони пойгоҳи устувор, зарурати гуризи нопазири жомеъаӣ исломӣ барои ҳаракат ба жилов ва эъмоли қудрати қонуни шариасти аллох дар жомеъа аст ки екпорчаги сиёсий муслимин ва ҳаракати озодбахши исломро тазмин мекунад. Бале, рахбарияти марказӣ чанин пойгоҳи устувор ва бузургиро дорад ва зарурати гуризи нопазир жомеъаӣ исломӣ аст, зарурати гуризи нопазир жомеъаӣ исломӣ барои ҳаракат ба жилов аст, зарурати гуризи нопазир жомеъаӣ исломӣ барои эъмоли қудрати қонуни шариасти аллох дар жомеъа аст. Чанин

рахбарияти астки екторчаги сиёсий муслимин ва харакати озодбахши исломро тазмин мекунад.

Дар ин сурат, ин қоида хоким мешавадки

«أن الحدود لا يقيمها إلا الإمام أو نائبه»

Яъни, ҳудуд танҳо аз тарафи имом ё ноиб ва жонишини у барпо мешаванд. Имоми Шофеъий роҳимахуллох ҳам мегуяд:

«لا يقيم الحدود على الأحرار إلا الإمام ومن فوض إليه الإمام، لأنه لم يُقَمَّ حدٌّ على عهد رسول الله صلى الله عليه وسلم، إلا بإذنه، ولا في أيام الخلفاء إلا بإذنهم، لأنه حق الله يفتقر إلى الاجتهاد، ولا يؤمن في استيفائه الحيف، فلم يجز بغير إذن الإمام».^{۲۲}

Холо, агар рахбарият ташхис додқи дар баробари муртад шудан касони чун Абдуллох бин Жаҳш ,яхудиёни Мадина ва куфрғуи мунофиқин ва секулярзадаҳои мунофиқ будан холис онҳо тавассути аллох таоло ҳам ровшан ва возих шуда бояд сабр кард ва кори анжом надод дар ин сурат, ҳукм барои так тақи афроди жомеъа ҳамин аст; аммо , агар дар мархалаи бо таъйини шурути амр ба дафъ ва терори тўвҳин кунандагон ва куштани муртаддини хос ва мушаххас мешавад, ҳукм барои так тақи муслимин самъ ва тоъат ва ижрои ҳудуд аст. Ба ҳамин далил мебинемки дар бейни муслимин барои ижрои ин ҳудуд ба сурати фардӣ ва жамъӣ мусобақа гузошта мешавад. Дар ҳар ду ҳолат, асл, ташхиси рахбарияти исломӣ жомеъа аст.

Дар ҳар ҳол, ташхиси замон, макон ва ҷиғунаги ижрои ҳукми муртаддин бар уҳдаи ҳукумати исломӣ ва амири муслимин аст. Ин ҳамма рӯи он таъкид мешавад ба далили аҳамияти астки вужуд дорад, ва хийли аз дустон чанин каламоти, чанин аҳкоми ва чанин мовқеиятҳоиро надида мегиранд, ва мутаъассифона сахл ангори мекунанд ва дучори иштибоҳоти бузург мешаванд ва садамаҳои зиёдиро ,ҳам ба жунбуши исломӣ ва ҳам ба худшон мезананд.

Хуб аст дар ин замина ба намунаҳои ишора кунемки бо заминаи рахбарияти жомеъаӣ исломӣ фароҳам карда буд, ва бо ихтиёр

^{۲۲} - الأم (۱۵۴/۶) وراجع المجموع (۲۷۰/۱۸) والروضة (۲۲۳-۲۲۱/۹) (۲-۹۹/۱۰)

ва қудрати ки рахбари ҳукумати исломий ба онҳо дода буд
муслимин тавонистанд ва метавонанд тахти ин шароит ва бо
риояти шурути таъйин шуда ва дар мовриди мушаххас ва таъйин
шуда, инҳо метавонанд ба сурати шахсий ҳудудиро бар баъзи аз
муҷримин ва муртаддин иҷро кунанд, монанди :

Сохиби барда ва каниз метавонад ба сурати шахсий ҳукмро иҷро
кунад. Росулulloх саллаллоҳу алайҳи васаллам мефармояд :

أَقِيمُوا الْحُدُودَ عَلَى مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ.^{۲۳}

Яъни , ҳудуди шаръийро бар бардагон ва канизони худ иҷро кунид.
Ва нез фармуда аст :

إِذَا زَنَتْ أُمَّةٌ أَحَدَكُمْ فَلْيَجْلِدْهَا.^{۲۴}

Алъонки , чанин падидаи ҳаддиқал дар сарзаминҳои
мусалмоннишин вужуд надорад ҳар чандки дар сарзаминҳои тахти
хокимияти секуляристҳо ба ишколи мухталифи чун коргарони
жинсий ва ғейрих ба ҳаёти худ идома дода аст ва ин падида ба
шикли ваҳшатнок ва хийли бадтар аз қуруни васатий ва қуруни
бостоний ҳам ба ҳаёти худ идома медиҳад. Дар ҳар сурат, ин ҳам
ек намуна аст ки шахс метавонад ҳукмро иҷро кунад ва дин ва
шариати исломий ба у иҷоза дода аст.

Касики бо муслимин пеймони сулҳ ва ошти баста, чанин каси ба
росулulloх саллаллоҳу алайҳи васаллам фахш медиҳад ё ба аллох
тўвхин мекунад куштани ин мисли куштани ек кофари жангталаб
ва мухориб мешавад, ҳукумати исломий чанин чизиро эълон карда
ва огоҳиҳоиро дода аст. Дар ин сурат, иқдом ба куштани у бар
ҳар мусалмони вожиб мешавад ва куштани у ишколи надорад.
Далили ин кор ҳам гуфтаи Абдуллох бин Умар розиаллоҳу анҳума
аст ки ба вай гуфтанд: фалон роҳиб ба росулulloх саллаллоҳу
алайҳи васаллам фўш дода аст , у ҳам гуфт: агар ман онро
мешанидам уро мекуштам. Сипас роҳибро наздиш оварданд ва
Абдуллох бин Умар розиаллоҳу анҳума ҳам шамшир кашид аммо ,
роҳиб инкор кард ва уро раҳо намуд.

^{۲۳} - أخرجه أبو داود، ۱۶۱/۴، كتاب الحدود: باب في إقامة الحد على المريض، حديث ۴۴۷۲ و غيره
^{۲۴} - رواه البخاري و مسلم و احمد و غيره

Мисоли Абдуллох бин Умар розиаллоху анхума дар асри росулуллох саллаллоху алайхи васаллам хам зиёд иттифоқ офтода аст, мисли хамон шахси мусалмоники ба хукми росулуллох саллаллоху алайхи васаллам рози нашуд ва Умар розиаллоху анху хам гардани уро зад ва қуръон хам иқдоми уро таъйид намуд. Хамчунин духтари Марвонки ба росулуллох саллаллоху алайхи васаллам фахш дод ва Умайр бин Адий уро ба дарак фристод ва аз тарафи росулуллох саллаллоху алайхи васаллам ба у лақаби " пуштибони аллох ва росулиш" дода шуд.

Куштани сохир ба дасти Жундуб бин Каъаб ғомидий ба хамрохи Валид розиаллоху анху дар замони хилофати Усмон бин Аффон розиаллоху анхуки сохирро бо дасти худешон куштанд.

Хафса уммул мўъминин розиаллоху анхо бо дасти худ ек зани сохираро ба қатл расонд.

Марди мусалмон курики хамсари худро ба далили фахш додан ба росулуллох саллаллоху алайхи васаллам ба дарак фристод ва росулуллох саллаллоху алайхи васаллам хам хуни он занро хадар рафта эълон кард.

Тамоми ин маворид ва мавориди мушобех, журмҳои ижтимоӣ будандки ҳукумати исломӣ бо фароҳам кардани заминаҳои огоҳӣ ва шиноҳти умуми мардуми жомеа аз ҷанин журмҳои ва бо таъйини шурути, қудрат ва иҷозати иҷро ба соири мусулмин дода аст; ва ҷунони ҳукумати исломӣ ин қудратро аз мусулмин бигирад ва онро ба худеш мухтас кунад ва иҷозати надихад каси ғейри аз ҳукумати исломӣ ва наҷоҳои тахти ҳокимияти он бано ба масолиҳати худ ҳукумати исломӣ дар назар гирифта ва ҳукумати исломӣ мужозоти муртаддинро мухтас ба худеш кунад. Ва бано ба масолиҳати мужримин муртадро худеш ба сазойи аъмолишон бирасонад ва ин иҷозати ба каси дигари надихад ва қудратироки қаблан тўвзиъ карда буд дубора онро жамъ кунад; дар ин сурат, ҳеч каси ҳаққи тақриб ва муҳолифат бо дастуроти раҳбарият ва ҳукумати исломӣ надорад. Ин хам еки аз хамон нуқоти калиди астки хийли аз дустон ба он таваҷҷуҳ намекунад.

Хам акнун хамки систем ва низомҳои ҳукумати аз густирдагии ,
вусъат,назм ва созмондеҳи бесобиқаи бархурдор шуданд дар ин
замина бояд бештар диққат шавадки қонуни исломии жомеа ҳад
ва ҳудуди афроди жомеаоро чигуна таъриф карда ва бояд дар
ҳамин ҳад ва ҳудуд амал кард. Чун хуруҷи мусалмон аз ин ҳад ва
ҳудуди шаръии ҳукумати исломии барояш таъриф карда агар аз
ин хуруҷи кунад ҳудиш ба манзилаи иртиқоби журм махсуб
мешавад.

Ин қавоиди куллан дар мавриди сарзаминҳои астки ҳукумати
исломии ва раҳбари ҳукумати исломии вужуд дорад аммо, дар
сарзаминҳои ҳукумати исломии ба шикли шӯрои он ва ё ҳатто
барасоси ёки аз мазоҳиби исломии ва ҳатто мартабайи нозил ва
изтирорӣ онҳам вужуд надорад ва муслим аз чанин давлат ва
раҳбарияти маҳрум ҳастанд, ба ҳукми зарурат ва ба нисбати
тавоноии ва санҷидани масолиҳ ва мафосиди қазия, афрод ва
ҷомоатҳои шариятгара ба сурати доираи ин ҳолаҳо пур
мекунад то инки ба тадриҷ аз ҳамин тариқ ва ба хусус аз тариқи
вахдат,дубора ба неъмат ва шукуҳи қудрати ҳукумати исломии
даст пейдо кунандки манбаъи ҳейроти астки ҳеч абзори дунёвӣ
бо он қобили муқояса набуда ва нест.

*Посух ба суълоти дарси шиносӣ муртаддин ва равиши бархурд
бо муртаддин ва жибҳаи муртаддин.*

Дар масирики будем дустон суълотиро матраҳ кардандки суълоти
дустони дигар ҳам буда ва он инки ҳоло далили ин ҳамма саҳтгари
дар мавриди муртаддин чи метавон бошад?

Ба сурати мухтасар метавон гуфтकि, ин воқуниши муслим дар
ҷиловгари кардан аз чанин гуноҳи иҷтимоӣ дақиқан самараи
харфҳо ва аъмоли ҳуди шахс аст, ва чизи таҳмилий аз муслим
бар онҳо ё зулм бар онҳо нест балки , натиҷаи аъмоли ҳудишон
аст. Албатта, ҳикматҳои ғейри қобили инкор ва паёмҳои возих ва
ошкори ҳам дар иҷрои ин дастури аллоҳ нахофта астки
наметавон онро инкор кард. Ҳам барои ҳуди муслим паёмҳои дар

бардорад ва хам барои ғейри муслиминки тасмим мегиранд ворид ва дохили ислом шаванд. Аз самароти ижрои ин қонун ин аст ки :

Аз қонуни шариасти аллох ва жойгоҳи онки, дар жойгоҳи қонуни асосӣ жомеъа қарор гирифта, муҳофизат мешавад ва ижоза намешавад ки қонуни асосӣ жомеъаи муслимин дасти кам гирифта шавад ва харҷ ва марҷ ба вужуд биёяд.

Жанги равонӣ душман барои зарба задан ва ошӯфтаги дар амнияти иймонӣ жомеъа хунсо мешавад ; қаблан дар ин замина суҳбат карда будем ва асари равонӣ мужозоти мужримин, фазои солимиро барои умуми муслимин фароҳам мекунад. Амнияти иймонӣ жомеъа зарба ворид кунад ва бояд хунсо шавад.

Сангинӣ хукми иртидо, роҳи табиғ ва тарвиҷи иртидодро мебандад, ҳамонтурики сангини хукми қатл, дузди ва ғейри роҳи иртиқоб ба ин жароимро мебандад.

Муслимин нишон медиҳанд ки муҳофизат аз иймон ва саломати ақидатӣ ва равонӣ муслимин бароишон аз аҳамияти болоӣ бархурдор аст ва руҳияи иймонӣ ва саломати ақидатӣ ва равонӣ жомеъа аз аҳамияти бисёр болоӣ бархурдор мебошад ва бароишон муҳим аст.

Замоники шахс тасмим мегирад кори кунад ки дар ақоид ва иймони муслимин тазалзул, сустӣ, дудили, шак ва тардид ба вужуд биёварад дар воқеъ, тасмим гирифта ки пояи аслии мовҷудияти муслимин ва пояҳои низом ва ҳукумати исломӣро мутазалзил кунад. Ин кори муртаддин боиси зарба задан ва тазъифи руҳияи иймонӣ жомеъа мешавад ва боиси қонунғуризии ва заиф шудани ирода ва иймони муслимин мегардад. Афроди жомеъа ҳақдоранд ва инро ҳаққи ҳудишон медонанд ки фазои умуми жомеъа, муҳити солим ва бидуни таниши дохилии ва омӣ бароишон бошад, то дар паноҳи ҷанин амният ва саломати битавонанд ба парвариши ҳудишон, фарзандишон ва насли ояндашон бо хиёли роҳат бипардозанд. Хифзи руҳияи иймонӣ жомеъа, асос ва пояи муҳофизат аз афроди жомеъа аст ва илова бар он, қавийтарин васила ҷихати муқобила бо жанги нарм ва жанги гарми душманон қонуни шариасти аллох мебошад. Пас, ҳам хифзи руҳияи иймонӣ

жомеъа ва хам абзори барои муқобила бо жанги нарм ва гарми душманон қонуни шариати аллох мешавад.

Миллатику иймонишро аз даст медиханд қабли аз ворид шудан хар душмани ба сарзаминишон шикаст хурданд. Ин матолибироки хидматитон арз мекунам чакида ва жўвхарайи торих аст ва воқеиятхойи астқи наметавон онро инкор намуд. Миллатику иймонишро аз даст медихад қабли аз ворид шудани хар душмани ба сарзаминишон шикаст хурданд ; аммо ,агар иймонишонро аз даст надиханд харгиз шикаст намехуранд ва дар ниҳоят ,хатто агар қарнхо хам тул бикашад душманро шикаст медиханд.

Пас,хифзи рухияйи иймони жомеъа ва мухофизат аз чанин сармоя ва қудрати хаққи афроди жомеъа ва хаққи наслхои оянда астқи насли кунуний хам бояд аз чанин рухияйи иймони музофизат кунад ва бояд бо касоники ба чанин сармоя ва қудрати садама мезананд бархурдор шавад. Ижройи ин хад ва хукм боис мешавадқи душманон дар ахдофи худешон ноком бимонанд.

Морсел Бувазор – устои ҳуқуқи донишгоҳи женов – меғуяд: " илллати сахтғирий ислом дарбораи муртад шояд бидон жихат бошадқи дар низоми ҳукумати ва системи идорий жавомеъи исломий ,иймон ба худо сирфан жанбаи эътиқодий ва даруни қалбий надорад балки , жузви бандхои пейвастаги уммат ва пояхои ҳукумати исломий аст, ба турики бо фикдони он қавом ва давоми жомеъайи исломий муталоший мешавад ва монанди қатл ё фитна ва фасод астқи наметавонад қобили тахаммул бошад".

Дар ин сурат, бар дуст ва душман возих ва ровшан астқи мухофизат аз иймон ва саломати ақидатий муслимин, мухофизат аз манбаъи қудрати муслимин, мухофизат аз ҳукумати исломий ва жиловғирий аз фурупоший убухат ва қудрати дунёвий муслимин аст. Хийли муҳим аст, бар дуст ва душман ровшан аст. Агар аз чанин иймон ва саломати ақидатий муслимин мухофизат шавад дар воқеъ,мухофизат аз манбаъи қудрати муслимин аст ; дар воқеъ, мухофизат аз ҳукумати исломий аст; дар воқеъ ,мухофизат аз қудрати дунёвий муслимин ва жиловғири аз фурупоший убухат ва қудрати дунёвий муслимин аст ва мухофизат аз

«أَطَعْتَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ»

дар жомеъа аст.

Паёми барои ғейри муслимин дорадқи қабли аз вуруди ба дини ислом таҳқиқоти лозимро дошта бошанд ва интихоби куркура на дошта бошанд. Мутаважжих бошандки дар дохил шудан ба исломи ижбори нест

«لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ»

Аммо, вақти ворид шуди бояд тобеъи қавонини он шави ва наметавони бигуӣ: мар хар вақт дилам хост ворид мешавам ва харчи дилам хост анжом медихам ва хар вақт дилам хост хориж мешавам ва хар чи дилам нахост анжом намедихам, мейлакий аст.

На , вақти вориди хар хизб ва хатто фан, херфа ва риштаи варзиший ва дар кул хар амри дунёвий шуди бояд тобеъи қавонин ва усули он шави. Ислом ҳам дорои қавонини хосси худии астқи бояд риоят шаванд. Мужозоти муртад, ғейри мусалмонро ташвиқ мекунадқи бо таважжух ва диққати бештари вориди ислом шаванд.

Ислом бо зур ва қудрат мавонеъи чун хуккоми зolim ва уламои фосиди ахли китоб, шибхи ахли китоб ва мушрикини секулярро бардошта, ва инсонхоро аз исороти инхо озод карда аммо, ғейри аз мушрикини секуляр касиро бейни пазириши ислом ё марғ қарор на дода ва аз харгуна тахмил ва ижбор дар ақида ҳам манъ карда аст ва бо қудрати ақидатий ва истидлолики дорад ҳаммаро ба гуфтагу даъват намуда ва аз гуфтагу харроси надорад ва хатто хариф талабий ҳам мекунадқи хар каси далил ва бурхони дорад жилов биёяд ва далоилишро биёварад агар рост мекуянд :

«قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ» (Бقره/۱۱۱، انبياء/۲۴، نحل/۶۴)،

Бигу: агар рост мекуӣид далили худитонро биёварид.

Ва баъди аз он астқи ба он даста аз бандогон башорат медихадқи бо куфр ба тоғут ва иймон ба аллох суханони мухталифро мешаванд, бо куфр ба тоғут ва иймон ба аллох бояд чанин

пуштивонаиро дошта бошанд баъад суханони мухталифро мешнаванд ва бехтарини онхоро интихоб мекунанд:

« وَ الَّذِينَ اجْتَنَّبُوا الطُّغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى فَبَشِّرْ عِبَادِ* الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَ أُولَئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ» (Змер/ 17-18)

(диққат кунидки аллох таоло мегуяд:) касоники аз ибодати тоғут дури мекунанд, (ибтидо хамин аст хийли аз касоники хатибанд ва таблиғ мекунанд ин муқаддамаро намеоварандки аллох худии оварда аст -) касоники аз ибодати тоғут дури мекунанд ва (бо тўвба ва истиғфор) ба суйи худо боз мегарданд, ишонро башорат биде (ба ажр ва подоши азими худованди) . мужда биде ба бандогонам. Он касоники ба хаммаи суханон гуш фаро медиханд ва аз нукутарин ва зеботарини онхо пейравий мекунанд. Онон касониандки худо хидоятишон дода аст ва ишон воқеан хирадманданд.

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ

Ки ба муслимин бармегардад, куллан муслиминанд, ва суханони мухталифики дар шўро ва дар миёни худиишон матраҳ мешавад ва бехтарини онхоро интихоб мекунанд.

Дар ин сурат, дар кул ,аллох инсонро дар пазириши дин ба таҳқиқи огохона, пархез аз тақлиди куркурона ва бедалил даъват мекунад. Онхоро даъват мекунадки бидуни ибхом ва пичидаги ба сурати ровшан ва ошкор дини исломро қабул кунанд ё хатто агар далил ва бурхони барои муқобила бо ислом доранд боз ровшан ва шаффоф онро баён кунанд ва посухи ровшан ва шаффоф хам дарёфт намоянд.

Ба хамин далил ,ислом пеш аз онки касиро ба унвони пейру бипазирад, ба у хашдор медихад чашм ва гуши худииро боз кунад ва дарбораи диники мехоҳад бипазирад ва қонуники мехоҳад худииро тобеъи он кунад, озодона фикр карда ва ба авоқиби кориш ва таъаххудотики медихад фикр кунад ; агар тавонист худииро бо қавониниш мунтабиқ кунад, вориди он шавад; ва агар мебинад наметавонад худииро бо қавонини он мунтабиқ намояд ҳақ дорад ҳар чи бештар дарбораи ин дин таҳқиқ ва баррасий

кунад. Қуръони мажид ба росулulloх саллаллоху алайхи васаллам дастур медихад :

«وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ»
(توبه/۶)،

Агар еки аз мушрикин ба ту паноханда шуд ба у панох биде то гуфтори худоро бишнавад онгох уро ба жойгохи амн бирасон ; ин ба хотири он аст ки онҳо мардуми нодонанд. Мушрикин, инсонҳои нодон ва жохилий хастанд, воқеият ҳам ҳамин аст.

Дар пейи ҳамин фармон будки фарди ба номи " Сафвон" хидмати росулulloх саллаллоху алайхи васаллам шарафёб гардид ва аз ишон хост ижоза бидихад ду мох дар Макка бимонад то инки дарбораи ислом таҳқиқ кунад шояд ҳақиқат ва дурусти он барояш ровшан гардад ва мусалмон шавад. Росулulloх саллаллоху алайхи васаллам фармуд : ман ,ба жойи ду мох , чохор мох ба ту мухлат ва амон медихам.

Бале, аллох аз бандаҳои мехоҳад ин дастур ва қонунироки барои бандогониш фристода ,бандаҳои бояд чашм ва гуши худиро боз кунанд ва далоили қудратманди ин динро дақиқан баррасий намоянд ва иҷборий дар ворид шудан ба он нест :

«لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ»

Дар дохил шудан ба он иҷборий нест. Дар дохил шудан ба фалон хона ,муҷтамаъ ва фалон жо иҷборий нест, дари онро боз нақун ва вориди он нашо агар рафти бояд тобеъ шави. Бале, бо пазириши таҳдид ва авоқиб ваҳими ухравий шахс метавонад исломро қабул нақунад аммо ,харгоҳ мусалмон шуд дигар наметавонад аз он баргардад ва бояд тобеъи қавонини он шавад.

Дар ин сурат,бояд дар ворид шудан ба он диққат кард ва мутаваҷҷиҳ шудки ин дин, таширифоти нест ва каси наметавонад онро бозича қарор диҳад ва бо бозича қарор додани қавонини шариати аллох ва дини аллох, худи аллохро мовриди тамасхара ва тўвхин қарор диҳад.

Аллох таоло дар ин дунё ба тамоми куффори аҳли китоб ва шиъхи аҳли китоб ин озодийро додаки ин шариати жадидро

бипазиранд ё напазиранд ва дар сурати адами пазириш тахти шароити бо муслимин зиндаги мусолимотомизий дошта бошанд аммо, мушрик будан секулярист буданро дар шаъни инсон намедонад ва харгиз на дар дунё ва на дар қиёмат онхоро намебахшад. Дар дунё секуляристу ва мушрикинро бейни марғ ё пазириши ислом қарор медихад ва дар қиёмат ҳам бадтарин азобхоро бароишон дар назар гирифтаки дар дарси шиносӣ мушрикин ва секуляристу ба он ишора кардем.

Чун, асосан аллоҳ хар чиро бихоҳад мебахшад аммо, ширкро намебахшад:

*«إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا»
(نساء/۴۸)،*

Бегумон худованд (харгиз) ширк ба худо намебахшад, ва ле гуноҳони жуз онро аз хар касики худ бихоҳад мебахшад. Ва хар ки барои худо ширки қоил шавад, гуноҳи бузургиро муртакиб шуда аст.

Дар кинори ин даъвати огоҳона ва интиҳоби гироёна, ислом бо баёни аҳкоми иртидод ҳашдор медихадки харгоҳ ҳаққонияти исломро ба хуби шинохтид ва мусалмон шудид, дигар наметавонид аз он бозгардид. Ин сатҳириӣ боис мешавад то мардум динро амри сода ва ташрифотӣ надонанд ва дар пазириш ва интиҳоби он ниҳояти диққатро дошта бошанд.

Дар ин сурат, " мужозоти иртидод барои истефодаи баҳина аз озодӣ" аст, жихати иҷоди фазои солими барои баҳра бардори шойиста аз ин озодӣ аст на барои аз бейн бурдани озодӣ барои куффори аҳли китоб ва шибхи аҳли китоб.

Иҷрои ин ҳукм илова бар инҳамма манофеъики барои муслимин ва ашхосики қасди вуруд ба ислом доранд дар бардорад барои шахси муртад ҳам холи аз маслаҳат нест. Бидуни шак, хар чи аз умри ек муртад муғузорад бо мафосидики барои жомеъа ба бор меоварад боис мешавадки вужудиш ҳам аз назари равонӣ ва ҳам аз назари моддӣ мафосидиро барои муслимин ба бор биёварад ва хатто боиси гумроҳи афроди дигар ҳам шавад. Дар ин сурат, лаҳзаи

умри ин бечора мусовий аст бо ранж ва азоби бештар дар қиёмат ва қарор гирифтани дар даракоти пасттари жаханнам.

Ровшан аст ки ,давоми умри чанин инсон бечораики дар дӯвероники зохири исломий дошта ва жузви мунофиқин ва секулярзадаҳо буда бо чанон зиндаги пур аз изтироб,дилхира ва фасоди даст ва панжа нарм карда ва холо хамки дар фосоди бадтари офтода, хам барои худии бад аст, хам барои жомеъаии муслимин ва хатто мумкин аст барои ғейри муслиминики қасд дошта бошанд вориди доираи ислом шаванд ҳукми боздоранда дошта бошад ва монеъи бошад дар роҳи ислом овардани дигарон. Ин бар мушкилоти у дар қиёмат хам изофа мекунад.

Ижрои ин ҳукм паёми барои тамоми мунофиқин ва секулярзадахостки ,бароишон бештар ин аст ки бемори худиишонро дармон кунанд ва ижоза надиханд беморишон инхоро ба чанин сарневишти шуми бикашонанд ва худиишон хам дунболи чанин сарневишти талх ва дардноки набошанд.

Ин тўвзихро лозим доништам чун дустон дар ин замина шубхотиро матраҳ мекарданд ва суъолотиро ба сурати мустақим ва ғейри мустақим баён менамуданд, лозим доништамки ин тўвзихотиро дар мовриди он ироя кунам. Хуб, мерасем ба суъолоти дустон ва хоҳарон ва бародарони мухтарам:

1-Ассаламу алайкум ва роҳматуллоҳ, қасоники шумо онхоро хавориҷ меномид дар ақоиди худ аз афроди дигар ихлоси бештари доранд, ва барои иззати дин ва ёри мазлумин боланд шуданд. Чиро шумо онхоро даъват ба ваҳдат намекунид ва то ин андоза бар онҳо шадид хастид?

Эҳтимолан шумо дустии геромии матраҳи моро хондаид ва медонидки мо кудом даста ва чи қасиро жузви хавориҷ медонем . қаблан дар ин замина муфассал сухбат кардем ё невиштем. Мо ба табъият аз сайидона Али розиаллоҳу анху ва ибни Аббос розиаллоҳу анху ва куллан ба табъияти аз қонуни шарии аллоҳ харғиз дархойи даъватро набаста ва намебандем. Даъват дар хар сурат, муқаддам бар жанг буда ва хаст чи тарафи муқобилки

*жангро бар мо тахмил мекунад мусалмон бошад чи кофар.
Агар мусалмон бошадки даъват аржахтар аст.*

*Аммо ,инсонҳои номутаодил ва номезони яъни мусалмонони
номутаодил ва номезоники бидуни гузарондани шахси
мусалмон муттаҳам ба журми иртидо аз мароҳили
чохоргона ва филтерҳои шаръӣ уро такфир мекунад,
дар ҳолики ин шахс ошкор дар дорудасти куффори ошкор
қарор нагирифта, илова бар он уро аз филтерҳо
намегузоронанд инҷо ҳам ошкоро дар дорудасти куффори
ошкор қарор нагирифта ва ҳаминтур худсарона ва мисли
инсонҳои маст уро такфир мекунад, чанин ғуллати
такфирий то ба ҳол дар тули ториҳи ислом, на дини
аллохро иззат доданд ва на аз мазлуми аз бандағони аллох
дифоъ карданд. Ин шумо ва ин ториҳи гузашта ва холи
онҳо.*

*Агар тавонистид ек намуна биёварид ба ҳаммаи мо кўмак
кардид ва жазакумуллоху хойрон, аммо нест. Мушкили
асосӣ ҳам ин аст ки бардошти ҳудишонро мутлақ ва мисли
вахӣ медонанд ва кучактарин шакки дар ин иҷтиҳод,
бардошт ва таъвили ҳудишон надоранд. Барои ҳамин
, харғиз ҳозир намешавандки дар шўро ширкат кунанд ва
тобеъи раъӣи шўрои муслимин ва иҷмоъи муслимин шаванд
ва агар ҳам ширкат карданд ва ширкат кунанд муваққати
аст ва зуд иншиоб пейдо мекунад. Чизики мо ба қаррот
дидаем.*

*Инҳо ҳудишон ва раъӣи ҳудишон ва иҷтиҳоди ҳудишон ва
таъвилоти ҳудишонро айни ҳақ ва савоб медонанд ва
итминони комили ба он доранд ва ғейри ҳудишонро айни
ботил медонанд. Тасаввур кунид, замоники Абу Айюб
ансорӣ розиаллоху анху еки аз оноро аз оташи жаҳаннам
метарсонад, мегуяд : "хоҳи донист кудом еки аз мо ба он
шойистатарем !". яъни , кудом еки аз мо ба оташи
жаҳаннам шойистатарем. Яъни , шак надоштанки ин
саҳоба ва амсоли у чун Али бин Аби Толиб розиаллоху анху*

дар жаханнам хастанд ва худдишонро беҳишти медонистанд. Дар холики дар миёни худдишон хатто ек сахоба ҳам набуд. Аммо ,боз ахли ислом ва муслимин онхоро аз худдишон медонистанд, мо ҳам онхоро аз худимон медонем хар чандки онҳо моро аз худдишон намедонанд.

Абу Умома розиаллоху анху замоники жасадҳои кушта шудаи онхоро дид гиряш гирифт ва ашк аз чишмиш сарозер шуд, аз у пурсиданд чиро гиря мекуни? Гуфт: " аз рӯи дилсузи барои онон; чун онон аз ахли ислом буданд". Нигоҳ кун, ин мовзеъи мо дар баробари онхост хатто ,баъди аз марги онҳо ,чизики хийли аз бародарони мо онро фаромуш кардандки чигуна бо онҳо бархурд кунанд. Чи дар замони ҳаётишон ва чи баъди аз маргишон. Турики бо инҳо бархурд мекунанд ингор бо каси дар ҳадди яҳуд, секуляристҳо, насоро ва соири куффори ошкор тараф хастанд ва бо ҳамон кина ва нафрат ба онҳо нигоҳ мекунанд ва бо онҳо сухбат менамоянд ва хатто бо онҳо межанганд. На , инҳо дар хар сурати бародарони мо хастанд орзӯи мо ин аст ки ин бародаронимон ислоҳ шаванд ва ба масири сахих ва дурусти шариаати аллоҳ баргарданд.

2-Ассаламу алайкум,хукми мажхулил ҳол дар дорул куфр чист ва таҳарри ба чи маъност?

Мажхулил ҳол яъни намедонем тараф мусалмон аст ё кофар. Холиш барои мо мажхул ва ношнохта аст. Хукми мажхулул ҳол тобеъи сарзамин ва аксарият аст ки дар миёни онҳо зиндаги мекунад магар инки халофи он собит шавад. Яъни еки тобеъи сарзамин ва дор аст ва дигари тобеъ аксарият аст ки дар он зиндаги мекунад магар инки халофи он собит шавад. Мо хукми ба зохир мекунем ва дарун ба мо рабти надорад. Масалан барои мо ровшан шуда бошадки фалон кулоҳ мухтасси муслимин аст ва мушаххас бошад. Холо ,дар бейни жамаат ек миллиярди дорул куфри чин ек нафарро ин тури дидем мегуем мусалмон аст, чиро? Чун фалон аломат ё одоти муслиминро дорад. Хамин

шакки мо боис мешавадки хукми мусалмон буданро бар ин шахс бидихем магар инки халофиш собит шавад ва агар лозим шуд тахқиқоти баъди ро шуруъ мекунем. Масалан ниёз шуд ё хостемки бо у бархурд дошта бошем. Чун ,ин шинохт жихати танзими равобити мо бо дигарон аст. Мажхулул хол жихати танзими иртиботи мо бо дигарон аст:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْفَىٰ إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا».

Холо, тахарри хам яъни дунболи хақиқат гаштан, яъни бо тахқиқ ,яқин ва ба дур аз шак ва гумон дунболи пейдо кардани рохи дуруст будан. Яъни ,дунболи хақиқат бигардики ингор бо гуши худит мешнави, бо чашми худит мебини ва бо қалби худит онро дарк мекунӣ ва аз каси тақлид намекуни ва бо гуш, чашм ва қалби дигарон машғули тахқиқ, пажухиш ва бахс намешави ва ба ончи мераси яқин ва итминон пейдо мекунӣ ва шак ва гумони дар он надори.

Дар ин сурат, ончи ба ин дармимон марбут мешавад (онро махдуд мекунем чун густарда аст) метавонем бигуем, то ба даражаи яқин нарасидаем ва ба ин даража аз итминони комил нарасидаем ва итминони комил надорем касиро аз ислом хориж намекунем ; балки , бо кучактарин шакки аз мусалмон будани шахс дифоъ мекунем ва раъй ба мусалмон будани у мекунем.

3-Жараён чист? Шумо шиъаро аз рофизий жудо мекунид, чи фарқи бейни онхо вуҷуд дорад ? аслан магар медонид рофизий яъни чи ?

Жараён ба касики бо нигариши қуръоний ба манобеъ диққат карда бошад хийли сода аст ва ба рохати мутаважжих мешавадки тафовути асосий ва фохиший бейни лафзи шиъа ва лафзи рофизий вуҷуд дорад. Шиъа ек жараёни торихий аст ки фарқи зиёдийро дар худ жо дода ва рофизий хам сифот аст ки имкон дорад дар хар дин, мазхаб, табақа , хизб, ҳукумат ва жомеъаи касони бошандки битавон ба

онхо гуфт рофизий. Ин барои ахли адаб ҳам дар қуруни гузашта оддий буда:

*Мунтасиб бар хар тавила ройизий
Жуз ба дастури набояд рофизий
Аз хавас, гар аз тавила бигусолад
Дар тавила дигарон сар дар кунад.*

Ин намуна шеър аст ва ашъори аз ин қабил зиёданд. Шиъа дар кутуби муҳаддисин жараёни ҳастандки худро пейру Али медонистанд ва тамоми ихтилофишон бо гуруҳҳои муҳолиф фақат дар масоили марбут ба сиёсатҳои ҳукуматдори буд ва ҳеч ихтилофи ақидатӣ ё фикҳӣ бо дигарон надошанд. Чун аслан мазохиби фикҳӣ дуруст нашуда буданд. Барои ҳамин, тийфи васиъи аз муслиминро дар бар мегирифтани ин муслимин муҳолифи сиёсатҳои ҳукумати умавӣён ва пас аз онҳо буданд ва аз харғуна ҳамкори бо ин ҳукуматҳо дури мекарданд ва саъй менамуданд ба чанин низомҳои наздик нашаванд ва аз хар нехзатики битавонад ҳукуматро ба сабки исломӣ он баргардонад ҳимоят мекарданд. Барои ҳамин аст ки аксари бузургон ва баҳусус ахли илм аз дасти ҳукумати дил хуши надошанд ва дури ва парҳез аз онҳоро сифориш мекарданд. Ҳукуматҳои золимики бар ҷойи ҳукумати шӯроӣ исломӣ нишаста буданд.

Аммо, ин жараёни шиъаёни Али еқдаст набуданд, дастайи аз онҳо будандки худӣ аиммаи шиъа ҳам дил хуши аз онҳо надошанд ва дар наҳжил балоға ва тақрибан тамоми манобеъи шиъаки вужуд дорад аимма аз дасти ин дастайи бевафо нолиданд. Ин даста, чун ҳамин аиммаро дар мовқеиятҳои ҳассос раҳо мекарданд ва онҳоро рад менамуданд ва пуштишонро холи мекарданд ба рофизӣ маъруф шуданд. Яъни қасоникӣ аимма ва раҳбарони муслиминро рад карданд.

Ин даста тақрибан ҳаммаи раҳбарони исломро рад карданд ва қори ба рафзи Абу Бақр розиаллоху анху ва Умар розиаллоху анху надорад. Чун, ин қалама қабли аз Зайд бин

Али розиаллоху анхума бар хаминхо итлоқ мешуд ва собиқаи ин калама ба қабли аз Зайд розиаллоху анху бармегардад. Замоники Зайд розиаллоху анху ба инҳо мегуяд шумо биравид ва шумо рофизий хастид мисли ин аст ки алъон шумо ба каси бигуяид буру ту хавориж хастии муржиъа ё мадхалии хастии. Ин гурухҳо қаблан ҳам вуҷуд доштанд.

Ин равофиз куллан ақоиди ғуллотро бо худ доштанд. Аксаран сифотишон ҳам ҳамон сифоти мунофиқин ё секулярзадаҳо будки қаблан дар дарсҳои гузашта ба онҳо ишора кардем. Инҳо вақти ақоиди ғолий геронаи худешонро мушаххас ва ру мекардан ба каррот аз тарафи худӣ аиммаи шиъа такфир ҳам шуданд. Ин бароати аимма ва такфир ва лаъни аиммаи шиъа аз инҳо ,дигар аз возихоти торих аст ва каси наметавонад чанин возихотиро инкор кунад воқеияти аст ки наметавон онро инкор намуд. Касони чун Абу Ханифа роҳимахуллох, Молик ва имоми Аҳмад роҳимахуллох ҳам инҳоро ба нахви такфир карданд ва имоми Шофеъий фақат фирқаи хаттобияро ба унвони шохид қабул надошта аст ва аз имоми Шофеъий нез нақл шудаки гуфта: ман шаходати пейравони мазохиби исломии жуз фирқаи хаттобияро рад намекунам. Хаттобия машхур буданд.

Ибн Таймия роҳимахуллох ҳам ин тамойизи фоҳиш бейни шиъа ва ғуллотро мебинад, шиъа ва равофизро мебинад ва дар мовриди ғуллоти қирмитий ҳам мегуяд:

«أن كثيرا من الناس لا يعلم باطن حال القرامطة لأنهم إنما يظهرون موالاة آل محمد صلى الله عليه وسلم ولا ريب أن كل مؤمن يجب عليه أن يواليهم وأن اظهروا شيئا من التشيع الباطل الذي يوافقهم عليه الشيعة» ،

Бисёри аз мардум ботини холи қуромитаро намедонанд барои инки онон муволоти оли Мухаммадро ошкор мекунанд ва шакки нест ки бар ҳар мўъмини вожиб аст ки бо онон муволот кунад ва агарчи ҳам ,чизи аз ташайюъ ботилро ошкор кунандки шиъа бо он мувофиқ хастанд,

، يوافقهم عليه الشيعة.

*Дар инжо возих астқи ибни Таймия аз ташайюъи ботили
дар баробари шиъа сухбат мекунад,
«التشيع الباطل الذي يوافقهم عليه الشيعة تشيع»*

*Ботилиро ошкор кунанки шиъа бо он дар мавориди хам
мувофиқ ҳастанд мо хам бо муволоти ахли байт
мувофиқем ва ҳар жойи ва баҳусус дар минҳожус суннаҳ дар
мовриди равофиз сухбат карда манзуриш ғуллоти
мунтасиб ба ташайюъ будаки дар осориш возих аст. Возих
ва ровшан астқи дар мовриди ақоиди чи қасони сухбат
мекунад ва ақоиди чи қасониро нақд мекунад, аммо бисёри аз
дустони мо диққати камтари нишон медаханд ва дучори
иштибоҳ мешаванд ва қаламоти таркибий аз шиъа,
рофизий, муртад, мушрик, яҳудий, мажус, насроний ва ғейрих
тўлид кардандки ҳаммаи мо мебинем ва мешназем ва бо
ҳамон олудағихоики мумкин аст дар ҳаммаи ғирақи дигар
хам вужуд дошта бошад бо ҳамон олудағихо ба жанг бо
асли онҳо машғул мешаванд. Олудағи дар ғирақи дигар хам
хаст ва қарор нест бо олудағи он ғирақ ба асли ғирақии
онҳо худимонро машғул кунем.*

*Имруза хам қасоникӣ саъй доранд вожаи коммунистҳои исломӣ,
социалистҳои исломӣ ва секуляристҳои исломӣ ва ғейрихро
тўлид кунанд саъй доранд махлутӣ аз вожаи шиъаи 12 имомӣ ва
вожаи рофизий, мажус ва ғейрихро тўлид намоянд ва бо ақоиди
ғуллот ба шиъаи 12 имомӣ ҳамла кунанд.*

*Вожаи рофизий, мажус ва ғейрихро тўлид намоянд ва бо ақоиди
ғуллот ба шиъаи 12 имомӣ ҳамла кунанд. Мисли инки қаси биёяд
бо истефода аз ибороти коммунистҳои мусалмон ва бо ақоиди
коммунистҳо ба ақоиди ислом ҳамла намояд ё қасоникӣ меғуянд
секуляристи исломӣ ҳастанд, қаси биёяд бо ақоиди секуляристи
ба ислом ҳамла кунанд. Ин ниҳояти душмани, зулм ва беинсофӣ
ва гоҳ метавон гуфт ҳабосат ва пастиӣ аст.*

*Барғардем ба қаламаи рофизий, имом Табарӣ ба сирохат меғуяд
: фарзандиш Жаъфар бин Муҳаммад Боқир зинда буд гуфтанд*

Жаъфар имруз баъди аз падариш имомимон аст у баъди аз падариш шойистатар аст ва аз Зайд бин Али табъияти намекунем ва Зайд имом нест. Зайд хам исми онхоро гузошт рофизий,

«فسماهم زيد الرافضة»،

Имруза онхо хиёл мекунанд касики онхоро гузошта рофиза, Муғйра аст замоники аз у жудо шуданд. Яъни имоми Табарий мегуяд инхо чун аз ғолийи машхур Муғйра бин Саъид жудо шуданд ва Муғйра хам онхоро рофизий номида; пас, касики ин исро бар руйи онхо гузошта Муғйра аст. Яъни онхо хиёл мекунанд чун аз Муғйра жудо шуданд Муғйра ин исро руйи онхо гузошта дар холики Зайд ин исро руйи онхо гузошта буд. Муғйра бин Саъид еки аз хатарноктарин ғуллот буд. Инхо дар асри имоми Табарий чанин бардошти доштанд.

Шиъаёни он замоники дигарон ба онхо мегуфтанд рофизий хиёл мекарданд чанин исро Муғйра руйи онхо гузошта аст. Муғйра аввал худишро ноиб Боқир алайхиссалом маърифий кард ва сипас Боқир рохимахуллохро ба хадди худойи расонд ва худишро пайғамбар ва имоми аз тарафи у ба мардум маърифий кард. Ин шахс касоники аз ин куфриётиш тўвба карданд ва уро рад намуданд рофизий номид. Ба онхо гуфт шумо рофизий хастид ва то асри ибни Таймия хам онхо хиёл мекарданд чун у ба онхо гуфта рофизий ; пас, худиш ин каламаро бароишон тўлид карда аст. Дар хар сурат, хамма медонистандки рофизий яъни касики амиришро , хизбишро , гурухишро , хукуматишро танхо мегузорад ва уро рад мекунад холо , фарқ намекунад ин амир хуб бошад ё бад.

Албатта, дар торих ёфеий хам омада замоники Зайд рохимахуллох қиём кард гурухиш пеши у омада ва ба у гуфтанд: аз Абу Бакр розиаллоху анху ва Умар розиаллоху анху эъломи бароат кун то ба ту байъат бидихем. Гуфт: аз онхо бароат намекунам. Гуфтанд: пас, мо хам туро рафз мекунем, туро рад мекунем. Зайд гуфт: биравид шумо рофиза хастид.

اذهبوا فأنتم الرافضة^{٢٥}.

Ба сухани дигар яъни, шумо хамонхои хастидки Жаъфар Содиқро рафз кардид ва холо манам рафз кардид. Зайд аммуи Жаъфар Содиқ алайхиссалом буд. Яъни ба онҳо мегуяд шумо хамон касони хастидки қаблан онҳоро ҳам рафз кардид

فأنتم الرافضة،

Шумо хамон рофизийҳо хастид. Мисли инки имруза ба каси бигуи буру ту хамон мадхалии хастӣ, ё ту хамон ихвонуш шаятин хастӣ ё ту хамон салафий хайз ва нифос ва дастшуйи хастӣ, ту хамон салафий мадхалии хастӣ ё ту фалони хастӣ, яъни собиқаш мушаххас аст.

Аксари уламо ин тарк ва рафзи ахли Куфа аз Зайд бин Али алайхиссаломро иллати ин номгузории медонанд. Дар холики , ин наметавонад бо воқеиятҳои торихии ва ақидатии равофиз аз нигоҳи зайдийҳо ва ончи ин азизон бардошт карданд татбиқ дошта бошад. Мушаххас аст ки дар замони имоми Зайд алайхиссалом дастаи аз ахли Куфа будандки исми рофиза бар онҳо итлоқ шуда чун, ҳуди Зайд роҳимахуллох ҳам шиъа буда аст. Холо инҳо кудом даста буданд? Дастаи Абул Хаттоб. Кудом даста буданд касоники Зайд роҳимахуллох ба онҳо гуфт шумо рофизий хастид? Зайдки ҳудиш шиъа буд. Кудом даста будандки ба онҳо гуфт рофизий? Дастаи Абул Хаттоб буданд.

Хуб, ин Абул Хаттоб кист? Абу Хаттоб еки аз мунофиқин ва раҳбарони ғуллот будки ибтидо аз асхоби Жаъфар Содиқ алайхиссалом буд, ва ле пас аз чанди муҳимтарин ва хатарноктарин фирқаи ғолияро ташкил дод ;яъни ба гунаики ҳаммаи фирқаҳои қабл ва баъди аз ҳудиширо тахти шуъои қарор дод ва бисёри аз ғуллот пас аз у ,токунун ҳам ақоиди ҳудишонро аз у иқтибос карданд. Еки аз бадтарин короҳоики Абул Хаттоб ба пейравии аз Муғйра бин Саъад анжом дод, ин будки аходиси бо санади сахих жаъал мекард ва онҳоро дар кутуби шиъа ва ба номи

^{٢٥} - زيد بن علي، مقدمه مسند زيد بن علي، رقم الصفحة ١١-٤، وفي تاريخ الياقعي لما خرج زيد، أنه طائفة كبيرة قالوا له: تبرأ من أبي بكر وعمر حتى نبايعك. فقال لا تبرأ منهما. فقالوا: اذن نرفضك. قال: اذهبوا فأنتم الرافضة. فمن ذلك الوقت سموا رافضة.

аимма рохимахуллох жой меод. Хийли хатарнок аст. Поксози ин ривоятхои дуруғин хануз хам тамом нушуда аст.

Аиммаи шиъа ,хам Муғийра ва хам Абул Хаттобро такфир кардан ва хатто каси чун Жавод , еки аз аиммаи шиъа рохимахуллох мегуяд : лаънати худованд бар Абул Хаттоб ва асхоби у ва касоники дарбораи лаъни у таваққуф карда ва ё тардид мекунад. Нигоҳ кунид, ин намунаи аз вокунишхои ин бузургворон дар баробари ин ғуллот ва равофизи такфирий аст ки иншааллох дар бахси фарқи бейни фирақ, бештар ва ризтар дар ин замина сухбат хоҳем кард.

Дар хар сурат, медонемки Жаъфар Содик алайхиссалом дар соли 114 жойи падаришро мегирад ва имом мешавад Зайд бин Али алайхиссалом рохимахуллох хам соли 120 қамарий ба нияти инқилоб алайхи низоми бани Умайя вориди Куфа мешавад ва сафари 121 қиёмишро шуруъ мекунад. Дар ин сурат, аз замони имомати Жаъфар Содик рохимахуллох то қиёми Зайд рохимахуллох хувл ва хуши 6-7 сол фосила буда, дуруст аст? Дар ин замон гурухи Абул Хаттоб байъати чи каси дар гарданиш буда? Барои чи ба Жаъфар Содик рохимахуллох байъат надоданд ё байъат доданд ва байъат шикани кардан ва уро рафз намуданд? Бале, инҳо қаблан Жаъфар Содик рохимахуллохро рафз кардан ва дучори журми рофизагари шуда буданд ; ба хамин далил аст ки Зайд хам ба онҳо мегуяд биравид шумо ҳамон рофизийҳо хастид. Мисли касики қаблан собиқаи чизи дошта ва холоки инро ба хар бахонаи такрор мекунад ба у мегуйид буру бобо, ту ҳамон фалоний хастики буди ва собиқашро ба у ёдовари мекуни.

Хамон сенориойи рафз ,тарк кардан ва танҳо гузоштан рахбарии ахли Куфа дар замони имоми Хусайн ва соири аимма онро анжом дода буданд, дубора дар замони Зайд рохимахуллох хам онро такрор карданд. 40 хазор ба у байъат доданд аммо 150-180 нафар ё 500 нафар бештар бо у намонданд. Чун ривоятҳо мухтилифандки теъдодишон чанд аст, нахоштиш ин андоза шуданд.

Барои хамин замоники Зайд роҳимахуллох тир меҳурад меғуяд : " кужост он касики рожеъ ба Абу Бакр ва Умар аз ман пурсиш мекард. Онҳо маро ба ин руз ва ҳол кашиданд". Дубора нигоҳ мекунем роғиза яъни ҳамонхоики имомони ҳудишонро дар замонҳои хассос ,зарурий ва лозим ба бахонаҳои беарзиш тарк мекунанд ва бо тарки аиммаи ҳудишон онҳоро ё ба мусолиха ва сукут мекашонанд ва ба залили мекашонанд ё онҳоро ба куштан медиханд. Намунаҳо зиёд буданд.

Аммо, нуктаики жолиб аст бидонид ин каламаи роғиза ба қабли аз 119 қамарий ва 122 қамарий бармегардади имоми Зайд роҳимахуллох аз он истефода карда аст. Ашшаъбийки дар соли 104 қамарий фовт карда ба еки гуфт:

انتني بشيعي صغير، أخرج لك منه رافضياً كبيراً^{٢٦}

Хуб, у дар соли 104 фовт карда ё дар жойи дигари боз, ашшаъбий меғуяд :

أحبب آل محمد ولا تكن رافضياً*وأثبت وعيد الله، ولا تكن مرجئياً.^{٢٧}

Оли Мухаммадро дуст дошта бош аммо роғизий набош. Ваъийдҳои аллохро ҳам барои худит собит кун аммо муржиъа набош.

Аммо, боз мазид бар ин шавоҳиди торихий нишон медихандки ин калама куллан ба ҳамон даҳаҳои аввалияи садрил ислом ва қабли аз соли 100 қамарий ҳам бармегардад. Имоми Байхақий меғуяд: замоники Фарздақ шоири машҳури араб асри Умавий абёти машҳуриро дар замони вуруди Зайнил Обидин роҳимахуллох суруд, Абдулмалик бин Марвонки дар соли 86 қамарий фовт карда ба у меғуяд:

أرافضِيُّ أنتَ يا فَرَزْدَقُ!^{٢٨}

Роғизий шуди Фарздақ? Ту роғизий хастӣ? Ин марбут ба Абдулмалик ибни Марвор аст ки дар соли 86 қамарий фовт карда.

^{٢٦} - ميزان الاعتدال، طبع سنة ١٩٦٣ م، ج ٢، ص ٥٨٤

^{٢٧} - روض الاخبار المنتخب من ربيع الابرار، ص ٤٠

^{٢٨} - المحاسن والمساوي للبيهقي، ص ٢١٢

Пас,нишон медихадки собиқаи ин калама ба хийли қабл аз он бармегардад.

Дар хар сурат, возих ва ровшан астқи ин каламаи рофизий ба чандин даха қабли аз достони имоми Зайд рохимахуллох ва Муғийра бин Саъад ғолийи машхур бармегардад ва собиқаи қабли дошта аст.

Аммо, ин лақаб дар манобеъи торихий худ шиъаён ҳам боз ба вақоъи бармегардадқи ба жанги жамал марбут мешавад ва мо метавонем дар бозгӯи вақоъи марбу ба жанги жамал чанин чизиро мушохада кунемки Муовия назди он иддақи аз жанги жамал солим монда буданд ва назди у рафта буданд, чун хаммақи ба Мадина барнагаштанд хийли аз онҳо аз жанги жамал фарор карданд ва пеши Муовия рафтанд. Рахбариятишонро Марвон ибни Хакам бар уҳда дошт, Муовия тейи номаи ба Амру Ос мегуяд:

: أما بعد، فإنه كان من أمر علي وطلحه والزبير ما قد بلغك وقد سقط إلينا مروان بن الحكم في رافضة أهل البصرة ووفداً علينا جرير بن عبدالله في بيعة علي.^{٢٩} في رافضة أهل البصرة ؛

Яъни аз рофизаи ахли Басра сухбат мекунад.

Дар инҷо ,возих астқи рофиза касони хастандқи Алиро рафз карданд, Алиро тарк карданд ва ба Муовия пейвастанд. Ба хамин далил астқи ,дар хамин даст аз манобеъ, Муовия бо хиёли рохат мегуяд касоники дӯври бари Алиро гирифтанд рофизийҳои аз Хижоз, Яман, Басра ва Куфа хастанд :

إن علي بن أبي طالب قد أجمع إليه رافضة أهل الحجاز وأهل اليمن والبصرة والكوفة وقد وجه إلينا رسوله جرير بن عبدالله ولم أجبه.^{٣٠}

Хуб, мегуяд рофизаи гужо? Рофизату ахли Хижоз ва ахли Яман ва Басра ва Куфа. Ин бахши аз собиқаи торихий ин калама астқи

^{٢٩} - صر ابن مزاحم(واقعة صفين)، رقم الصفحة ٣٤
^{٣٠} - ابن أعمش (كتاب الفتوح)، الجزء ٢، رقم الصفحة ٣٨٢

возих нишон медихад ин калама собиқаи қадимийтар аз сухани имоми Зайд роҳимахуллох дорад. Аммо ,агар ин таърифи зайдихоро аз равофиз (рафз) бипазирем, бояд инро ҳам қабул кунемки зайдихо тамоми мазохиби дигарро рофизий медонанд фарқи намекунад кудом мазҳаб бошанд.

Ахмадул Мутарзо дар шарҳил азҳар мегуяд: равофиз қовми мушаххаси ҳастанди аз ташайюъ жудо шуданд ва инҳо Абул Хаттоб ва асхобиш ҳастанди Зайдро рафз карданд ва имоматишро напазирофтанд. Диққат кунид дустон ,бибинид манобеъи торихий чи ба мо мегуяд. Ахмадул Мутарзо идома медихад: дар ин сурат, дар нигоҳи зайдихо аррофиза яъни ҳар каси бо аиммаи зайдикӣ аз итрати пок ҳастанд буғзи дошта бошад ва фарқи надорад чи каси бошад, еки бошадки худешро мисли ғуллот ё имомия ё исмоилия шиъа меномад ё ҳар каси дигари бошад.

سواء كان من المتسمين بالتشيع مثل الغلاة والامامية والاسماعيلية أو من غيرهم.^{٣١}

Дар ин сурат, дар нигоҳи зайдихо ҳар каси имомати Зайдро рад кунад рофизий аст.

Рафз дар инҷо яъни : ругардонӣ, рад кардан , сарпичи, худдори кардан. Арровафиз ҳам дар инҷо яъни : сарбозҳои раҳбари худешонро тарк карданд ва ба у пушт намуданд. Ҳар ек аз инҳоро рофизий ҳам мегуянд.

Достони имом Шофеъий дар Яман метавонад кӯмаки хуби барои тасавури зайдихо аз рофизий будан дошта бошад. Яъни метавонад тасавури хуби ба мо бидихад ва воқеиятҳоро ба мо нишон диҳад. Замоникӣ имоми Шофеъий роҳимахуллох ба Яман сафар мекунад зайдихо онҷоки худешонро шиъа медонистанд ба имоми Шофеъий ва аҳли у меғуфтанд шумо рофизий ҳастид. Албатта , фақат Шофеъий роҳимахуллохро рофизий намеғуфтанд балки , соирӣ мазохиб ва ғирақи кунунӣ маъруф ба аҳли суннатро ҳам боз рофизий меғуфтанд. Чун, тамоми ин ғирақ аз аҳли байт росулulloх саллalloху алайҳи васаллам ҳимоят мекарданд. Ин байт мансуб аст ба Шофеъийки гуфта :

^{٣١} - الإمام أحمد المرتضى(شرح الأزهاري) الجزء ١، رقم الصفحة ٢١١

إن كان رَفُضاً حُبُّ آلِ مُحَمَّدٍ... فَلْيَشْهَدْ الثَّقَلَانِ أَتَى رَافِضِي ٣٢

Дар инжо ровшан аст ки мушкил бар сари рафзи Абу Бакр ва Умар розиаллоху анхума нест, чун Шофеъий рохимахуллох хам хамон дидгохи онхоро дар мовриди Абу Бакр ва Умар розиаллоху анхума дорад ва дошт ; балки ,мушкил дар инжо бар сари баёни хақиқати дигари аст ки аслан иртиботи ба Абу Бакр ва Умар розиаллоху анхума надорад. Рофизий будани кори ба рафз кардани ин ду шахсият надорад. Достон, диққат кунид рофизий будан кори ба рафзи ин ду шахсият надорад, метавонад хар каси бошадки аз амириш ва рахбариш сарпичи кунад. Шофеъий рохимахуллох ровшан мекунадки онхо матлабро иштибохий фахмиданд ва бо ровшангарихоики дар фарқи бейни рофизийхо ва мухиббони собит қадам ва воқеий ахли байт ироа медихад боис мешавадки хийли аз мардуми шиъа мазхаби зайди, мазхаби уро қабул кунанд ва алъон хам мебинемки аксарияти қотиъи Яманийхо ,Шофеъий мазхаб хастанд.

Замоники мазохиби фикҳий тадвин шуданд ва мазохиб ба вужуд омаданд шиъаёни Али хам чанд даста шуданд, ва хамин равофиз хам барои худешон ба садхо фирқа тақсим шудан ва ақоиди мухталиф ва мутанаввиъро барои худешон тўлид карданд ва хатто масоили фикҳий хоссиро хам барои худешон ба вужуд оварданд, ва чун инхо замина барошон боз буд.

Гуфтемки мунофиқин ва секулярзадахо замоники куфри худешонро ошкор мекунад ва дар қолиби хамин ғуллот худешонро нишон медиханд ё ошкори ошкор мешаванд ба хотири халаи қудрат аст. Халаи қудрат дар хамин замон ба вужуд меояд махсусан бейни Умавиён ва Аббосиён ва инхо иброси вужуд мекунад ва хадиссози мекунад ва кор ба жойи кашида шудки мардумро ба рофизийгари хам ташвиқ мекарданд ва барои ташвиқ ба рофизийгари хадис ва ривоят хам месохтанд.

فقال أبو جعفر عليه السلام بيده إلى صدره: وأنا من الرافضة،

٣٢ - مناقب الشافعي للبيهقي، ٧١/٢ وطبقات الشافعية للسيدي، ٢٩٩/١ ومعجم الأدباء لياقوت الحموي ٣٢٠/١٧، تاريخ مدينة دمشق ٥١، ٣١٧ ترجمة الشافعي رقم (٦٠٧١)، سير أعلام النبلاء ١٠، ٥٨ ترجمة الشافعي.

Ривоятҳо аз инҳо хийли зиёд аст.

Ба далили инки шиъаёни 12 имоми ҳам аз қудрати ҳукумати махрум буданд ва инҳо аз каси тарс ва воҳимаи надоштандро то жойики тавонистанд дар кутуби шиъаҳои 12 имоми дахл ва тасарруф карданд. Нусха бардори мекарданд, дар нусхаҳо дасткори менамуданд бидуни инки каси бифаҳмад ва ҳамин нусхахоро мисли алъон набудки интернетро серж кунӣ ва аслиро бифаҳми ва ҳамин нусхахӯи дасткори шудароки нусха бардори мекарданд ва аз рӯи он менавиштандро инҳоро ба шаҳрҳои мухталиф ва дурдасти мефростоданд ва ҳамин боиси ворид шудани ривоятҳои ғалат дар миёни ин кутуби шиъа шудаки тоқунун ҳам машғуб полурфтанӣ ин ривоятҳо ҳастанд ва хануз ҳам машғуланд ва хануз ҳам натавонистанд онро тамом кунанд. Хуб, ин дахл ва тасарруфи инҳоки бар каси пушида нест ва инҳо ба роҳати менавонистанд шиъаёнро фариб диҳанд : Шарик ибни Абдуллоҳ аннаҳӣки қозӣ, олим, фақиҳ ва муҳаддиси шиъаӣ маъруфи буд дар мовриди инҳо меғӯяд :

«إِحْمِلْ (أَيِ الْحَدِيثِ) عَنْ كُلِّ مَنْ لَقَيْتَ إِلَّا الرَّافِضَةَ، فَإِنَّهُمْ يَضْعُونَ الْحَدِيثَ وَ يَتَّخِذُونَهُ دِينًا».^{۳۳}

Ин ёки шиъа астӣ дар мовриди роғиза суҳбат мекунад. Хуб, ҳамин, ғуллот, ҳамин равоғизӣки ақоиди ғуллотиро мисли Абул Хаттоб будан, гуфтем идома диҳандағони Абул Хаттоб буданд. Худитон биравид таҳқиқоти бештари анжом диҳид, иншааллоҳ дар дарси баъдӣ дар мовриди ғирақи бейни ғирақ, бештар дар мовриди ин шахс ва таҳриботиш суҳбат хоҳем кард. Биравид суҳбат кунид. Инҳо сифориш ҳам мекардандки бояд роғизӣ шавид ва роғизӣ будан ҳам хуб аст ва хатто ривоятҳои ҳам сохтанд дар мадҳи роғизӣғари. Тамоми ривоятҳои ба мадҳ ва ситойиш равоғиз дар манобеъи шиъа омада, тавассути касони сохта шудаки заиф ҳастанд ва санади заифи доранд ва наметавон ба онҳо истинод карданд. Мисли тамоми ривоятҳои заифи соғри ғирақи маъруф ба аҳли суннат.

Бар ин асос, хамчунонки ғирақи маъруф ба ахли суннат аз дастбурд ,дасткори ва тўлиди аходиси дуруғин ва гуруххойи ғуллот дар амон набуда ва хамин алъон хам нестанд, шиъаёни 12 имоми хам бештар дар муъаррази чанин беморихои қарор гирифтанд. Чун ,камтар аз соири ғирақ аз қудрати ҳукумати бархурдор буданд. Алъон ,худи мо мебинемки бовархо ва рафторхои аксари ханафийхо ,шофеъийхо ,моликийхо ,ханбалийхо ва хатто хавориж хам бо бовархо ва рафторхо ва дастуроти имомони сармазхабишон хам тафовутхойи фохиший дорад. Холо ,еки камтар ва еки пештар ; аммо ,ихтилофи ек пейру бо сармазхабиш гоҳ ба ҳадди астқи хиёл мекуни инхо ду мазхаби жудогона хастанд ва ду масири жудогонаро тей мекунанд.

Хар чи ин мазохиб аз неъматҳои қудрати ҳукумати махрумтар мешаванд ва қонуни шарият бар асоси мазхаби онҳо пиёда намешавад ба ҳамон мезон гуруххо ва аҳзоби фосид ва ақоиди фосиди бештари дар бейни онҳо ба вужуд меояд ва рушд мекунад. Чизики дар ин ҷанд солаи ахир хам ба далили қудратгири секуляристхои кофар ва муртад дар сарзаминхои мусалмоннишин шохиди он буда ва ҳастем. Ва танҳо чизики метавонад дар ҳолати изтирори нопокихоро камтар кунад қудрати ҳукумати бар асоси ҳамон мазхаб астқи ҳамон мантақа бар он мазхаб аст ва дар ҳолати оддий он танҳо чизики метавонад кулли муслиминро аз шарри тамоми нопокихо ҳалос кунад, ташкили шўрои улил амри астқи уммати воҳидийро ба вужуд меоварадқи , аз ин уммат хам ижмоъи воҳидий берун меояд ва муслимин дубора аз жубиёрхои заиф ва пароканда ба рудхонахоки баъзи аз онҳо ба хушукзорхо ва ба сарзаминхои лам юзро мунтаҳий мешаванд ва дар замин фуру мераванд ҳалос пейдо мекунанд ва дубора ба рудхонаи хурушон ва дарёи ислом бармегарданд ва аз ширки ғирқагаройи ва аз шарри ширки тафарруқ ва соири беморихоики маншаъи аксарияти онҳо ба зухури мунофиқин ва куффори ошкор бармегардад ҳалос мешаванд. Набуди ҳукумати исломий ва зухури инҳо мусибатхоиро ба бор овардақи наметавон онҳоро дар торих инкор кард.

Хуб ,ҳоло бо ин тўвзихот ба назари шумо дар миёни тамоми гуруххо ,мазхабхо ва ҳукуматхо рофизий вужуд надорад? Чиро

,хаст. Хар касики ба рахбариш пушт кунад ва рахоиш кунад рофизий аст. Холо мехоҳад шофеъий бошад ё ханафий ё 12 имоми салафий ё хар фирқаи исломий ва ё хатто дар миёни хар ек аз куффори ошкор ва хатто пинхон ҳам бошад . фарқ надорад инки ба рахбариш пушт мекунад ек мусалмон аст ё ек коммунист ,дар хар сурат, ек рофизий аст. Имруза ,коммунистҳо аз каламаи опортонист истефода мекунандки ҳамон маъни рофизийро медихад. Чигуна қаблан гуфтемки дар дӯвраҳои зандиқ ҳамон маъни мунофиқинро меод ва имруза секулярзадаҳо маъни мунофиқинро медихад, калама ба рузи он ҳамин аст. Секуляризм маъни мушриқинро медихад. Имруза ҳам , коммунистҳо аз каламаи опортонист истефода мекунандки ҳамон маъни рофизийро медихад ва либералистҳо яъни секуляристҳои либерал ҳам ба равофизии худешон мегуянд опозицион. Нигоҳ кунед, каламаи имрузини он чист ? Зайд роҳимахуллох онҳоироки пушт карданд ва уро рад намуданд ,инҳоро рофизий мегуянд. Муғйра бин Саъид , ек ғолиқки уро ҳам тақфир карданд ,онҳоки ба у пушт карданд ва уро рад намудандро боз рофизий мегуянд. Дидемки то замони Табарий ҳам роҳимахуллох ҳамон шиъаён хил мекарданд инро Муғйра бин Саъид дуруст карда аст. Пас, рофизий, опортонист ва опозицион каламаи несткӣ мухтасси ек мазҳаб ё хатто дини хосси бошад. Умидворамки хуб матлабро гирифта бошид ва мутаваҷҷиҳ шуда бошид, чун матлаб хийли муҳим аст ва хийли ҳам аз он суистефода мешавад.

Умидворамки муслимин дубоа ба ҳамон шинохти гузаштагонӣ солихи худешон баргарданд ва мутаносиб бо ниёзҳои руз ва вазъи мовжудишон бо чироғи илм ,шинохт ва огоҳӣ ба пеш бираванд ва иҷоза надиханд дигарон аз жаҳолатишон суистефода кунанд.

4-Салом ,қиёс яъни чи?

Қиёс яъни ду чизро бо ҳам бисанҷи, онҳоро бо ҳам муқойиса кунӣ. Яъни истихроҷи ҳукми аз ҳукми дигари. Яъни агар ду мовзӯ дар ек ҳукми муштарак буданд ҳукм аз еки ба он еки ҳам сироят пейдо мекунад. Меғуӣ ин ҳам мисли он аст пас, ҳукмишон еки аст. Масалан шароби ангур маст мекунад ҳаром аст, арақ ва соури маст кунандаҳои имрузи ҳам ҳамон корро мекунанд. Пас, ҳукми ҳаммаи онҳо мисли ҳам аст. Албатта, дӯстон саъӣ кунед

суъолоти роки ба ман медихид суъолоти фикҳий ғейри муртабитро бигузорида барои ек вақтики жаласаи мо тамои мешавад ва чизҳои марбут ба дарсимон астро ироя диҳид. Жазакумуллоху хойрон.

5-Имоми Аъзам гуфта шиъаҳо ва суфийҳо муртад хастанд шумо онро қабул надорид ?

Дусти героимий , имомии ханафий рохимахуллох чанд китоб ба ишон мансуб аст мисли : 1- фикҳул акбар . 2- фикҳул абсот. 3- олим ва мутааллим . 4- арраду алал қодария . 5- алвасиях ва чизҳои дигари ҳам шояд бошад. Холо, дар кудом китобиш чанин фотвои дода аст ? шогирдонии махсуси у ҳамки мисли Абу Юсуф рохимахуллох ва амсолихим инҳо ҳам барои худешон осори доранд. Кужост? Ин кужост ? ин хукмиш кужост? Хуб , нест. Пас. Холоки нест. Холо агар бар фарзи маҳол ҳам хаст ту бояд мушаххас кунӣ кудом тоифа ва гуруҳ аз ғуллотии шиъаро манзуриш буда ? чун бидуни истисноъ хар тоифаи аз ғуллот мунтасиб ба шиъаки тавассути имомони фирақи маъруф ба аҳли суннат такфир шуданд, қаблӣ аз он тавассути аимма ва имомони мовриди пазириши шиъа такфир шудан ва хатто шадидтар ҳам бо онҳо бархурд шуда аст ва ривоятҳои хийли пештари ҳам дар мовриди онҳо вуҷуд дорад. Мушаххас кун дақиқан манзуриш чист? Кудом гуруҳ аст?

Ба дунболи ин , бояд мушаххас кунӣ далоилишон дар такфири ин гуруҳи хос ва мушаххас чи буда аст? Чун , имомии Шофеъий рохимахуллох мегуяд :

«ليس لأحد دون رسول الله صلى الله عليه وسلم الا بالاستدلال».

Ғейри аз росулulloх саллаллоху алайҳи васаллам хеч шахси дигари ҳақ надорад бидуни ирояи далил назар бидиҳад.

Яъни эътибори шаръий фатво ва назари ашхос танҳо мубтанийи бар далоил ва истидлол аст на худӣ ашхос ; ва баъди аз росулulloх саллаллоху алайҳи васаллам хеч шахси чанон жойгоҳи надорад ва нахоҳад дошти шахсиятиш пуштивонаи сихати назаротиш бошад. Мо тобеъи назарот ва далоили ин азизон ва олимони омил хастем на тобеъи шахсияти онҳо ва исм ва расми

ин бузургворон. Худишон хам хаминро хостанд ва хаминро таблиғ карданд. Худованд ҳаммаи онхоро раҳмат кунад.

Мо бо шинохтики аз ин имоми бузургвор ва соири аимма дорам харғиз надидамки ин имоми бузургвор кулли шиъаён ё кулли суфийхоро тақфир карда бошад. Бидуни шак, ин иддаоӣ шумо иттихоми бузурғи ба ин имоми бузурғ астқи бояд онро собит кунид. Шумо муддаи чанин иттихоми хастид ва бояд бо далоил ва мадорики ошқор онро собит ва ровшан кунид, ин вазифаи шумост

«الْبَيِّنَةُ عَلَى الْمُدَّعِي، وَالْيَمِينُ عَلَى مَنْ أَنْكَرَ».

Имоми Абу Ханифа роҳимахуллох еки аз навобиғи рузгор ва еки аз бузурғтарин уламои будқи дар жаласоти мухтилифиш мунозироти бо хавориж дошт ва хатто ба ин манзур сафарҳои хам ба Басра кард. Имоми Абу Ханифа роҳимахуллох ба сирохат **меғуфтқи тақфири аҳли қибла жоиз нест :**

«لا تكفر احدا من اهل القبلة بذنوب ما لم يستحلها»؛

Мо ҳес каси аз аҳли қибларо ба сабаби гуноҳ ва маъсияти он тақфир намекунем то замоники онро ҳалол надонад".

Аммо , инро хам бидонидқи имоми Абу Ханифа роҳимахуллох, ин олими омилун, хийли муҳим аст олимун омилун, каси будқи аз тамоми нехзатҳои шиъаӣ ҳукумати моврусӣ бани Умайя ва бани Аббос ҳимоят кард. Ишон ҳилофатро моврусӣ намедонист балки , мӯътақид буд бояд ба сабки исломӣ ва шӯрои он барғардад ва аз миёни наводғони Али ва Фотума еки интиҳоб шавад ва қиёми алайҳи имоми жоирро вожиб медонист. Барои хамин, фатво ба ҳуруҷ ва қиёми мусаллаҳона алайҳи ин ҳукуматҳои золиро содир мекунад ва аланан аз қиёми Зайд бин Али шиъа ҳимоят ва пуштибонӣ мекунад ва хатто ,барояш кӯмаки моддӣ хам мефростод ва меғуяд ағар медонистам касоники бо ишон хастанд мисли Хусайн розиаллоху анху уро раҳо намекунанд ман хам бо у қиём мекардам. Яъни инро хам медонист касоники бо у хастанд мисли Хусайн уро раҳо мекунанд ва ле ба у кӯмаки моддӣ мефростод. Иллати зиндонӣ шуданиш хам хамин андишаҳои инқилобӣ у барои бозғардондани ҳукумати исломӣ ва интиҳоби шахси аз қурайш ва хонуродаи Али ва дури аз дам ва

дастгохи ва хокимияти будки онро шаръий намедонистки дар хамин зиндон ҳам уро масмум мекунанд ва жонишро барои исботи ақоидиш медихад ва бо жониш ба ҳаққонияти роҳиш шохидий ва гувоҳий медихад. Имоми Абу Ханифа роҳимахуллох олими омили будки аз бисёри аз иттихомотики ба у ворид мекунанд бари аст.

6-Ассаламу алайкум, иллати асосий хокимият пейдо кардани муртаддин бар муслимин чист?

Ба сурати мухтасар метавон гуфт аз муҳимтарин иллати тасаллути муртаддин бар муслимин :

Еки набуди ҳукумати исломӣ ,қудрати ҳукумати исломӣ аст ки халаи қудрати бузурги иҷод карда ва бузурғтарин фурсат барои зуҳури муртаддин дар тули торих буда аст.

Еки дигар аз иллати ҳуди мардумандки ба бемори ширк олуи тафарруқ мубтало шуданд. Намабинид пас аз қарнҳо хануз ҳам екдигарро мекушанд? Намабинид пас аз қарнҳо хануз ҳам бейни ҳам куштор доранд ? инҳо гуноҳкоранд ва муртакиби бадтарин гуноҳон яъни тафарруқ ва адами қудрат шуданд. Залили ва сусти шуданд ва наметавонанд аз тариқи шӯро бо ҳам ваҳдат пейдо кунанд ва рӯи нуқоти муштарак ва манофеъи муштаракӣ шаръийшон ташкили қудрати воҳидий бидиханд. Барои хамин аст ки беубухати ва сусти ва залили онҳоро дар баробари муртаддини муттаҳид, хаминтури қарор дода ва хокимияти муртаддини муттаҳид мисли азоби бар онҳо идома пейдо мекунад то замони онҳо дар ин вазият бошанд ва худшонро ислоҳ накунанд ва дар масири саҳих касби қудрат қарор нагиранд, ин мусибат хаминтури идома пейдо хоҳад кард. Валжазаъу мин жинсил амал.

Еки дигар аз иллати ба пуштибонӣ бедарӣ ва бесобиқаи куффори ошкор баҳусус куффори ошкори хорижийки дар қолиби қудратҳои секуляристи жаҳонӣ намуд пейдо карданд аз муртаддин аст.

7-Салом,ридда ҳадди аз худуди шаръий аст ё еки аз таъзироти ҳукумати?

Бо инки дар ридда мужозоти мужрим кушта шудан ва марг аст ва каси дар он шак ва ихтилофи надорад аммо, иддаи аз уламо бар ин боварандки ридда бо инки хукмиш марг аст аммо ,хадди аз худуди шаръий нест балки , новъи таъзир аст ; аммо раъи ғолиб бар ин аст ки ин хукм хадди аз худуди шаръий аст ва худуди бар 7 бахш хастанд ки жихати мухофизат заруриёти зиндаги дунёвий ижро мешаванд:

1-Ижрои хадди ридда ва муртаддин барои мухофизат аз қонуни шариасти аллох ва қудрати ижрои он дар жомеъа ва мухофизат аз саломати иймонийи муслимин.

2-Ижрои хадди қисос барои мухофизат аз жони инсонҳо.

3-Ижрои хадди зино барои жиловгирий аз фахшо ва мухофизат аз насл.

4-Ижрои хадди тухмат задан (алқозфу) барои мухофизат аз номус ва обрӯ.

5-Ижрои хадди маст кунанда ва аз хушбарандаҳо барои мухофизат аз ақл ва саломати фикрий жомеъа.

6-Ижрои хадди сирқат ва дузди (ассариқоту) барои мухофизат аз мол ва сирват.

7-Ижрои хадди гарданагирий (алхарробату) барои мухофизат аз жон ва мол.

Дар ин сурат метавон гуфт ки ридда ҳам хадди аз худуди шаръий аст ки мутаносиб бо мезони қудрати ҳукумати исломий ё мезони қудрати жамоатҳои исломий агар ҳукумати исломий надошта бошем ва бар асоси ташхис ва раъи амир ва рахбари муслимин дар замон ва макон ва мовқеиятҳои муносибки ишон ташхис доданд ба ижро дармеояд. Хийли муҳим аст дар ижрои хадди муртад ба раъи рахбар, мовқеияти ва зуруфики ташхис доданд диққат шавад.

8-Салом, ин муртади фитрий ва миллий чист бародар ? мо нафаҳмидем ин аз кучо омада ва фарқишон бо ҳам чист?

Ин аз фикҳи шиъа омада, онҳо мегуянд муртад ду новъ аст: муртади фитрий, каси аст ки еки аз падар ё модарӣ ё хар ду дар

холи инъиқоди нутфаи у ё хенгоми вилодати у мусалмон буда бошанд ва ин шахс баъди аз булуғиш изхори ислом кунад ва ба дунболи он аз ислом хориж шавад. Ин муртади фитрий аст. Муртади миллий хам каси аст ки падар ва модариш дар холи инъиқоди нутфаи у кофар бошанд ва ин шахс баъди аз булуғиш изхори куфр намояд ва баъдан ислом биёварад ва сипас аз ислом баргардад ва изхори куфр кунад, масалан ек яхудий, мусалмон шавад баъад дубора яхудий шавад. Хуб, ба ин муртади миллий мегуянд.

Фарқишон дар ин аст ки назди шиъа ба он мусалмонзодаики муртад шуда ва ба вау мегуянд муртади фитрий тўвбаш ба хисоби зохир ва дар дунё қабул нест ва бояд кушта шавад (хар чанд мумкин аст назди худо пазирофта хам шавад) аммо тўвбаи муртади миллий ё кофарзода пазирофта мешавад. Фарқишон дар хамин аст.

9-Агар каси нисбат ба мужозот ва куштани шахси муртад инкор дошта бошад ва онро инкор кунад хукмиш чист?
Агар шахс бидуни хеч шак ва шубҳаи тавассути қуззоти мутахассис ва аз конолҳои чохоргона, филтерхойи чохоргона рад шуда бошад ва шахс яқин дошта бошад ва барояш маълум ва мушаххас шуда бошадки фалоний бар асоси шариаати аллох муртад аст аммо, амдан ва бо мейли худ онро инкор кунад, диққат кунид ба каламот ,хуб диққат кунид : огохона ,амдан ва бо мейли худ онро инкор кунад, хукмиш мисли каси аст ки еки аз ахкоми аллохро инкор карда аст. Ибни Хазми андалусий рохимахуллох мегуяд : "аз куфрҳои сарих ва ошкор инки, ақидат ингуна бошад ё гумон барики мешавад хукми вожиб куштани муртадро бар кофарики медони муртад шуда аст таътил кунӣ. Сипас ба ин хам қонеъ набоши балки , бар у намоз хам бихони ва барояш дуойи бахшиш ва мағфират намойи дар холики медони чанин шахси кофар аст". Хуб, ин хол ва вазъи аксари уламои суъ, муллоҳои дин фуруш ва хоин ва виъозус салотин аст ки ба каррот намунаҳоиширо дидаем.

10-Салом, чиро имоми Али алайхиссалом дар жане бо муртаддин ба хамроҳи соури хулофо ширкат накарда аст?

Чиро? Али розиаллоху анху хам мисли соури сахоба дар жанг бо муртаддин мушорикат кард ва канизии аз афроди асир шудаи бани ханифа хам ба у расидаки аз у сохиби фарзанди ба номи Мухаммад ханафия шуд. Дуруст аст ё не? Ин нишон медиҳадки Али розиаллоху анху хам бо соури сахоба розиаллоху анхум дар жанг бо муртаддин хам раъй буда ва аз дидгоҳи Али розиаллоху анху , жанг бо ин жиҳаи муртаддин дуруст буда ва агар дуруст намебуд, бидуни шак Али розиаллоху анху дар чанин жанг ширкат намекард.

11-Салом, ман ек шиъаи Али хастам ва аз ғуллот безор хастам, фарқ намекунад аз миёни шиъа бошанд ё аз миёни ахли суннат. Ман дарсҳои шуморо дунбол кардам , ман шанидамки доиш ҳаммаи тавоифи шиъа ва суннийҳои Эронро мунтасиб ба ислом медонанд на ахли ислом. Аммо ,барои ғейри шиъаён узрҳои меоварад аммо барои шиъаён намеоварад, оё ин ек бом ва ду хаво нест?

Хуб, бале, ту жузъаики марказул бухус ва диросати довла тахти унвони хукми шаръ дар мовриди тавоифи шиъа фикр кунам дар тири 96 нашр дода буд омадаки : " тавоифи шиъа ба ислом " мунтасиб " хастанд ва ба ла илаха иллаллох нутқ мекунанд ва намоз мехонанд ва закот медиҳанд ва дар рамазон руза мегиранд ва хаж мекунанд " хуб, ба ин далоилики гуфта буд анжом медиҳад гуфта буд инҳо тавоифи шиъа ба ислом " мунтасиб " хастанд. Девони расонаи довла хам дар ҳафтаномаи набаъ , дар чанд руз гузашта фикр кунам дар шумора 113 ки дар деймоҳи 1396 буд, тейи баёниҳои тахти унвони " эй ахли Эрон ба дастовиз моҳкам чанг занид ", боз дар мовриди ханафихо ва шофеъийҳо ва дар кул ҳаммаи фирақи маъруф ба ахли суннати Эрон, инҳоро тахти унвони " мунтасибини " ба ислом ва суннат ном мебард ва мегуянд: чи манотиқиқи шиъаёни рофизий ва мушрик сокинанд ва чи манотиқиқи дар он " мунтасибини" ба ислом ва суннат (ахли суннат) сукунат мекунанд". Банда худойики таржима карда дохили парантез невисхта ахли суннат.

Яъни аз нигоҳи ин бародарони мо , тамоми тавоифи шиъа " мунтасибини" ба ислом хастанд, дар ҳолики мо хийли аз онҳоро

ғуллот медонем. Хуб, аз нигохи инҳо тамоми тавоифи шиъа " мунтасиби " ба ислом ҳастанд ва ғирақи маъруф ба ахли суннати Эрон боз "мунтасиб" ба ислом ва суннат ҳастанд на ахли ислом ва на ахли суннат. Чун ахли Эрон чизи аст ва ахли суннат ва ахли ислом чизи дигари ҳастанд. Касоники ин каламотро ба кор мебаранд афроди оддий нестанд, медонанд каламотиро кужо қарор диҳанд. Вақтики меғуӣ ахли Эрон фарқ мекунад, дуруст аст? Ва вақтики меғуӣ мунтасибин ба ислом ва суннат ё мунтасиб ба ислом фарқ мекунад бо ахли ислом. Хуб, дар ин ниғариши инҳо мунтасиб ба ислом ва суннат ҳастанд на ахли он, ва ек шофеъӣ бо ек шиъаӣ 12 имомӣ бо ек ханафӣ ,салафӣ ва ихвонӣ ва ғейрих инҳо бо ҳам бароишон фарқи надорад ҳаммаги " мунтасиби" ба ислом ва суннат ҳастанд на ахли он.

"мунтасиб" яъни ,нисбат дода шуда. Алъон ин эҳтимол ҳастки дуруст бошад ё ғалат. Ва дар мавриди бо таҳқиқ ва пажуҳиши дақиқтар эҳтимоли иштибоҳ будани ин интисоб бештар мешавад. Яъни вақтики нисбат дода шуда аст ек шакки дар он ҳастки дуруст аст ё ғалат?

Аммо,ахл яъни ,шак ва ғумони дар он нест ва маъмулан ба маъни муқим ва сокин меояд. Хуб, ба маъни хонувода меояд, ба маъни сазовор, шойиста:

Сокин,муқим мисли инки :

«وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ»
(Бқр/е/Айе 126),

Онгохроки Иброҳим гуфт: худойи ман! Ин (сарзамин)ро шахри пур аз амн ва амони гардон, ва ахли онро касоники аз ишон ба худо ва рузи қиёмат иймон оварда бошанд аз меваҳо рузишон расон ва баҳрамандишон гардон.

وَارْزُقْ أَهْلَهُ،

Яъни сокин, моли ин шахр.

Ё дар мавриди хонувода меғуяд, ахл ба маъни хонувода ҳам ҳаст:

«إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا» (نمل/ Айе 7)

Замонироки Мусо ба хонуводаш гуфт: ман оташи мебинам.

Ахл масалан : ахли ислом ----муслимин, касоники дохили ислом сокин шудандки сарзамини махалли сукунатишон ҳам дорул ислом аст ; дуруст аст? Ахли ислом ,муслимин хастанд. Сарзаминишон ҳам дорул ислом аст. Ё меғуи ахли куфр --- кофарон, касоники дар куфр сокин ва муқим шудандки ба сарзаминишон ҳам меғуянд дорул куфр. Ахли ридда ---- муртаддин ,касоники дар ридда сокин шуданд, ахли зимма ---- касоники шойистаги зиммий будан хастанд ё мардумони зиммий. Ахли суннат ҳам ---- муқимини суннат, сокинини суннат, касоники бо суннат шинохта мешаванд ва мувофиқи он хастанд.

Дар ин маворид шак ва ғумони нест. Ту мутмаинники алъон инжо сокин хастаи ва ахли инжо ё ахли фалон жо хастаи. Шакки надори? Дори? Надори? Шак ҳам надорики ҳамсарит, бародарит ва хохарит жузғи хонуводат хастанд. Ахли ту хастанд.

Хуб ,холоки ҳамма " мунтасиб" ба ислом хастанд ва фарқи бейни тавоифи шиъа бо шофеъийхо ва ханафийхо ва ғейрих нест ; дар ин сурат, бояд барои такфири онхо ҳам ба сурати ексон бо ишон бархурд шавад. Хар чи боис мешавад ек ханафий ё шофеъий дар ислом боқий бимонад ҳамон чизхо ҳам боис мешаванд ек шиъайи 12 имомий дар ислом боқий бимонад. Агар барои ек ханафий ё шофеъий ва салафий ва ғейрих узри вужуд дорад,барои инхо ҳам вужуд дорад, барои шиъайи 12 имомий ҳам вужуд дорад. Агар бояд барои ек шахс аз фирқаи маъруф ба ахли суннат чохор мархала, чохор филтер ва қозиёни мутахассис ғузошта шавад то олудаги шахс ташхис дода шавад барои ек шиъайи 12 имомий ҳам бояд ғузошта шавад. Дар воқеъ ,тибқи ҳамин ҳукм довла бояд бо кулли ахли қиблаки " мунтасиби" ба ислом хастанд ба ексон бархурд кард. Алъон агар мебинемки дар ин баённйахо тазоди дида мешавад ё мушкилоти дида мешавад эхтимол медахем шояд диққати бештари накарданд ва иштибох карданд ё мумкин аст далоили дигари дошта бошадки мо намедонем.

12-Шумо чиро аз манобеъи шиъайи далил меоварид ва раъйи онхоро ҳам баён мекунид ?

Чун ,бузургони дин хар жо лозим буда аз онхо далил оварданд. Ба унвони мисол, имоми ибни Хазм рохимахуллох мегуяд :

«اتَّفَقَ جَمِيعُ أَهْلِ السَّنَةِ وَجَمِيعُ الْمَرْجئةِ وَجَمِيعُ الشَّيْعةِ وَجَمِيعُ الْخَوَارجِ عَلَى وَجوبِ الإِمَامَةِ».^{۳۴}

Ба унвони намуна мегуям: жамиъи ахли суннат, жамиъи муржиъа, жамиъи шиъа ва жамиъи хаворижро хам меоварад яъни, хаммаи ахли суннат ,хаммаи муржиъа, хаммаи шиъа ва хаммаи хавориж бар вужуби имомат иттифоқ намуданд. Намуна дар ин замина зиёд аст. Дар инжо агар диққат кунид аз каламаи шиъа истефода шуда на равофиз ва ё ғуллот. Ман хам аз шиъа далил овардам на аз равофиз ё ғуллот. Шиъа хамки торихиш мушаххас аст ва фирқаи аст монанди тамоми фирақи дигар.

Ин ек тарафишки шиъа хам фирқаи аст монанди тамоми фирақи дигар, бо ин вужуд мебинемки дар қуръон хам харфи хақ ба забони хар каси баён шуда аллох таоло онро баён карда аст. Мухим нест ин харф хақро фиръавн гуфта бошад ё еки дигар аз куффор ё хатто шайтон гуфта бошад. Мухим ин аст ки харфи хақро гуфта аст. Хамон достони Абу Хурайра ва шайтон машхур аст ки гуфт ин каламотро ба ту ёд медихамки бигуи ва шайтон ба ту наздик намешавад. Пайғамбар саллаллоху алайхи васаллам гуфт:

صَدَقَهُ وَهُوَ كَذِبُهُ.

Ин дуруғу рост гуфт. Мухим нест харфи хақро аз чи каси бишнави аз ек фирақи ислоний бишнавам онро ривоят мекунем аз худи шайтон хам бошад харфи хақ бошад онро ривоят мекунем. Мухим нест. Ин равиши аст ки дин ,қуръон ва суннати сахихи пайғамбар саллаллоху алайхи васаллам ба мо ёд медихад. Алъон фирақи шиъа хам мисли тамоми фирақи дигар нукоти мусбати хуби доранд мо аз онхо ёд мекунем хамчунонки аз тамоми фирақи дигар ёд мекунем.

13-Салом , худо дастур медихад аз масихийхо ,яхудийхо ва зардуштийхо жизъя бигирид аммо , дар жойи дигари дастур

^{۳۴} - الفصل في الملل والأهواء والنحل ۴/۷۲

медихад мушрикинро хар жо пейдо кардид онхоро бидушид. Оё ин тазод нест?

На дусту героми, фикр кунам дар масодиқи мушрик ва мушрикин дучори иштибох шудаид. Яхудийхо ва насронийхо жузви ахли китоб хастанд ва мажус хам шибхи ахли китоб. Инхо қавонини хосси худишонро доранд, ислом қавонини хосси барои инхо тасвиб карда аст. Дар баробари инхо мушрикин хастандки ба забони имрузин ба онхо мегуем секуляристкни инхо хам қавонини хосси худишонро доранд. Фикр кунам дар чанд дарси гузашта мон дар ин замина ба сурати муфассал сухбат кардаем. Шумо агар ба ин дарсхо мурожаъа кунид беҳтар мутаважжих мешавид.

Мушрикинни имруза ба номи секулярист шинохта шуданд бейни ислом ё марғ бояд екиро интихоб кунанд. Ба хамин далил асткни агар инхо таслими қонуни шариаати аллох нашаванд машмули

«فَأَقْضُوا الشَّرْكَانَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ»

мешаванд. Диққат кардид? Ба жойи каламаи масихий хам агар насроний ба кор бибарид беҳтар аст. Аллох таоло инро ба кор бурда ва ин хам сахихтар аст. Хамма хам медонемки тибқи суъоли шумо аз мушрикин дар ҳеч дўвраи жизъя пазирофта нашуда аст то инки бигуянд жизъя бидихид аммо хар жо онхоро пейдо кардид онхоро бидушид. Мушрикин ҳеч вақт машмули жизъя набуданд қонун хам машмули инхо нест балки машмули куффори ахли китоб ва шибхи ахли китоб аст.

14-Ассаламу алайкум ва роҳматуллохи ва барокатух, мехостем аз мамусто бипурсем оё метавонем баччаҳои муртаддинро мисли мунофиқики харғиз иймон наёварда, муртади ҳукми донист ва ҳукми муртаддинро бар у ижро кунем?

Фикр кунам шумо дустни азиз муртади ҳукми ва инхоро ба хуби мутаважжих нашудаид ба дарс мурожаъа кунид беҳтар асткни ман дубора тўвзих надихам. Муртади ҳукми ва муртади ҳақиқийки ек қиёси аст уламо дуруст карданд ек чизи дигар аст. Аммо барои чи чанин ҳукмиро бояд бидихем? Яъни чиро барои баччаҳои муртаддин бояд ҳукми муртади ҳукми бидихем? барои чи чанин ҳукмиро бояд бидихем? Далилитон чист? Ин баччаҳо аз чи чизи

баргаштанд? Магар инҳо мусалмон будандки баргашта бошанд? Магар инҳо мусалмон буданд ва аз ислом баргаштанд? Агар ин баччаҳо мусалмон буданд шумо ҳамон чохор мархала мисли шурут ва мавонеъи такфирро дар мовридишон риоят карди ва баъад хукми иртидоди хукми онхоро содир карди? Ё на хаминтур килуий?

Агар мусалмон набуданд ва аз баччаги бар дини куфрий волидинишонки еки аз ақоиди куффори аслий ва ошкор аст рушд карданд ва баъди аз булуғ хам ҳамон ақоиди куфрийро дошта ва худиро жузви ҳамон куффори ошкори медонад, дар ин сурат жузви хамин куффори аслий аст, ва касики аз куффори аслий баргардад ё аз еки аз куффори ошкори ба еки дигари тағйири сандалий бидихад мо наметавонем уро муртад бидонем. У аз ҳамон ибтидои сафари худиро дар ҳамон утубус ва қатори куффори ошкор аст ва бо инҳо дар холи ҳаракат аст ва тағйири сандали у боис намешавад уро муртад бидонем.

Муртад аз нигоҳи шариати аллох яъни бозгашти аз ислом ба куффор ,аз иймон ба куфр. Ин баччаи муртад ҳаргиз дохили қатори ислом набуда то дар ек истигоҳи пиёда шуда бошад ва баргашта бошад ва савори қатори куффори ошкор шуда бошад ва ба ин шева ,муртад шуда бошад.

Инро бо мунофиқики дар сафи муслимин буда ва ин шахс ҳаргиз вориди доираи ислом нашуда ва дар мархалаи ба сафи куффори ошкор мепайвандад ва муртад мешавад набояд қоти кунем. Бобо, мо аз кужо бидонемки хамин мунофиқ аз аввал кофар буда ё набуда, ба далили хамин жаҳлимон мо уро жузви муслимин ҳисоб кардем, дуруст аст. На ин бачча ,исломро дошта ; на ин мунофиқи кофари пинхонийки дар муслимин гум буда, мо ҳаргиз натавониста ва нахоҳем тавонист ин кофарро ташхис бидихимки дар миёни муслимини пинхон шуда аст. Барои хамин ба хукми шариати аллох мо уро жузви муслимин қарор медихем ва уро аз ҳуқуқи муслимин бархурдор мекунем, ва замоники муртад хам мешавад мо боз хукми аллохроки дар мовриди аҳкоми муртаддин аст дар мовриди у пиёд мекунемки мисли соири муслимин бо у бархурд мекунем. Яъни вақти аз ислом муртад мешавад мегуем оқо ек мусалмони муртад шуда мо аз кужо бидонем ин банда худо аз аввал хам мусалмон набуда хукми у хам

мисли касони аст ки гулиширо хурданӣ ва мумкин аст касони ҳам бошанд ки гули инро хурданӣ ва баъди аз ислом ё баъди аз иймон ҳам хатто муртад шуда бошанд. Ин ҳукми шаръ аст. Ин иттиҳоат аз ҳукми аллоҳ ва иттиҳоат аз ҳукми аллоҳ ,убодат аст.

Аммо ,ек бачча муртад чи? Магар мо наметавонем ошкоро ва ровшан ташхис бидиҳем ки ин шахс қаблан мусалмон набуда? Магар наметавонем ташхис бидиҳем ки ин шахс харғиз исломро рад накарда? Магар наметавонем бифаҳмем ки ин шахс аз баччаги бар асоси ақоиди еки аз куффори ошкор ва аслии рушд карда? Магар наметавонем бифаҳмем ки ислом аз тариқи умури жинсий ба ин бачча мунтақил намешавад? Чиро наметавонем. Инки кори саҳти нест.

Жаҳл ,боис шудаки мо наметавонем еки мунофиқро аз сафи муслимин берун бикашем барои ҳамин ба дастури аллоҳ мо ҳукми уро мисли ҳукми соири муслимин медонем. Аммо, дар мовриди ин баччаики мисли соири баччаҳои куффори ошкор бар асоси ақоиди куффори аслии рушд карда,иттиҳоат ва огоҳии кофӣи дорем, ва инки баччаро машмули ҳукми муртаддин кунем ҳам ғейри шаръӣ аст, ҳам зулми ошкори аст дар ҳақиқи ин бачча, ва аллоҳи мутаол аз зулм ба бандаҳои пок ва бари аст.

15-Салом, аммо касони чун имоми Талха бин Мусраф ва Ахмад бин Юсуф рофизийҳоро муртад донистанд.

Бале,дар манобеъ омадаки инҳо рофизийҳои Куфаро муртад донистанд. Бале, Абу Мухаммад Талха бин Мусраф , еки тобеъӣи буда ва дар Куфа буда аст. Фикр кунам дар соли 112 хижрий қамарӣи ҳам фовт мекунад ва ҳам асри касони мисли Хажжож бин Юсуф сақафӣи ва аз душманони сарсаҳти шиъаён ва касони будаки бо Хажжож бин Юсуф сақафӣи зохиран дарғирийҳои ҳам доштанд.

Холо,ман аз шумо мепурсам шумо медонидки равофиз аввалан бо шиъаён фарқ доштанд? Ки мо қаблан дар мовриди он суҳбат кардем. Инро бояд бидонид ва барои хидитон ровшан кунид. Инро медонидки ғуллот ҳам чизи дигари буданд? Шумо медонид ҳамон равофизики дар замони ин бузургвор роҳимахуллоҳ дар Куфа буданд чи боварҳои доштанд? Чикор карда будандки онҳоро

такфир карда буд ва гуфт муртад хастанд? Кудом даста буданд? Шумо бояд худитон биравид дар он замон ва он замонро дарк кунид.

Ахмад бин Юсуф рохимахуллох хамки ками баъад аз фовти Абу Мухаммад Талха ба дунё меояд ва аз илми болойи хам бархурдор будаки хатто иддаи ба у лақаби шайхул ислом хам доданд, ишон хам боз ахли Куфа буда ва дар хамон жавви хоким бар Куфа фатво дода аст. Бояд мушаххас кунӣ кудом даста аз равофизро такфир карда? Чун, дар он замон фирқаҳои ғолий чун фирқаи Муғйра бин Саъид ва Абул Хаттоб будандки хатто худи аиммаи шиъа касироки дар такфири онҳо шак мекардари хам такфир ва лаъан мекарданд. Хуб, ин гуруҳҳои ғоли тарафдорони Абул Хаттоб каси дар куфр ва иртидои онҳо шак надорад ва Куфа хам еки аз марокизи Абул Хаттоб буда аст. Бояд дақиқан ровшан бикунӣ ин олимӣ бузургов дар он сол манзуриш кудом даста хастанд бо кудом ақоид ва боварҳо, онро таъмин надихӣ; чун аз илм ва адолат ба дур аст.

16-Оё танҳо бо гуфтан бар куффор иқомаи хужжат мешавад?

Росулulloх саллаллоху алайхи васаллам танҳо бо ек паём ба шохони кофари Эрон ва Рум ва ғейри иқомаи хужжат кард. Омадани росулulloх ва қуръон барои куффор иқомаи хужжат аст. Диққат кунӣ, барои куффор иқомаи хужжат аст. Пас, муҳим расондани паём аст. Муҳим расондани ҳақ аст. Муҳим ин асткӣ ба унвони инсонӣ содиқи бигуӣи фалон жо жашн аст шумо хам даъватид, ё ек инсонӣ содиқи ё касики муттаҳам ба дуруғуӣи нест бигуӣид фалон жо мин гузори шуда аст ба самти он наравид. Холо, тасмим бо тарафи муқобил аст мехоҳад чикор кунад? Шумо иқомаи хужжат кардид. Фаҳми он ва амал кардан ба чизики шумо ба у гуфтид бо худӣш аст.

Диққат кунӣ дустон, иқомаи хужжат бар куффор бо иқомаи хужжат равиш ва чигунаги иқомаи хужжат бо муслимин, риза корҳои доради бояд диққати бештари рӯи он анжом диҳид ва тафовутҳои бо хамдигар доранд. Хуб, барои куффор хамин омадани росулulloх саллаллоху алайхи васаллам ва қуръон бароишон иқомаи хужжат аст ва онҳоро метавонем кофар

бидонем. Чун ,аллох онхоро кофар дониста хатто қабли аз инки паём ба онҳо бирасад ва инсонҳои жоҳилий ҳам буданд. Дар холики, аҳли қибла то қабли аз иқомаи хужжат ба шеваи набавий он ва гузарондани онҳо аз мароҳили чохоргона наметавон онхоро аз доираи ислом хориҷ кард.

17-Салом, дар чи замонҳои астки худо тўвбаро қабул намекунад?

Еки замони астки шахси мужрим, фариштаи марғро мебинад ва яқин пейдо мекунадки мемирад ва рух ба халқумиш расида; ва дигари замони астки хуршид аз ғуруб тулуъ мекунад ва қиёмат барпо мешавад.

18-Шиъаёни рофизий мушрики мажуси яҳудий ба асхоби пайғамбар тўвхин мекунад ва хатто онхоро такфир мекунад ҳукми инҳо чист? Ғейри аз иртидо ҳукми дигари доранд?

Бале, доранд. Аввалан, шиъа чизи аст ; рофизий чизи дигари аст. Мушрик ҳам боз чизи дигари аст, яҳудий ҳам чизи дигари аст ва мажус ҳам боз чизи дигари. Субханаллох, шумо маъжуни сохтаидки шомили махлутӣ аз муслимин ,мунофиқин , секуляристҳо, яҳудиёни аҳли китоб, мажуси шибҳи аҳли китоб, куффори мушрик ва шомили ҳамма мешавад ва таркиби дуруст кардаидки аслан наметавон дар мовриди он сухбат кард аз баси ошурфта аст. Чун, ҳар ек аз инҳо ек ҳукми жудогонаи доранд. Било ташбех шумо гуфтаидки инсонӣ моҳиӣи парандаи хазанда, намедонам бовар кун хийли хандадор аст. Инсон моҳи парандаи хазанда яъни чи? Ин нишони танаффури астки шуморо аз адолат дур карда аст, бародар ё хохари геромий:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلنَّفْوَٰى وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ» (مائده/۸)،

Эй мўминон ! бар адоӣи вожиботи худо (чизҳои бар шумо вожиб карда) мувозибат дошта бошид ва аз рӯи додгири гувоҳи ва шохиди диҳид, ва душмани бо қовми шуморо мажбур ва водор накунадки (бо ишон) адолат накунад. Додгири ва адолат кунидки адолат (ба вижа хатто бо душманон) ба парҳезгори наздиктар аст. Аз худо битарсидки худо огоҳ аз ҳар он чизи астки анжом медихид.

Аммо, дар мовриди касоники ба асхоб росулulloх саллalloху алайхи васаллам тўвхин мекунад ва ё онхоро такфир мекунад бояд бибинем онҳо чи касони хастанд? Ин хийли муҳим аст, онхоро таъзия кунем. Чун, инҳо ҳудишон чанд даста хастанд. Иддаи мисли хавориҷанд ва табъан ҳукмишон ҳам мисли ҳукми хавориҷ аст ва такфир намешаванд ; ҳамчунонки Али розиаллоху анху ва амсоли у тоқунун онхоро такфир накарданд.

Дастаи дигар, ғуллотии чун дорудаастаи Муғийра бин Саъид ва Абул Хаттоб хастандки ҳуди Жаъфар Содик алайҳиссалом ва падариш Боқир роҳимахуллох ва тамоми аиммаи баъди аз онҳо ин даста аз ғуллотро такфир карданд ва уламои ғирақи дигар ҳам онхоро табъан такфир карданд. Такфири инҳо сирфан ба далили такфири саҳоба набуда яъни , такфири инҳо фақат ба ин далил набудаки инҳо саҳобаро такфир карданд ва сирфан ба ин далил онхоро такфир накарданд, балки ,ба ин далил ақоиди дигарикӣ доштанд онҳо такфир шуданд ва ин ҳам еки аз боварҳоишон буда аст. Барои ҳамин, замоникӣ медали фалон олим дар фалон аср ва фалон макон гуруҳи аз ғуллотии шиъа ё хатто ғирақи дигарро такфир мекунад ; дақиқан мутаваҷҷиҳ бош инҳоикӣ дар ин мазҳаб такфир шуданд кудомҳо хастанд ва ҳукмро бар ҳамма таъмин наде. Масалан дар ҳамин чанд даҳаи гузашта уламои ханафий омаданд ва қодиёнийҳоикӣ аз миёни ханафийҳо бархоста будандро такфир карданд, ҳуди ханафийҳо дар хинд ва покистон онхоро такфир карданд. Холо ту наё ва ба баҳонаи қодиёнихо ҳаммаи ханафихоро такфир кун. Диққат кун, бибин дори чикор мекуни?

Ё дар ҳамин чанд даҳаи гузашта дар Судан аз миёни моликийҳо гуруҳи тахти унвони ихвонул жумҳуриюн тавассути ек суфий мунхариф хулулий ба номи Махмуд Муҳаммад Тоха ба вужуд омадкӣ ,ибтидо ин шахс иддаоӣи пайғамбарӣ кард ва баъд иддаоӣи ҳудойӣ кард ва мисли аксари ғуллот ҳукм додкӣ намоз аз у ва муридониш бардошта шуда ва тамошуда ва ниёзи нест намоз бихонанд. Аммо, ҳамон уламои моликий Судан ҳукми ба қуфри у доданд ва дар замони раис жумҳури Намирий ба қатл расид ва хийли аз муридонишро дидемкӣ ба Амрико ва Конода паноҳанда шуданд ва хийли аз онҳо ҳам дар гуруҳҳои секулар ва секуларзадаҳо дар расонаҳо хануз машғули таҳриботи ҳосси

худишон хастанд. Нигоҳ кун бибин хукм дар мовриди кудом гуруҳ аст? Далили такфиришон чи буда? Далили такфиришон , ин набудаки инҳо моликий буданд, далили такфири қодиёнийҳо ҳам ин набудаки инҳо ханафий буданд, на.

Ё дар ҳамин чанд даҳаи гузашта дар миёни курдҳои шофеъӣ ҳам шахси ба номи Саййид Мустафо зухур кард ва ибтидо иддаоӣ маҳдудият кард ва мехост дар Эрон қасониро ҷамъ кунадки нашуд ва ба дунболи он иддаоӣ нубувват кард ва бо худиш қуръони ҷадид ба номи каламоти аллоҳ овардки ин шахс ҳам тавассути мужоҳидини мо дар наздикиҳои хуромони ғарбӣ ба қатл расид. Баҳоиҳо ва бобҳои ҳам дар Эрон ҳамин масирро рафтанд.

Гуруҳҳои мунхариф дар ҳаммаи мазоҳиб вужуд дошта ва альён ҳам доранд ва ба далили набуди қудрати боздорандаги ҳукумати исломӣ дар аксари сарзаминҳои мусалмоннишин ва заминасозихи дини секуляризм руз ба руз дар холи тўлид шудан хастанд, ба номи озодийҳои шахсий, озодийҳои ақида ва озодий куфр аз онҳо химоят мешавад. Қарор нест агар дастаи аз миёни ек мазҳаб жудо шуданд ва такфир шуданд ту ҳам онҳо ва ҳам мазоҳибки аз он жудо шудандро ҳамма бо ҳам такфир кун.

Хуб, альён дастаи дигар ҳам хастанд аз ҳаминҳоки саҳобаро такфир мекунанд дастаи дигари ҳам хастандки медонандки аллоҳ пайғамбарро фрестода ва медонандки аллоҳ дар китобиш дар мовриди саҳоба ва аҳли байти росулulloҳ саллаллоҳу алайҳи васаллам чи чизи гуфта ; бо ин вужуд , ба далили муҳолифат бо аллоҳ ва лажбози бо аллоҳ ва дини ислом, асҳобишро такфир мекунанд. Мисли аҳли китоб, онҳо ба мо мегуянд кофар :

«الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ»
(بقره/۱۴۶)

Ононки бадишон китоби (осмонӣ) додаем, у (пайғамбар саллаллоҳу алайҳи васаллам) ро мешносанд, ҳамон турики писарони худро мешносанд, ва барҳи аз онон беғумон ҳақро пинхон мекунанд, дар холики медонанд,

وَهُمْ يَعْلَمُونَ.

Хуб, инҳо дастаи хастанди сахобаро такфир мекунад моро ҳам такфир мекунад, ин ҳам гурухи дигари хастанд.

Дар хар сурат, бояд нигоҳ куни бибиники инҳоики ба асхоби росулulloх саллalloху алайхи васаллам тўвхин мекунад кудом даста хастанд ва хукми мутаносиб бо онхоро содир кун. Агар яхудий аст ахли зимма аст, насроний аст ахли зимма аст, ахли китоб ва шибхи ахли китоб ,мажус,соибий аст ахли зимма аст. Бародар: онҳо ҳамма моро кофар медонанд аммо, дар миёни мо ҳам зиндаги мекунад мо амнияти онхоро ҳам хифз мекунем. Тасаввур кун, Умар ибни Хаттоб дар муохидаики бо насронийҳои байтул муқаддас мебандад хатто мухофизат аз салибики мо онро бут медонем мухофизат аз онро ҳам замонат мекунад, мухофизат аз чанин бут онхоро ҳам замонат мекунад аз моли ахли китоб.

Хуб,хавориж ҳам хазорон сахоби ва моро кофар ва муртад медонанд. Далили надорад хар касики моро кофар ва муртад донист онхоро бидуши ё хукми иртидои онхоро содир куни ё тури дигари бо у бархурд куни. Бояд бибини касоники ба асхоби росулulloх саллalloху алайхи васаллам тўвхин мекунад кудом даст хастанд ва хукми мутаносиб бо онхоро содир куни.

Муслимини чун хаворижки таъвил карданд ва сахобаро такфир мекунадро мисли Али розиаллоху анху ва соири асхоб розиаллоху анхум, бародари худит бидон ва бугу :

«إخواننا بغوا علينا» يا «قومٌ بغوا علينا».

Диққат кардид, аз руйи таъвил, сахобаро такфир мекунад, хазорон сахобиро такфир мекунад. Имоми Али розиаллоху анху бо ин хаворижики у ва хазорон сахобийи дигарро аз руйи таъвили иштибох такфир карданд ҳамон бархурдиро доради бо сипохи жамалий доради уммул мўъминин Оиша розиаллоху анҳо дар он аст ва ҳаммаро мусалмон медонад. Чун инҳо узр доранд, барои инки онхоро такфир куни бояд аз он чохор мархала ва чохор филтер бигузори. Хуб, Али бехтар аз ман ва ту ва хазорон нафари мисли ман ва ту воридтар ба шарият аст ва шариятро бехтар медонад. Бар ғуллот ҳам хукми махсуси худешонро содир кун ва бар ахли китоб ҳам хукми махсуси худешонро , хар чандки

хар се дар такфири сахоба важхи муштарак доранд аммо, хар кудом машмули ек хукми мешаванд.

Суъолотитон зиёд аст. Инҳо чанд суъол дар мовриди суфийҳо ва гурухҳои мухталиф жиходий ҳаст аммо, тақрибан аксари суъолоти шумо дар мовриди шиъа ва ғуллотии шиъа аст, ин дар мовриди хумс аст, ин ҳам дар мовриди имомат ва вилоят, ин ҳам дар мовриди сиға ва туқия аст ва ингор бахс дар мовриди шиъа ниёзи руз ва моди руз шуда. Хуб, ишколи надорад танаффуси бидихем ва ман ҳам мисли шумо ек кеки ва шарбати бихурам баъад онҳоики марбут ба дарси иртидодимон астро имруз жавоб медихем бақияки дар мовриди соири ақоиди шиъа астро мегузorem барои дарси муфассал фарқи бейни фирақимон ,иншааллох.

Бештари суъолот мутаассифона ё хушбахтона ба хар далили дар мовриди иртидоди умумий шиъаёни 12 имомий аст ва бештари суъолот дар хамин замина аст. Ингор гуфтемки суъоли руз ҳам шуда ва ниёзи руз ҳам шудаки бояд ба шеваи ба он посух дода шавад. Ман тамоми суъолотики дар мовриди иртидоди умумий шиъаёни 12 имомий бо ниқоби равофиз матраҳ шуда буд ҳаммаи инхоро мутолаъа кардам, фикр кунам ришаи тамоми ин муъзалот ва суъолот ба жойи мушаххаси бармегардаки бо ҳам онхоро барраси мекунем ва дар ниҳоят бояд бифаҳмем ин фатво ба нафъи аҳли қибла буда ё ба нафъи душманони аҳли қибла ; душманони аҳли қиблаи чун куффори ошкори хорижий, куффори пинхони дохилий ва муртаддини маҳаллий ва бумий? Куффори пинхони дохилийки ҳамон мунофиқин ва секулярзадаҳо ҳастанд.

Хуб, дар бардошти танг назарони ва маҳдудбин ҳам боз бояд зимни барраси ин сенорио ва тўвтиъа бифаҳмем ин фатво ба нафъи фирақи маъруфи ба аҳли суннат буда ва ба онҳо хидмат карда ё ба шиъаёни 12 имомий? Матраҳ шудани сенорио ва тўвтиъаи иртидоди умумий шиъаёни 12 имомий тибқи шариаати аллох буда ва хидмат ба фирақи маъруф ба аҳли суннат буда ё хидмат ба шиъаёни 12 имомий? Ин дар бардошти

тангназаронаи касони астқи пушти мазхаби мовзеъгирий карданд ва сирфан ба мазхаб ва нигариш ва тафсири хосси худешон ахамият медиханд, инҳо ҳам бароешон муфид астқи мутаважжих шавандқи оё дар ин бардошти танги назарона ва муҳдуд бинишон боз ин ба нафъи мазхабишон буда ё ба зарари мазхабишон буда?

Агар имкон дорад ҳамон китоби Абу Басирро дар лаптопитон боз кунид ва ман бидихид, жазакумуллоху хойрон.

Бо ин чанд жаласаики дар мавриди муртаддин ба унвони еки аз душманони сарсахти муслимин доштем лозим астқи ба ек мисоли илмий ва зиндаи руз дар замина ишора кунемқи суъолоти шумо ҳам дар ҳамин замина аст ва нишон медихемқи чигуна душманони мо дар сурати жаҳли мо метавонанд барои мо теорисан ва маржаъи фикрий бошанд ва мармузона иқдомоти моро дар ҳамон масириқи мехоханд хидоят кунанд, ва ба ин сурат ек мусалмон тибқи барнома ва нақшаи амал мекунадқи душманиш барояш кашада аст. Ин хийли хатарнок аст.

Еки аз ин маворидики душманон ба воситаи жаҳли муслимин тавонистанд аз он суъистефода кунанд ҳамин каламаи муртаддин аст. Мисолҳо зиёд аст. Аммо онқи бештар аз ҳамма дар ин чанд соли гузашта аз тарафи жанохҳои баржаста шуда еки масалаи хавориж аст ба дуруғ ба бисёри аз бародарони мо нисбат доданд ва дигари истелохи " мушрикин " ва " аҳли бидъат " астқи ба ғалат аз он истефода шуда, ва севуми ҳам масалаи иртидоди умумий шиъаёни 12 имомий жихон астқи дар фатовоҳои онҳо хатто ек истисно ҳам вуҷуд надорад.

Медонем касики ироя диҳандаи ин пружа буд шахси бу ба исми Абу Басир тартусий сокин ва муқими Англиз ва феълан еки аз боландгӯҳои ното аз коноли Туркия ва душмани сарсахти тамоми муҳолифини ҳукумати секуляри Туркия ва биттабъи ното. Чун ҳукумати секуляр ва тоғути Туркия баҳши аз артеши куффори муттаҳид Европо астқи тахти унвони ното ва намояндаи ното дар хоқи Сурия фаолият мекунадқи ното аз коноли ҳукумати секуляри Туркия ва артеши он, манофеъ , ахдоф

ва нақшахоишро дар хоки Сурия ,Ироқ, Афғонистон ва соири манотиқ ба пеш мебарад ва ба пеш бурда аст.

Пас, дар инжо замоники ҳукумати секуляр ва тоғути Туркия иқдомиро дар Сурия ё дар ек мантақаи дигар анжом мебахад хиёл нақунидки кишвари Туркия аст ки хамла мекунад ба ки , нотост. Хийли хуб хам агар диққат кунид мебинидки дар мохи гузашта ното тасвиб карди бояд дар Сурия дахлат кунад. Аъзойи ното тасвиб карданд. Ба дунболи тасвиби ното будки Туркия ором ором вориди марзҳои Сурия шуд, ба марзҳои Сурия наздик шуд ва ором ором иқдомоти низомий худро ибтидо аз манотиқи тахти контроли довла шуруъ кард ва алъон хам ба жони новкарони амрикоки дар муомала дар холи харж шудан хастанд офтода аст.

Дар хар сурат, Абу Басир еки аз боландғуҳои ҳукумати секуляри Туркия ва биттабъи ното шуда аст. Абу Басир собиқаи тулонийтар аз ин дорад. Ишон сокини Англиз хастанд ва дар замоники ҳукуматҳои секуляри Амрико ва Англиз дар холи тадоруки жанг ва ишғоли Ироқ буданд дар соли 1423 хижрий баробар бо 2002/8/3 насроний китоби тахти унвони

«الشَّيْبَةُ الرَّوَافِضُ طَائِفَةُ شِرَاكٍ وَرِدَّةٍ»

ро мунташир кард. Хадаф аз ин китоб ин будки заминахоро барои ишғоли Ироқ фароҳам кунад, ва хадафиш машғул кардани шиъа ва сунний ба хам ва боз кардани майдони фаолият ва озодий амал барои Амрико ва Англиз ва соири муттаҳидини онҳо буд. Ин еки аз ахдофи невиштани ин китоб буд.

Инро хамма медонемки секуляризм куллан аз мазохиби мовҷудки дар миёни мардум хастанд ба унвони ек абзори дар ростойи расидан ба ахдофишон истефода мекунад ва бароишон фарқи намекунадки дар Анданузи насронийҳо ва мусалмонон хамдигарро қатли ом кунанд, ё дар Нижерияи Африқойи ва Африқойи марказий ин иттифоқ миёни насронийҳо ва мусалмонон иттифоқ биёфтад, ё дар Покистон, Ироқ ,Ливан, Баҳрайн, Арабистон, Кашмир, Озарбайжон, Сурия, Яман вамиёни шиъа ва сунний ё инки дар Ирланд мазохиби протестант ва католик ва дар Русия ортодокс бо католикҳо

ва ё дар Исроил миёни яҳудиён ва насронийҳо ё яҳудиён бо муслимин вориди даргири фарсоянда шаванд. Мухим барои секуляризм ин аст ки инҳо ба жони ҳамдигар биёфтанд.

Дар тамоми ин ҳолат ҳадафи секуляризм фарсуда кардан, ҳаста ва ноумид кардан пейравони мазохиби аз жангҳои дохилий ва дар ниҳоят сар сипордаги ва рози шудан ба қонун ва ҳукми диктатори секуляризм ва бозгузоштан майдон барои жавалони бештар ишғолгарони кофар ва новкарони маҳаллий онҳост. Ин матлубтарин ҳадафи аст ки дар тули тарих, пейравони шайтон онҳамма муқаддамот ва заминасозихои ваҳшиёнаро барояш фароҳам карданд. Замоники пейравони шариатҳои осмонӣ ва мазохиби ва ғирақи исломӣ ингуна ба жони ҳам офтоданд онвақт аст ки секуляризмҳои муртади дохилий ва секуляризмҳои кофари жаҳонӣ ба риши ҳамма механданд ва суди онро ба жиб мезананд.

Невиштани китоби Абу Басир ва нашри фотовойи уламои фосид ва дарборӣ оли саъуд ва амсолиҳим ҳам ҳамин росте сурат мегирад. Аммо, ин китоб дар он солҳо на аз тарафи салафийҳои ҷиходӣ чун Усома бин Лодин роҳимахуллоҳ ва амсолиҳим мовриди таваҷҷуҳ қарор гирифт, на аз тарафи соири ғирақи маъруф ба аҳли суннат. Чун, дар миёни тамоми гуруҳҳои муборизи шаръӣ, гуруҳҳо ,дастаҳо ва шаръӣҳои бузурги чун Абу Анас шомӣ роҳимахуллоҳ вужуд доштанд ва уламои китобхонаӣ чун Абу Басир, Абу Қатода ва муфтиҳои дарборӣ оли саъуд ва амсолиҳим касони набудандки ҳамчун ек раҳбари ақидатӣ ва фикрӣ ҷиходӣ ба онҳо жойгоҳи дода шаванд. Хони Ассабоъӣ адади набуд. Ториқ Абдулҳалим ҳам адади набуд. Инҳо ва амсолиҳим адади набудандки каси ба онҳо аҳамият бидиҳад, чиро? Чун он замон шаръӣҳои бузурги чун Абу Анас шомӣ роҳимахуллоҳ будандки ба сироят дар невиштаҳоишон шиъахоро бародар хитоб мекунанд. Ин уламои китобхонаӣ чун Абу Басир , Абу Қатода ва уламои фосиди оли саъуд ҳар чандки бо сукут дар баробари тоғути ба душмани ошкори бо тоғути муҳолиф ва жанҳои муҳолифи ин тоғут мепардозанд аммо, новбати ба жанг бо мужриёни қонуни шариати аллоҳ ва озодӣ хоҳон пардохтанд ва мепардозанд.

Дар хар сурат, кушта шудани шаръийхо ва ба вужуд омадани халаъи инхо боиси тахкими рухияи низомигари дар нехзатхои жиходий шуд ва ин бор идеоложи ва ақидаро аслаха , хидоят кард. Ин хийли хатарнок аст ки идеоложи ва ақидаро , аслаха хидоят кунад ; на инки аслаха тобеъ ва дар ихтиёри ақида бошад. Ин хийли хатарнок аст ва нуктаи хийли муҳимми хам хаст. Набояд идеоложи ва ақида тобеъ аслаха бошад балки, бояд аслаха тобеъ ва дар ихтиёри ақида ва идеоложи бошад. Абу Мусъаб зарқовий халқаи иттисоли ин дигаргунӣ ошкор буд ва аввалин иқдоми у пазирофтан ва жододани ибороти китоби Абу Басир тахти унвони

«الشَّيْبَعَةُ الرَّوَافِضُ طَائِفَةٌ شِرْكَ وَرِدَّةٌ»

Абу Мусъаб зарқовий халқаи иттисол буд бейни он чи дар гузашта иттифоқ офтода буд ва шаръийхои чун Абу Анас шомий роҳимахуллох ва Усома бин Лодин роҳимахуллох ва амсолиҳим онро ба вужуд оварда буданд ва қарнхо собиқа дошт ва он чики Абу Басир тадорук дида буд. Ишон айни ҳамин

«الشَّيْبَعَةُ الرَّوَافِضُ طَائِفَةٌ شِرْكَ وَرِدَّةٌ»

ро бахши аз ақидаи роижи гуруҳиш кард ки тоқунун идома диҳандағони роҳи у ба ин тарҳи душмани чун Абу Басир ва муфтихои оли саъуд амал мекунанд бо вужуди онки медонанд ин афрод душманони ошқори онҳо ва ходими дар ихтиёри куффори секуляри жаҳонӣ ва тоғутхои маҳаллий ҳастанд.

Иборотики Абу Басир тартусий дар Англиз ва дар ҳенгоми заминасози барои ҳамла ба Ироқ онро тўлид карда буд ва уламои фосид ва дарборий оли саъуд ҳам дар ҳамин росто фатовоӣ ҳудишонро танзим мекарданд собиқайи дар миёни имомони ғирақи маъруф ба аҳли суннат ба ин шикл надошт надорад. Тибқи ин , ҳукми тамоми шиъаёни жаҳон иртидод аст, ва касики дар иртидоди тамоми шиъаён шак дошта бошад ҳудиш ҳам муртад мешавад. Хатто касони пейдо шудандки тамоми имомони ғирақи маъруф ба аҳли суннат ва касони чун ибни Таймия , ибни Касир , ибни Хажар, Нававий ва ғейрихро ҳам зерӣ суъол бурданд ва шуруъ карданд ба забон диросий , чиро? Чун , ҳеч ек чанин ақидаи надоштанд.

Ба дунболи он алайхи тамоми шиъаёни дунё эълони жанг шуд, чи онхоики бетараф буданд ва хазорон километр дуртар аз майдонҳои жанг ба сар мебуданд. Тамоми шиъаён танҳо ба далили шиъа будан бояд кушта мешуданд ва маконҳои ибодии онҳо ҳам нобуд мешуд, африки тоқунун ҳам идома дорад.

Қаблан Усома бин Лодин роҳимахуллох ва касони ҷун Абу Яҳё ливий роҳимахуллох ҳам тавонистанд аз ин жанги инхирофӣ ва фарсудагар ҷиловғирӣ кунанд, аммо бо кушта шудани ин афрод ва бо кушта шудани шаръӣҳои огоҳ, тамоми талошҳо ҷихати мумониъат аз шуълавар шудани ин жанги инхирофӣ ва вайронгар бенатижа монд ва жанги мазҳабӣ дар миёни иддаи аз мужоҳидин тасбит шуд, ва хиёли қуфғори секуляр ва ишғолгари хориҷӣ ҷун Англиз, Амрико ва муртаддини маҳаллӣ ва муфтиҳои китобхонаӣ ҷун Абу Басир ва амсолиҳим аз ин бобат роҳат шуд.

Аммо, ин поёни қори онҳо набуд балки, дар Сурия ҳам бояд ҳамин сенориоро иҷро мекарданд аммо на миёни шиъа ва суннӣ балки, миёни ҳуди ғирақи маъруф ба аҳли суннат; онҳам бо ғотвоӣ бепоя ва асоси хавориж будан ва аҳиран мушрик будани суфӣҳои миёни ғирақи аҳли суннат. Бидуни онки бифаҳмад хатто фарқи бейни ек коғари мушрик бо ек коғари яҳуди ё ек коғари насронӣ, мажус ва соибӣ ҳам чист? Жанг бо ин шева новбати аз жанги бейни ғирақи маъруф ба аҳли суннат ва ғирақи маъруф ба ташайюъки вазоифишонро тақрибан анжом дода буданд ба миёни ҳуди ғирақи маъруф ба аҳли суннат қашида шуд.

Ҷолиб аст бидонидки Абу Басир ҷузви аввалин муфтиҳои (муфтиҳои китобхонаӣ ва муфтиҳои Англиз ва хатто муфтиҳои сокин дар дорул қуфғо) будки барои қатли омми аҳли суннат тавассути ҳамдигар, бидуни ироя додан хатто ек далили шаръӣ, иқдом ба додани ғатво мабни бар хавориж будани мужоҳидини шариатгаро кард. Ғатво ва қаламотики иттиҳоди бо қуфғори хориҷӣ ва муртаддини маҳаллӣро тасхил кард ва хун ва моли хазорон мужоҳиди муҳлисро ҳалол намудки, дар пейи он хазорон мужоҳиди мусалмон ва хазорон муҳожир қатли ом шуданд ва хазорон зан ва баччаҳои муҳожирин ба коми марғ фуру рафтанд ва ба номуси садҳо зан ва духтари муҳожир таҷовуз шуд, дар ҳамин ҳоки Сурия. Замоники ғатво алайҳи довла ба натижа расид,

новбат расид ба хамин гурухи дор ва дастаи жавлоний. Инҳо ҳам гуфтанд на инҳо хамон қимошанд ва дубора ба жони хаминҳо ҳам офтоданд ва ба новбатий. Бибинид ниёзи Англиз ва ното чист ва дигарон ҳам бифахманд ниёзи тоғутхоишон чист мутаносиб бо ниёз онҳо фатво медиханд.

Бидуни барраси фатовойи уламо дарборий ва фосид оли саъудки аксари совтиёти он ҳам вужуд дорад, суроғи далоили хафтгонаий меравемки Абу Басир тортусий сокин дар сарзамини дорул харб Англиз ва мужри ва сарбози жанги равоний алайхи кулли муслимин дар иртидоди кулли шиъаёни 12 имомий оварда аст ки бибинем ин далоил чи хастанд:

Аввалан:

من جهة قولهم بتحريف القرآن ... !

Инҳо мўтақид ба тахрифи қуръон хастанд.

وتحريفهم للقرآن الكريم يأتي من جهتين،

Меғуяд аз ду жихат инҳо мўтақид ба тахрифи қуръон хастанд:

تحريف في التأويل والتفسير:

Дар таъвил ва тафсири қуръон дучори тахриф шуданд. Яъни чун тафсири дигари бар халофи тафсири ин шахс ё мазохиби дигар доранд, яъни чун дар оя ё оёти таъвил дигари бар халофи таъвили ин шахс ё мазохиби дигар доранд. Пас, хар касики таъвил ё тафсири бар халофи таъвил ва тафсири дигарон дошта бошад муртад аст. Чун баъди аз он ҳам ишора мекунем ин шахс меғуяд хар касики еки аз ин далоилро дошта бошад муртад аст ва тамоми ахкоми иртидод руйи у ижро шавад.

قولهم بتحريف التنزيل صراحة:

Инҳо ба сирохат мўтақидандки дар нозил шудани қуръон тахриф сурат гирифта аст. Хамма мовридхоро баён мекунем.

- ثانياً: يأتي كفرهم من جهة قولهم بقرآن فاطمة، ونزول الوحي عليها ... !
- ثالثاً: يأتي كفرهم من جهة غلوهم في الأئمة، والقول بعصمتهم ... !
- رابعاً: يأتي كفرهم من جهة تكفيرهم للصحابة، وعامة المسلمين ... !

- خامساً: يأتي كفرهم من جهة إنكارهم للسنة وجودهم لها ...!

سادساً: يأتي كفرهم من جهة مظاهرتهم لأعداء الأمة من الكفرة والمشركين على أبناء الأمة من المسلمين الموحدين ...

Яъни хар каси аз хар мазхаби , аз куффор алайхи муслимин пуштибоний кард кулли он мазхаб муртад мешавад.
Субханаллох , намедонам читури мусалмонон то ба хол ба ин масоил ва фатовоҳои жинояткорона диққат накарданд.

- سابعاً: يأتي كفرهم من جهة وقوعهم في الشرك وتوجههم بالعبادة والدعاء للمخلوق ... !

инҳо тамоми далоили Абу Басир барои иртидоди тамоми шиъаёни хамчун ек тоифа аст ва худииш иддоа мекунадки хар ек аз ин далоил ба танҳои метавонад боиси иртидоди тамоми шиъаёни 12 имомий хамчун ек тоифа шавад ва мегуяд:

خلاصة القول في الشيعة الروافض: هذه هي الأوجه التي ألزمتنا بالقول: بأن الشيعة الروافض - الاثنى عشرية - طائفة شرك وردة، و واحدة من تلك الأوجه السبعة - الأنفة الذكر - تكفي للجزم بكفر وردة هذه الطائفة المارقة.^{٣٥}

Бо ин муқаддама мехоҳад ба ин натижагирий бирасадки хар касики еки аз ин далоил дар у вужуд дошт муртад мешавад ва бояд тамоми аҳкоми муртаддинки дар кутуби ҳадис ва фиқҳ омада бар онҳо иҷро шавад. Ба назари шумо агар ин ҳукм сихат дошта бошадки надорад, аз миёни ғирақи маъруф ба аҳли суннат чанд нафар мусалмон боқий мемонанд? Оё аксарияти қотиъи ғирақи маъруф ба аҳли суннат муртад намешаванд? Ками диққат кунид, фикр кунид . ин гуфта хар касики хар қудом аз ин далоилро дошта бошад муртад аст. Барои хамин, мебинемки кориш бо шиъа тамом мешавад ба жони ек ғирқаи дигар меофтадки бояд руйи он фатво диҳад ва кушта шаванд, ба жони довла меофтад ; кориш бо довла тамом мешавад ба жони жавлоний ; кориш бо жавлоний тамом мешавад ба жони каси дигари меофтад. Мегуяд хар каси еки аз ин маворид дар у

^{٣٥} خوب، دقت کنید، هر کدام از این ها می گوید باعث می شود که این طایفه ی مارقه به قول خودش مرتد شود.

бошад муртад аст. Аммо, феълан дар он замон манзуриш таважжух ба шиъаёни буд ва эълон мекунадки шиъаён хамма хамчун ек тоифа муртад хастанд ва мегуяд:

وقولنا أن الشيعة الروافض طائفة شرك وردة؛ يعني أنها تُجرى عليها - كطائفة - جميع أحكام الردة ومتعلقاتها وتبعاتها المبينة والمفصلة في كتب الحديث والفقہ ... !

Хийли хатарнок аст. Жамиъи ахкоми ридда ва мутаъаллиқоти он ва табъияти ровшан ва муфассали он дар кутуби хадис ва фикҳ бар онҳо ижро мешавад,

تُجرى عليها كطائفة.

Нигоҳ кунид, бибинид ин жинойткор, ин хун ошом, бибинид ек зарра инсоният дар вужудиш хаст?

تُجرى عليها كطائفة.

Қаблан ёдовар шудаем фатвойи мабний бар инки тамоми ва кулли шиъаёни 12 имоми дунё муртад хастанд дар миёни имомони ахли суннат ёфт намешавад, ҳеч вақт ҳам дар миёни салафи солихи ин уммат вужуд надоштаки тамоми шиъаёни дунё муртад бошанд ва мушаххас ҳам шудки ин фатво чигуна аз коноли Англиз ва довла арабий халиж вориди адабиёти расонаи ва ақидатӣ бахши аз мужоҳидин ахли суннат шуда аст.

Албатта, қабли аз он тахти унвони кофар будан тамоми шиъаёни 12 имоми тавассути муфтиҳои суъ ва уламои хоин ва дарборӣ оли саъуд ироя шуда буд ва каси ин химоқатро накарда будки аз унвони иртидоӣ барои мазхаби истефода кунадки даххо фирқа ва геройиши мухталиф ва гоҳ муттазод дар даруни он вужуд дорад ва харгиз ектаст набуданд ва алъон ҳам нестанд. Хамон уламои фосид ва дарборӣ оли саъуд ҳам аз вожаи кофар истефода карданд на муртад, намехостанд ин қадар химоқати худдишонро нишон диҳанд.

Пас, наметавонем дар кутуб ва манобеъи фикҳӣ ғирақи маъруф ба ахли суннат барояш собиқаи пейдо кунем аммо, метавонем паз аз барраси мовриди ва тарихӣ ин ҳафт далил аз тариқи манобеъи ғирақи маъруф ба ахли суннат ва тибқи усулики тавассути хамин ғирақ вазъ шуда ба фош кардан ва ташрихи чанин дом ва хуққаи бипардоземки тоқунун жувиборҳои

аз хуни беғунохонро дар аксари сарзаминҳои мусалмоннишин бо худ ба армағон оварда ва зароботи сахмгин ва вахшатноки ҳам бо худ мужриёни чанин фатовоӣ ба бор оварда аст.

Дар ҳамин ибтидо, бояд гуфта шавадки тамоми ин далоили ҳафтгона мутаъаллиқ ба ғуллоти мунтасиб ба шиъа аст на шиъаёни 12 имоми. Ва дар тамоми ин мавориди ҳафтгона мо мовзеъгириӣ ошкор шиъаёни 12 имомиро ба сирохат мушохада мекунемки хатто дар мавриди еки аз ин маврид мо шохиди чандин фатвоӣ ошкор ва чандин рисола ва хатто кутуби муфассал дар радди ин мавориди ҳафтгона ҳастем.

Абу Басир дуруғ меғуяд. Лозим аст ба сурати мухтасар ,ками аз дуруғҳои Абу Басирро фош кунем. Чиро меғуем дуруғ? Чун ек муаллими жуғрофиё дорад ба шогирдиш ёд медихад Макка дар шимоли Эрон қарор дорад, дорад ёд медихадки Чир кишвари Африқоӣ аст. Ин барои ек муаллими жуғрофиё хато ё иштибоҳ ва бардошти нодуруст ва таъвили ғалат нест балки ,пинхон кардани воқеиятҳои комилан ровшан ва дуруғгӯӣ ва интиқоли дуруғ ба шогирдониш махсуб мешавад. Хеч олими вужуд надорадки тафовути ғуллоти мовжуд дар фирақи маъруф ба аҳли суннатро бо худ ин фирақ надонад. Хар чандки мумкин аст олудагҳои инҳо дар манобеъ ҳам вужуд дошта бошад. Ҳамин альон каси хозир нестки қодиёниҳоро жузви аҳли суннат бидонад, чиро? Чун худ ин фирақ аз онҳо бароат карданд ва хатто онҳоро такфир намуданд. Дар миёни шиъаён ҳам ҳамин қоида мисли руз ровшан барои муҳаққиқин ошкор ва возих аст. Барои касики бихоҳад таҳқиқ кунад ровшан аст ки Абу Басир дуруғ меғуяд мисли дуруғи Абу Қатода дар мавриди насириӣ будани кулли шиъаёни 12 имоми феълий гуфта аст.

Дар хар сурат, ба дуруғҳои Абу Басир тартусиӣ мепадоземки исторти жиноёти ғейри қобили инкориро задаки хануз ҳам идома дорад. Ин шахс дар ҳамон далоилиш дар муртад будани кулли шиъаёни 12 имоми меғуяд:

- أولاً: من جهة قولهم بتحريف القرآن...! اين ها معتقد به تحريف قرآن هستند. وتحريفهم للقرآن الكريم يأتي من جهتين:

تحريف في التأويل والتفسير:

Дар таъвил ва тафсири қуръон дучори тахриф шуданд. Чун тафсири дигари бар халофи тафсири ин шахс ё мазохиби дигар доранд ; яъни чун, дар оя ё оёти таъвили дигари бар халофи таъвили ин шахс ё мазохиби дигар доранд пас, инҳо муртад хастанд.

Дар ин сурат ,хар касики таъвил ё тафсири бар халофи таъвил ва тафсири дигарон дошта бошад муртад аст. Ба назари шумо ин девонаги ва химоқат нест? Девона ва ахмақтар аз ин , касони хастандки амсоли ин шахсро мешносанд ва харфхоишро қабул доранд ва худшонро мужри ахкоми шарият хам медонанд.

Ибни Хазм андалусий рохимахуллох мегуяд:" хеч мусалмониро ба хотири фатовойи ё сухани дар боби ек эътиқод наметавон тақфир кард" ва идома медихад : " гурухи аз уламо бар ин ақидаандки хеч мусалмони ба хотири ақида ё фатовойи тақфир ва тафсиқ намешавад. Хар каси дар мовриди чизи ижтиҳод кунад ва мўътақид бошад ончи у бидон расида ҳақ аст маъжур астқи ; агар дар воқеъ хам ба ҳақ расида бошад, ду ажр ва агар аз ҳақ хато карда бошад, ек ажр барои у хоҳад буд. Ин назари ибни Аби Лайли, имоми Ханифа ,Шофеъий , Суфёни саврий ва Довуд бин Али аст. Ва ин назари хар сохиби назари астқи токунун шинохта аз саҳоба розиаллоху анхум ва муҳолифи онхоро токунун надидам".

Қабул фақат ин моврид аз Абу Басир ва амсолиҳим яъни муртад донишани хар мусалмоники дар ижтиҳод, тафсир ё таъвили ек оя бо шумо фарқ дорад, ва ин яъни ижоди жанги дарунӣ миёни муслимин ва машғул кардани онҳо ба хамдигар. Ин тарх моли кист? Ин тарх ба нафъи кист? Чиро намехохид ками фикр кунид? Шумо аз ек тафсир ва хатто мазхаби хушитон намеояд ин боис мешавадқи шумо адолатро кинор бигузорид ва онро муртад бидонид? Чиро? Чун ,тафсир ва таъвили бар халофи шумо дорад ва табъан у хам бояд шуморо муртад бидонад, чиро? Чун тафсир ва таъвили шумо хам бо у дар мовриди фалон оя фарқ дорад. Ин яъни чи? Магар асхоб ва тобеъин ва тамоми аиммаи фирақ ва мазохиби испомий дар таъвил ва тафсири оёт

бо хам фарқ надоштанд? Оё ин боис мешавад онхоро муртад бидонем, наузу биллах?

Дустони геромий, чандин бор гуфтем ва боз хам мегуем чун ахамият дорад ; мо сохиби шўрои улил амри вохидий нестемки уммати вохидиро ба вужуд биёварад ва аз ин уммати вохид ижмоъи вохиди ироя шавад ва муслимин аз тафарруқ нажот пейдо кунанд. Пас, вужуди тафосир ва таъвилоти мухталиф то расидан ба ин неъмат ,жабрӣ аст ва наметавон аз дасти он халос шуд. Агар мехохи аз дастиш халос шави талош кун ҳукумати исломӣро ташкил бидихи. Агар бадили он хам хаст кўмак кун ислоҳ шавад ва дубора иртиқо пейдо кунанд ва баъди аз ташкили шўрои улил амриқи марбут ба фуқаҳои исломӣ аст ба тамоми ин тафракҳо хотима биде.

Аммо, Абу Басир дуруғу ва тамоми қасоники тўвтиъаҳои ин шахсро амалий мекунанд доранд муслиминро ба тафарруқи бештар ,залилий,шикаст ва нарасидан ба қудрати ҳукумати, шўро,уммат ва ижмоъи вохид суқ медиханд ва ин бархалофи манҳажи саҳоба ва тобеъин ва аиммаи ислом ва бар зидди тамоми манофеъи муслимин аст. Инҳо мужриёни жанги равонӣ алайҳи муслимин хастанд, сарбози пиёдаи жанги равонӣ ва таблиғӣ душмани ислом алайҳи муслимин хастанд. Чи қаси шакки дар ин дорад? Тафарруқ яъни залилий, ваҳдат яъни қудрат. Инҳо дар масири залилий муслимин доранд ҳаракат мекунанд ва иҷоза намедиханд муслимин ваҳдат пейдо кунанд.

Аимма ва тобеъин , тамоми талош ва амалқардишон бар ин будки боис шаванд қуффори вориди дини ислом шаванд. Аммо, иддаи дар пейи кучактарин баҳонаи хастандки бар пояи жанги равонӣ душманонишон бародар ва хохари мусалмони худшонро аз ислом хориҷ кунанд ва вориди доираи қуффор намоянд. Медонид ихтилофи ин даста бо асҳоб ва тобеъин ва аиммаи бузургвор чиқадар зиёд аст? Ингор фикр мекуни инҳо дар жихати акси хам ҳаракат мекунанд. Ту бояд таъйин куни дар қудом жихат ҳаракат мекуни.

قولهم بتحريف التنزيل صراحة

Инхо ба сирохат мўътақидандки дар нозил шудани қуръон тахриф сурат гирифта аст.

Мутаъассифона , ман ин далилро дар аксари манобеъи мактуб ва хатто тасвирий ва совтий баъзи аз бародарони мужоҳид ва муслихин мебинамки банда ахиран ҳам ба каррот онро дар манобеъишон дидам мактуб,совтий ва тасвирийҳоишон ; ва хамин ек далилро далили иртидоди тамоми шиъаёни дунё ва мужаввизи барои қатли омми онҳо медонанд, хамин ек далил. Яъни мегуянд кулли шиъаёни 12 имоми ба тахрифи танзил мўътақиданд. Хамин ек далилро боиси куштори онҳо медонанд. Далил барои куштанишон чист? Хамин аст.

Дар холики дар холи хозир ва дар тойи қуруни гузашта раъйи ғолиби шиъа бар адами тахрифи қуръон буда ва ҳафт ва ривоёти мовжудро ё заиф донистанд ё жаълий ва сохтагий ё ғариб. Дар баробари ек раъй ба тахрифи қуръон, садҳо раъй аз бузургони шиъаӣи 12 имоми вуҷуд доради ба ин раъйи фосид эътиқоди надоранд ва хатто алайҳи он рисола ва китоб невишанд. Кофӣ аст ек сержи кучак дар интернет бикунид то бидонидки чанд китоб дар ин замина дар тули торих то альён невишта шуда аст.

Бале, мумкин аст бигӯйд хуб ривоёти дар манобеъи онҳо вуҷуд доради инро мерасонад. Бале, вуҷуд дорад мисли ҳамон ривоётҳои заифики дар манобеъи соири ғирақи ҳам вуҷуд дорад. Аммо, феълан ин ғирақ ин ривоётҳоро қабул надоранд ва ин ривоётҳоро сахих намедонанд, ҳар чандки мумкин буда дар қуруни қаблӣ мовриди қабули ҳамон ғирақа воқеъ шуда бошанд. Мо ҳам акнун хийли аз ривоётҳоро қабул надоремки гуруҳҳои қаблӣ будандки бародарони мо қаблан аиммаи бузургвори мо қабланки раҳмати худо бар ҳаммаи онҳо бод онҳо қабул доштанд ва ба онҳо амал карданд, мо альён мегуем заиф ҳастанд. Хуб, онҳо акнун қабул надоранд ва эътиқоди ба он надоранд. Чун гузаштаҳоки ба он амал мекарданд намедонистандки ин ривоётҳо заиф аст. Шумо хамин альён кофӣ аст ба ривоётҳои Албонӣ роҳимахуллох гуфта заиф ҳастанд нигоҳ кунид, биравид нигоҳ кунид Албонӣ кудом ривоётҳоро гуфта заиф ҳастанд. Бибинид чанд ривоётро

шомил мешавад ва аслан чанд жилд китобро шомил мешавад. Аммо, хаммаи инҳо қаблан ба онҳо амал мешуд.

Тасаввур кунидки ,Суйутий рохимахуллох мегуяд: ду сураи " хафду хулъ" дар мусхафи Убай бин Каъаб ва ибни Аббос невишта шуда буд. Яъни чи?

Қуртубий (вафот 671) дар тафсири худ " алжамиъу лиахкамил куръан" , дар аввали сураи Ахзоб менависад: ин сура дорои 73 оя аст, ривоётҳои хам меоварадки 73 оя аст. Сипас изофа мекунад: ин сура дар оғоз ва ба хенгоми нузул, ба андозаи сураи Бақара буда (яъни 286 оя дошта) ва ояи ражмки мегуяд : " агар мард ва ё зани пир зино карданд, он дуру сангсор кунид, ин интиқоми аст аз худо, худо қудратманд ва ҳаким аст! " дар он буда ва ба дунболи он аз уммул мўъминин Оиша розиаллоху анҳо ривоят мекунадки: сураи Ахзоб дар асри пайғамбар 200 оя буда, ва ле хенгоми невиштани қуръон, жуз бар оёти мовжуд яъни 73 оя даст пейдо накарданд, ин яъни чи? Диққат кунид яъни чи? Мегуяд сураи Ахзоб 73 оя дар асл 286 оя будаки ба бақияш даст пейдо накарданд, яъни бақия кужо рафта? Масалаи носих ва мансух ҳамки матраҳ нест. Чун мегуяд дар замони пайғамбар саллаллоху алайхи васаллам буда ва дар кутуб ва мусхафи фалоний ва фалоний хам буда ё дар мовриди сураи Ахзоб мегуяд дар асри пайғамбар 200 оя буда ва альён ба 73 оя бештар дастраси пейдо нашуда аст.

Хуб, дар миёни шиъаи 12 имоми хам чанин ривоётҳои ва хатто бадтар хам вужуд дорад. Аммо муҳим ин аст ки инҳоро заиф медонанд ва альён инҳоро қабул надоранд ва дар радди инҳо китобҳо невиштанд. Қаблан хам арз кардам, ек бори дигар хам дар мовриди он сухбат кардам ингуна маворид хийли зиёданд. Мо дар мовриди мантақаи худимон сухбат кунем ками бештар онро тўвзих бидихем. Дар ҳамин чанд даҳаи гузашта магар набуд шахси ба номи Саййид Мустафо барзанжий еки аз муллоҳои шофеъий мазҳаб ба унвони пайғамбари жадид дар шимоли Сулаймония Ироқ зухур кард ва китоби хам бо худии оварда буд ба номи " каламотуллох " ҳамин аст онро нигоҳ кунид дустон, ҳаминки дастии ман аст. Нигоҳ кунид, бо исми аллох шуруъ мешавад, оётиширо нигоҳ кунид ин хам оётиш,

повариқоишро хам нигоҳ кунид тўвзихи оётро дода, инҳо таъбиш хам невишта моли донишгоҳи Арбил аст, қийматиш хам невишта ,соли интишори он хам хаст. Ин шахс ибтидо иддаоӣ маҳдӯвият дошт ва меғуфт меҳоҳад бар асоси қуръони ҳукм кунад аммо, баъдан дар соли 1988 иддаоӣ пайғамбари қард ва ба истелоҳ қуръони жадиди ба номи " каламотуллоҳ " овард. Ин пайғамбари дуруғин ба Эрон хам омад аммо аз у истиқбол нашуд ва дубора ба Курдистони Ироқ барғашт ва дар ниҳоят тавассути мужоҳидини ҳуромони ғарбий ба қатл расид ва пейравониш меғуянд рафта ба дўврони ғийбат ва дубора бармегардад.

Инсонҳои интури дар миёни ғуллоти шиъа хам вужуд доштанд. Хам инсонҳои интури дар миёни ғуллоти шиъа хам вужуд доштанд ва хам ривоятҳои ғалати хам вужуд дорандки шиъаӣ 12 имоми ҳудишро аз инҳо бари доништа ва алайҳи инҳо китоб ва раддия невишта аст. Шумо ек китоби жазоирӣро меғирид ва дар баробар, дахҳо китоб дар раддияӣ уро нигоҳ намекундки тавассути шиъаёни 12 имоми невишта шуданд. Ё аслан ба раъӣи бузургони ин мазҳаб дар асри ҳозир ва гузашта дар адами таҳрифи қуръон аслан таваҷҷуҳ намекунд. Ин чи чизиро меҳоҳад бирасонад? Ин нишонаи адолат аст? Ё зулми ошкор ва китмони ҳақоӣқ аст? Шумо бо китмони ҳақоӣқ ва нашри дуруғ дар пейи чи чизи хастид? Аллоҳ инро ба мо ёд наодо, росулulloҳ саллalloҳу алайҳи васаллам инро ба мо ёд наодо, саҳобаи қиром Абу Бакр ва Умар ва Усмон розиаллоҳу анҳум, Алийи қаррор, Хасан ва Хусайн розиаллоҳу анҳум ,Шофеъӣи ва Молик ва Ханбал инро ба мо ёд наоданд, зулмо ба мо ёд наоданд, китмони ҳақоӣқро ба мо ёд наоданд. Мо воқеиятҳоро мебинем ва тибқи воқеиятҳо суҳбат мекунем. Аллоҳ моро ба адолат даъват қарда аст.

Вужуди ривоятҳои дуруғин тўлид шуда тавассути яҳудиён,насоро ,ғуллот ва ё дустони нодони ҳадиссоз, дар манобеъи тамоми фироқ ба гунаи астки қамтар фирқаи аз ин бемори дар амон монда ва ҳеч фирқаи нестки қулли ривоятҳои мовҷуд дар тамоми қутуб ривойи ҳудишро дар тули тарих таъйид кунад.

Ба хамин далил астқи хам дар кутуби фирақи маъруф ба ахли суннат метавон матолиби инхирофий зиёдий гир оворд ва хам дар кутуби фирақи шиъа метавон ба рохати матлаб гир оворд ; холо ба хар далили (заъфи хадис, ижтиходи иштибох ва) ки уламои ек фирқа матлабиро рад кунанд, уламои фирқайи муҳолиф нез ба хамон далоил метавонанд матолибиро рад кунанд ва аз худешон дур кунанд хар чандки дар кутуби онҳо хам вуҷуд дошта бошад.

Дар ин сурат, гирдодани ғуллоти шиъа ба сунний ва ғуллоти сунний ба шиъа бар сари ин ривоёти дуруғиники хар ду онҳоро заиф ва дуруғин донистанд ва бар онҳо раддия невиштанд чи чизи метавонад бошад? Ғейри аз мараз ва ижоди жанг миёни шиъа ва ба истелох суннийки хам акнун хаст? Суди ин ба жиби чи каси меравад? Диққат кунид, руйи он фикр кунид. Мовриди дувумики меоварад меғуяд:

ثانياً: يأتي كفرهم من جهة قولهم بقرآن فاطمة، ونزول الوحي عليها !..

Инхам еки аз хамон ақоиди ғуллот астқи хеч поя ва асоси дар шиъаёни кунуний надорад. Яъни инҳо шарм намекунандки меғуянд бо хамин ек дуруғ тамоми шиъаёни 12 имоми муртад хастанд? Дар холики шиъаёни кунуний умуман ба хамин қуръони мовҷуд эътиқод доранд. Инҳо шарм намекунанд. Гуфтемки кофар ва муртад донистан дар қуръон ва суннат абур аз хамон чохор филтер ва марохили чохоргона мовриди дувуми мо буд, кужо ин марохилро риоят карда? Ин хеч масириро ин ду қадам бо масири фирақи маъруф ба ахли суннат ва жамоат хеч кудом ду қадам бо онҳо хам наёмада, ин масириро меравад ва фирақи дигар ахли суннат ва жамоат ва соири муслимин масири дигариро меравад. Яъни меғуянд инҳо мўътақидандки қуръон Фотума хаст ва инҳоро бояд бикушид. Хуб, хамин альён буру аз онҳо бипурс, буру аз мардум бипурс ,магар дар миёни мардум нестид? Хатто касоники хануз ақоиди фосиди ғуллот хам дар миёнишон монда ва хануз баъди аз хазорон ва хурдаи сол тасфия нашуданд, ақоидишон пок нашуда, буру ба онҳо мурожаъа кунӣ боз хам онҳо хамин қуръонро ҳақ медонанд; дигар чи бирасад ба уламоики сухбатхоишон возих аст. Мовриди севум меғуяд :

- ثالثاً: يأتي كفرهم من جهة غلوهم في الأئمة، والقول بعصمتهم!..

Агар бидуни дар назар гирифтани шароит ва мавонеъи такфир, ғулув дар аимма ва бузургон боиси муртад шудани шахс шавад ба назари шумо ғирақи маъруф ба ахли суннат дар тули торихки дар мовриди пайғамбар ,шуйух,уламо ва аиммаи худ дучори ғулув шуданд хамма муртад намешаванд? Алъон чи? Чанд дар сади онҳо қисир дар мераванд? Оё аксарияти қотиъи онҳо ба назари инҳо муртад намешаванд? Пас, таъажжуб накунид аз муридони инҳо алъон касони пейдо шудандки ба сирохат имоми Нававий ва ибни Хажар ва дигаронро такфир мекунанд ва дар миёни муслиминики баъзи аз сифоти мутасаввафаро доранд сифоти нописанд мутасаввафаро доранд ба рохати инфижоротиро анжом медиханд ва ҳеч чизи муслимин аз даст ва забони онҳо дар амон нест.

Инҳо барои ислох наёмаданд, инҳо барои тасфия кардани мусалмонон аз айбхоишон , аз иродхоишон наёмаданд. Инҳо намедонанд он марохили чохоргона чист? Онҳо барои филтерҳои чохоргонаи ки шариат гузошта наёмаданд, инҳо фақат омаданд мусалмонро ба мусалмон машғул кунанд. Биравид кулли китобҳои ғирақро нигоҳ кунид, биравид хамин мусалмонони ки хастанд (мо онҳоро умуман мусалмон медонем) биравид онҳоро нигоҳ кунид, бибинид раъйи онҳо дар мовриди фалон шайх , фалон пир, фалон имом , фалон чизишон чист? Инҳо жинойт корандки мусалмонони беморро мекушанд ба жойи инки онҳоро дармон кунанд. Мусалмони фақирро мекушад ба жойи инки уро ғани кунад. Қаблан дар ин замина муфассалан сухбат кардемки ба хамин ек далил, хуни мусалмон рехтанро мегуянд халол аст. Ғулув хам фил аимма, ба хамин далил агар ин халол бошад ба хамин далил хам меравад маркази суфийҳоро магар надидем дар Покистон ,Афғонистон, Миср, жохойи дигар, дар Ироқ ва дар жохойи дигар мунфажир мекунад ва муслиминики дар дохили масҷиди рафтанд ё дар макони жамъ шуданд хаммаро мунфажир мекунанд ; зан ва мард ,пир ва жавон ,хаммаро ,кудакро, хаммаро зинда зинда тика тика мекунанд. Ин, бар асоси ин фатвост. Пас, нигоҳ кунид инҳо аз кучо об

меҳуранд? Ба хидмати чи каси хастанд? Инҳо дар хидмати муслиминанд ё душманони муслимин?

- رابعاً: يأتي كفرهم من جهة تكفيرهم للصحابة، وعامة المسلمين ...!

Ман қаблан дар ин замина суҳбат кардам. Дар ин сурат, ва дар назари инҳо хавориж ҳам муртад хастанд, чиро? Чун касони ҳамчун Али розиаллоху анху ва онхамма сахоба розиаллоху анхумро такфир карданд. Дар холики пайғамбар саллаллоху алайхи васаллам ба сирохат, Али розиаллоху анхуро жузви ахли беҳишт маърифий карда буд. Аммо, хавориж омадан ва уро ба хамрохи хазорон сахоби такфир карданд. Али розиаллоху анху дар баробари инҳо, инхоро такфир накард балки, гуфт инҳо :

اخواننا بغوا علينا يا قوم بغوا علينا؛

Бародарони мо хастандки алайхи мо бағи карданд. У инхоро бародари худ номидани кофар. Хар чандки инҳо ба сирохат уро такфир карда буданд ва дастишон ҳам ба хуни садхо мусалмон олуида шуда буд ва баъадо дастишон ба хуни худииш ҳам олуида шуд. Имоми Али розиаллоху анхуро ҳам инҳо куштанд.

Али бин Аби Толиб розиаллоху анху барои ин такфирихо то замоники дастишон ба хуни муслимин олуида нашуда буд ҳеч мужозоти қарор надод ва дар масҷиди онҳо ва пушти сари имоми онҳо намоз хонда мешуд ва мамнуъияти ҳам барои намоз хондан дар масҷиди онҳо вуҷуд надошт ва онҳо ҳам барои омадан ба соири масҷид маҳдудияти надоштанд. Аммо, дар бадтарин ҳолат иддаи аз фуқаҳо барои жиловгири аз афкори муҳарриби онҳо, таъзироти дар назар гирифта буданд то даст аз баддахани хосси худиишон бардоранд ва адаб шаванд на инки маслан аҳкоми муртаддинро бар онҳо иҷро кунанд. Инхоро масалан касики ба дигарон фахш ва носазо мегуянд ё ба дигарон тухмати дузди, қатл, зино, машрубухури ва ғейрих мезананд мовриди муҳокама қарор мегиранд, онҳо ҳам мегуфтанд бояд мовриди муҳокама қарор бигиранд. Яъни журмиш носазогуйи, фаххоши, баддахани ва тухматзани аст, ва иддао кардаки хохар ё бародариш журми муртакиб шуда аммо, натавониста онро

собит кунад ва хамчун ек дуруғу ва тухматзан ва фаххош таъзироти чун шаллоқ задан ва чанд руз зиндони шуданро барояш дар назар гирифтанд.

Илова бар ин, агар ин журмро такрор карданд бояд мисли дуруғухо, фаххошхо ва тухматзанхо аз онхо хазар дошт; яъни хамон хазарики дар мовриди мунофиқин ва секулярзадахо бояд кард. Чун ту хар чи бароат мухим бошад ба шиддат аз он мухофизат мекуни ва дар мухофизат аз он сахл ангори намекуни. Инхо аз инки куфр ба худшон баргардад абойи надоранд, ва нишон медихандки баргашти куфр бароишон тарснок нест, ва бароишон мухим нестки худшон дар куфр биефтанд, барои хамин сахл ангорики мекунанд ва рисики анжом медиханд дар воқеъ ,руйи иймонишон риск мекунанд. Дар холики ек мўъмин парт шудан аз руйи ек кух ба пойинро бисёр бехтар медонад аз инки дубора ба дунёи куфр баргардад; барои хамин ба шиддат аз иймониш мухофизат мекунад.

Ин вазиъати хийли аз дустони мостки даханлақ хастанд, номезон ва номутаодиланд ва худшонро ба чизхои олууда кардандки бояд аз онхо хазар кард. Бояд эҳтиёт кард, бояд хушёр буд. Инхоки ба худшон раҳм намекунанд хар он мумкин аст барои ту хам тухмати дуруст кунанд ва жанги равоний алайхи ту хам тўлид кунанд. Ин хам роҳи астқи хам акнун мунофиқин ва секулярзадахо барои зарба задан ба муслимин интиҳоб карданд.

Хийли хатарнок аст. Бояд хазар кард, бояд ками фикр кунемки чигуна аст Али розиаллоху анхуки қозитарин шахси миёни муслимин ва жузви ашараи мубашшара аст аммо, хаворижроки худииш ва хазорон сахоби росулulloх саллalloху алайхи васалламро такфир мекунандро бародарони худииш маърифий мекунад. Аммо, амсоли Абу Басир ва муридониш онхоро муртад медонанд? Яъни ошкоро касони чун Али бин Аби Толиб розиаллоху анху ва ибни Аббос розиаллоху анху ва бақияи муслиминроки токунун онхоро муртад надонистандро муртад медонанд. Чун кофариро кофар надонистанд ,балки кофариро бародари худиишон донистанд. Ин хамон чизи астқи алъон жанги миёни худиишон аст оё Озир узр дорад ё надорад? Бейни худиишон

хам хатто даргирий аст ва худиишон хам тика тика шуданд.
Ахиран хам дидемки амсоли Абу виндовз ва фалоний ва фалоний
хамки дар рафтанд.

Фақат кофий аст ками фикр кунид дустон. Фақат ками ниёз ба
фикр кардан дорад. Амал кардан ба хамон адолати астқи аллох
ба мо амр карда. Дар мовриди ибни Таймия рохимахуллох
мегуянд : ба андозаи дар қазоват кардан дар мовриди нийруҳои
муҳолиф ва гуруҳҳои муҳолифиш адолатро бархурд мекард ва
ақоиди дигаронро ба андозаи қашанг баён мекарди худ
хамфиқрҳои онҳо меоманданд дар он қилосиши ақоиди худиишонро
баён мекунад меоманданд ҳозир мешуданд ва ақоиди худиишонро
аз ибни Таймияки муҳолифи худиишон буд ёд мегирифтанд.
Диққат кунид, ақоиди худиишонро аз ибни Таймияки меомад ва
муҳолифи худиишон буд ёд мегирифтанд. Баъади сухбатҳоишон
дар мовриди ақоиди онҳо тамоми мешуд мерафтанд дунболи
қоришон ва ибни Таймия дарсишро идома меод. Диққат кунид,
инсофро нигоҳ кунид. Гуфтемки ибни Таймия хам ҳар ҷо мегуяд
равофиз иртиботи ба шиъа надорад. Қаблан рӯи он сухбат
кардем. Дар мовриди равофиз яъни ғуллот дар назар аст яъни
дорад ғуллотро нақд мекунад, дар мовриди ғуллот сухбат
мекунад. Хамон ғуллотқи худии шиъа хам онҳоро тақфир
карданд. Хуб ,алъон тасаввур кун, ин маҷнунҳо, ин номезонҳо ,ин
номутаодилҳои алъон ҳастанд, инҳо мегуянд ҳар қасиқи
мусалмониро тақфир кунад худии муртад мешавад ва бояд
тамоми аҳкоми муртаддинки дар қуръон ва ҳадис ва омадаро
рӯи у иҷро кард. Хуб, инҳо мекуянд ҳар қасиқи кофар
муртадиҳои худиишон муртад меоманданд тақфир накунад,
худии муртад мешавад. Ин ақидаи аввалиҳо буд. Ин Абу Басир
ва жамоатиш мегуяд ҳар қасиқи мусалмониро тақфир кунад яъни
онҳо мегуянд чун инҳо саҳобаро тақфир карданд худиишон
муртад ҳастанд ва бояд тамоми аҳкоми муртаддинки дар
қуръон ва аҳодис ва суннат омадаро рӯи у иҷро кунем. Ман аз
шумо мепурсам, оё ин дуруст аст? Оё инҳо одамҳои нормоли
ҳастанд? Аслан инҳо мефаҳманд ҷойгоҳи ек мусалмони мужрим
ҳатокор қужост? Инҳо худиишон тақфири ноҷа мекунанд, инҳо
худиишон дар қисқи офтоданд ва дигаронро ба он муттаҳам
мекунанд. Мовриди баъдӣ инки мегуянд:

- خامساً: يأتي كفرهم من جهة إنكارهم للسنة وجودهم لها !...

Ин хам дуруғи ошкори дигари аст ки ин шахс мегуяд. Хеч шиъайи 12 имоми вужуд надоради бигуяд ман суннатро қабул надорам. У суннатро қабул дорад аммо, аз коноли уламои худдиш. Ек ханафий суннатро қабул дорад аммо, аз коноли уламои мазхаби худдиш. Соури мазохиб хам хаминтури хастанд. Мо қаблан хам арз кардем, дустимон хам гуфтанд 250 ва хурдаи ривоят вужуд доради рафъи ядайн шавад аммо бародарони ханафий онро анжом намедиханд дар аваз, ривояти дигари хам онжо вужуд доради нашавад. Хуб , ин суннатро қабул дорад аммо аз коноли мазхаби худдиш, аз коноли уламои худдиш. Инки ин мазхаб суннатироки он мазхаб қабул карда ва намепазирад боис намешавад уро муртад бидони. Вақти онхоро муртад донисти хамчун жанғҳои вахшатнок миёни ханафий бо ханбалийҳо ва ханафийҳо бо шофеъийҳо дар Рай, Қазвин , Шероз, Хуросон , Бағдод ва ғейрих чанин жанғҳои ба вужуд меояндки наметавон ин лақаҳои нангин ва сиёхро аз торихи ин ғирақ пок кард. Чанин жанғҳои тўлид мешаванд.

Бале, онҳо суннатро қабул доранд ва ле аз коноли худдишон. Афроди зиёдий чун Барқайи роҳимахуллох, Тобатабоий худо хифзиш кунад ва амсолиҳим омаданд ва доранд поксозихоиро анжом медиханд. Уламои худдишон хам доранд анжом медиханд. Суннатро қабул доранд аз коноли худдишон. Ек ханафий суннатро қабул дорад аммо, аз коноли худдиш, ек шофеъий хам хаминтур. Хийли аз ривоятҳо хастанд шофеъий қабул доранд ханафийҳо қабул надоранд. Ханафийҳо қабул доранд шофеъийҳо қабул надоранд. Ханбалийҳо қабул доранд дигарон қабул надоранд. Моликийҳо қабул доранд хеч кудом қабул надоранд. Ек воқеият аст наметавон бигуӣ чун фалоний суннати манро қабул надорад пас, муртад аст, ан ин тури нест ё бигуем онҳо аслан суннатро қабул надоранд на ин тури нест бародар ! онҳо хам суннатро қабул доранд аз коноли худдишон. Ин мусибати аст ки дуруст шуда то шўрои улил амр ва ижмоъи воҳиди дуруст нашавад ин вазъ идома дорад.

Абу Басир фақат кофий аст бигуядки шиъаёни 12 имоми суннатро қабул доранд, аммо на суннатики ман қабул дорам.

Хамин . чиро дуруғ меғуяд? Ва бо нашри ин дуруғ, шиъайи 12 имомиро кулли онхоро аз дам муртад медонадки бояд тамоми ахкоми муртаддин дар қуръон ва суннат ва фикҳ бар онҳо иҷро шавад. Баъад меғуяд:

- سادساً: يأتي كفرهم من جهة مظاهرتهم لأعداء الأمة من الكفرة والمشركين على أبناء الأمة من المسلمين الموحدين!...

Ин мужримики дар ихтиёри ното дар омада хатман худиро жузви хамин муслимини муваххидин хисоб мекунад. Яъни ҳар касики аз ҳар мазхаби, диққат кунид дустон, яъни чун ин меғуяд кулли инхоро муртад дониста ва меғуяд куфришон ба ин жихат аст ки музохират, пуштибоний мекунанд душманони ин умматро , куффор ва мушрикинро алайхи ин уммат пуштибоний мекунанд. Хамин альён худиро, фатовохоиширо биравид нигоҳ кунид. Биравид музокирати уро аз ҳукумати секуляр ва кофар Туркия бозуи ното дар мантақаро нигоҳ кунид. Магар бар асоси дидгоҳи худиро Туркия секулярист, кофар ва тоғут ҳаст ё нест? Хамин альён худиро дорад тоғути Туркия ва ноторо алайхи муслимин пуштибоний мекунад. Аммо, бар асоси хамин фатовоӣ худиро боис мешавад ки чун он аз миёни аҳли суннат аст кулли аҳли суннат муртаданд?

Ин фатоворо нигоҳ кунид,

يأتي كفرهم من جهة مظاهرتهم لأعداء الأمة من الكفرة والمشركين على أبناء الأمة من المسلمين الموحدين،

Меғуяд онҳо муртад ва кофаранд чун душманони ин умматро аз куффор ва мушрикин алайхи ин уммат пуштибоний мекунанд, химоят мекунанд. Худиро альён дорад Туркияро химоят мекунад. Даръи фурутро дорад химоят мекунад, худиро хамин альён дорад ноторо химоят мекунад. Нотойики мустақиман муттаҳиди Амрико соири душманони дини ислом аст. Дар нигоҳи ин шахс яъни ҳар касики аз ҳар мазхаби аз куффор , алайхи муслимин пуштибоний кард кулли он мазхаб муртад мешавад.

Муттаҳиди Амрико соири душманони дини ислом аст. Дар нигоҳи ин шахс яъни ҳар касики аз ҳар мазҳаби аз куффор , алайҳи муслимин пуштибонӣ кард кулли он мазҳаб муртад мешавад. Дар инҷо дигар фарқи намегузорад бейни шахс ва гуруҳи пуштибонӣ кунанда бо соири афродики бо ин шахс ё гуруҳ дар мазҳаб шарик бошанд. Аммо, пуштибонӣ накарда бошанд. Хамин широкат дар мазҳаб боис мешавад шахс муртад шавад ва иртидои ҳам бар онҳо мунтақил шавад. Аҷаб!!! Яъни хамин широкат дар мазҳаб боис мешавад иртидои ҳам ба хамон шахсикӣ на пуштибонӣ карда, на химоят карда , на даҳолати карда ва ҳатто мумкин аст бо ин ҳам муҳолифат карда бошад иртидои ба у мунтақил мешавад.

Ин маҷнун аст. Ба назари шумо ин ҷунун нест? Алъон, маҷмаъи ба истелоҳи конфиронки исломӣро 56 ё 57 кишвар ташкил медиҳадки ҳар як аз ин кишварҳоро ёки аз мазоҳиби исломӣ пушиш медиҳад ва ғейри аз ёки дуюми набошандки танзимоти барои худӣшон карданд, ҳаммаи ин кишварҳо било истисно , куффорро алайҳи аҳли ислом ,химоят ва пуштибонӣ мекунанд. Баҳусус хоинини оли саъуд ва ақмори онки било истисно дар ихтиёри куффор ҳастанд. Яъни аз ин 56 сарзамин ба сирокат метавонем бигуем 54 ё 55 тои онҳо мустақиман дар ихтиёри куффор ва муртаддин ҳастанд ва мустақиман доранд алайҳи муслимин дар ҳоли жанганд ва мустақиман куффори ишғолгари хорижийро алайҳи муслимин химоят мекунанд. Холо чун ин афрод , ва ё гуруҳҳои аз ҳар мазҳаби , куффорро алайҳи муслимин пуштибонӣ карданд, кулли мазҳабишон ва тамоми пейравони он мазҳаб муртад мешаванд?

Оё метавон гуфт тамоми ханафӣҳои Покистон, Узбакистон, Тоҷикистон ва ғейриҳо ба ҷурми қасоникӣ аз ин мардум муртад шуданд ва куффорро пуштибонӣ карданд пас, ҳар ханафӣ муртад аст? Ё ба хамин шева, кулли шофеъӣҳои Яман, Миср, Фаластин ва Курдистонро ба ҷурми хоинин ва муртаддинӣшон муртад донист? Ё кулли моликийҳои Ливий, Алҷазоир ,Моли ,Тунис ва ғейриҳо ба ҷурми хоининӣшон муртад донист? Ё кулли салафӣҳои Арабистонро ба ҷурми хоинини оли саъуд муртад донист? Яъни иртидои аз гуруҳи ба гуруҳи дигар мунтақил

мешавад? Яъни тасаввур кунид, шумо метавонид инро қабул кунид?

Шуморо ба аллох қасам медихам фикр кунид, ин ҳукм метавонад аз тарафи ек дуст содир шавад ё душман? Ин ҳукм метавонад аз тарафи ек дуст содир шавад? Агар бигуянд ба хоители борзоний ва хизби коргарони мусайламаи каззоби Курдистони ужалон ҳаммаи курдҳои дунё муртад ҳастанд чи хисси пейдо мекунид? Бигуянд чун онҳо муртад ҳастанд иртидод аз онҳо ҳам ба мо мунтақил шуда, магар жараёни барқ аст ки аз ек охан ё расона рад шавад чун ба аввалиш зади ба охариш ҳам бирасад? Магар ҳаммаи мо мисли обим ё мисли филиз ва расона ҳастем? Ек даст ҳастем? Бояд диққат кунид дустон.

Нуктаи бояд хийли ба он таваҷҷуҳ кунид то осори гузаштагонро бифаҳмид ва хуб онро бифаҳмид тафовути ошқори миёни шиъа бо равофиз ва ғуллот аст. Инҳо касони ҳастанд ки ҳаммаи фирақро бо ҳам махлут мекунанд ва шуруъ мекунанд бо достон саройи ва ҳукм содир карданки. Гуфтем иншааллох дар дарси фирақ ва мазохиб ва фарқи бейни фирақ бештар дар ин замина суҳбат хоҳем кард.

Диққат кунид, хушёр бошид тўвтиъаи бузурғи алайҳи шумо дар роҳ аст. Алайҳи ҳамма мо ва алайҳи ҳаммаи мусалмонон. Худимон мужрийи нақшаҳои душманонимон набошем.

Гуфтем Абу Басир тартусий ба унвони теорисийани иртидоди умуми шиъаёни жаҳон дар асри ҳозир далили ҳафтумиш ингуна меоварад:

- سابقاً: يأتي كفرهم من جهة وقوعهم في الشرك وتوجههم بالعبادة والدعاء للمخلوق!...

Яъни бидуни дар назар гирифтани чоҳор филтери аслий мисли шурут ва мавонеъи такфир мегуянд: ҳар касики дар ин гуноҳон биёфтад муртад аст. Чун, худии қаблан куфтаки инҳо мусалмонанд ва иртидод ҳам баъди аз ислом аст. Хуб, ҳоло ба назари шумо оё чоҳор марҳала ва тамоми шурут ва мавонеъи такфир дар мавриди қулли шиъаёни 12 имоми риоят шудаки қулли онҳоро дар дунё муртад эълон карда аст?

Агар хаминтури ва бидуни дар назар гирифтани шурут ва мавонеъ ва бидуни инки шахсро аз он чохор филтер ва аз он чохор мархала бигузоронем хукми иртидод содир шавад чи иттифоқи барои фирақ ва мазохиби маъруф ба ахли суннат пеш меояд?

Қабланки ташайюъ ҳукумати ба ин қудратманди надошт то инки фирақи маъруф ба ахли суннат аз машғул шудан ба хамдигар ва кушт ва куштори хамдигар даст бикашанд. Замоники чанин қудрати вужуд надошт ханафийхо ва шофеъийхо ва ханбалӣйхо дар Бағдод, Рай , Қазвин дар торихи мушаххас аст ки инхо ба жони хам офтода буданд ва хамин турики ин банда худо гуфта хамдигарро мекуштанд ва агар рузи биёядки аз ин мархала бигузоранд агар тибқи хамин фатво бошад боз ба куштани хамдигар машғул мешаванд. Хамон корики альён гуфтемки дар Афғонистон, бахшхои аз Ироқ ва манотиқи дигари аз сарзаминхойи мусалмоннишин чун фалон фалон сифат суфийхоро дорад, ба жони хам меофтанд ва хамдигарро муртад эълон мекунанд бидуни инки он шахси мусалмонро аз чохор мархала бигузоронанд ва аз чохор филтер уро абур диханд.

Инхо далоили ин Абу Басир тартусӣ дар масалаи иртидод аст ки аз замони пазириши он тавассути Абу Мусъаби Зарқовӣ , хам тавассути дуستانی Абу Басир ижро мешавад ва хам тавассути душманониш. Хийли жолиб аст. Ек теориро еки медихад хам дуستانیш ижро мекунанд хам душманониш. Он хам теорӣики зербанои он ба асоси дуруғ бано шуда аст ва асоси дар шарият надорад.

Ба сурати мухтасар дубора лозим медонем тўвзихи бештари дар ин замина бидихем.

Еки дар таърифи ридда оварда шудки ,ридда амал ё гуфтори куфрий аст ки мусалмон муртакиби он мешавад. Дуруст аст? Ридда ё муртад шудан, амал ё гуфтори куфрий аст ки мусалмон муртакиби он мешавад. Пас, касики хукми муртад будани тамоми шиъаёни жахонро содир мекунад, дар хамон ибтидоӣи амр , аз фатовоӣи у фахмида мешавад ки мусалмони дучори

*гуфтор ё кардори куфрий шуда на ек кофари аслий ошкори.
Дуруст аст ё на? Вақти тараф мегуяд фалоний муртад шуда
яъни мусалмони муртакиби амал ё гуфтори куфрий шуда аст на
ек кофари аслийи ошкор.*

*Хуб, қаблан ҳамки дар мовриди он сухбат кардем ва тўвзихоти
лозим ҳам додемки оёти қуръон ва аходис ҳам собит мекунандки
муртад каси астқи қаблан мусалмон буда аст на инқи кофари
ахли китоб ё шибхи ахли китоб ё мушрик буда бошад. Барои
хамин будини дахил доништан дидгохи мо ва тибқи ин ҳукмики
Абу Басир дар мовриди иртидоди тамоми шиъаён дода , шиъаён
мусалмон ҳастанд; дуруст аст? Ва бояд ҳамчун ек мусалмон бо
онҳо бархурд шавад. Чун ,ридда мухтасси ба шахси мусалмон
аст; албатта, бародарони аз довла ҳамқи ин фатовоӣ Абу
Басирроқи душманишон ҳам ҳаст ва онро татбиқ мединанд;
иқрор мекунандки инҳо ҳам мисли ханафийҳо ва шофеъийҳои
Эрон " мунтасиб" ба ислом ҳастандқи қаблан дар мовриди он
сухбат кардем.*

*Пас, аз нигоҳи ҳар ду тараф яъни, бар асоси ҳамон қоидаӣки
ҳуди Абу Басир ,муридониш ва хатто душманони мусаллахи у
пазирофтанд, истинтож мешавадқи умуми шиъаён монанди
соири ғирақ ,ахли қибла ва мусалмон ҳастанд. Замоники ба
чанин натижаи расидаем, чораи нест жузқи инқи дар ин замина
ҳам ,қавоиди исломӣро бар муҷримини онҳо татбиқ динем.*

*Яъни агар таъна задан, ночиз шумордан, ғажш додан ва ба ҳар
шеваи беэҳтиромӣ кардан ба зоти аллоҳ, росулulloҳ
саллalloҳу алайҳи васаллам , қуръон ва ҳар ек аз қавонини
шариати аллоҳ аз тарафи ек шахс ё хизби аз ғирақи маъруф ба
ахли суннат, боиси муртад шудани тамоми ахли суннати дунё
намешавад, возих аст ин моврид ҳам шомили тамоми шиъаёни
ҷаҳон намешавад. Яъни агар каси чанин кориро кард шомили
ҳаммаи онҳо намешавад.*

*Ғирақи маъруф ба ахли суннат, боиси муртад шудани тамоми
ахли суннати дунё намешавад, возих аст ин моврид ҳам шомили
тамоми шиъаёни ҷаҳон намешавад. Яъни агар каси чанин кориро
кард шомили ҳаммаи онҳо намешавад. Чун, дар асоси шиъаён*

хам харғиз ек фирқа ва тоифа набуданд ва алъон хам хеч инсони солими наметавонад бигуяд инхо масалан мисли шофеъийхо ё ханафийхо ё моликийхо ва дигар фирақи маъруф ба ахли суннат ва хатто мисли хавориж ,зихирийхо ва мўътазила ек рисола ва китоби фикҳий доранд ва хамма аз он пейравий мекунанд, ан интури нест. Хатто инхо кори ба ек мужтахиди мурда надоранд ва бар асоси фатовохои у амал намешавад. Диққат кунид, пас, бар асоси фатовойи ек мурда ту наметавони ек зиндаро дар ин мазхаб мухокама ва муохиза кунӣ. Нуктаи хийли муҳим аст дар мовриди ин мазхабки бояд фаҳмида шавад. Дар холики ,метавони ек шофеъий ё ханафий ё моликий ва ханбалийро бар асоси фатовохои ин сармазхабхо ва бузургворон мовриди муохиза қарор диҳӣ. Чиро? Чун ,ин фирақ хамин алъон хам аз фатовойи фикҳий ин фикҳон тақлид мекунанд аммо, ек шиъа интури нест ва танҳо аз зинда тақлид мекунад ва хатто зиндаҳо хам бо хам муттафақул қовл нестанд балки , инхо муташаккил аз фирақи гуногун бо нигаришхои гуногуни хастанд. Магар хаммаи мо намебинем ? хатто, дар ек нигариш хам чандин маржаъи тақлид вуҷуд дорад.

Тасаввур кунид, тарафдорони Барқаъий роҳимахуллох ва Тобатабойи худованд хифзиш кунад, худешон чандин гурух хастанд ва хамин алъон хам тарафдорони оятуллох хоманайи ек тийфи васиъий хастанд, тарафдорони Содиқ шерозий хам худешон ек масири жудогонаиро доранд тей мекунанд ва ба хамин тартиб дар Лубнон , Европо ,Эрон ва дар манотиқи мухталифи дигар гуруххои мухталифи дигарро метавон ном бурд.

Аввалин натижаики аз ин барраси ба даст меояд ин аст ки инхо екдаст нестанд ва харғиз наметавон ек ҳукмиро бар хаммаи инхо содир кард. Воқеият аст. Ба хамин андозаки мумкин аст дар миёни шиъаёни жаҳон инсонхойи мужримий ёфт мешаванд, ба нисбати жамаат мегуем, бештар аз онро метавон дар миёни ахли суннат ёфт. Пас, наметавон ба далили вуҷуд ин инсонхои андак ва ночиз ,кулли ахли суннат ё кулли шиъаёни жаҳонро мужрим ва муртад донист.

Барои ҳуди мо ҳам ғейри мумкин аст ки бо вужуди онҳамма ихтилоф ва тафовути фикрийки дар миёни маҳалла, русто ва шаҳри ҳуди мо вужуд дорад ҳаммаи аҳолиро шомили ек ҳукм гардонем; холо чи расид ба сокинони ек кишвар ё пейравони ек дин ва мазҳаб дар саросари дунё бошанд. Ҳукм додан бар афроди ек сарзамин бо ҳукм додан бар сарзамин ва хок тафовути фоҳиши дорад. Шумо метавонид бигуяйд дорул ислом аст аммо мумкин аст дар ин дорул ислом, ҳамма мусалмон набошанд ва аҳли зимма ҳам бошанд ё фалоний жо дорул куфр аст ҳукм бар аксарият ва бар сарзамин аст аммо мумкин аст дар миёни онҳо мусалмонони бошандки баъди аз онки шинохт ва огоҳи пейдо кардем, таҳқиқи дақиқ кардем мутаваҷҷиҳ шудемки онҳо мусалмонони ҳастанд ва он мусалмонониро машмули ҳукми муслимин мекунем.

Хуб ,дар мовриди он иддаики дучори иртидои шуданд ба забони дигари онро баён кунем ва дучори чанин журми бузурги шуданд, қабланки чохор филтерро гуфтем альён барои дустиники дубора суъол карданд дубора мегуем бояд он шурутро (масалан шурути тақфир) дар фоил, феъл ва дар исботи феъл ё қовл бояд бибинем вужуд доранд ё на? Чун , севумин қадам дар додани чанин ҳукми ба муслимин ин аст ки шурути чанин ҳукми дар у вужуд дошта бошад ва чунончи еки аз ин маворид дар шахс вужуд надошта бошад каси наметавонад вайро мужрим бидонад балки ,харгуна гуфтаи ва хар ҳукми дар ҳадди иттиҳом ва дуруғ боқий мемонад.

Боз дар мовриди он иддаики дучори чанон журми шуданд бояд дид хамчун шурут , оё мавонеъи дар додани ҳукм бар вай вужуд дорад ё хейр? Дустон диққат кунид, ин имтиёзот моли муслимин аст на куффори ошкор, дубора мегуем ин имтиёзот моли муслимин аст на куффори ошкор ; хатто ,аллох таоло имтиёзотиро ба мунофиқин ва секулярзадаҳо додаки ба куффори ошкор ҳам намода аст. Магар мо инро намедонем? Дар дарсҳои гузашта хамки ба он ишора кардем, мунофиқин инҳамма куфрияти ошкор мекарданд ва бо ек маъзират хоҳи дуруғин аз онҳо гузашт мешуд ва онҳамма жанги равоний ва дуруғ паҳш мекарданд ва аз онҳо гузашт мешуд аммо, оё хамин гузашт дар

мовриди куффори ошкор мешуд? Қатъан ,анжом намешуд ва намешавад.

Холо, биёем хамон мавонеъ ва шурутро дар мовриди шиъаёниқи Абу Басир ибтидо онхоро мусалмон дониста ва баъад онхоро муртад дониста ва дигарон хам онро ба мархалаи ижро ва амал дар меоваранд татбиқ дихем:

1-Мавонеъ дар фоил.

-Ноболиғи (ба назари шумо оё ҳеч шиъаи ноболиғи вужуд надорад ва танҳо дар миёни аҳли суннат ёфт мешаванд?). Аҳли таклиф ,агар фард мукаллаф набошад мегуем мавонеъ дар фоиланд. Яъни дар миёни шиъа инҳо вужуд надоранд ? хамма аҳли таклифанд ва ноболиғи вужуд надоранд?

-Девонаги ва набуди ақл (оё ҳеч шиъаи девона ва масти вужуд надорад ва танҳо дар миёни аҳли суннат ёфт мешавандки бояд бароишон узр қоил шавем ?)

-Фаромуший, чизҳои ғейри амдӣ буданд (оё ҳеч шиъаи вужуд надорадки дучори фаромуши шавад ва корҳои ғейри амдӣ анжом диҳад ва фақат дар миёни аҳли суннат ҳастандки ин корхоро анжом медиҳанд ва касоники дучори фаромуши мешаванд фақат дар миёни аҳли суннат ҳастанд?)

Холоки , ин се мовриди авомили самовия ва ғейри иродийро барраси кардем, боз бояд бибинемки аворизи муктасаба дар фоилки инсон дар касби он новъи ихтиёр дорад, онҳо аз чи қарор аст ва дар мавориди хам тафовути миёни умуми шиъа ва сунний вужуд дорад ё ҳеҷ?:

-Хато (ба назари шумо оё ҳеч шиъаи вужуд надорадки дучори хато шавад ва хатокорон танҳо дар миёни аҳли суннат ёфт мешаванд?)

-Таъвил (бо таърифики дарбораи таъвил ироя додем, яъни шахси ба шубҳаи дар қуръон ва суннат чанг зада бошад ва ё инки ба тафсир ва таъвили нодуруст чанг зада бошад, оё саҳиҳ аст агар мусалмони аҳли суннати дар ғейри мовзеъи ҳуд ҳукми шаръийро вазъ намуд ё ба далили шубҳа ва фикри ғалат

,хукмиро бар акс фахмид ва бар вай иқома хужжат нашуда буд метавон барояш узр овард аммо, барои ек шиъа наметавон чанин дидгохи дошт? Оё таъвил барои сунний монетъи такфир аст ва барои шиъа на? Дар холики шиъаро мусалмон донистем).

-Жахл (агар жахлики шахси сунний мазхаб наметавонад онро бартараф кунад монетъ аз додани хукм ва мужрим шинохтани вай мешавад чиро набояд дар мовриди шиъаён хам хаминтур бошад? Шиъаёники худит онхоро мусалмон донисти? Магар жахл ва жахолатки ин шикли бошад барои баъзихо ишколи дорад ва барои баъзихо ишколи надорад? Барои баъзихо ишколи надорад ва барои баъзихои дигар журми нобахшудани аст?)

Икрох.....(оё метавон тасаввур намудки ду мусалмон дар шароити ексоний қарор гирифта бошанд ва бар асари тахдид мажбур ба анжом додани журми гарданд аммо, дар хенгоми додани хукм , екиро мужрим маърифий кунем ва дигариро беғунох? Яъни метавон он касики сунний астро беғунох бидонем ва шиъа мазхабро гунохкор ва мужрим?)

Диққат кунид, ками фикр кунид. Худитон гуфтид муртад, муртад яъни касики қаблан мусалмон буда аст. Хам бародарони мо дар довла гуфтанд инхо мунтасиби ба ислом хастанд ва хам шумоки душмани хаммаи мо хастаи ,Абу Басир ва амсолихим. Бо додани хукми иртидодит гуфтики онхо қаблан мусалмон буданд. Пас, ту дори дар мовриди ек мусалмон сухбат мекуни. Бояд ин мавориди чохоргонаро хам дар мовридиш риоят куни ва уро аз ин филтерхо бигузори.

Дар мовриди мавонетъи дар феъл нез бояд адолат намуд ва танаффур аз ашхос ва ақвом набояд монетъ ин шавадки шахс аз адолат дури кунад. Агар қовл ё феъл ғейри сарих буда ва ё инки далили шаръий мустадил бар он ғейри қатъийид далалах бошадки он феъл ё қовл куфр аст монетъ аз мужрим донистани ек сунний мегардад ба хамон тартиб бояд монетъ аз мужрим донистани ек шиъа хам шавад. Дуруст аст? Шумо хар дуру мусалмон донистид.

Дар мовриди мавонетъ дар субут хам бояд одил бошид яъни, агар журми ек сунний собит нашуда ва мо наметавонем уро мужрим

бидонем. Замоники шахс иқрор ба журм надорад ва онро ба сирохат инкор мекунад ва ҳеч инсонӣ одили ҳам алайхи ин шахс шаҳодат намода аст ваки қаблан руйи он суҳбат кардем, чигуна бо шак ва ғумон ва бидуни далили ровшан ва ошқори чанин шахсиро ғейри мусалмон медонем дар холики бо итминон ва яқин мусалмон шуда аст ва мо ҳам чанин исломиро аз вай қабул кардаем? Ту ҳукми ислом доди яъни чи? Яъни ин шахс бо яқин мусалмон шуда аст. Чун ту ғуфтики ин маворидро бар забон меоваранд, ин корхоро анжом медиханд.

Хуб ,холо инхоро баён кардем бояд бигуем оё зикри ин маворид ба ин маъни аст ки дар миёни шиъаёни жаҳон, мужрим, муртад ва ғуллот вуҷуд надорад ва ин мусибат ва бало мухтасси мазохиби маъруф аҳли суннат аст? Қатъан на. Замоники дар ҷамиати чанд ҳазор нафари асри росулуллоҳ саллаллоҳу алайҳи васаллам ҳам мунофиқ вуҷуд дошт ҳам муртад, шаробхӯр, зинокор ва ғейрих, чигуна мумкин аст жомеъаи болоӣ ек миллиард ва нисфи муслимин холи аз чанин оризайи бошад? Пас, инкори вуҷуди мужрим дар ҷамиати болоӣ сад миллиони шиъаёни 12 имоми ҳам ҳадафи мо нест ва наметавонад ҳадафи мо бошад. Мо борҳо ва борҳо аз ғуллоти мовҷуд дар ғирақи маъруф ба аҳли суннат ва шиъаён эълон безори кардаем ва мекунем.

Мо замоники ба ровшангари дар мовриди чанин сенориойи мепардозем дар воқеъ, ҳадафимон ровшан ва хунсо кардани тўвтиъа ва сенориойи хатарнок ва касифи аст ки аз тарафи куфғори секуляри жаҳонӣ ба раҳбари Амрико, ното , Англиз, лобихои сеҳюнисти ва режими фосиди оли саъуд жихати иҷоди фитна ва жанги дохилий миёни мазохиб ва адён таррохий шуда аст ва дар ин роҳ ,иқдом ба парвариши уламоӣ кардандки аз коноли онҳо ва бо адабиёти онҳо , чанин пуружаиро барои фалаж кардан, ҳадар додан ва мунҳариф кардани энержи муборизоти муслимин амалий месозанд. Ин жанги равонӣ онҳостки аз коноли сарбозони чакмапуши худешон дар қолиби муфти, шайх ва муллоҳои динфуруш роҳ андохтанд. Ин еки аз конолҳои жанги нарми онҳост.

Хамин ек масала бояд барои оқилон(касоники ахли ақл хастанд ва худо амр кардки ахли таъаққул бошанд) кофий аст ки додани хукми иртидод бар тамоми шиъаёни жахон на шаръий аст ва на ақлоний. Балки ,сенориои хатарнок алайхи ахли суннат аст ки дар ин сенорио бозандаи аслий ва бозандаи аввал ва касики бештарин садамотро мебинад фирақи хастанд ки худешонро ахли суннат медонанд. Ин сенорио илова бар онки ба тўлиди жанехои инхирофий барои куффори секуляри ошкори доман мезананд ва тархи тўвтиъа алайхи тамоми фирақи исломий ва муҳолифини ин ҳукуматхойи куффори секуляр аст. Ин тархи тўвтиъа алайхи тамоми касони аст ки бо ин куффори секуляри ишғолгар ба по хостанд ва мехоханд ваҳдат пейдо кунанд аммо, ин сенорио ижоза намедахад.

Ижоза диҳид бо тўвзихи мухтасари дар мовриди душмани соил бароитон тўвзих бидихамки чиғуна ин фатво куллан алайхи ахли суннат ва тамоман алайхи манофеъи касоники худешонро ахли суннат медонанд тамом шуд ва кулли судиш ҳам ба куффори ишғолгари хорижий расид. Хар чандки гуфтам дар он дидгохи танг назарона ҳам нигоҳ бикунем агар бибинем бейни фирақи маъруф ба ахли суннат ва шиъаён кудом ек суд бурданд дар ин миён метавонем роҳат бигуемки фирақи маъруф ба ахли суннат, дар дидгохи танг назарона куллан бозанда буданд ва ахли ташайюъ 12 имоми ва соири шиъаён куллан баранданд. Ин фатво ин таъсиротро дошта аст.

Душмани соил : мумкин аст бародарит бошадки аз ек раҳм будид, ё мумкин аст писари амму ё писари дойи ё еки аз ақвоми ҳам мазҳаб, наҷод ва ҳам забони шумо бошад ё хар каси дигари бошад. Агар еки аз инҳо бо ту жангид ҳаммаи хонувода ,қабила , ҳамнаҷодҳо ва ҳам мазҳабонишро машмули хукми у нақун. Балки, ҳамон ек нафар ё ҳамон гуруҳ ва хизбро ҳадаф қарор биде.

Вақтики ҳаммаи хонувода ё ақвом ё ҳам мазҳабҳо ё ҳам забонҳо ва ҳам наҷодҳоитро ба журми ҳамон шахс ё гуруҳи мовриди ҳадаф қарор доди, дар воқеъ мисли девонаҳо бар халофи шарияти аллоҳ амал кардаи, ва дастури аллоҳро анжом наводаи, ва худит мужримии ва илова бар ин талош кардаики ҳаммаро алайхи худит муттаҳид кунӣ. Чиро инро намефаҳми?

Ин кори ек муборизи огох нест балки ,кори ек инсони номезон ва душмани аст ки талош дорад хаммаро алайхи шумо муттаҳид кунад. Ваҳдат пейдо кардани онҳо бо ин шахси мужримеки бо ту межангад яъни касби қудрат барои ин мужрим ва ин душмани ту. Диққат карди? Қудратеки асоси харгуна тағйир ва таҳаввули аст. Инҳо тамоми ихтилофоти ҳудишонро кинор мегузоранд ва ҳаммаги бо ҳам муттаҳид мешаванд ва пушти ин душмани ту саф мекашанд ва пушти ин душмани туро мегиранд. Алъон фаҳмиди чи шуд? Баъад, вақти ин гандро боло оварди шуруъ мекуни ба мазлум намойи ва фарор аз воқеиятеки бале ҳамма алайхи ман шуданд ва аз ин сиёҳбозхоиқи хийлихоро дидем. Ин намехоҳад қабул кунади хаммаро ҳудиш жоҳилона алайхи ҳудиш муттаҳид карда аст.

Ин чизи аст ки хар мужрими орзуиширо дорад ва барояш миллиёрдҳо доллар дар жанги равонӣ харҷ мекунад то ақвом ё ҳам забонхоиш ё ҳам мазҳабхоиширо фариб диҳад ва ба онҳо ба дуруғ бифаҳмонади ин шахсики бо ман межангад ҳадафиш фақат ман нестам балки , ҳадафиш шумо ҳам хастид ва интури барои ҳудиш қудрат ва ниру таҳия мекунад. Магар надидидики фиръавн ҳам бо баржаста кардани ихтилофоти ақидатӣ мардум бо Мусо алайхиссалом саъй дошт ба ин шева мардумро бо ҳудиш басиж кунад ва ба ин ҳадафиш ҳам расид?

Магар надидидики хар ек аз аҳзоби кофар ва муртади секуляристи курдистон харгуна ҳамла ба ҳудишонро ҳамла ба тамоми курдҳо таблиғ мекунанд? Фикр накарди чиро? Магар ек мушти курди секуляр ва кофари хизби коргарони ужалон мусовӣ мешавад ба кулли курдҳо? Ё ҳамла ба борзонӣҳои секуляр ва кофар мусовӣ мешавад бо кулли курдҳо ? диққат кун !

Чиро шумо ба ин тўвтиъа пей намебарид ва ҳудитон бидуни ҳазина ин тўвтиъаро алайхи ҳудитон амалий мекунид? Тўвтиъаиқи тавассути душманонитон тарҳ рези шуда аст. Магар кудом ек аз шумо шак доридики Абу Басир тортусий еки аз душманони шумо нест? Чи каси шак мекунадики Абу Басир душманиш набошад? Душмани ҳаммаи мост. Магар кудом ек аз шумо шак доридики муфтиҳои дарборӣ ва хоини оли саъуд душмани шумо набошанд? Ҳаммаи душмани мо ва шумо ва кулли

муслимин хастанд. Хамма яқин дорид ва шак надоридки хам Абу Басир ва хам қиторони у душмани шумо хастанд ва хам уламои фосид ва дарборий оли саъуд душмани қасам хурдаи шумо ва тамоми муслимини озодхохи дунё хастанд.

Магар имкон дорад мусалмон то ин хад жохил бошад ва зуд фариб бухурад? Онхам дар чизи фариб бухурадки усул ва манобеъиш жилови даст уст. Чигуна ек мусалмон метавонад ба худии биқабулнадаки шиъахо мусалмонанд аммо, екху ва они муртад шуданд? Ва онхоро аз чохор мархала набояд бигузоронад, хеччи. Мегуяд мусалмонанд ва мунтасиб ба ислом хастанд аммо, екху ва они муртад шуданд.

Ба назари шумо инсони мусалмон хақталаби боқий мемонадаки ба худии биқабулнадаки тамоми шиъаён муртад хастанд ва бояд ахкоми муртаддинро бар онхо ижро кард? Оё чанин матлаби наметавонад мохияти муфтиёни чун Абу Басир ва Абу Қатода ва амсолихикро ровшан кунад? Оё инхо дилсузони ислом хастанд ё душманони муслимин? Оё дар чанин вазиати агар мусалмони ба фатовохои мухарриби онхо амал кунад ба хотири танаффур аз шиъа ё фалон қовм ва суфий, фалоний ва фалоний агар ба инхо амал кунад хоста ё нохоста дар сафи куффори секуляри Амрико, Англиз, лобихойи сеҳюнисти ва даст нишондагони мантақайи онхо ва муртаддин қарор нагирифта аст? Ба нафъи онхо кор намекунад? Мусалмон бояд хушёр бошад.

Касоники аз фирақи маъруф ба ахли суннатки қасд надоранд дар ин хад ба маномеъи муслимин фикр кунанд, ва аз уфуқи диди васиъи бархурдор нестанд, хаддиақал бояд инро бидонандки амал кардан ба фатовойи иртидоди кулли шиъаёни 12 имоми дар воқеъ хиёнатии ошкори аст ба фирқаи худиишон. Ба фирқаики иддаоии онро доранд, аз он дифоъ мекунанд. Хиёнат ба фирқаи ахли суннати аст ки иддао дорад аз ахли суннат аст, чиро? Чун хаммаро алайхи худиишон муттаҳид мекунанд. Чун хаммаро алайхи фирқаи худ муттаҳид мекунанд.

Ин кори будки миллиёрдхо доллар хазина ва онхамма таблиғоти расонаий натавонист дар Ироқ онро анжом диҳад ва дар

замоники дар Басра ба консулгари Эрон хамла мешуд ва пейравони оятуллох Махмудул Хасанус сорхий дар Бабул ва Карбало ва соири шахрхо бо ҳукумати Ироқ даргир буданд ва гурухҳои муншаъаб аз гуруҳи жамоати садр дар холи жанг бо нируҳои Амрикоӣ ва Англизи буданд, ин гуфтаи Абу Мусъаб зарқовӣки аз Абу Басир гирифта буд

«الشَّيْبَةُ الرَّوَافِضُ طَائِفَةٌ شِرْكَ وَرِدَّةٌ»

Дар як шаб ҳаммаро бо ҳам муттаҳид кард, ва ҳамин як ҷумлаи Абу Басир тортусӣки аз забони Абу Мусъаб зарқовӣ хориҷ шуд (ки дақиқан аз унвони китоби Абу Басир тортусӣ ба орият гирифта буд) кори кардҳои ҳама қудрат ва маржаъи шиъаӣ дар Ироқ натавониста буд анҷомидиш диҳад.

Фахмидид чи шуд? Дидид чи шуд? Ин ёки аз самарот ва ҳадамоти фатовоӣ дуруғин Абу Басир тортусӣ мабний бар муртад будани тамоми шиъаёнӣ 12 имомӣ дунё буди, дар ғиёб ва марғи уламоӣ шаръ дони чун Абу Анас роҳимахуллох ва амсолиҳим барои шиъаёнӣ 12 имомӣ чунон хидмати шоёнӣ намуд. Вале, ба онҳо хидмат кард. Миллиёрҳо доллар натавонист ин хидматро ба онҳо анҷом диҳад ва тамоми мохвораҳои расонаӣ ва тамоми таблиғотишон натавонистанд ин ҳадамотро ба онҳо анҷом диҳад. Тамоми маржеъишон ҳам натавонистанд ин корро бикунанд ва бо ҳам муттаҳид шаванд. Абу Анас роҳимахуллох ба сироят шиъаёнро бо унвони бародар мовриди ҳатоб қарор медиҳад ва онҳо ба ваҳдат даъват мекард ва ҳатто дар мароҳили ба ҳамроҳи нируҳои шиъа мазҳаб дар Карбало ва Нажаф ва соири манотиқ муттаҳид алайҳи Амрикоён межангиданд. Магар мо худимон инро надидем?

Имруза, илҳам аз муслимин бо таҳқиқоти худ мутаваҷҷиҳ шудандки фатовоӣ иртидоӣ кулли шиъаёнӣ 12 имомӣ наметавонад шаръӣ бошад, барои ҳамин қасоникӣ дар дорул харб сукунат доранд ва новбати ва бар асоси ниёзи куффори секуляри ишғолгар алайҳи муслимин таблиғ мекунанд дастпоча шуданд ва қаси чун Абу Қатодаи фаластинӣ зуд даст ба қор шуд ва дар паёми тасвирий фатво доди, шиъаёнӣ 12 имомӣ

хамон нусайрихо хастанд. Ин хам хиёнати дигари буд ба фирақи ахли суннат аммо бо ек исми дигар.

Дар холики хаммаи мо медонем нусайрихо ба сирохат тавассути аиммаи шиъа ва манобеъ ва уламои онҳо такфир шуданд. Дар ин масала дигар каси шак надорад. Ин фатво мисли ин аст ки каси бигуяд ханафийхо хаммаги қодиёний хастанд, ё курдхо хаммаги секуляри кофар хастанд. Бале, ин дорудаस्ताки дар дорул куфр ва тахти хокимияти тоғутхо сукунат карданд қасд доранд ек қадам ақаб бикашанд ва бигуяндки хаммаи шиъаёни 12 имоми муртад нестанд. Аммо, дар баробар бо зери по гузоштани тамоми аснод ва мадорики торихий ва фикхий мовжуд мегуяндки хаммаи шиъаёни 12 имоми кофари хастанд мисли нусайрихо. Бовар кунид дар тули торих бахусус торихи ислом ҳеч ахмақи ба худииш ижоза надода ингуна ба худииш тўвхин кунад ва то ин андоза химоқат ба харж надодаки масхараи ахли илм шавад, ва ле Абу Қатодаи фаластиний ва амсолиҳим аз ҳеч чизи шарм ва ҳаё надоранд барои хамин даст ба хар кори мезананд. Ин хам мусибати жадиди аст ки тўлид шуда, дуруст аст ки хамма мутаважжих шудандки ин масалаи иртидоди умумий шиъаёни 12 имоми дуруғ аст, ва ин сухани Абу Басир дуруғ аст. Аммо, алъон фитна, достон ва сенориойи жадиди Абу Қатода дорад шуруъ мешавад. Ба хамин далил фикр мекунам лозим бошад дар мовриди ақоиди насайрихоки бо онҳо намайри хам мегуянд ишороти бикунам то мезони ихтилофи нусайрихо бо шиъаёни 12 имомиро то худуди мутаважжих шавидки иншааллох дар дарсҳои ояндамон дар мовриди фарқи бейни фирақ тўвзихоти муфассалтари дар мовриди онҳо медихем. Иншааллох.

Мухаммад бин Нусайр Фаҳрий намирий меғуфт: имоми даҳум шиъаён, худост. Гуш додид? Меғуфт: имоми даҳум шиъаён, худост ва худииш хам пайғамбари аз тарафи ин худост. Ба таносух хам эътиқод дошт. Яҳуд ва насороро бар ҳақ медонист. Хаммаи муҳаррамотро ҳалол медонист ва намоз ва руза ва соири ибодотро ботил кард ва мўътақид ба ибихгари ва бибандубори жинсий буд. Хамжинсбози ва ливотро жоиз медонист ва меғуфт аз ноҳияи мағбул, нишонани тавозеъ ва

фурутани ва аз нохияи фоъил, еки аз шаховоти тоййибот аст ва худованд ҳеч кудом аз ин ду (тавозеъ ва тоййибот) ро харом накарда аст. Хатто дар баъзи аз невиштаҳо ба нисбат додандки дар баъзи аз авқот , мафъул воқе мешуд ва онро боиси тавозеъ барои худо медонист. Биравид нигоҳ кунид.

Ин шахс дар ҳамон замон ва замонҳои баъад тавассути аиммаи шиъа ва соири уламои шиъа такфир шуда, инро дар даххо манбаъ метавон ба осони мутаваҷҷиҳ шуд. Ба назари шумо манзури Абу Қатодаи фаластиний аз пахши чанин дуруғи онҳам дар Иорданияки хаёти халвати режими сеҳюнисти ва марокизи жосусий Амрико махсуб мешавад чи метавон бошад?

Магар надидемки идома дихандағони роҳи инҳо агар дар ингуна маворидки мардум мебинанд ба бум баст мерасонад зуд суроғи мурдаҳо мераванд? Магар бузургони чун Нававий, ибни Хажар асқаланий ва ибни Қуддома мақдусий ва даххо олими дигарро такфир накарданд? Ва муслиминро интури ба худешон машғул накарданд?

Мо ба ин ашхос маълумил ҳол ва мушобихини он кори надорем аммо, ҳақ дорем аз худимон бипурсем чиро бояд асбоббози дасти душманонимон шавем? Чиро бояд тамоми захираҳои мо алақий ҳадар дихем? Чиро бояд ошкоро дар масири золимин қарор бигирем?

Ин бози ба дур аз адолати астки аллоҳ таоло моро ба суйи он даъват карда, ба дур аз адолат аст:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ» (مائده/۸)،

Эй мўъминон! Бар адои вожиботи худо мувозибат дошта бошид ва аз руйи додғири гувоҳи дихид, ва кина ва душмани қовми шуморо мажбур накунадки (бо ишон) адолат накунад. Адолат кунидки адолат ва додғири (ба вижа бо душманон чун пас ва пеш ояро вақти нигоҳ мекунем хатто бо душманонитон) ба парҳезғори наздиктар аст. Аз худо битарсидки худо оғох аст аз ҳар он чи ҳаст ва ҳар он чи анжом медихид.

“қоввамин” яъни талошгарони рохи адл ва дод. Касоники бо жиддият дар анжоми вожибот мекушанд ва бар он давом доранд. Мисли адолат, мисли пейравий кардан аз қонуни шарии аллох на қонуни ин дажжолхо балки

«وَمَنْ أَحْسَنَ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا قَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ»

Даъа илаллох бикунанд. Дар хукми такфир гуфтем дар мархалаи дувум бояд қуръон ва суннати саҳих маръжа бошад ва ба он даъват шавад на даъа ила ното, на даъа ила амрико, на даъа ила худӣшон, на даъа ила Абу Басир ва Абу Қатода ва амсолиҳим.

«وَمَنْ أَحْسَنَ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا قَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ»

Ин аҳсану қовл аст.

Бале, “қоввамин” яъни рохи адл ва додки бо жиддият дар анжоми вожибот мекушанд мисли адолат ва бар он давом доранд. “шухадаъа билқисти”, гувоҳоники додгарона гувоҳи медиханд ва аз ин ва аз он жонибдори намекунанд балки, фақат аз адолати тарафдори мекунандки қонуни шарии аллох маърифий карда. Аз ҳақ тарафдори мекунанд даъа илаллох аст. Аллох ба зулм, дуруғ, фасод, кушт ва куштори бейни муслимин ва бандахоиш рози нест ва ба он амр намекунанд ва мо ҳам ба чанин чизи гувоҳи намедихем, шухадаъа билқисти.

Аллох моро ба адолат даъват карда, ҳар чандки дар мовриди қовми бошадки аз онҳо кина ба дил дорем ё бо онҳо душман ҳастем. Чун, илова бар онҳамма мазоёи адолат дар итоат аз дастури аллох ва самароти он дар зиндаги дунёвий боиси тақвияти қудрат ва нийруҳойи ҳуди мо ҳам мешавад.

Ба унвони мисол, шумо замоники ба дустӣ худ меғуӣки ин насронӣ рӯбаруӣи шумо ек яҳудӣ аст, аввалан шумо дуруғ гуфтид, дуруст аст? Ва баъад танҳо жаҳолати атрофиёнитон боиси хифзи ин дуруғи шумо мешавад ба маҳзи инки илм ва огоҳи пейдо карданд сеҳр ва дуруғи шумо ботил мешавад ва боиси танаффур ва дилсарди нийруҳоитон ҳам мешавад; дар тарафи муқобил ҳам, насронӣ меғуяд нигоҳ кунид инҳоики рӯбаруӣи шумо ҳастанд чиқадар дуруғу, жоҳил ва нафаҳм ҳастанд инҳо бо

дуруғхоишон ҳаммаи моро хадаф қарор додан на гурухи хоссиро. Барои хамин ба нийруҳои муҳолиф руҳия медахад. Яъни шахсики гуфта фалоний яҳудий аст дар ҳолики яҳудий нест ва насроний аст боис мешавад ба нийруҳои муҳолифи худии нийру ва руҳия бидихад ва онхоро мусаммамтар мекунад ба тарафи муқобилишон дуруғуст ва худиишон бар ҳаққанд ва ба хотири ин ҳақ бо ҳам муттаҳид мешаванд ва қудратишон чанд баробар мешавад.

Шумоки дар роҳи ҳақ межанги чи ниёзи ба дуруғуи дори? Ба ман бигу чи ниёзи ба дуруғуи дори? Ту хатто бояд аз дуруғи дигарон ҳам худитро дур кунӣ. Чун, касики ба ту дуруғ мегуяд ҳаддиқаалиш ин аст ки ҳеҷи туро намехоҳад. Замоники касони талош доранд сохтори ду қутбий ислом ва куффорро ба ҳам бирезанд ва мафҳуми куффорро ба ноҳақ ба дохили доираи ислом бикашонанд инҳо ошкоро доранд ба куффор хидмат мекунанд ва саъй доранд ба ту бимаҳмонанд дастаи аз муслимин мисли мо ҳастанд; пас, бо онҳо бижанг ва интури энержийи туро ҳадаф диханд. Ба назари шумо ин зулми ошкори ба бандағони аллоҳ ва муслимини ситамдидаи кунунӣ нест? Бишну бибин росулulloҳ саллalloҳу алайҳи васаллам чи мефармояд: “Эй Муоз! Битарс аз дуоии мазлумки бейни дуояш ва аллоҳи мутаол ҳеҷ пардаи нест”.

Оё ин инсонҳои ғейри нормол, номутаодил ва номезон ва беморони равонӣ шойиста нест ки битарсанд ва ба худиишон биеъанд ва даст аз зулм ба худ ва дигарон бардоранд?

Дусти геромий! Биродарони ман, хоҳарон ва бародарони мусалмонам, тарки қитол бо ҳазор кофар вожибил қатл осонтар аст аз рехтани ба ноҳақ хуни ек мусалмон хатто, агар ба андозаи ек косаи хижомат бошад. инҳо ба ту дуруғ мегуянд ва дуст доранд ту ҳам ин дуруғи онхоро рост бидони ва онро такрор кунӣ ва ба он амал кунӣ. Ту бояд дуруғхоро фош кунӣ на инки худит ҳам мураввиҷ ва паҳш кунандаи дуруғ бошӣ. Еки аз ту дузди карда ва молитро хурда чиро ба у мегуӣ қотил? Ё еки фақат дузди карда чиро ба у мегуӣ жосус? Ту бо гуруҳи мусалмон бар сари қудрати ҳукумати ихтилоф дорид рӯи ҳамон масала бо у баҳс кун. Рӯи ҳамон масала бо у суҳбат кун.

Аммо замоники бо гурухи мусалмон бар сари қудрати ҳукумати ихтилоф дори чиро ба хамдигар лақаби хавориж медихид ва муртад мечаспонид дар холики медонид дуруғ аст? На ту хаворижи ва на у мартад аст. Туки қудрат дори бо у межанги аммо дар токтикхоитон бо хам ихтилоф дорид. Бо хамдигар иттиход надорид. Таъвилхо ва ижтиходоти еки аз шумо иштибох аст. Бар асари ижтиход ва таъвили ғалат, дорид бо хам межангид аммо дар хар сурат хаммаги мусалмонид.

Дар камтарин қазоват дар мовриди шумо бояд гуфта шавад замоники фахш ва носазо медихид ва ошкоро дуруғ меғуӣ шумо сифоти мунофиқин ва секулярзадахоро бо худитон хамл мекунид, ва аз сафи ахли адл ва адолат фосила гирифтаид, ва ин дар шаъни ек мӯъмини мужохид ва озодийхохи нест, ва дар қазовати одилона бояд гуфта шавадки ин дуруғғуӣ ошкори шумо, гунохи аст ошкорки танхо ба мухолифини шумо хидмат мекунад ва ба худитон ва атрофиёнитон зарар мерасонад ва зулми аст ошкоро дар хаққи худитон ва атрофиёнитон. Шумо барои бардоштани зулм қиём кардаид на инки худитон хам золими бошид мисли соири золимин. Аллох таоло ба золимин кӯмак намекунад ва нусратишро ба золимин хам нозил намекунад. Чигуна ба каси нусрат бидихадки дар масири тафарруқ, залилий, сусти, дуруғғуӣ ва зулми ошкор нисбат ба бандахояш дар харакат аст?

Ба назари ман тӯвзихоти комил ва лозимики дар фурсат мешудро хидмати шумо ироя додам ва саъй мекунем дарсимон дар мовриди шиносий равиши бархурд бо муртаддин ва шиносий муртаддин ва жибхайики муртаддин дар он қарор гирифтандро ба поён бирасонем ва суолоти хам дар инжо чун бештар дар мовриди хамин масалаи руз буд, аксари он дар мовриди ташайю буд бештари вақтимонро ба хамин ниёзи руз додем ва бақия суъолотро меғузорем баро замоники хусусий бо хам хастем ва меғузорем барои барои фурсати дигар иншааллох – ва дарсимонро ба поён мерасонем.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ وَعَمَلٍ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ وَعَمَلٍ.

رَبَّنَا أَعِزَّنَا بِالْإِسْلَامِ، وَأَعِزَّنَا بِنَا الْإِسْلَامِ، اللَّهُمَّ أَعْلِ بِنَا كَلِمَةَ الْإِسْلَامِ، وَارْفَعْ بِنَا رَايَةَ الْقُرْآنِ.
اللَّهُمَّ رَبِّ جِبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ، وَإِسْرَافِيلَ، فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ
عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ، اهْدِنَا لِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ، إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

والسلام عليكم ورحمة الله و بركاته^{٣٤}

^{٣٤} پیاده شده از نوار صوتی شیخ ابوحمزه المهاجر هورامی حفظه الله